Rodica Ojog-Braşoveanu

VIOLETA DIN SAFE

-roman poliţist – ciclul Minerva-

1986

1

Cei doi se ţineau de mână pe sub masă. Aveau în faţa lor câte o citronadă şi un café-frappé. Barmanul, care ştergea un regiment de pahare, le înregistra automat prezenţa.

„Începători...“

Fata chicoti:

— Uită-te ce caraghios e mustăciosul ăla!... Acolo, cu tipa în galben... Ştii, de câte ori intru într-un local, îmi place să studiez oamenii, să-mi închipui ce fac ei acasă, la ce se gândesc. Adăugă teribilă: Mă interesează *tipologia*.

Avea nouăsprezece ani, ochi mici extrem de neliniştiţi, şi îşi dădea importanţă. Era a doua oară când intra într-un restaurant, un restaurant adevărat, nu discotecă, lacto-bar sau cofetărie, însoţită de un băiat. Tânărul o cercetă uşor neliniştit:

— Ai fost în multe... localuri, Adriana?

Fata simţi cum îi bate vântul în pânze.

— Ei bravo! Nu mai sunt copil. Am fost şi la bar... Au un program fantastic!

Era gata să dea amănunte – muzică, solişti, dansatori –, dar băiatul nu le solicită. Declară cu oarecare amărăciune:

— Ştii... Îmi pare rău pentru tot ce ai făcut fără mine. Nu ştiu

Rodica Ojog-Braşoveanu

VIOLETA DIN SAFE

-roman poliţist – ciclul Minerva-

1986

1

Cei doi se ţineau de mână pe sub masă. Aveau în faţa lor câte o citronadă şi un café-frappé. Barmanul, care ştergea un regiment de pahare, le înregistra automat prezenţa.

„Începători…“

Fata chicoti:

— Uită-te ce caraghios e mustăciosul ăla!… Acolo, cu tipa în galben… Ştii, de câte ori intru într-un local, îmi place să studiez oamenii, să-mi închipui ce fac ei acasă, la ce se gândesc. Adăugă teribilă: Mă interesează *tipologia*.

Avea nouăsprezece ani, ochi mici extrem de neliniştiţi, şi îşi dădea importanţă. Era a doua oară când intra într-un restaurant, un restaurant adevărat, nu discotecă, lacto-bar sau cofetărie, însoţită de un băiat. Tânărul o cercetă uşor neliniştit:

— Ai fost în multe… localuri, Adriana?

Fata simţi cum îi bate vântul în pânze.

— Ei bravo! Nu mai sunt copil. Am fost şi la bar… Au un program fantastic!

Era gata să dea amănunte – muzică, solişti, dansatori –, dar băiatul nu le solicită. Declară cu oarecare amărăciune:

— Ştii… Îmi pare rău pentru tot ce ai făcut fără mine. Nu ştiu dacă mă înţelegi… De pildă, eu regret că n-am fost

împreună la Cheile Bicazului, că m-am bucurat singur.

Adriana se simţi emoţionată, dar continuă pe acelaşi ton, de femeie versată:

— Înţeleg, baby, cum să nu!

Era mai mică decât el cu doi ani, dar îl trata cu o superioritate maternă. Se animă brusc şi declară fără legătură:

— Ştii, Dane, m-am răzgândit! Nu mai vreau un dormitor verde. Nu se asortează cu tenul meu, sunt prea ţigancă.

Se răsfăţa, cerea dezminţiri.

— Ţie ţi se asortează orice.

Şi era convins. După cum era convins că Adriana este cea mai fermecătoare făptură care a călcat vreodată pe faţa pământului.

— Mă gândesc să fie alb şi, pentru că tu eşti blond, covorul şi draperiile vor fi bleu… Nu-i minunat?

Dan dădu de câteva ori din cap:

— Minunat! Aşa e!

Ochii băiatului erau albaştri şi de pe faţa rotundă încă nu se alungaseră gingăşiile adolescenţei. La patruzeci de ani avea să fie un bărbat şters, peste care privirile alunecă cu indiferenţă; trebuie să faci eforturi ca să nu-l ignori. Acum însă era drăguţ, agreabil şi înduioşător de proaspăt. Genul de tânăr care, transpirat din cap până în picioare de emoţie, solicită părinţilor iubitei permisiunea de a o scoate la plimbare, aceştia acordându-i-o cu inima uşoară.

— Sufrageria, urmă Adriana, o vreau neagră. Ştii, pentru contrast. Alb de la un cap la altul ar fi monoton.

— Bineînţeles.

— Biblioteca… Se aplecă brusc înainte, şoptind: Mă mai iubeşti?

O expresie de fericire inundă chipul lui Dan.

— Da… În fiecare zi parcă te iubesc şi mai mult… Din ce în ce mai mult.

Adriana dădu din cap mulţumită.

— Aşa e şi normal. Nu concep viaţa în doi fără ca dragostea să nu meargă în crescendo. Decretă: O căsnicie unde iubirea nu e la fel de vie ca în prima zi e ra-ta-tă!

— Categoric.

Era de acord şi nu avea de unde să ştie că de obicei se întâmplă oleacă altfel. Rămăsese orfan la unsprezece ani, iar taică-său nu se recăsătorise. Adriana se gândi o clipă la părinţii ei. Desigur, ţineau unul la altul, dar în principiu, se ignorau cu amabilitate.

„…Mi-a spus mama că în perioada logodnei, îi făceai în fiecare zi câte o poezie. Acum de ce ai renunţat?“

Avocatul Nicolau, profesionist asaltat de clienţi, probleme şi succes o privise căpiat: „Hm, comentase aiurit, o să-mi trec chestia asta în agenda mea de lucru.“

— Bine că n-ai să fii avocat, conchise Adriana scotocind localul cu aceeaşi privire, constant, temperamental neliniştită.

Era slăbuţă şi mult prea măruntă în peisajul contemporanelor ei. Părul lins, lucios îl purta cu breton şi vârfurile cădeau pe umeri, uşor răsucite. O fată urâţică, dar, din cauza vioiciunii şi a farmecului deosebit, nu se observa.

Dintr-o dată, privirea i se concentră şi Dan o întrebă neliniştit:

— Ce s-a întâmplat?

Adriana îşi supse buzele şi se apropie de tânăr cu un aer conspirativ:

— Fii atent la masa de lângă fereastră!

— Ăia trei?…. Da… Ce-i cu ei?

— Acolo se întâmplă ceva, şopti Adriana. Ceva îngrozitor. Simt… Sunt convinsă că-i aşa!

Dan surâse:

— Câtă imaginaţie ai tu iubita mea!

— Îţi spun eu că aşa e… Eu ştiu să văd… Am moştenit chestia asta de la tata… Uită-te mai discret…

La masă se aflau doi bărbaţi, unul la vreo cincizeci de ani, celălalt mult mai tânăr, împreună cu o fată cam de aceeaşi

vârstă. Privit atent, chipul quinquagenarului punea într-adevăr pe gânduri, neliniştea. O faţă brutală, pătrată. Din spatele ochelarilor de mare miop, ochii, două gămălii prizoniere între cercuri concentrice, străpungeau.

— Ţi se face frig numai când te uiţi la el, şopti Adriana.

Bizarul din înfăţişarea bărbatului izbea. Capul puternic se înşuruba pe un trup destul de firav şi aveai impresia dezagreabilă că s-a comis o greşeală, ca şi cum, dezarticulând mai multe manechine, ai fi cuplat ulterior greşit fragmentele. Adriana simţea „anormalul“, intuia climatul de primejdie care emana din individ, dar nu-şi putea defini sentimentul.

Tânărul avea aspectul banal al bişniţarilor lipsiţi de anvergură: blugi, tricou cu cifre, maxilare perpetuum mobile (oare ăştia când sărută o fată scuipă chewing-gum-ul? se întrebase odată Adriana), din inventar mai făcând parte fluieratul şi tropăitul la scenele „tari“ din filmele Western. Se uita cu admiraţie tâmpă la bărbatul cu ochelari, îi sorbea literalmente cuvintele. Acesta vorbea continuu, cu glas scăzut, adresându-se mai tot timpul fetei, o figură spălăcită cu bărbie ştearsă şi privire speriată.

Adriana rosti cu ciudă:

— Aş da orice ca să aud ce-şi spun!

— Ce pot să-şi spună?

— Tu chiar nu observi nimic?... Nu vezi? Bătrânul încearcă din răsputeri s-o convingă... Să facă ceva pe care ea nu vrea să-l facă. Nu poate...

Dan ridică din umeri:

— N-are decât să le zică au revoir, băieţi, scrieţi-mi la post-restant.

— Ţţ! Ea îl iubeşte pe tânăr, tânărul se uită în gura boşorogului şi amândoi o împing către ceva îngrozitor... Simt eu că-i aşa... Uită-te la ea! Abia se stăpâneşte să nu plângă... Brr! Ce tip oribil, parcă ar fi un şarpe.

Ca să-i facă plăcere, Dan încercă să-şi concentreze atenţia. Într-adevăr, fata era la înghesuială, nehotărâtă,

rezistând greu, cu ultime puteri „şarpelui“ care încerca s-o strivească sub o avalanşă de argumente. În cele din urmă, păru că cedează. Se ridică anevoie şi se îndreptă spre ieşire. Bătrânul îi făcu semn celuilalt s-o urmeze şi rămase singur la masă.

Adriana gâfâia de emoţie:

— Ia-te după ei!

— Cum să te las…

— Ia-te după ei… N-au plecat… A lăsat geanta aici.

La masa cealaltă, bărbatul cu ochelari deschise portmoneul:

— Ospătar! Nota!

„Ce glas îngrozitor!“, se zgribuli Adriana, montată, căci vocea necunoscutului era de fapt agreabilă, bine pozată. Tresări: „Vor să plece! Cine ştie ce se poate întâmpla…“ Se şi auzea relatând aferată incidentul acasă: „Înţelegi, Pa?… M-am simţit obligată, o-bli-ga-tă, să-i sar fetei în ajutor. Presimţeam cu fiecare fibră că i se va întâmpla o nenorocire… Şi atunci…“

Opri ospătăriţa cu o voce timidă:

— Dacă vreţi… Faceţi-ne şi nouă nota.

Femeia, cu inele multe pe ambele mâini, o cântări cu ochi de geambaş: „Bine am ajuns! Plătesc fetele…“

— Ce faci? întrebă Dan, roşu până în vârful urechilor, tocmai întorcându-se.

— Las’ că ştiu eu! Aşteptă să se îndepărteze ospătăriţa şi explică precipitat: Vor să plece… Şarpele a plătit… N-am mai fi avut timp… Ce-au făcut?

— Ea a dat un telefon. Tipul a stat în spatele ei şi nu m-am putut apropia.

— N-ai auzit nimic?

— Nimic. A vorbit încet şi foarte puţin…

Adriana pufni înciudată. Bleg mai e şi Dănuţ ăsta! Ea, era convinsă, ar fi ştiut să se descurce.

— Uite-i! suflă Dan.

Fata plângea, încercând zadarnic să se stăpânească. Şarpele aruncă o privire scurtă spre tânăr. Cu acelaşi zâmbet bovin acesta dădu afirmativ din cap.

— Perfect. Atunci putem pleca.

Se ridică primul şi apucă fata de braţ, de parcă i-ar fi fost teamă să nu fugă. Adriana prinse mâna lui Dan.

— Mergem după ei.

Începuse să bureze şi vântul, subţire ca o lamă, le pătrundea sub canadiene. Dan îşi trase fermoarul până sub bărbie.

— Nu zău, Adriana, ai uneori nişte idei…

— Totdeauna bune! Ai să te convingi!… Uită-te la ea cum merge. Practic, o târăsc.

Cei trei dădură colţul şi se opriră lângă o maşină parcată în porţiunea cea mai întunecată a străzii. Şarpele deschise portiera şi se adresă fetei:

— Urcă!

— Nu… Nu…

Încerca din răsputeri să se smulgă din mâinile bărbaţilor. Plângea în hohote şi bătrânul privi îngrijorat în jur.

— Urcă!

— Nu… Nu vreau… Lăsaţi-mă!

Două palme răsunară în liniştea străzii. Tânărul, luat şi el prin surprindere, se dădu un pas înapoi.

— Imbecilule! şuieră bătrânul. Ce te uiţi la mine? Dă-i brânci!

Adriana şi Dan se priviră îngroziţi.

Peste câteva secunde maşina dispăru în beznă.

2

Cândva celebră în lumea şcolară a Bucureştilor, Minerva Tutovan, profesoară de matematică, constituise spaima şi coşmarul multor generaţii de elevi. Supranumită Samuraiul, devenise legendară datorită unui stil pedagogic extrem de personal, numărului impresionant de corijenţi şi de cereri solicitând transferuri disperate la alte licee. Ceea ce recunoşteau însă până şi vrăjmaşii ei cei mai înverşunaţi – jurau răzbunări crâncene în dimineţi splendide de vară când, în loc să fie la ştrand, toceau în spatele obloanelor trase teoreme şi formule – era faptul că Samuraiul nu putea fi dus în nici un caz (te prindea copiind şi legată la ochi) şi că cel mai slab elev al ei poate reuşi la Politehnică, fluierând Dunărea albastră sau (pentru amuzicali) dând doar bună ziua clădirii din Polizu.

Circumstanţe speciale, meandrele destinului, dar mai probabil vocaţia, o făcuseră să părăsească învăţământul, acordând preferinţă activităţii de anchetă penală. Maiorul Minerva Tutovan făcea desigur parte din categoria aceea specială de indivizi care, indiferent de epocă, mediu, sau profesie, se remarcă detaşându-se cu cel puţin un cap peste ceilalţi, fac să se vorbească despre ei. Minerva era ofiţerul de securitate cel mai cunoscut… din lumea infractorilor, anchetatorul cel mai excentric din minister şi care solicita cel mai puţin serviciile laboratorului. „Dacă ar fi după Tutovanca, apreciau colegii specialişti, noi am şoma. Metoda ei de lucru se baza în primul rând pe logică fermă, investigaţie psihologică şi colaborare strânsă cu subalternii

pe care – deformaţie din anii petrecuţi în învăţământ – îi trata didactic şi ţinând seama de considerente pedagogice singulare.

În biroul colonelului Ionaş era cald, mirosea a tutun şi a seară de toamnă, umedă şi întunecată. Minerva îşi trecu degetele prin părul aspru. Încă de pe băncile liceului se fixase asupra coafurii: tunsă scurt, cu un breton lucios de sub care nasul ţâşnea lung, nervos, de parcă ar fi vrut s-o ia la goană. Nu se farda niciodată, iar vestimentaţia preferată o constituia costumul taior croit bărbăteşte. În anotimpul rece, la scurta îmblănită, asorta un basc cu paratrăsnet. Ionaş se întreba uneori dacă Minerva se uită în oglindă de trei ori pe an şi, în general, dacă ştie ce-i aia oglindă. O privi gânditor:

— Oare acest personaj există cu adevărat? Oare nu l-am inventat noi înşine? Oare n-am construit singuri o legendă? Apare, dispare, primeşte mesaje, dar nimeni nu l-a văzut, nu l-a auzit, nu i-a simţit respiraţia.

Minerva începu să se joace cu pixul lung bătându-se peste degete. Zgomotul, mişcarea îi sugerară colonelului un ţambal.

— Ar mai fi o variantă, zâmbi Minerva.

— Care?

— Legenda s-o fi construit „amicii“ noştri. Ne sugerează existenţa unui personaj imaginar tocmai pentru a ne deruta, camuflând pe altul sau alţii în spatele manechinului. Convingerea mea este că acest domn Parker există.

— Parker…, surâse pe gânduri colonelul. Aveam în liceu unul verde, cu peniţă de aur.

— Da, erau stilouri bune dar dificile. Dacă nu foloseai cerneală Pelikan se stricau… Da, Parker există şi pe undeva mă aşteptam, mai devreme sau mai târziu, să auzim de el. Să se manifeste. Când a fost interceptat mesajul?

— Alaltăieri, la 2:35. Semnează Erika.

— Ştiu. Începu să râdă: Nu-i caraghios? Un stilou şi o maşină de scris… Textul însă nu-mi place deloc. „Fii gata!“

Asta presupune urgenţă.

Colonelul îşi încrucişă mâinile sub bărbie.

— Ascultă, admiţând că tipul există, ce hram crezi că poartă? E conservă sau vine din când în când în delegaţie?

— Spion-conservă… M-am gândit şi eu la ipoteza asta. Dacă-i aşa, înseamnă că individul este de o abilitate excepţională. Felul în care suntem organizaţi din punct de vedere administrativ exclude posibilitatea ca un agent să poată supravieţui ani de zile nedepistat. Aceasta ca teorie. Şi totuşi, ţin seama de varianta conservă în primul rând.

— De ce?

— Dacă-ţi găseşti un cotlon sigur, e mai prudent să stai la umbră şi să acţionezi din când în când decât să te baladezi periodic pe sub nasul grănicerilor şi al vameşilor. Nu mai zic că, indiferent sub ce formă ar evolua la noi, ca turist, om de afaceri sau maimuţa Peggy venită în turneu, trebuie să tragă la hotel, ceea ce nu constituie o reşedinţă ideală pentru un agent.

— Corect. Începu să râdă: Nu-i faci portretul?

Şi azi, după ani mulţi de colaborare, continuau să-l amuze improvizaţiile, investigaţiile în necunoscut ale Minervei, acrobaţii de logică şi fantezie, confirmate aproape totdeauna de realitate.

— Să încerc, făcu Minerva, găurindu-şi fruntea cu degetul. Ca vârstă l-aş situa între cincizeci şi şaizeci de ani, cincizeci şi cinci, să zicem. După şaizeci nu mai e vesel să faci pe Bau-Bau, te frământă alte probleme: tensiunea, reumatismul, o proteză care să nu clănţăne.

— Poate că-i mai tânăr.

— Ţţ! Într-unul din mesaje, a solicitat să i se expedieze cinci flacoane de Catarin. E un medicament de ultimă oră împotriva cataractei, un necaz care blagosloveşte numai după o anumită vârstă. În consecinţă, persoana poartă şi ochelari, deşi nu-i chiar obligatoriu.

— Şi dacă solicita medicamentul pentru altcineva?

— Îl vedeţi pe ăsta ţinându-l şalele de grija mătuşii Eugenia sau a lui madam Matilda, o vecină extrem de cumsecade? De altfel, nu cred că are rude în ţară.

— De unde ştii?

— Pentru că tipu’ nu-i român.

Colonelul Ionaş se lăsă pe spate şi începu să râdă.

— Eşti sigură că nu l-ai cunoscut?

— Sunt. Toate mesajele expediate de el, în fine, pe care am izbutit să le interceptăm, au aceeaşi caracteristică: sintaxa folosită e *neromânească*. Textul, desăvârşit, corect, sună a traducere din altă limbă. Adjectivele preced de obicei substantivele, verbul e mutat cu doi centimetri mai la dreapta sau mai la stânga decât ar trebui.

— În cazul acesta, dispunem de un semnalment preţios: o limbă stângace şi, mai mult ca sigur, un accent străin.

Minerva clătină din cap:

— Iar nu-i obligatoriu! Accentul poate fi impecabil, ca şi textul vorbit, în scris însă foarte puţini oameni, folosind o limbă străină, se pot debarasa de caracteristicile, repet, sintactice ale propriei limbi. Nu vedeţi, chiar şi în formulare când se completează rubricile legate de limbi străine se fac precizări: vorbit; scris; citit.

— Aşa e, surâse Ionaş. Ştii, încep să-l văd…

— Adăugaţi că preferă culoarea gri…

— Măi să fie!

— Se poartă iar spionul cenuşiu. Într-o vreme, dacă vă amintiţi, fusese pus în circulaţie agentul *flash*: alură de star, vestimentaţie, atitudine, prezenţă, râs – toate gălăgioase. S-a renunţat, revenindu-se în materie, la şoriciu. E totuşi mai sigur, persoana se strecoară mai uşor şi, în special, beneficiază de un atu statistic: cei mai mulţi oameni au o înfăţişare nesingularizată. N-aţi remarcat cât de rar folosim superlativele absolute: foarte frumos, sau foarte urât?… Or, ca să-i suspectezi pe toţi indivizii care n-au nasul în cheie de sol şi trec neobservaţi e aberant.

Ionaş începu să râdă:

— Bag de seamă că începi să mă confunzi cu Dobrescu.

— Scuzaţi-mă. În realitate, când îmi dezvolt un punct de vedere, şi o comit totdeauna cu exces de explicaţii, o fac în primul rând pentru mine. Intru, mă adâncesc în problema respectivă, sau, cum e cazul acum, încep să simt persoana.

— Ştiu, Minerva. La ce acoperire crezi că a recurs?

— La una idem: cât se poate de cenuşie. Un post inofensiv, care să-i asigure statutul de om al muncii, fără să solicite excese birocratice. Paznic de noapte, de pildă, sau salariat la deratizare.

— Ce propui? Cum îl depistăm?

— Program non-stop pentru staţiile noastre goniometrice, o raită pe la toate institutele de cercetare unde sunt pe cale de pus la punct lucrări deosebit de importante – pe amici îi interesează noutăţile finalizate – şi la întreprinderile unde acestea se află eventual în fază de experimentare.

— Doamne sfinte! Îţi dai seama ce volum de muncă presupune chestia asta?

— N-avem altă soluţie. Iar când individul începe să acţioneze în caz că noi am reuşit să-i reperăm obiectivul, va fi aşteptat cu flori în gară… Ah!… Să nu uit!

— Ce?

— Ultima tuşă la portretul domnului Parker: detestă sezonul cald.

Colonelul o cercetă uimit:

— De unde ai mai născocit şi drăcovenia asta?

Pe buzele Minervei alunecă un surâs maliţios:

— Cu permisiunea dumneavoastră, am să v-o spun altă dată.

3

— Tată! exclamă impetuoasă Adriana, atât de impetuoasă încât avocatul Nicolau tresări şi scăpă furculiţa din mână.

Se gândea concentrat la un proces de delapidare, iar dosarele care presupuneau, în general, subtilităţi de ordin contabil – pledoaria în sine constând mai ales într-o înşiruire de cifre şi demonstraţii aride, mai mult tehnice – îl plictiseau. Ca mai toţi avocaţii, avea nostalgia pledoariilor pompoase durând câte cinci-şase ore, cu trimiteri savante şi sofisticate în psihologie, sociologie, criminalistică, „uite, ce cult sunt eu!“, unde frazele se rostogolesc frumoase, perfect rotunde ca nişte portocale; pledoarii care storc lacrimi şi unde duelul acuzator-apărător e plin de suspense, urmărit cu emoţie de asistenţă. (Vezi Ionel Teodoreanu cândva, sau uriaşii baroului francez de acum două-trei decenii, à la matre Floriot sau maître Carçon.)

— Tată!

— Am auzit! Ce e?

— După ce terminăm masa, declară Adriana apăsând cu tâlc pe silabe, trebuie să discutăm în birou.

Acest „să discutăm în birou“ avea o rezonanţă specială în casa Nicolau. Era încăperea unde de regulă se hotărau chestiunile importante, dar, mai ales, unde aveau loc răfuielile dintre avocat şi fiică-sa. Doamna Nicolau, cu oroare de scandal, clădită din toate punctele de vedere după tipare orientale – s-ar fi încadrat perfect în viaţa de harem de dinaintea lui Kemal Atatürk –, de o mare

comoditate sufletească, evita certurile cu Adriana, observaţiile dure, îşi monta bărbatul în culise, după care afişa un aer serafic, de totală ignoranţă şi superioară detaşare.

— Ascultă, Adriana, am mult de lucru.

— Este o problemă foarte serioasă.

Doamna Nicolau zâmbi cu condescendenţă şi mai luă o bucăţică de brânză ca să-şi poată isprăvi mărul. Era o blondă planturoasă, cu figura încă drăgălaşă. Cândva, fusese splendidă dar, cu vârsta, formele i se îngreunaseră, iar nasul foarte cârn, delicios odinioară, acum părea caraghios alături de dubla bărbie şi celelalte umilinţe ale vârstei, dându-i un aer de păpuşă coaptă. Adora rochiile de casă elegante, filmele unde putea plânge abundent şi era încredinţată că în ea murise o mare actriţă. În liceu, îi adorase pe Gérard Philipe şi pe Vania Lanovoi – văzuse de cincisprezece ori *Examen de maturitate*, păstra chipurile lor rupte de pe afişe de film, căci prin anii ’50 şi ceva fotografiile de actori nu circulau încă pe la noi – şi se căsătorise cu Grigore Nicolau care nu semăna cu nici unul din cei doi frumoşi ai ecranului. Era spătos, viril, emana o siguranţă prozaică – te jenai instinctiv să pomeneşti în faţa lui de „lună – cercel de aur, dansul de fluturaşi al fulgilor de nea ori albă fecioară de vis“ – şi semăna exact cu ceea ce era de fapt: un excelent profesionist, cu o minte bine organizată şi un puternic simţ al realităţii.

Se uită la Adriana. Nu-şi făcea mari iluzii în legătură cu ea. O găsea prea aiurită, prea aeriană şi desprinsă de viaţă. Cu mult mai mult decât i-o îngăduia vârsta.

„Când o fi să se mărite, gândea în sinea lui, i-ar trebui un bărbat serios, cu bun simţ şi experienţă, care să ştie s-o piloteze. Dar, de regulă, ăştia nu se încurcă cu zăpăcite… Important e că eu sunt lucid, aşa că prostii prea mari n-o să facă.“

Avocatul aparţinea acelei categorii de părinţi care, în mod naiv, îşi închipuie că deţin cuvântul decisiv, au drept de

veto, că ei îşi căsătoresc copiii.

— Dacă vă deranjez, spuse cu o voce caldă doamna Nicolau, eu pot să mă retrag. În fond, am isprăvit.

Adriana se foi în scaun şi se privi instinctiv în oglinda veneţiană care atârna deasupra bufetului cu sculptură complicată. Praful care se depunea, strecurându-se şerpeşte printre bucle, volute, flori şi nasuri de personaje mitologice, constituia un motiv de exasperare diurnă pentru doamna Nicolau.

— Nu-i vorba despre asta. Vreau să spun doar că e ceva extrem de serios. Făcu o pauză apoi declară pe un ton teribil: Astă-seară, am fost martora unei tragedii.

Avocatul Nicolau oftă şi îşi trecu degetele prin părul des, abia încărunţit. Pe buzele nevesti-sii stăruia acelaşi surâs incert. Bătea uşor cu unghiile în cafetiera de argint.

— Eram cu Dan… Dan Dumitriu, sublinie.

— Cunoaştem persoana, mormăi sarcastic avocatul. Treci mai departe.

„Alt mameluc, comentă în gând, şi care se uită în gura ăsteia de parcă ar chema-o miss Larousse…“

— Ne aflam în Restaurantul Bucureşti…

— Ia te uită! De unde aveţi voi bani de Bucureşti?

Doamna Nicolau interveni:

— Eşti teribil, Grig, cu întreruperile tale!

— Cum teribil, doamnă? Ai idee cât costă la Bucureşti o bere? O singură bere?

— Nu, surâse nevastă-sa, de vreme ce nu m-ai condus niciodată acolo. Tu însă eşti, desigur, bine informat.

Adriana sări pe tonul prea bătăios al defensivei agresive.

— Dănuţ e bursier…

— A! Atunci se explică!

— …are cinci sute de lei pe lună de la taică-său şi dă şi meditaţii.

— Un nabab! Zi mai departe… Jeana, dacă eşti drăguţă, se adresă nevesti-sii, toarnă-mi cafeaua.

Adriana începu să relateze înfierbântată întâmplarea de la restaurant. Ca totdeauna când era tulburată, nu putea sta locului şi se învârtea printre mobile, de la servantă la bufet, pentru ca peste o clipă să fie lângă vitrină, din nou pe scaun sau la combina muzicală. Stilul febril al relatării îl agasa pe avocat, sugerându-i itinerarul isteric al unui bondar. O asculta încercând să păstreze un calm ironic şi, pe nesimţite, gândurile i se întoarseră la dosarul care-l aştepta pe masa de lucru. Nevastă-sa, în schimb, se antrenase, aştepta finalul gâfâind de emoţie, îşi plesni palmele grăsulii cu unghii lungi, frumoase şi bine îngrijite. Sprâncenele săriră concomitent spre rădăcina părului, două arcuri desenate de o mână expertă, cu un dermatograf Max Factor.

— Dar e de-a dreptul extraordinar! Ce întâmplare! Dumnezeule, când te gândeşti câte drame sfâşietoare şi necunoscute se petrec într-un mare oraş!…

— Da, zise avocatul. E adânc! Zici că era şi nătăfleaţă ăla cu tine?

— În fond, se sesiză doamna Nicolau, mai prezentă ca niciodată la discuţie, nu înţeleg de ce ofensezi băiatul?

— Lasă chestia asta! Spune, Adriana, şi el a văzut – accentuă – ceea ce ai văzut tu?

— Păi n-auzi că am fost împreună?

— Vreau să zic a văzut la fel ca tine, sau l-ai făcut tu să vadă aşa?

— Habar n-am ce vrei să spui.

— Uite, fetiţo, eu îmi cunosc firma şi produsele. Tu ai imaginaţie, eşti fantastă ca şi maică-ta, îţi place să fii remarcată, cum s-ar zice, ţinută în faruri, şi născoceşti în fiecare zi altceva ca să ţi se dea importanţă. Teribilismul vârstei, de acord, dar tu şi exagerezi. Eşti în toate o excesivă necenzurată.

Adrianei îi dădură lacrimile şi se ridică.

— Dacă asta-i tot ce ai înţeles tu, mulţumesc.

— Stai jos, încă n-am încheiat audienţa. Te-am întrebat ce a văzut Dan, pentru că el se uită doar în gura ta, iar tu le interpretezi… ăăă… acrobatic.

Jeana Nicolau începu să plimbe aspiratorul de masă, ocolind farfuriile şi paharele:

— Eşti prea dur. Şi eu sunt convinsă că acolo s-a întâmplat ceva.

— De acord! exclamă avocatul enervat. Ce vrei să fac? Du-te tu la miliţie şi povesteşte-le că ai văzut un moş cârpind o tânără şi vârând-o în maşină. Poate era taică-su, bunicu-su sau naşul Costică din Chitila şi o corija că iese cu derbedei în oraş. Şi pe urmă ce punct de reper le dai? Aţi luat barem numărul maşinii?

— N… Nu, făcu nesigură Adriana.

— Şi vă mai jucaţi de-a detectivii!

— Era prea întuneric.

— Ce să mai discutăm! făcu Nicolau ridicându-se de la masă. Îmi mâncaţi timpul cu fleacuri!

— I-aş putea recunoaşte oricând, pe toţi trei, având de ales dintr-un milion de oameni.

— Caută-i atunci, Bucureştiul are doar două milioane şi jumătate. Vezi-ţi de carte, fetiţo, şi spune-i şi lui Armand Duval să-şi vadă de logaritmi sau ce alte gângănii mâzgăleşte el acolo, că sesiunea bate la uşă şi voi vă ţineţi de studii criminalistice prin birturi.

În realitate, se monta singur. Îşi amintise din nou că dincolo, în birou, îl aşteptau circa o sută de file acoperite cu cifre şi simţea că-i pocneşte capul.

Adriana replică ţâfnoasă:

— Las’ că ştim noi mai bine ce avem de făcut.

Ţârâitul telefonului puse capăt discuţiei. Adriana sări la aparat:

— Da… Eu, Dane… Fantastic!… Unde l-ai văzut? Eşti grozav!…

Avocatul Nicolau ridică din umeri „hm!“ şi se retrase în birou, anunţând categoric:

— Să nu fiu deranjat!

„Grig devine imposibil, gândi Jeana Nicolau. Didactic şi despotic… Totuşi poate are dreptate… S-ar putea să fie o chestiune ridicolă sau prea primejdioasă pentru nişte copii. La experienţa lui, e firesc să fie circumspect.“

— Mamă!

Adriana o fixă cu ochi strălucitori:

— Auzi, mamă? Dan l-a întâlnit acum o jumătate de oră pe tânărul ăla de la restaurant. L-a urmărit şi a văzut unde a intrat…

4

Bătrâna Matilda Manta locuia pe strada Râul Doamnei, într-o casă veche cu marchiză şi ferestre înalte, înconjurată de o grădină sălbatică, nestrunită de foarfeci, cu potecă năpădită de buruieni în locul chiflelor de piatră nevăruită. În serile calde, prin geamurile larg deschise şi dantela istovită de ani a perdelelor, răzbăteau acordurile unui pian Beckstein, însăilând melodii delicate de Mozart, Lully, dar mai ales Chopin. Mâna o simţeai uşoară, cu tuşeu delicat şi trecătorul avizat, care se oprea pentru câteva clipe s-o asculte, şi-ar fi închipuit-o lesne dezmierdând o harfă sau clapele unui clavecin. Aici, între mobile vechi, amintiri, fotografii ale unor fiinţe de care azi nu-şi mai aducea aminte nimeni, trăia doamna Manta, fostă profesoară de pian la Conservator şi care se lăuda oricui se simţea dispus s-o asculte că e probabil unica persoană din Bucureşti care nu şi-a schimbat niciodată adresa în optzeci de ani. Într-adevăr, în casa aceasta (constituise o parte din zestrea mamei sale) se născuse şi mai apoi se căsătorise cu un violonist. Acesta însă murise – erau patruzeci de ani de atunci – şi bătrâna, când îşi aducea aminte de Manta filosofa totdeauna cu aceleaşi cuvinte: „Uite că şi morţii îmbătrânesc!“ Nu şi-l mai amintea deloc ca fiinţă vie şi avea în faţa ochilor doar fotografiile înşirate pe pian. Lungii ani de văduvie tot aici şi-i petrecuse şi, uneori, Matilda Manta se întreba neliniştită ce avea să se întâmple cu toate lucrurile înghesuite de câteva generaţii în cele cinci odăi pe hol, pod să întorci o căruţă, şi pivniţă. N-avea rude, nici

prieteni, Matilda Manta făcând parte din fericita categorie de bătrâni care nu trăiesc deloc sentimentul inutilului şi al singurătăţii. Ca să-şi treacă timpul, de exemplu, ar fi putut da lecţii de pian sau franceză şi, în atâţia ani, ar fi reuşit desigur să-şi facă un cerc de prieteni. Matilda respinsese delicat, dar cu obstinaţie orice tentativă de apropiere. Nu dispreţuia pe nimeni, era o fire tolerantă şi generoasă, dar pur şi simplu nu-i lipsea nimeni. Bătrâna nu trăia un sentiment de singurătate, ci de izolare. Avea impresia că oamenii interesanţi pentru ea, putând realiza un schimb de idei, închiseseră de mult ochii, iar felul de a fi, de a se comporta, de a vorbi al tinerilor de azi o neliniştea până la panică. Simţea că nu înţelege nimic din ceea ce spun, problemele lor nu semănau cu nimic din ceea ce auzise ea vreodată. Încercase aceeaşi senzaţie şi ca profesoară, dar atunci exista limbajul comun infailibil – muzica. În rest, trecuse surdă şi fără să vadă nimic pe culoarele Conservatorului.

Nu avea televizor, iar radioul îl deschidea doar miercurea şi vinerea, la nouă seara, când se transmiteau concertele filarmonicii din Salzburg şi, respectiv, Paris. Zilele doamnei Manta se scurgeau toate la fel, croşetate din aceeaşi lână cenuşie. Se scula pe la ora zece. Toaleta minuţioasă îi lua un ceas. Era extrem de îngrijită, mereu în negru, la care asorta mici fantezii în alb: manşete, un jabou, gulere, o broderie mai deosebită. Altă oră i-o lua ştersul prafului, după care respira uşurată. Ziua întreagă era a ei. Ceasurile petrecute la pian alternau cu altele de lectură sau visare. Din când în când răsfoia albumele vechi de fotografii şi încerca să reconstituie din memorie biografiile răposaţilor: „Oare cine-şi mai aminteşte azi de domnişoara Hrisanta Bota?“ Rămăsese fată bătrână şi se fălea pretutindeni că arta ei a împiedicat-o să se căsătorească. Picta tablouri mici, 15 pe 20 de centimetri, cu flori şi colţuri de natură cochet regizate, în stilul bine cunoscut administrat elevelor de pension din anii 1880-1990 şi le oferea cu generozitate

rudelor şi prietenilor cu ocazia diferitelor aniversări. Aceştia erau exasperaţi, căci la prima vizită domnişoara Hrisanta se interesa alarmată: „Dar unde ai pus violetele de pădure pe care ţi le-am dat de Sfântul Ion? Nu-ţi plac? Mie mi se par foarte reuşite…“

Matilda Manta se hotărâse greu acum un an să închirieze odaia din faţă. Se obişnuise singură şi o înspăimânta ideea unei „cooperări“, cât de comode. O convinsese în cele din urmă o fostă colegă, Elvira Doga, tot profesoară, care pedalase pe avantajele unui asemenea aranjament:

„Gândeşte-te, draga mea… E dezagreabil ce spun, dar avem totuşi o vârstă – biata Elvira se prăpădise doar la câteva luni după această conversaţie – şi un bărbat în casă contează enorm. Te îmbolnăveşti, are cine să-ţi cumpere o pâine ori o aspirină, sau, mai grav, să anunţe Salvarea. Stai ca un şoarece aici. Te prăpădeşti, Doamne fereşte, poţi să zaci mult şi bine, neîntoarsă… Nu mai zic de treburile mărunte. Uite, n-am fost la tine de doi ani. Sfoara de la perdea e tot ruptă, în loc de un robinet acum plâng toate, cremona de la geamul ăsta tot nu funcţionează…“

Matilda nu regreta că închiriase, dar nici nu exulta. Adevărat, Gorun n-o deranja, lipsea mult, era un bărbat liniştit, nu aducea femei dar… Dar! Din clipa în care acest om se mutase, Matilda nu se mai simţise la ea acasă. Încerca un permanent sentiment de angoasă. În prezenţa lui, inima începea să-i bată şi îi venea reflex s-o ia la fugă.

„Oare să mă fi sălbăticit chiar în halul ăsta sau personajul are ceva particular? Mă avertizează instinctul? M-am sclerozat?“

Nici chiria, substanţială, n-o determina să fie mai entuziastă. Se descurca perfect cu pensia. În ciuda fragilităţii aparente, avea o sănătate de invidiat, astfel încât bugetul ei – atât de afectat la bătrâni de medici şi medicamente – era liber de asemenea servituţi. Nici mesele – mai mult pretext – cu biscuiţi, un pahar de lapte, salate şi eventual un dulce, nu constituiau o problemă, iar cât

priveşte vestimentaţia, în afară de ciorapi, nu-şi cumpărase o aţă de peste douăzeci de ani.

În adâncul sufletului, ar fi vrut să se debaraseze de Gorun, dar era o femeie prea delicată ca să-i poată declara răspicat: „Domnule, nu-ţi reproşez nimic, dar pur şi simplu nu-mi placi, caută-ţi altă gazdă!“ În afară de aceasta, individul lipsea perioade lungi – trei şi patru luni – răstimp în care temerile bătrânei slăbeau, îşi uita neliniştea şi se gândea la altele.

De obicei se întorcea inopinat, fără telefon prealabil, aşa cum se întâmplase şi acum trei zile. Probabil Matilda Manta îşi făcea siesta, căci nu auzise uşa. Intrase intempestiv în camera chiriaşului, vrând să stingă gazul de la sobă. Gorun se afla în mijlocul odăii, lângă masă, cu spatele întors spre uşă. Simţindu-i prezenţa se răsucise ca muşcat de şarpe, ducând mâna reflex la buzunarul drept. Bătrâna, încremenită de spaimă, deschise gura fără să poată articula un singur cuvânt. Gorun, redresat, încercase să zâmbească.

— Bună seara… Aveţi nevoie de ceva?

Matilda Manta nu-şi putea dezlipi ochii de buzunarul lui Gorun.

— Vă rog să mă scuzaţi… N-am ştiut că v-aţi întors… Nu… Nimic…

Dispăruse ca o nălucă şi se încuiase în odaia ei. Inima îi bătea nebuneşte şi pentru prima oară în viaţă luă zece picături de valeriană dintr-un flacon rămas de la răposatul Manta.

Găsi biletul rezemat de glastra din mijlocul mesei.

Stimate domnule Gorun, datorită unor împrejurări deosebite, nu mai sunt în măsură să vă închiriez odaia. Vă rog foarte mult s-o eliberaţi cât de curând. În plicul alăturat veţi găsi chiria pe ultimele trei luni. V-o restitui căci practic n-aţi folosit odaia. Vă mulţumesc…

Bărbatul mototoli hârtia rânjind:

„S-o crezi tu, frumoasa mea!“

În camera ei, Matilda Manta îşi auzea inima. I-o strângeau în cleşte presimţiri sumbre. Aveau să se împlinească.

5

— Draga mea, declară colonelul Ionaş fără să-şi ridice ochii de pe hârtii, din primele informaţii sosite, avem cinci institute unde se efectuează – în stadiu avansat – cercetări în probleme de interes tehnic-ştiinţific care ar putea face cu ochiul „firmelor concurente“. Patru la Bucureşti, unul la Cluj. Ai să te uiţi prin hârtii şi vei lua măsurile necesare. Securitate maximă, un om de-al nostru pe fază, mă rog, cunoşti partitura.

— Cunosc.

Ionaş îşi scoase ochelarii şi se uită lung la Minerva. O cunoştea de zece ani şi o îndrăgise sincer. Într-o vreme îi intrase în cap s-o mărite. Dincolo de orele de serviciu, Minerva îşi consuma existenţa alături de un papagal cu creastă regală – Keops –, un caniche Spiridon şi o tablă neagră unde se distra născocind, rezolvând, exersând tot felul de acrobaţii matematice. Era celibatară convinsă, detesta devenind agresivă să i se vorbească despre căsătorie şi, în consecinţă, Ionaş n-o avertizase asupra intenţiilor sale. Întâlnirea cu ipochimenul avusese loc în locuinţa colonelului şi toata lumea era de acord că acesta izbutise un fiasco extrem de reuşit. Candidatul, făcut mat din trei mişcări, se ridicase brusc şi începuse să deschidă disperat toate dulapurile colonelului.

„Ce cauţi, domnule?“

„Ieşirea!“

Glasul avea accente sfâşietoare, suna a ultima dorinţă.

Minerva se mirase senină:

„Ce-i cu ăsta? Plină lumea de aiuriţi…“

Cu amicul în cauză, Ionaş nu se mai văzuse niciodată. Omul se eschiva totdeauna la fel şi, dacă stăteai să-l asculţi, în fiecare zi îi picau neamuri din provincie; o familie probabil prolifică, cu reprezentanţi în toate judeţele ţării…

— Mda, rosti pe gânduri colonelul. O chestiune care ar putea fi interesantă. Am primit acum o jumătate de ceas un telefon de la inginerul… stai puţin! Da, inginerul Miron Vasiliu. Lucrează la Institutul de cercetări din Stăvreni – la zece kilometri de Bucureşti.

Minerva îl întrerupse arătând spre hârtiile din faţa lui Ionaş.

— Institutul figurează pe listă?

— Da. De-aia spuneam că ar putea fi interesant.

— Ce reclamă?

— Pretinde că în locuinţa lui s-a întâmplat ceva bizar. Părea foarte agitat, n-a vrut să intre în amănunte. M-a rugat insistent să-i trimit un om cu care să stea de vorbă, dar până în ora zece. După aia trebuie neapărat să se prezinte la serviciu.

Minerva îşi smulse bascul din cuier. În general, toate mişcările ei erau brusce.

— Am înţeles.

— Aici ai adresa. Îl iei şi pe Dobrescu?

Minerva se holbă:

— Natural, mai ales că în ultima vreme n-a progresat în mod satisfăcător. Ba chiar constat un proces de involuţie. E momentul să fie ajutat.

Ionaş o privi cu tâlc:

— Te-a rugat el?

Locuinţa inginerului Miron Vasiliu se afla într-un din vechile cartiere ale Bucureştiului. Pe strada liniştită cu felinare pitoreşti de dinainte de război, casele bătrâneşti cu marchiză, grădiniţe, pridvoare rezemate în stâlpi sculptaţi şi felinare arăbeşti la stânga şi dreapta intrării glăsuiau de

stilul Bucureştilor de odinioară. În legătură cu aceste case, construite la sfârşit de secol – cea mai veche o reperase undeva prin Vitan (1876 semnala frontispiciul) – şi cam până la primul război mondial, Minerva încercase ani de zile o mare nedumerire. Cu excepţia palatelor Ghica, Ştirbei, Cantacuzino etc., şi a altor câteva imobile mai simandicoase, toate casele aveau ferestre foarte înalte şi extrem de coborâte: cel mult un metru, un metru şi jumătate deasupra solului, uneori nici atât.

Minerva, care prin vocaţie şi profesie se simţea obligată să-şi explice şi să înţeleagă orice fenomen, de data aceasta nu imagina nimic.

„Nu-mi vorbiţi de modă! O modă absurdă, cretină nu rezistă niciodată. Într-un Bucureşti cu o climă dură, victimă a intemperiilor – inundaţii, zăpezi abundente, nu mai ridic problema securităţii, vorba aia, orice beţiv îţi sparge geamul dând doar cu cotul –, de ce-şi decoltau ăştia casele în asemenea hal?“

Explicaţia i-o dăduse un arhitect şi Minerva, care-şi închipuia în intimitate că dacă n-a priceput ea ceva e imposibil s-o priceapă altul, fusese de astă-dată silită să concedeze. Tipul îi servise o explicaţie perfect logică: problema străbunilor constituind-o iluminatul (lumânările, gazul aerian sau cel lampant fiind foarte scumpe, şi câţi beneficiau de electricitate?), oamenii îşi „sculptau“ ferestrele foarte înalte pentru ca locuinţa să beneficieze cât mai mult de lumina soarelui…

Se gândi să-i ridice chestiunea lui Dobrescu – mică problemă de perspicacitate –, dar se răzgândi. Ajunseseră.

Inginerul Miron Vasiliu, un bărbat mărunţel şi cu un nas nervos, împlinise cincizeci şi doi de ani. Măsurându-l scurt – adora calificările fulger –, Minerva îşi închipui că a intuit personajul. „Iritabil, neliniştit, ipohondru, hiperprudent, susceptibil. Nimic nu miroase bine, nici măcar zambilele.

Tras linia şi adunat: un tip dificil. Viaţa alături de el nu-i o excursie la iarbă verde…“

La rândul lui, Miron Vasiliu îi cântări fără jenă şi, dintr-un scurt viraj al nasului, Minerva îi desluşi gândul:

„Îşi bat joc de mine? Auzi, eu lucrez la o problemă de importanţă naţională, le atrag atenţia că-i o chestie gravă şi domnii îmi trimit o muiere şi un ţânc, îngeraş bălăior numai bun să-l agăţi în pom.“

— Nu ştiu dacă sunteţi informată, debuta inginerul după ce le verificase „la lupă“ legitimaţiile, că eu lucrez la o problemă de importanţă naţională.

Minerva îşi camuflă surâsul. Îi intuise până şi termenii.

— Sunt perfect informată. Ce necazuri aveţi?

— Hm, da… hm… Deocamdată luaţi loc, trebuie să vă explic.

Îi pofti într-un hol-salonaş şi Minerva se întrebă cum izbutesc unii oameni să se înconjoare de lucrurile cele mai urâte care se pot imagina; dar mai cu seamă unde dracu’ le găsesc! Covorul, stofa canapelei şi a fotoliilor aveau o culoare sălcie, ceva între verde şi cafeniu, masa neagră părea adusă direct dintr-un cavou (lipsea vasul de ceramică cu imortele), pe pereţi, în rame subţiri, negre, se aflau câteva desene despre care Minerva îşi zise că ar face minuni terapeutice într-un salon de alienaţi mintali care suferă de râs.

— Cunoaşteţi deci caracterul ultrasecret al cercetărilor mele.

— Evident. Lucraţi şi acasă?

— Bineînţeles.

Minerva se aplecă înainte:

— Şi păstraţi materialul aici?

— O parte. E firesc.

Minerva încercă să-şi domolească iritarea.

— Vi s-a atras atenţia şi nu o singură dată, aţi fost prelucraţi şi răsprelucraţi să nu ţineţi nici un fel de document în locuinţele particulare. Nu vă putem asigura

securitatea, plantându-vă la uşa apartamentului – şi în situaţia dumneavoastră se află sute de cercetători – câte un poliţist.

Obrazul stâng al lui Miron Vasiliu zvâcni. Nu era obişnuit să fie dăscălit şi, oricum, trecuseră ceva decenii de când absolvise cursul primar.

— Stimată doamnă, acestea sunt teorii lipsite de realism! Aş mai vrea să vă atrag atenţia că nu mai port pantaloni scurţi, nici dacă mă caţăr pe Ceahlău. Ce înseamnă „nu păstraţi nici un fel de documente la domiciliu?“ Dumneavoastră confundaţi munca de cercetare cu o simplă slujbă de amploiat la primărie. Mi-am făcut orele de serviciu, mi-am încuiat sertarul şi pe urmă mă preocupă dacă ia Steaua campionatul! Ei, nu-i aşa, doamnă!

— Dar cum?

În sinea lui, locotenentul Dobrescu se amuza copios, urmărea plin de interes matchul Minerva-Vasiliu. În sfârşit, un tip care nu venea uşor de-a dura, căpăţânos şi pe deasupra cuvântăreţ. Avea şi un soi de indignare permanentă, caracteristică indivizilor cârcotaşi şi care-l amuza nespus.

Miron Vasiliu se ridică şi începu să peroreze plimbându-se prin casă. Frazele curgeau de la sine, nesughiţate, se simţeau dinainte formulate; fuseseră repetate în nenumărate rânduri.

— Munca de cercetare, ca orice activitate de creaţie, e tiranică, e un stăpân necruţător, egoist şi exclusivist. Pe stradă, în tramvai, în somn, în vizite inevitabile ca să nu mai spun la birou, cu creionul în mână, în cap nu-ţi zumzăie decât acelaşi lucru: ce soluţie dau în situaţia x, cum să evit necazul y, cum rezolv problema z. Practic, munceşti, gândeşti, asuzi douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru.

— E foarte interesant ce-mi spuneţi, dar tot nu văd de ce trebuie să păstraţi documentele acasă.

Pentru un tip pocnit cu o cărămidă în cap, Dobrescu îşi zise că Vasiliu avea o expresie reuşită. Căscase gura şi ochii interzis şi, literalmente, îl simţeai incapabil să vorbească.

— Păi cum să lucrez? izbucni. Pe cap? Ce-s, computer?! Adică le calculez, le pritocesc şi răsucesc în minte şi a doua zi le trec pe curat la serviciu? Sau să-mi mut domiciliul la institut? Hai să fim serioşi, doamnă! De altfel, o veţi constata personal, sunt mai asigurat decât Banca Angliei, încăperea în care se află documentele este o adevărată cameră safe.

— Probabil nu îndeajuns de asigurat de vreme ce aţi avut necazuri.

Inginerul îşi desfăcu larg braţele: „Asta e de neînţeles!“

— Trăiesc un mister. Dacă n-aş fi un tip eminamente realist – n-am crezut nici măcar la zece ani în stafii, duhuri sau alţi domni mistici –, aş zice că în toată afacerea asta s-a strecurat o fantomă. Veniţi, vă rog, după mine.

Micul salon dădea într-un coridor, la capătul căruia se afla o uşă într-adevăr blindată. Drugi de fier, încuietori complicate, o broască cu cifru. Vasiliu manevră cheile, apoi discul şi pătrunseră într-o încăpere pătrată, de circa zece metri pătraţi. Fereastra îngustă era zăbrelită cu gratii.

Minerva îşi roti ochii. În odaie se aflau patru corpuri de bibliotecă, un fichet, un birouaş şi o banchetă. Arătă cu bărbia spre dulapuri:

— …Ăăă… şifonierele astea sunt pline cu documente? Frumoasă marfă!

— Nu vă grăbiţi. Conţin în cea mai mare parte lucrări vechi, a căror noutate s-a consumat, sau simple încercări abandonate, definitiv sau pentru o vreme. Ceea ce e de actualitate păstrez în fichet, iar cheia – o yală japoneză ultimul tip – se află în permanenţă la mine.

— Văd! În consecinţă, care este necazul dumneavoastră?

— Azi-dimineaţă, rosti Vasiliu, când am intrat aici că să-mi iau nişte note de care aveam nevoie la serviciu, am găsit chiar lângă fichet o floare!

— Ce?!

— O violetă!

— Aha! Cum rămâne cu uşa dumneavoastră super-blindată? Dădu din mână. Eh! Unde-i floarea?

— Uitaţi-o acolo, pe pervazul geamului.

Intrigată, Minerva se apropie de fereastră. Era o floricică artificială cu petale de catifea şi tijă de sârmă îmbrăcată în aţă verde. Asemenea bucheţele se găseau pentru zece-cincisprezece lei, în mii de magazine de mărunţişuri din întreaga ţară.

— După aparenţe, conchise Minerva, fantoma dumneavoastră e o cucoană. Apropo, locuiţi singur?

— Da. Am o menajeră, femeie de şaptezeci de ani, care vine zilnic şi pleacă spre seară. Face curat aici o singură dată pe săptămână şi numai în prezenţa mea. E absurd să vă închipuiţi că fleacul ăsta i-ar aparţine. În viaţa ei n-a purtat o podoabă, n-a ţinut în mână o cutie de pudră.

— Cine vă vizitează?

— Nimeni. N-o pun la socoteală desigur pe secretara mea. Vine, îşi face treaba şi noapte bună, pe mâine.

— În ce constă activitatea ei?

— Lucrări de rutină, dactilografie, corespondenţă. O fată muncitoare, conştiincioasă şi toantă.

Minerva îl privi mirată:

— Toantă?!

— Da, toantă, râse Vasiliu: „Vezi ce deştept sunt eu?“ Special am căutat-o sărmană cu duhul. Vă daţi seama că nu mi-aş fi vârât în biroul meu o blondă deşteaptă, curioasă, moartă după blănuri şi superbă. Nu-i nevoie să te duci la cinema ca să eviţi capcanele grosiere.

— Am înţeles că lucrările dactilografei prezintă un interes secundar.

— Fără îndoială. Rânji, încredinţat că o face KO. Dacă dumneavoastră ne-aţi prelucrat şi răsprelucrat să fim prudenţi, după cum vedeţi, am respectat întru totul instructajul.

— Mda… Bag de seamă. Deci aţi descoperit de dimineaţă violeta. Înseamnă că ea a fost pierdută azi-noapte.

— Sau cu o noapte înainte, o întrerupse inginerul. N-am mai intrat în safe, aşa-i zic eu odăii…

— Am reţinut.

— …de alaltăieri. O fac doar dacă am strictă nevoie.

— Secretara dumneavoastră are acces la fichet?

— Nu. V-am spus, există o singură cheie, a mea. Se uită la ceas. Vă rog să mă iertaţi, dar eu trebuie să mă retrag.

— Nu vă faceţi probleme, surâse cu naturaleţe Minerva. Ne descurcăm şi singuri.

Inginerul o cercetă descumpănit:

— Cum… Adică…

— Adică vreau să mai aruncăm o privire prin apartament. Menajera nu s-a prezentat azi?

— Ba da… E în bucătărie… În sfârşit, cum credeţi.

— Aşa credem, surâse Minerva fermecător… Dacă sunteţi amabil, comunicaţi-i colaboratorului meu datele secretarei. Nume, vârstă, adresă, locul de muncă, eventual ce ştiţi despre părinţi.

Inginerul părăsi încăperea răsucind încă o dată capul. Expresia era a unui om care nu mizează mult pe ce va găsi la întoarcere.

Minerva începu să râdă.

— Înainte de plecare, număraţi vă rog linguriţele de argint.

6

Menajera lui Vasiliu îi aminti Minervei de bătrânele lui C. Arnal, care evoluau în comicsurile franţuzeşti alături de Pif, Hercule, Tonton şi tante Agathe. Era atât de caricaturală, încât părea neverosimilă: statură gheboşată de spondiloză, un nas gata să atingă bărbia, inevitabilul neg. Păşea cu picioarele lăsate din genunchi, în echer.

„Nu, conchise Minerva, hotărât nu aceasta e zâna proprietară a gingaşei violete.“

Vocea bărbătească, morocănoasă, se asorta perfect cu înfăţişarea.

— Ziceţi-mi Ţa Florica. Aşa mi-s deprinsă.

— În regulă. Ia spune-mi, Ţa Florico, de când eşti în slujbă la inginerul Vasiliu?

— Păi, era copil de zece ani când am venit la dumnealor. Trăia doar doamna a bătrână. Pe tatăl lui dom’ Miron eu nu l-am apucat. Numa’ ce se prăpădise. Am patruş’trei de ani în casa asta.

Vorbea egal, monoton, fără nici un semn de exclamaţie. Morocănoşenia părea a fi componenta de bază a personalităţii bătrânei.

— Inginerul Vasiliu n-a fost căsătorit niciodată?

Femeia clătină hotărâtă capul.

— Nu. Şi-a văzut de carte, nu s-a ţinut de muieri. În patruş’trei de ani, continuă cu o satisfacţie de quaker, eu una ştiu că n-am întins pat pentru doi inşi, n-am spălat două feţe de perină la acelaşi rând de aşternut.

— Asta-i foarte frumos, aprecie neutru Minerva.

— Aşa se cade, sublinie bătrâna. Era inginer tânăr când s-a prăpădit şi cucoana. I-am zis, dom’ Miron, dumneata ai şcoală, eşti învăţat, ştii cum şi ce să faci. Da’ eu în ziua în care-mi aduci ţiitoare s-o primenesc şi să-i spăl blidul, plec în lumea mea. Sau o iei cu cununie ori faci ce ştii, că eu slugă la una d-alea nu mă bag.

— Aha! Dar în general are prieteni, vizite?

— N-are. Toată vremea stă cu cartea şi condeiul în mână, nu-i arde de zaiafeturi. Aici, reteză aerul cu palma, nu sună nimeni la uşă.

„Aici nu sună nimeni la uşă“, repetă în gând Minerva. Câteva cuvinte care pictează o existenţă mai convingător, mai complet şi mai concret decât douăzeci de pagini redactate de Serviciul Personal.

— …afară de aia, adăugă bătrâna, care-i scrie la maşină, don’şoara Niculina.

Minervei îi veni greu să-şi dea seama dacă secretara îi este sau nu simpatică. Modulaţiile glasului rămăseseră aceleaşi, iar ideea de zâmbet era tot atât de departe de persoana menajerei ca un iceberg de portocalele roşii din Andaluzia.

— Vorbeşte-mi, te rog, despre domnişoara Niculina. Ce părere ai despre ea, ce fel de om e?

Ţa Florica săltă din umeri:

— Păi e aşa cum e. Don’ Miron e mulţumit. Ce treabă am eu cu ea?

Minerva zâmbi:

— Chiar nu ţi-a făcut nici o impresie? Nu se poate. Dumneata eşti o femeie deşteaptă, cu principii morale… ăăă, vreau să spun ştii ce e bunacuviinţă…

„Aha, ha, ha! îşi zise Dobrescu. Samuraiul umblă la piculină!“

Bătrâna îi azvârli o privire circumspectă.

— De unde ştii dumneata că eu sunt femeie deşteaptă? Numa’ ce m-ai cunoscut. Şi cu don’şoara Niculina, vă zisei: nu se vâră la plita mea, eu nu mă vâr în hârţoagele ei. Atâta,

că e mare puturoasă. Vai de omul care s-o îndura să facă bordei cu ea.

— De ce? râse Minerva.

Bătrâna dădu din mână cu dispreţ:

— Păi admiţi dumneatale, fată tânără de douăş’cinci de ani, să umbli cu ac de siguranţă la fustă că ţi-e lene să coşi o copcă? Să stai cu părul năclăit, doar cozi de şobolan, şi cu subţiorile galbene de năduşeală? Vară, iarnă, aerisesc un ceas după ce pleacă în lumea ei… Acuma, iertaţi-mă, că făcui o sărăcie de budincă şi trebuie s-o vâr în cuptor. Dacă aveţi nevoie de oarece…

— Mulţumesc, deocamdată de nimic. Spune-mi, Ţa Florico! Ai râs vreodată în viaţa dumitale?

Ţa Florica chibzui îndelung, cu seriozitate.

— Da! Am râs de m-am prăpădit, când s-a sculat don’ Popescu, farmacistul, de pe năsălie şi-a cerut o ţuică mare. Fugeau toţi, ca iepurii…

„Mda, gândi Minerva, după toate probabilităţile, a doua ocazie nu se va mai ivi.“

Nu era mare lucru de văzut în cele patru încăperi. Un birou modest, clasic, cu pereţii plini de cărţi, o sufragerie de serie, care se putea întâlni în mii şi mii de exemplare înainte de război – bufetul supraetajat, servantă cu vitrină, masă de şase persoane extensibilă pentru douăsprezece etc. –, banală, burgheză, urâtă, dar extrem de comodă, un dormitor auster.

— Un fapt e cert, Dobrescule, conchise Minerva.

Locotenentul se încordă dintr-o dată, „intră în priză“, cum se exprima faţă de colegi. Urma desigur una din demonstraţiile celebre ale Minervei, în care, din păcate, nu se mulţumea să-şi dezvolte tezele acceptându-l pe Dobrescu în simpla ipostază de audient atent. Îl obliga să participe, chestionându-l, silindu-l la deducţii acrobatice, cerându-i imperativ să raţioneze, să caşte ochii nu gura, să înţeleagă,

să intuiască, să inventeze, să citească în mintea Minervei şi în stele, ceea ce, în fond, însemna acelaşi lucru.

Relaţiile Minerva-Dobrescu intraseră de mult în folclorul şi anecdotica colegilor. Categoric, locotenentul nu era ceea ce s-ar putea numi un tip cu şansă. O avusese patru ani de zile profesoară şi dirigintă şi certa lipsă de vocaţie a elevului Dobrescu pentru matematică, combinată cu ambiţia şi convingerea nestrămutată a Minervei că a avea bosa cifrelor e o figură de stil şi că, în realitate, nu *există* elevi nedotaţi, ci doar rea-voinţă, transformaseră ultimii ani de liceu ai băiatului într-un coşmar de iad dantesc.

Piruetele destinului sunt neaşteptate. Dobrescu avea s-o afle, din nefericire, de foarte tânăr. Absolvent al Facultăţii de Drept, fusese repartizat să lucreze în cadrul Ministerului de Interne. Intrând în biroul celui ce avea să-i fie şef direct, se simţi brusc cuprins de ameţeală. Imaginile deveniră albe, lipsite de contrast, ca ninse, în urechi îi zumzăiau o oştire de albine. Din spatele biroului surâdea serafic – ah! binecunoscutul surâs care prefigura extemporalele-fulger de zece minute – maiorul Minerva Tutovan.

„Ia te uită! Dobrescu Vasile dintr-a XI-a B. Ce-ai păţit, băiete? Arăţi de parcă te-ar fi dat cu flit!“

Metodele Minervei nu se schimbaseră, îi intrase dăscălia în sânge şi, printre altele, nutrea ambiţia să-i înveţe pe subalterni să şi cum să gândească. „De unde ştie Samuraiul, de unde are convingerea că ea gândeşte bine şi nu altul? se lamenta mereu Dobrescu către colegi. Adică de ce s-ar socoti infailibilă?“ Era însă o întrebare la care nimeni nu izbutise să-i ofere un răspuns satisfăcător.

— Da, conchise Minerva, se pot trage concluzii certe. Indiferent de alte păcate, două, precis, nu-i figurează în inventar. Mă refer la Vasiliu, evident! Unu, băieţelul nu e snob şi nici nu s-a îngălbenit vreodată de invidie.

Locotenentul emise prudent:

— Probabil…

— Nu eşti sigur?

— Ba da… Dacă dumneavoastră o emiteţi cu titlu de certitudine…

— Nu pentru că eu o emit, băiete, ci pentru că faptul este strident de evident. Te-ai uitat bine împrejur? Numai troace vechi, demodate, nici o încercare de a încerca să-şi epateze vizitatorii: neamuri, vecini sau crocodilul Costică.

— Aveţi dreptate… Nu prea pare să-i pese.

— Îl lasă la fel de rece ca şi camizolul preferat al soacrei lui Popescu din Drumul Taberei! Să ştii, băiete, că totdeauna, dar totdeauna, snobul sau invidiosul este şi un performeur de ordin material. În casa lui vei întâlni televizorul în culori, videocasetofonul, uzina muzicală cu o sută de butoane – ştie să manevreze cel mult trei –, în garaj o *Dacie* sport de 120 000. Adică, făcând bilanţul, toate simbolurile prosperităţii mediului şi deceniului în care evoluează.

Începu să-şi încheie nasturii trenciului şi îşi tufli cu gestul ei caracteristic bascul, apăsându-l bine pe creştet.

— Mă obsedează totuşi chestia cu violeta. Cum putea să ajungă în bunkerul lui Vasiliu? Pentru că practic acolo e un bunker. M-am uitat atentă la fereastră. E înţepenită de nefolosinţă.

Dobrescu, convins de astă-dată că evoluează pe un teren sigur, declară sentenţios:

— Oricum, pe geam nu putea pătrunde nimeni! Distanţa dintre gratii exclude din capul locului ipoteza.

— Hm! făcu Minerva. Aşa cugetă dumnealui, locotenent Dobrescu Vasile. N-am afirmat că ar fi putut intra pe fereastră cuplul Stan şi Bran, eventual în mare ţinută, frac, joben şi mantie voluptoasă à la Jean Marais în *Contele de Monte Cristo*!

— Atunci cum a ajuns floarea în încăpere?

Minerva chicoti:

— De pildă, expediată cu o praştie… De ce nu? Mobilizează-ţi fantezia, Dobrescule!

7

Îşi dăduseră întâlnire, ca de obicei, la rondoul cu fântână de pe Bulevardul Republicii. Adriana, într-un fulgarin alb cu un fular angorat roşu, purtat ca la sky, mărunţică, vioaie, neliniştită, semăna cu un fluture. Sau cel puţin aşa i se părea lui Dan, a cărui inimă, la vederea fetei, începuse să bată vijelios. Deşi se iubeau de un an de zile, tânărul încă nu se obişnuise cu privilegiul, cu fericirea de a fi fost acceptat de Adriana. Un miracol de fiecare zi, o bucurie constantă, o permanentă şi încântătoare stare de emoţie; părea că nu se va istovi niciodată.

Fata tremura de nerăbdare, glasul îi vibra:

— Spune-mi exact cum s-a întâmplat. Unde l-ai văzut?

— Pe strada Visarion.

Sprâncenele Adrianei se încreţiră:

— Ce căutai tu noaptea acolo? La despărţire mi-ai spus că te duci acasă.

— Ai răbdare, iubito. Aşa am şi făcut. Când am deschis uşa, bucurie mare! Inundaţie! Încă puţin şi ar fi început să plutească mocheta. M-a trimis taică-meu urgent la nenea Tudor să iau cheia franceză. Dacă ai fi văzut bucătăria, te apuca groaza. Un dezastru!

— Bine, zi mai departe!

— Am prins un taxi în Piaţa Unirii şi am coborât la Piaţa Romană. Am luat-o pe Ana Ipătescu…

— Ce-i asta? Harta Bucureştiului?

— Iubito, râse Dan, vreau să înţelegi exact.

— Las’ că înţeleg…

— Ei bine, cam cu vreo douăzeci de metri înaintea mea, l-am văzut deodată pe tipul din restaurant.

— Cum adică, aşa, deodată?

— Mergea în faţa mea. L-am recunoscut după vindiacul ăla cadrilat şi porthartul burduşit.

Adriana îl cercetă neîncrezătoare:

— Există un milion de tipi cu aceleaşi semnalmente.

— Draga mea, te asigur că nu m-am înşelat. Am trecut de partea cealaltă a străzii şi i-am văzut figura. Nu am nici o îndoială.

— Şi?

— A intrat într-un bloc de vreo opt etaje. Părea un obişnuit al locurilor, adică nu bâjbâia, nu se afla pentru prima oară în imobil, a luat liftul.

— Şi? La ce etaj s-a oprit?

— Stai să vezi! După ce am auzit liftul oprindu-se, am zbughit-o pe scări. Am găsit ascensorul la etajul patru. Sunt două apartamente pe palier. Într-unul locuieşte familia Ionescu – două persoane, am consultat tabelul cu lista de întreţinere –, în celălalt, un medic – Radian.

Adriana rămase pe gânduri. Mergea ca un automat, ţinându-l strâns de braţ. Pe lângă ei alunecau trecători cu sacoşe de plastic şi serviete diplomat, tineri zgomotoşi sau pensionari cu caniche-ul (mai modern, cockerul) ţinut în lesă. Amalgam de griji, bucurii, ambiţii, necazuri, preocupări sau lipsă de preocupări, chipuri surâzătoare, mohorâte ori indiferente, destine fericite, ratate sau simplu mulţumite se amestecau, în veşminte de toate culorile, cu buletine emise la diverse date pe un interval de cinci-şase decenii, pe adrese ce acopereau toate punctele cardinale ale Capitalei.

— Şi acum ce facem? întrebă Dan.

— La asta mă gândeam şi eu. Ce facem? Îşi ridică brusc bărbia voluntară: Adică ştiu. Dăm o raită pe acolo.

Dan se opri locului:

— Ce speri să descoperi?

— Habar n-am, dar vreau să studiez şi eu peisajul.
— E inutil, iubito.
— O să vedem. În fond, avem altceva mai bun de făcut?

Era un bloc construit înainte de război, cu balcoane-loggie şi risipă de mică plouată pe zidurile cenuşii. Pe scările de marmură neagră, odinioară se căţărase probabil, şarpe cu spinarea frântă în trepte, un covor de pluş, roşu. Rămăseseră martore panourile de bronz de la îmbucătură. Amănunt remarcabil, nu se simţea miros de mâncare, iar din apartamente nu străbăteau zgomotele domestice cotidiene: urletul televizoarelor, clinchet de vase, energice imprecaţii din familia „boule! Dacă-ţi dau două perechi de palme, ai să ţii minte pentru totdeauna cât fac 7x8“, urmate de un bâzâit la fel de energic.

Dan râdea adesea: „De ce dracu’ din toată tabla înmulţirii rezultatul lui 7x8 dă cel mai mult de furcă tuturor generaţiilor de şcolari?“

Un bărbat în vârstă pătrunse în bloc. Se uită la cei doi care studiau tabelul de lângă peretele cutiilor de scrisori şi se interesă politicos:

— Căutaţi pe cineva?

Adriana, mai promptă, răspunse iute:

— Da… Un prieten… Un tânăr… Îl cheamă…

Se pregătea să inventeze un nume, dar bărbatul o întrerupse.

— Nu stă nici un tânăr aici… Ciudat, nu? Au îmbătrânit toţi locatarii.

Chicoti, parcă surprins de propria lui idee, ca de o constatare iscată pe neaşteptate, şi repeta:

— Am îmbătrânit toţi…

Observă expresia mirată a tinerilor şi, schiţând un salut brusc, intră în lift.

— Eu n-am să fiu niciodată bătrână, hotărî Adriana.

Şi, într-adevăr, fenomenul i se părea imposibil. Nu se putea închipui nici măcar la treizeci de ani.

Adăugă, mereu teribilă:

— De altfel, presimt că eu am să mor foarte tânără. Aşa mi-a ghicit cineva, iar eu simt că-i adevărat.

Dan, brusc neliniştit, de parcă evenimentul aştepta imediat, după colţ, încercă să schimbe discuţia.

— Te-ai lămurit? Nu locuieşte nici un tânăr în bloc. O fi fost în vizită la cineva.

— Tot suntem aici. Să urcăm până la patru.

— Ca să vedem ce? Două uşi închise?

Adriana, calină, îi sărută vârful bărbiei:

— Vreau să văd tot ce vezi şi ai văzut şi tu.

Uşile erau de stejar, cu furnir acaju, dispuse simetric în stânga şi dreapta liftului.

Adriana se uită lung la vizoarele rotunde cu gratii, la butoanele de bronz, la plăcuţele aurii cu cartea de vizită a locatarilor.

— Hai, Adriana, odată! Zău că exagerezi.

— Da, oftă fata. Să mergem.

Părea că se desparte greu de palierul cu pereţi leproşi, în calcio vecchio. Coborând prima treaptă, se mai uită o dată peste umăr.

În aceeaşi clipă, se auzi un strigăt înfiorător. Un strigăt de coşmar, de agonie conştientă, inconfundabil: strigătul smuls de frica morţii.

8

Când sună telefonul, Matilda Manta tresări. Apelurile străpungeau rar liniştea casei din Râul Doamnei – mai mult greşeli –, iar trilul strident al aparatului o trezea din ceasurile (cele mai multe dintr-o zi) de visare. Se gândise de multe ori să renunţe la abonament, dar o oprise logica aceleiaşi Elvira Doga. „N-ai voie să te izolezi complet de oameni, gândeşte-te că telefonul e singura ta legătură cu pământul…“ Cine să mă sune pe mine, draga mea? Şi nici nu-mi lipseşte! „Chestia, subliniase Elvira, e nu cine te sună pe tine, ci să n-ai tu nevoie să comunici. Cu un medic, un instalator sau pompierii… În materie de imprevizibil, viaţa e inepuizabilă.“

Era în pat şi citea, de fapt recitea, biografia lui George Sand. Încă din tinereţe, o fascinase personalitatea acestei femei, a cărei alcătuire – aventurieră şi totodată truditoare a condeiului – o considerase totdeauna cu o consternare, deloc paradoxal, plină de admiraţie. O uimise mereu aptitudinea scriitoarei, atât de rară la femei, de a armoniza perfect o viaţă sentimentală vastă şi zbuciumată cu o operă vastă, ale cărei dimensiuni rivalizau cu cele ale unui Balzac… Nu fusese frumoasă, fotografiile divulgă, după mai bine de un secol, o figură cu ochi bulbucaţi, obraji păstoşi, o dublă bărbie grea înfiptă în piept cu arogantă suficienţă. Şi totuşi cât farmec, câtă putere de seducţie! La picioarele ei un Chopin, un Alfred de…

Telefonul o smulse din visare. Probabil încă unul care căuta Hotelul Prundiş – mereu aceeaşi eroare la care avea

să răspundă cu acelaşi glas automatizat „Greşeală, domnule sau doamnă…“

— Doamna Manta?

Urechea fină a bătrânei aprecie glasul sigur, grav, de altistă. Rosti surprinsă:

— Da…

— Aş putea vorbi cu domnul Gorun?

— Nu este acasă.

— Vă rog, dacă sunteţi amabilă, transmiteţi-i că l-a căutat Erika. Nu uitaţi, vă rog! Desfăcu în silabe: E-ri-ka.

— Atâta tot?

Femeia râse:

— Uneori şi atât e prea mult. Vă mulţumesc.

Bătrâna grifonă numele pe un colţ de hârtie, mai citi câteva pagini şi adormi. Când se trezi, după vreo două ceasuri, în odaie era întuneric şi, ca totdeauna iarna, în primele clipe nu putu realiza dacă e seară sau dimineaţă. Deschise aparatul de radio şi ascultă câteva minute emisiunea. Bucureşti 1 transmitea o piesă de teatru, dar bătrâna nu putea urmări dialogurile. Totul i se părea străin, vocile, cuvintele, ilustraţia muzicală. O străbătu fiorul unui gând ciudat: „Trebuie să mori la timp. Oare… oare eu am… am întârziat prea mult?“

Îşi simţi gura uscată şi se gândi să-şi facă un ceai. Se opri cu mâna pe clanţa uşii de la bucătărie. Da, se auzea yala de la intrare.

„S-a întors.“

Din nou aceeaşi crispare a inimii, acelaşi sentiment de nelinişte. Gorun salută plin de amabilitate şi dădu să intre în odaia lui. Într-un an de zile, nu schimbaseră împreună mai mult de cincizeci de fraze.

Matilda Manta îşi luă inima în dinţi:

— Vă reţin un singur minut, domnule Gorun.

— Cu plăcere…

— Presupun că aţi găsit biletul meu…

Bărbatul păru că încearcă să-şi aducă aminte. Matilda Manta, nu ştia nici ea de ce, îşi ţinea respiraţia: „Măcar de i-aş vedea o singură dată ochii“ Erau ca şi camuflaţi de dioptriile mari; bătrânei îi venea să-i smulgă ochelarii şi să fugă…

— A, da! Biletul dumneavoastră. Bineînţeles… Mărturisesc că m-am simţit contrariat. V-am nemulţumit cu ceva?

Bătrâna dădu din cap fâstâcită:

— A, nu… Nici vorbă… Doar atât că nu mai pot închiria… Ştiţi… A intervenit o situaţie specială… Ceva de familie.

— Regret din suflet, surâse Gorun, a neputinţă, căci m-am simţit foarte bine aici. Desigur, mă voi conforma dorinţei dumneavoastră. Aş avea o singură rugăminte… Îngăduiţi-mi să mai păstrez camera circa două săptămâni, până voi găsi ceva convenabil…

— Da… Bine… sigur… Înţeleg. În definitiv, aveţi dreptul la un preaviz…

Gorun mulţumi dând din cap. Bătrâna îl opri din nou:

— Iertaţi-mă, era cât pe-aci să uit. V-a sunat azi o doamnă, Erika.

Bărbatul întoarse brusc capul.

— Mi-a lăsat vreun mesaj?

— Nu. V-a căutat şi atât!

Gorun îşi muşcă imperceptibil buza de jos.

„A venit Erika… Deci sunt îngrijoraţi… foarte îngrijoraţi. Le e teamă… Dar de cine?“

9

Dan, împreună cu taică-său, Marin Dumitriu, constituiau ceea ce neamurile şi amicii calificau drept un menaj de burlaci. Rămas de tânăr văduv, la treizeci şi cinci de ani, Dumitriu încercase să-şi refacă existenţa, dar după două tentative renunţase.

„Femeilor, teoretiza el, lăsându-se învăluit de nostalgie în seri cu aromă de tufănele brumate şi vin fiert, le plac copiii, dar nu ai alteia. Iubesc copiii, dar pe ai lor…“

După o primă încercare eşuată – respectiva află că are un băieţel de unsprezece ani („Îl iau şi cu măgar mare, ca să-mi hrănesc vrăjmaş în casă, că ăsta n-o uită pe mă-sa şi mă duşmăneşte de parcă aş fi tăiat-o eu!“) o luase la goană încotro văzuse cu ochii.

Intervenise apoi episodul cu Lucia, o arhitectă frumoasă, voluntară şi pe care Dumitriu o iubise cu patimă. Speriat de prima experienţă, îi ascunsese iniţial existenţa copilului. Legătura dura de un an şi jumătate, când, ajunul depunerii actelor de căsătorie la Sfat, îi făcuse marea mărturisire. Marin Dumitriu n-avea să uite niciodată scena. Lucia se albise la faţă, obraji înecaţi în var, trăsăturile i se schimbaseră brusc şi Dumitriu avusese senzaţia stupidă că femeia şi-a înghiţit buzele. Lăsaseră în urmă o cicatrice întunecată. După câteva minute, surâse crispat:

„Îţi mulţumesc, Marine, că ai avut onestitatea să mi-o spui azi. Îţi jur că dacă n-o făceai, a doua zi după căsătorie sau oricând aş fi aflat, introduceam divorţul…“

„Şi… Şi o să fie bine? Copilul e bun, nu deranjează… Poate sta eventual la soră-mea!“

„Nu. Nu vreau să te împart cu nimeni, nu vreau să mă minţi! Şi hotărât m-ai fi minţit! Există multă duplicitate în tine, de vreme ce ai putut să-mi ascunzi un an şi jumătate un lucru atât de important din viaţa ta! Nu! Nu vreau să mă înşeli în permanenţă, să-l vizitezi pe ascuns, să-i dai bani fără să ştiu eu, să te frămânţi lângă mine, să te aud oftând pentru că undeva, în altă casă, puştiul a făcut guturai sau n-a luat treapta!…“

Dumitriu suferise mult, „atât cât poate suferi un bărbat pentru o femeie“. Apoi se resemnase. Azi, la cincizeci de ani, era un bărbat cumsecade, împăcat cu propria lui soartă, refugiindu-se într-o lume a lui, cu plăceri inofensive şi necostisitoare. În ceasurile libere juca macao cu un vecin, dar cel mai adesea întârzia dinaintea globului pământesc şi a atlasului, înconjurat de hărţi şi cărţi de călătorie. Lecturile lui preferate rămâneau *Geografia distractivă* a lui Lecca şi romanele lui Jules Verne, cu preferinţă specială pentru *O călătorie în jurul pământului*. Bizar până la perplex la acest bărbat, adevărat marinar şi explorator pe mări de hârtie şi meridiane „pictate“ cu cerneală tipografică, plimbându-şi degetele pe pântecele lăcuit al globului de şaptezeci de lei, era faptul că nu părăsise Bucureştiul de cel puţin treizeci de ani, îngrozindu-l cea mai modestă deplasare până la Snagov sau Chitila.

Cu fiu-său se afla în relaţii de caldă camaraderie şi privindu-l în ochi i se aprindea de fiecare dată un sfios licăr de duioşie. Ţinea şi la Adriana şi când îi văzu pe amândoi intrând în sufragerie, se ridică vioi de la masă şi începu să strângă hărţile.

— Aţi căzut la ţanc! Mi-a ieşit o budincă grozavă.

Ca mulţi bărbaţi, era un excelent bucătar, îndemânatec şi plin de fantezie. Îi plăcea să inventeze reţete noi şi cândva îi venise ideea să scoată o carte de bucate în versuri. Nu

trecuse însă niciodată de primele două rânduri. „Merinde bune de-oţi dori, la nea Marin veţi poposi…“

Surprinse expresia îngrijorată a celor doi şi-i cercetă neliniştit:

— S-a întâmplat ceva?

Adriana dădu din cap conspirativ.

— Am venit să ne sfătuim cu dumneavoastră. Se adresă lui Dan: Spun eu sau spui tu?

— Zi-i tu.

Agitată, Adriana relată incidentele ultimelor două zile. Pe măsură ce înţelegea despre ce e vorba, chipul lui Marin Dumitriu se destindea într-un surâs pe care l-ar fi putut descifra şi un sugaci.

— Ce copii sunteţi! Ne-am jucat un pic de-a detectivii, nu-i aşa?

— Tată, ce-ţi spunem noi nu sunt poveşti.

— Bine, vă cred! Şi ce vreţi de la mine?

— Un sfat! răspunse Adriana. Cum trebuie să procedăm?

Marin Dumitriu ridică din umeri:

— Ce să vă spun eu, dragii mei?! Cel mai competent în materie e avocatul Nicolau, iar domnia-sa şi-a exprimat opinia.

— Lăsaţi-l pe tata. E atât de… obsedat de dosarele lui că nici măcar nu aude ce i se spune, ne ascultă veşnic, şi pe mine şi pe mama, numai cu o singură ureche. Adăugă dând glas unei nemulţumiri vechi: Are impresia că numai lui i se întâmplă lucruri importante, că-i singurul om cu preocupări serioase.

Dan interveni ciupindu-şi vârful nasului. Fusese gestul caracteristic al maică-sii şi lui Dumitriu i se păru grozav de ciudat. Dan abia dacă şi-o amintea…

— Uite la ce ne-am gândit noi…

— Aşa, băieţi! Cu asta trebuia să începeţi.

— Vrem să ne prezentăm la miliţie, sau mă rog unde se reclamă chestiile astea şi credem că ar fi bine să vii cu noi. Ai altă autoritate.

Dumitriu se crispă. Nu făcea parte din specia celor al căror ritm cardiac se accelerează brusc în prezenţa unei perechi de epoleţi, dar, ca toţi oamenii timizi şi modeşti, avea groază de ridicol, de comentarii ucigătoare: „Bărbat serios, în toată firea, s-a luat după ăştia mici, care probabil au făcut o cură de video…“

Îl deruta mai cu seamă faptul că Nicolau, a cărui ureche expertă vibrează, se ciuleşte profesional dinaintea unor asemenea istorii, a refuzat să discute chestiunea, tratând-o drept o fantezie de mucoşi.

— Ce zici? Vii?

Adriana interveni hotărâtă:

— Să ştiţi că noi tot ne ducem! Simt că nu putem proceda altfel… Îşi strânse pumnii: Da, simt!… Mai ales strigătul acela nu-l pot uita.

Şi se zbârli, retrăind clipa. Marin Dumitriu încercă să câştige timp:

— Nu vreţi să vă mai gândiţi puţin? Măcar până mâine dimineaţă…

— Exclus, tată! O persoană se află în primejdie de moarte. E posibil, nu? Şi aşa s-ar putea să fie târziu.

Dumitriu se ridică oftând.

— Bine, mă îmbrac.

Trecu în dormitor. Telefonul începu să sune.

— Da, făcu Dan.

Auzi un glas articulând perfect cuvintele:

— Fii atent, puştiule! Sfatul meu este să stai blând! Vezi-ţi de găletuşă şi lopăţică şi nu te vârî în afaceri care nu te privesc. Serveşte-i textul ăsta şi piţipoancei!

10

— Ce impresie ţi-a făcut Vasiliu?

Colonelul Ionaş, privind pe fereastră, aşteptă un timp, apoi se întoarse, surprins că Minerva nu-i răspunde.

— La ce te gândeşti?

Minerva dădu din cap parcă trezindu-se.

— La violeta din safe… Safe-ul lui Vasiliu. Prezenţa florii denotă fie o neglijenţă impardonabilă, grosolană din partea unui agent, fie o sfidare la adresa noastră de tipul cel mai ieftin. Mi-aminteşte de un roman citit în liceu… Nu reţin titlul, dar eroul, tip de apaş cu vino’ncoa universal valabil, independent de sex sau vârstă, şi spărgător talentat, avea ticul să lase o dâră de parfum de violete la locul infracţiunii. De altfel, aşa şi fusese poreclit: Monsieur la Violette. Deci ăla-i dădea cu spray-ul, ăsta sau asta ne lasă mostre de artă artizanală. Se uită fix la Ionaş: De ce a ţinut neapărat să-şi semnaleze subliniat vizita în încăperea-safe? Nu aşteptă răspunsul şi continuă montată: Şi pe urmă, vă spun sincer, mă enervează! Dacă tot e să se întâmple ceva, măcar să se întâmple mai repede.

— Poate că n-o să se întâmple nimic, făcu optimist colonelul.

Minerva acceptă moale:

— Da, poate… Aţi citit raportul lui Macri? De câteva zile nu s-a mai înregistrat nici un „dialog“ Parker – Erika.

— Ce deduci?

— De… Îi ştiam mai cuvântăreţi, schimbând uneori şi câte două-trei mesaje zilnic. E posibil ca ele să nu mai fie

necesare…

— Adică?

— Eu ştiu? Reducând distanţa dintre parteneri, de exemplu, se schimbă şi modul de comunicare. Pocni din degete: În sfârşit, deocamdată asta e!… M-aţi întrebat de Vasiliu… Un tip obişnuit, aş zice.

Colonelul începu să râdă:

— Ei, nu chiar obişnuit. Are un palmares care pur şi simplu te umileşte, te face să te simţi pitic în ţara uriaşilor. Comunicări, invenţii…

— …renume mondial şi etc., completă Minerva. Nu m-am referit la aspectul profesional, ci la individ. Structură nervoasă, nu-i place să fie contrazis, nu-l interesează absolut nimic dincolo de perimetrul mesei lui de lucru şi presupun că se bănuieşte cu cel puţin două palme deasupra semenilor săi. Sigur, n-o trâmbiţează în gura mare, dar indiferenţa de-a dreptul insolentă cu care te priveşte pe tine x – individ, sau întreg mapamondul – pentru el un y, ofensează.

— Nu-i singurul care păcătuieşte, zâmbi colonelul. Ce zice fişa de cadre?

— Nimic ieşit din comun. Copil unic, amândoi părinţii profesori în Brăila. Tradiţii intelectuale în familie, inginerul fiind a treia sau a patra generaţie şcolită. Mereu examene strălucite, o căruţă de premii şi calificative de excepţional. A avut un singur prieten încă din copilărie, ulterior şi coleg de facultate. Personajul – Gheorghe Dragu – e stabilit azi în ţara cu fluturi albaştri şi-i însurat desigur cu doamna cangur… În seara de Crăciun, un cor de antilope le cântă *O tannen Baum!* în foşnet de iarbă indigo.

Ionaş, obişnuit cu „trilurile“ Minervei când se desfăşura pe teme exotice, o întrerupse:

— E plecat oficial?

— Nu. Rămas.

— Uite un amănunt care trebuie reţinut. Sunt în corespondenţă?

— Nu se ştie, dar, în principiu, se poate verifica…

Auzi uşa deschizându-se şi întoarse capul. Ofiţerul de serviciu anunţă:

— S-a prezentat inginerul Vasiliu. Vrea să vă vorbească neapărat.

— Să intre.

Omul dădu buzna. Era agitat, fularul îi flutura desfăcut pe reverele paltonului. Explodă uitând să salute:

— Se întâmplă tot felul de chestii bizare! Închipuiţi-vă, mi-a dispărut secretara!

11

Se simţi liniştită abia după ce răsuci cheia în broască şi trase lanţul de siguranţă. Timpanele îi zvâcneau, dar oricum respira altfel. Aprinse lumina din vestibul, apoi veilleusa de colţ, trase draperiile, astupând geamurile. Se mişca degajată în interiorul familiar. Irina îi lăsase cheile rugând-o să aibă grijă de flori. „Dacă îţi face plăcere, adăugase, poţi să stai aici, să primeşti vizite, ştii că nu mă deranjează.“

Nina îşi agăţă paltonul în cuier, evitând să se privească în oglindă. Arăta prost şi presimţea că priveliştea propriului chip cenuşiu, cu păr gras, de culoare incertă, a ochilor lipsiţi de strălucire ar fi deprimat-o. Fizicul ingrat, făptura lipsită de farmec şi graţie îi marcaseră personalitatea încă din copilărie, îi determinaseră, îşi închipuia ea, coordonatele întregii existenţe. Era în clasa a X-a când îşi auzise diriginta comentând imprudent – dar putem oare să ne verificăm în permanenţă spatele, discreţia zidurilor şi a ungherelor întunecate? — cu altă colegă de cancelarie:

„Nu-i nimic de făcut cu Nina Minai… E sălcie, ţeapănă, n-are nici măcar drăgălăşenia tinereţii. E prototipul guvernantei, fată-bătrână, din romanele englezeşti… Păcat!“

„Mai are timp să se schimbe… Nu poţi să ştii cum o să evolueze“, observase indiferentă Mănească de gimnastică, o congenital optimistă, un geniu al spiritului de conservare: ocolea în pas de dans tot ce nu-i făcea plăcere.

„Fugi de aici, mă chère! Dacă nu eşti drăguţă nici măcar la şaptesprezece ani, n-ai să mai fii niciodată. Îţi spun sincer, mi-e milă de ea. Rămân la ideea mea fixă: în viaţa unei femei, fizicul e hotărâtor.“

Barem mătuşă-sa, care o crescuse, nu se deranja să umble în şifonier după mănuşi şi îşi făcea o virtute din a spune „verde, răspicat, româneşte şi tare“ în tramvai, în piaţă sau la gard, tot ce gândeşte:

„Nu te mai sulemeni, fetiţo! La figura asta tristă, nu merge să faci pe dama…“

Apoi, un coleg de la şcoala postliceală, către altul:

„Mă ofensezi, flăcău! Mă vezi pe mine umblând după «frumoasa» aia?… Nici măcar plătit cu o sută de lei pe fiecare zece paşi, nu mă compromit s-o defilez pe Corso!“

Şi acum… Nelu. Nu, nu vroia să se gândească la Nelu. Ce şansă că nu cunoaşte adresa Irinei! Nu ştie nici măcar că există. Şi, fireşte, se ferise să-i spună că Irina i-a pus apartamentul la dispoziţie. Nelu ar fi încercat să profite. Visul lui – „un hogeac“ unde să poată trage chefuri cumplite cu băieţii şi un stol de puiculiţe asortate.

Nina, înfrigurată, se lipi de calorifer. Ar fi făcut o baie fierbinte, dar se simţea prea ostenită. Nu voia decât să se dezbrace, să intre în pat, să uite… Să încerce să nu se gândească la nimic. Câţi oare, din cei care şi-o propun, izbutesc?

Îşi duse reflex mâna la medalion. O bijuterie mică, din email roşu, cu portretul maică-sii. Ce perversitate a destinului! Fusese o femeie remarcabil de frumoasă şi remarcabil de nefericită. Şi totuşi, ce romantică fusese întâlnirea dintre ea şi Tudor Minai, tatăl Ninei!… Anii ’48-’49…

Ani tulburi, zbuciumaţi, când puţini se dezmeticiseră de-a binelea, depăşiseră traumatismele războiului. Tatăl Ninei, fost legionar, hoinărea prin oraş, câine vagabond ferindu-se de autorităţi. N-avea prieteni, adresă, bani, se ascundea mereu. Dormea prin cimitire, un timp în podul

cinematografului „Excelsior“, unde avea un amic plasator, vreo două săptămâni sub dărâmăturile fostei librării „Cartea Românească“, bombardată, dar cu beciul rămas intact, cel mai adesea în clopotniţa „Bisericii Silvestru“. Evita scrupulos, până la a prefera subpodurile Dâmboviţei, sălile de aşteptare din gări, parcurile, locuinţele prostituatelor, cotloanele clasice ale fugarilor, vizate în primul rând de poliţie.

O razie caracteristică acelor ani îl surprinsese pe Bulevardul Lascăr Catargiu. Cuprins de panică, dăduse buzna în primul bloc, luase liftul, apăsase la întâmplare pe un buton. Etajul cinci… Pe palier trei uşi… Din nou la întâmplare, sunase la cea din mijloc. Deschisese o femeie tânără, în doliu, de o frumuseţe care-ţi tăia respiraţia.

„Ajutaţi-mă, doamnă. E razie, n-am acte. Îngăduiţi-mi să intru pentru o jumătate de oră…“

Peste două luni se căsătoreau.

— N-am avut noroc, se plângea constant Nina. În familia noastră femeile nu au noroc! Ori dau de bestii, ori rămân văduve, ori sunt părăsite după patruzeci de ani, când nimeni nu-şi mai reface viaţa. Frumoase sau urâte, toate au aceeaşi soartă.

Gândul reveni, refren obsedant:

„Cât timp pot sta ascunsă?… O săptămână, două, o lună să zicem! Şi pe urmă?“

Luase toţi banii din casă, 5 000 de lei şi o sacoşă cu provizii. „Măcar câteva zile să nu fiu obligată să ies…“

Îşi prinse capul între palme, gemând:

— Doamne! De aş putea adormi… Un somn lung, fără vise. Somnul care seamănă cu moartea…

Şi nu putea închide ochii fără să-i răsară dinainte chipul maestrului – odios, înfricoşător, primejdios –, fără să-i audă glasul, sâsâit de şarpe. Avu senzaţia că două mâini de gheaţă îi caută grumazul şi începu să plângă.

12

Minerva o asculta pe Adriana cercetând-o cu ochi de dăscăliţă. Îi plăceau vioiciunea ei, energia care părea să explodeze în făptura prea măruntă, privirile neliniştite trădând o activitate cerebrală neîntreruptă, o minte care nu înregistrează scurtcircuite.

O intuia perfect: genul de elevă – până mai acum un an, doi – isteaţă, ambiţioasă, în veşnic neastâmpăr, cu reacţii de copil teribil.

Vorbea ea, în timp ce Dan se mulţumea să marcheze dând din cap. Marin Dumitriu urmărea scena cu un zâmbet uşor speriat „oare nu deranjăm degeaba?“

— Sunteţi siguri că i-aţi putea recunoaşte pe cei trei de la restaurant?

— Categoric, răspunse Adriana. Mai ales pe bătrân. Este un tip pe care, dacă-l vezi o dată, nu-l mai uiţi.

— Foarte bine. În cazul acesta, s-ar putea să apelăm la voi. Se adresă lui Dumitriu, explicându-i: Să nu vă faceţi griji. Ar fi vorba de o formalitate, o simplă operaţie de identificare.

Dumitriu se bâlbâi…

— A, da… desigur… nici vorbă.

Adriana vru să se asigure:

— Trebuia să venim, nu-i aşa?

— Fără îndoială, aţi procedat bine. În continuare, vă rog să fiţi extrem de prudenţi, să evitaţi ieşirile seara şi să nu luaţi iniţiative fără să vă consultaţi cu noi. Aşteptaţi un minut! O maşină vă va conduce acasă. Vă mulţumesc.

În următoarele cinci minute, colaboratorii Minervei se aflau în biroul ei. Locotenentul Dobrescu îşi muşca buza de jos şi, ca totdeauna, nu ştia ce să facă cu mâinile. Pe vremuri, scos la tablă, cojea creta. Căpitanul Macri, un bărbat subţire, oacheş, cu ochi căprui, izbitor de blânzi, aştepta calm dispoziţiile Minervei.

— Macri! Institui imediat un post de supraveghere permanent la locuinţa Ninei Mihai şi a inginerului Vasiliu, organizează supravegherea imobilului din str. Visarion. Ai grijă pe cine trimiţi… Să nu le ţipe gradul pe mutră!

Macri zâmbi uşor. Cu câteva luni în urmă, urmărind un infractor, fusese trimis în misiune locotenentul Craioveanu, un zdrahon de 1,80, cu figură de pugilist. Evident, acţiona în haine civile şi extrem de bine acoperit. Rămăsese de-a dreptul consternat când un puşti de vreo opt ani, care se juca împreună cu alţi copii, îi ameninţase, arătându-l cu degetul pe el, Craioveanu: „Dacă nu-mi daţi mingea, vă spun lui nenea miliţianul.“

„Lucrătorii operativi, era teoria Minervei, trebuie să aibă figură de Mitică! Să ţi-l închipui jucând table în maieu şi pantaloni de pijama, sau la o bere cu băieţii «colea, după colţ».“

— Dobrescule, tu mergi cu mine în prospecţie. Vreau să „simt“ atmosfera din Visarion.

Deşi iniţial Minerva avusese de gând să adulmece doar meleagul la faţa locului, cedă, aşa cum i se întâmpla uneori, unui impuls nedefinit şi sună la uşa apartamentului 14. După câteva minute de aşteptare, le deschise un bătrânel subţire, adus de spate şi căruia Minerva consideră din prima clipă că nu i se potriveşte decât un singur calificativ: „Scorojit!“

Deşi încă devreme – nici şapte şi jumătate seara – doctorul Radian se afla deja în ţinută de noapte: pijama de flanel stil trening, un halat în care trupul puţintel se rătăcea

(vorba aia, răposatul era mai dezvoltat) şi o tichie de lânică, amănunt vestimentar despre care Minerva îşi închipuia că intrase demult în istorie. Îl mai puteai întâlni în filme, atacând anii Caragiale, sau în amintirea celor ce apucaseră purgativele Moş Koprol.

Bătrânul închise televizorul şi culese de pe masă o ceaşcă de ceai. După culoare îl puteai bănui cumplit: sunătoare, măceş, tei, muşeţel, cozi de cireşe, de şoricel sau caniche.

Minerva rămase impresionată de interior. Remarcabil de somptuos, cu tablouri pe care după clar-obscur, discreţie şi rame le bănuiai scumpe, oglinzi veneţiene originale, piese de muzeu, covoare minunate.

Interesant era însă faptul că totul se înfăţişa estompat, strălucirea obiectelor fiind cu intenţie şi meticulozitate camuflată. De pildă, lustrele splendide, aveau câte un singur bec meschin, de 40 sau 60 de lumini, vitrina nu era speculată, ba dimpotrivă părea ascunsă într-un ungher, argintăria nu fusese curăţată de pe vremea războiului din Coreea, la fel parchetul şi, fără să existe propriu-zis praf, nici nu lucea nimic.

„Nu, îşi zise Minerva, aici nu-i vorba de zgârcenie sau obişnuita delăsare a bătrânilor. Nimic nu-i degradat, rupt sau ponosit, lipseşte doar lustrul. Dar de ce? Cine trebuie legat la ochi, închipuindu-şi că a intrat într-un pod cu vechituri?“

Locotenentul Dobrescu privea plictisit în jur. Ca toţi oamenii foarte tineri, nu acorda mare importanţă felului în care este decorată o locuinţă, nu se simţea impresionat de interioarele stil. Personal, ar fi cedat, convins că face o afacere excelentă, toată şandramaua contra unui apartament luminos, cu o garnitură canapea şi fotolii de 15 000 de lei, măsuţă rulantă pentru băuturi şi o combină muzicală. Se întreba acum ce raţionamente sofisticate o fi făcând Minerva, studiind hala asta de zdrenţe, umbre şi praf şi unde nu trebuia să zăboveşti mai mult de cinci minute pentru a pune rezoluţia: Da-ţi-i foc!

Minervei îi trecu o idee prin minte şi exclamă pe neaşteptate:

— Pariez că sunteţi fie stomatolog, fie ginecolog.

Doctorul Radian nu păru surprins de afirmaţie. Declară morocănos:

— Oricine din bloc va putea oferi această informaţie. Da, sunt stomatolog… Acum, bineînţeles, la pensie.

„Simplu! Băieţelul a lucrat, poate mai lucrează, clandestin acasă. Asta presupune pacienţi care aşteaptă şi nu trebuie să vadă, eventual să recunoască, să invidieze prea multe.“

— Amănuntul n-are nici o importanţă, am vrut doar să-mi verific o impresie.

— Mă rog, făcu Radian cu indiferenţă, nici o secundă curios să afle despre ce impresie era vorba… Dacă sunteţi amabilă, îmi puteţi spune cu ce ocazie mă onoraţi cu vizita dumneavoastră?

Dobrescu se uită curios la Minerva. Ce avea să inventeze? Bătrânul, admiţând că ceva nu era în regulă, nu trebuia speriat, nu trebuia pus în gardă. Deocamdată, ştiau prea puţine şi medicul ar fi putut ocoli cu uşurinţă orice capcană.

— Am fost informaţi, începu Minerva, trăgând adânc aer în piept, că sunteţi o persoană foarte serioasă, integră şi pe al cărui discernământ şi cuvânt te poţi bizui.

Bătrânul râse scurt. Un râs ciudat, care parcă îi smulgea, trăgând-o spre ureche, o jumătate de obraz.

— Nu trebuie să mă flataţi pentru ca, aşa cum zice francezul, să-mi scoateţi viermii din nas. Nu ştiu dacă am datele pe care mi le atribuiţi cu generozitate şi nu văd cine v-ar fi informat. Nu întreţin relaţii decât cu poştaşul, dar acesta nu este un individ căruia eu să fi simţit nevoia să-i fac confidenţe.

— Înţeleg, surâse Minerva. Probabil că dumneavoastră sunteţi una dintre acele persoane care impresionează fără să facă nimic cu dinadinsul. Este de-ajuns să existe. Iată

despre ce este vorba: ne interesează anumite relaţii despre vecinii dumneavoastră, familia Ionescu.

Radian săltă o sprânceană:

— Cine? Cetăţenii de vis-à-vis? Nu-i cunosc.

— Imposibil! Sunteţi vecini de atâţia ani…

— Ei şi? Faptul că ne dăm bună ziua de două decenii nu presupune şi amiciţie. N-am intrat niciodată în casa lor şi habar n-am ce hram poartă. Stimată doamnă, personal detest uşile de sticlă, zidurile transparente. Aş mai adăuga…

Îl întrerupse un strigăt îngrozitor. Venea din odaia alăturată. Cineva agoniza…

13

Pe Adriana o izbi în primul rând faptul că holul de aşteptare, plin de obicei la ora aceea de clienţi, era aproape pustiu. Mai mult, probabil că muşteriii lui taică-său fuseseră expediaţi de mult, căci în încăpere se şi făcuse ordine. Scaunele se aflau la locurile lor, aliniate pe lângă pereţi, încăperea fusese aerisită, scrumierele golite.

Se opri în pragul sufrageriei şi începu să-şi frece glezna cu vârful celuilalt pantof. Atitudinea trăda la Adriana încă din copilărie încurcătura, un vag sau precis sentiment de vinovăţie. Ce-i drept, „peisajul“ arăta ameninţător. Avocatul Nicolau, în picioare, se întrerupsese în mod evident dintr-o peroraţie virulentă. Sobru, elegant – se îmbrăca totdeauna în cenuşiu, la care prefera cravate negre punctate discret cu alb sau roşu –, robust şi bine clădit, semăna cu un bloc de piatră. Nevastă-sa zăcea în balansoar şi Adriana îşi dădu imediat seama că plânsese. O bucăţică de dantelă sfâşiată la mâneca rochiei de casă spunea mai mult chiar decât ochii înroşiţi şi nefardaţi. Era de neconceput s-o vezi pe doamna Nicolau nemachiată, încă de la prima oră. Nici pe femeia de serviciu n-o primea fără facies-ul etalat la teatru, în vizită sau pe stradă. Suficient deci acest obraz spălat de lacrimi şi apoi la chiuvetă pentru ca Adriana să conchidă că scena înregistrase acute peste obişnuit.

Nicolau se interesă brutal:

— De unde vii la ora asta?

Adrianei, fără să fi primit niciodată o palmă de la taică-său, îi era totuşi teamă de el. Atitudinea dură însă,

indiferent din partea cui ar fi venit, ori termenii brutali o stârneau, zgâriindu-i amorul propriu, îi stimulau îndrăzneala, devenind instantaneu ofensivă. Îşi ridică arogantă bărbia, gata să-l înfrunte pe taică-său, lumea întreagă, pe Dumnezeu!

— Ce înseamnă ora asta? E abia opt, altădată vin mult mai târziu şi, în definitiv, nu mai sunt copil mic.

— Las' că-ţi spun eu cine eşti! O imbecilă!

Jeana Nicolau interveni speriată:

— Grigore!

— Doamnă, te rog să nu mă întrerupi! De unde vii?

Abia stăpânindu-şi lacrimile, fata încercă să treacă în odaia ei. Avocatul o prinse de umăr:

— De unde vii?

— În condiţiile acestea, nu sunt dispusă să discut. Pot şi eu să insult.

— Încearcă! Urlă: De unde vii sau te fac una cu pământul!

Adrianei îi scăpărau ochii:

— Credeam că am un tată civilizat.

— Nu sunt şi încă nu ţi-am demonstrat-o îndeajuns! De unde vii?

— De la poliţie. Eşti mulţumit?

— Cu cine ai fost acolo?

— Cu Dan şi cu domnul Dumitriu.

Nicolau începu din nou să se învârtă prin odaie. Era furios până la a-şi pierde orice control, ochii îi fulgerau.

— Aha! ricană. Îmi închipuiam că deşteptul ăla de Dumitriu, la cincizeci de ani, are ceva mai multă minte decât să ia în seamă aberaţiile unor limbrici. Bravo! Cu prima ocazie am să-l felicit.

Jeana Nicolau începuse din nou să plângă. Într-un fel, era impresionantă această păpuşă grasă, trecută, dar nescuturată, care hohotea neputincioasă, prăbuşită, rătăcită între propriile-i valuri de grăsime şi dantelă.

Adriana făcu strategic doi paşi înapoi.

— Nu sunt aberaţii! Am fost conduşi la un maior. Au consemnat tot ce le-am spus.

— Bineînţeles! rânji avocatul. Ăia-s prea fini ca să vă împingă de spate afară.

— Aşa crezi tu! Ne-au mulţumit şi, dacă va fi cazul, ne vor cere concursul.

Mâinile avocatului se încleştară pe spătarul unui scaun. Lemnul pârâi.

— Concursul! Uite, domnişoară! Îţi interzic categoric să mai ai de-a face cu această istorie.

— Sunt majoră!

— Şi în întreţinerea mea. Când ai să-ţi câştigi singură pâinea, n-ai decât să te dai peste cap. Din seara asta îl radiezi pe domnul Dan din agendă, iar tu nu mai ieşi din casă. Te conduc eu la facultate cu maşina şi tot eu te aduc!

— Grigore, scânci doamna Nicolau, eşti îngrozitor de nedrept. Şi absurd. Maiorul acela nu e nebun…

— Te rog să nu te amesteci. Şi, chiar aşa stând lucrurile, nu vreau ca fiica mea să fie distribuită în istorii cu apaşi! E o lume în care n-are ce căuta! Vrei s-o vezi cu beregata tăiată? Compromisă, în cel mai bun caz? Nu gândeşti deloc? Mai mobilează-ţi, doamnă, capul şi cu altceva decât cu moaţe!

Consternată, Jeana Nicolau făcu ochii mari:

— Cât poţi fi de grosolan! Mi-e ruşine pentru tine!

— Te scutesc de efort.

Adriana abia mai putea să respire. Aruncă gâfâind:

— Te-ai gândit că aş putea fugi de acasă?

— Nu te sfătuiesc. O privi ameninţător. Auzi? Nu te sfătuiesc deloc.

Intră în birou şi curând fu auzit formând un număr de telefon.

— Adriana, scânci Jeana Nicolau, azi se poartă odios, dar… Dar poate că-i mai bine să-l asculţi. Are experienţă şi te iubeşte. Eşti copilul lui. Aşa a fost el totdeauna. Direct, violent, dar…

— Las’ că ştiu eu! o întrerupse fata. În definitiv ce s-a întâmplat? Ce i-a căşunat, aşa, din senin? Pentru ce a făcut criza asta? Îmi vine să cred că nu-i normal.

Jeana izbucni într-un nou şir de lacrimi:

— A primit un telefon îngrozitor.

— Când?

— Cam cu vreo oră înainte de a veni tu… Un bărbat necunoscut l-a ameninţat.

— Ce?!

— L-a ameninţat. Să aibă grijă de tine, să nu te amesteci în chestiuni care nu-s de nasul tău. Altfel vom regreta cu toţii. Te rog, fetiţa mea, ascultă-l pe Grigore.

Adriana îşi muşcă buzele. Nu! Nu-l va asculta pe Grigore.

14

După un moment de consternare, Dobrescu năvăli în odaia vecină urmat de Minerva.

Era un dormitor clasic cu pat dublu, triplu şifonier, toaletă. În prima clipă nu înţeleseră nimic, încăperea era goală. De dincolo se auzea în sinistră surdină râsul bătrânului. Brusc şi cam verde începu să râdă şi Minerva. Lângă fereastră, într-o colivie aurită se plimba furios un papagal imperial uriaş, de un roşu flacără. Minerva îl apostrofă intrigată pe Radian:

— De ce cuvânteazã, domnule, aşa urât? Faţă de ăsta răgetul unui taur înjunghiat pare cântec de leagăn.

— Aşa vrea el, stimată doamnă, iar eu sunt adeptul exprimării liberei opinii.

În stradă, Minerva pufni mânioasă:

— Mi-am pus de la început întrebarea cum de un răcnet atât de fioros nu fusese înregistrat decât de copii, nu alertase pe nimeni. Locatarii s-au obişnuit cu textul şi intonaţia dobitocului. Asta era!

Dobrescu abia îşi ţinea râsul. Era prima plasă pe care o lua Samuraiul, de când o cunoştea el... Minerva se făcu că nu observă.

— Am să-l învăţ şi pe Keops al meu să facă la fel când vine tipul cu întreţinerea... Dobrescu Vasile, am o rugăminte: nu te mai hlizi pe înfundate... Mă gândesc acum la o altă chestie... Bătrânul, după calmul arborat, oricât de bun actor ar fi, nu are nimic de ascuns, îşi vede de bătrâneţe şi

de boala de inimă. Are unghiile încovoiate, ai băgat de seamă?

— Nu credeţi totuşi că tinerii, fără a fi de rea credinţă, au dramatizat puţin lucrurile?

— Nu. Strigătul ne-a înşelat şi pe noi, deşi în ce mă priveşte, n-am nici o scuză. Sunt proprietară de papagal şi chiar dacă Keops e la altă voce, n-aveam dreptul să mă las păcălită. La altceva reflectam! Tânărul pe care l-au urmărit Dan şi Adriana a coborât la etajul 4, dar e foarte probabil, pentru a deruta o eventuală urmărire, să fi oprit deliberat la alt nivel decât cel care-l interesa. Este o ipoteză. Rămâne să vedem ce rezultat va da supravegherea imobilului? Ce faci? Iar te hlizeşti? Râde cinstit, Dobrescu Vasile! Ştii bine, detest ipocrizia. Şi, la urma-urmelor, fiindcă tot mă gândeam să-mi scriu într-o zi memoriile, rateurile sunt infinit mai amuzante decât succesele.

15

Deşi afară se lăsase ger, aerul din cabina telefonică începuse să devină înăbuşitor. Încă patruzeci de secunde… Aştepta aici de cinci minute. Îi fusese teamă să nu ocupe altcineva telefonul. În sfârşit. Primul tril şi binecunoscuta voce…

— Nelu?

— Da.

— Fii atent! A dispărut fata.

— Nina?!

— Da. Ţi-am spus să n-o scapi din ochi.

Tânărul îşi muşcă buzele. Într-adevăr, o lăsase singură două ore. Îi fusese dor de Mary. Un dor căruia nu-i putuse rezista. Pur şi simplu îl durea inima. Nina îi jurase că-l aşteaptă, fără să se clintească din casă.

— Trebuie să dispari imediat! Ia primul tren şi pleacă din Bucureşti.

Nelu Diaconeasa se sperie:

— Unde?

— Oriunde, încotro vezi cu ochii!

— Cum ţin legătura cu dumneavoastră? Când să vă caut? Unde?

— În fiecare miercuri şi sâmbătă, între şapte şi opt seara, răspund la numărul ştiut…

Nelu Diaconeasa agăţă încet receptorul în furcă. Nu! Nu putea pleca. Şi nu putea pleca pentru că nu putea trăi fără Mary.

„Unde să mă ascund?“

16

— Aici, Erika.

Gorun mută receptorul la urechea stângă. Auzea mai bine cu ea. Cea dreaptă îi fusese vătămată în tinereţe de un pumn bine plasat. Da, brazilianul nu-şi rata niciodată loviturile. Şi totuşi, până la urmă, s-a găsit cineva care să lovească mai bine… Normal! Tipu-şi făcuse studiile pe frontul din Vietnam…

— Fii atent, spuse vocea agreabilă, cultivată, cu inflexiuni de altistă. Mâine, start la varianta a doua.

— Aha! Spune-mi, Erika! Te-ai aflat vreodată în ipostaza de hârtie de prins muşte?

Femeia râse:

— Eu am fost calificată pentru animale mari. De la rechini în sus! *Good luck!*

17

Nina închise televizorul. Nu se putea concentra, o enervau glasurile, muzica, gâjâitul de fond al aparatului pe care Irina îl avea de zece ani şi începuse să gâfâie.

Se împlineau trei zile de când se refugiase aici şi deşi ştia că are toate şansele să nu fie găsită, intra în panică la fiecare zgomot, ori de câte ori auzea liftul oprindu-se la nivelul palierului.

„Ce şi-o fi închipuind Vasiliu? Sau gazda ei, madam Floareş? Oare au anunţat miliţia? Şi din nou: ce voi face de aci încolo?“

Deşi tânără şi lipsită de experienţă, Nina îşi dădea seama că existenţa ei, în situaţia asta bizară, nu putea dura. Cât ar fi fost Irina de înţelegătoare, n-o putea găzdui la infinit, avea dreptul la o viaţă personală şi, la urma-urmei, nu poţi sili pe nimeni să-şi împartă căminul cu tine. Se mai ridica problema financiară. Cinci mii de lei nu reprezintă o sumă din care să-ţi constitui pensie viageră. Şi, chiar de-ar fi fost altfel, avea îndeajuns bun simţ pentru a intui că, în condiţiile vieţii contemporane, nimeni nu poate sta ascuns la infinit. Apartamentele moderne, cu vecini curioşi, ţevi care se aud şi vizite de la ICRAL, IREB sau Telefoane nu sunt castelele din Evul mediu cu încăperi secrete, beciuri, turnuri şi foişoare, unde, istoria cunoaşte atâtea cazuri!, un om sau şi mai mulţi trăiseră sechestraţi, claustraţi sau ocolind vrăjmăşiile vremii.

„Din fericire, îşi zise Nina, potrivindu-şi perna fierbinte sub ceafă, există totdeauna o soluţie: Sinuciderea! Nimeni

nu poate sili pe nimeni să trăiască.“ Şi, cu lipsa de fantezie proprie tinereţii, văzu drumul nesfârşit ce i se aşternea dinainte: cu ochii trişti şi inima însângerată de azi. Drumul ei n-avea să se mai schimbe în veci. Un drum fără primăveri şi fără bucurii, învăluit în giulgiu neguros, un drum care nu ducea nicăieri.

— În douăzeci şi cinci de ani, şopti, am fost fericită doar trei săptămâni… Trei săptămâni din treisprezece sute…

Îl cunoscuse la biblioteca de cartier. Împrumutase mai multe cărţi şi încerca să le bage în sacoşă.

— Îmi permiteţi să vă ajut?

Ridicase ochii surprinsă. Era atât de puţin obişnuită cu amabilităţile tinerilor, încât se fâstâcise. Nelu îi luase delicat sacoşa.

— E prea grea pentru dumneavoastră. Am să vă conduc până acasă.

— Nu… Mulţumesc… Stau departe.

Refuza din timiditate. Nelu zâmbise strengăreşte:

— Mă păcăliţi. Aceasta e o bibliotecă de cartier, deci locuiţi pe o rază de maximum câteva sute de metri.

Şi urmase fericirea. Venise fulgerător şi se revărsase asupra ei ca o cascadă. Copil cu bucurii sărace, cea mai mică atenţie, care altei fete i-ar fi smuls poate un surâs, o catapulta pe piscuri nebănuite printre margaretele bucuriei, într-un paradis încă neimaginat, nezugrăvit, niciodată cântat până atunci. Flori, bilete la un spectacol, două-trei ţigări bune, câteva seri la Discotecă… Dar mai ales nopţile! Nopţile divine. Nu ştiuse până atunci ce înseamnă să dormi în braţele unui bărbat…

După trei săptămâni îl cunoscuse pe maestru. Nina se cutremură. De la început o îngrozise fiinţa acestui bărbat. Insinuant, onctuos, persuasiv, ameninţător. Şi tot de la început sesizase că Nelu se află sub totala, primejdioasa, distrugătoarea lui influenţă.

— Ascultă-l, Nina… Nu fi copilă… În fond nu-ţi cere mare lucru… Ne face oameni… O să fim fericiţi.

Începuse să-i toarcă melodia la care Nina nu putea rezista. Căsuţa noastră… Mobila aceea lucioasă care ţi-a plăcut ţie… Un televizor în culori… Cu timpul, cine ştie, un „cal“ bun… Dar ne trebuie cheag… Nu putem pleca de la zero…

Şi totuşi Nina rezistase, încă rezistase. Urmaseră ameninţările maestrului:

— Cunosc multe despre iubitul dumitale, domnişoară. O simplă sesizare la miliţie şi poţi fi sigură că minimul pe care-l va avea de executat, mizând imens pe indulgenţa instanţei, va fi de zece ani.

Nina îşi înfipse unghiile în păr şi strânse tare pleoapele pentru a alunga imaginile. Încet, încet mâinile ei alunecară în lungul obrajilor, a gâtului, apoi pe lângă trup.

„Am să mă sinucid.“

18

Plictisit, iritat de a fi smuls din itinerarul cotidian al tabieturilor sale, inginerul Vasiliu îşi îmbrăcă paltonul. Controla încă o dată dacă toate uşile sunt bine încuiate, dacă gazele sunt stinse. Era o fire hiperexactă şi de multe ori se întorcea din drum spre a verifica a treia sau a patra oară dacă lucrurile sunt în ordine, deşi nu i se întâmplase niciodată să uite ceva descuiat ori focul aprins. Nu prea avea încredere nici în Florica. Îmbătrânise şi, oricum, nu se simţea niciodată liniştit până nu efectua un control personal.

Se îndreptă spre staţia de troleibuze. Un vânt puternic frângea în echer trecătorii, smulgea pălării, opintea să pustiască străzile, să doboare copacii, izbea bezmetic în trupul oraşului.

„Uite pe ce vreme i-a venit nebunei să voiajeze!“

Nebuna era mătuşă-sa, Georgeta, şi în ajun primise o telegramă de la ea prin care îşi anunţa sosirea. Obligaţia de a o aştepta la gară, era, fireşte, implicită.

Împlinise optzeci de ani şi obişnuia să vină în fiecare an la Bucureşti pentru analize şi un „control serios“. Se interna vreme de două săptămâni, iar acest răstimp constituia pentru Vasiliu un calvar. Vizite la fiecare două zile, borcănaşe cu supiţe de pui, sufleu de morcovi, compoturi etc. – preparate, desigur, de Florica, dar cărate de el – relatări interminabile cu belşug de amănunte penibile privind ultimele constatări ale medicilor.

Miron Vasiliu scrâşnea din măsele, dar îndura. Georgeta era sora maică-sii şi singura lui rudă. Fără să fi fost animat de un spirit de clan propriu-zis, inginerul făcea parte dintre oamenii care au un simţ al datoriei ieşit din comun. În copilărie îşi petrecea unele vacanţe la tanti Geta, care locuia la Vatra Dornei. Fusese toată viaţa o femeie mătăhăloasă, guralivă şi excelentă bucătăreasă. Bărbatu-său, funcţionar la Sfat, părea un şoricel scos la plimbare de o cămilă. Era mic, pirpiriu, taciturn şi îşi punea talonete pentru a recupera câţiva centimetri.

Alcătuiau un cuplu ilar à la Stan şi Bran sau alte tandemuri ale genului. Şi, văzuţi împreună, stârneau un râs imposibil de stăpânit. Oamenii li se hlizeau de-a dreptul în faţă, copiii îi arătau cu degetul. Pe unde treceau, tanti Geta şi nea Gogu stârneau alaiuri spontane şi nu o dată, când asistenţa era cu chef, aplauze. Cei doi nu se sinchiseau, se simţeau admirabil împreună şi se alintau cu diminutive de-a dreptul penibile: Mieluţ, Ţonţonel, Ţumpi sau Motănel erau cele mai decente. Miron, crispat de ridicol, evita să-i însoţească la cinematograf sau cofetărie.

Gara de Nord îl întâmpină cu forfota obişnuită. Cărucioare cu bagaje, lume nerăbdătoare, glasul niciodată limpede al difuzorului, flori, sfaturi inutile, repetate a zecea oară: „Să nu răceşti…“ „Scrie imediat…“ „Nu uita să-i telefonezi Elvirei…“ „Cască gura, domnule!…“

Gălăgie, dezordine, fum… Miron Vasiliu se uită la ceasul rotund care spânzura deasupra unei tonete cu dulciuri, încă un minut.

O luă de-a lungul peronului, atent la fiecare fereastră. „Vine precis cu a doua… Are bani destui, dar bătrânii sunt calici… Strâng, strâng, ca să aibă de ce înjura moştenitorii că n-au lăsat mai mult…“

„Tot trenul ăla e, îşi justifica Georgeta cărpănoşenia, tot acolo ajung. Ce-mi trebuie *wagon-lits*? Dacă mi-era de zăcut, nu mă urneam la drum, că de laiţe, slavă Domnului, mi-e casa stup!“

Inginerul simţea că pocneşte de furie. Încă două vagoane şi „epuiza“ trenul. „Ce naiba? De obicei, flutură o batistă cât un cearşaf şi urlă, ca să anunţe pe toată lumea că mă cheamă Miron…“

Derutat, Vasiliu o luă în sens invers. Nu înţelegea ce se întâmplase. „Să fi ratat trenul? Să i se fi făcut rău?…“ Se hotărî să aştepte la ieşirea din peron. „Posibil să fi găsit pe cineva care s-o ajute.“ După ce ultimii călători depăşiră grilajul metalic, Miron Vasiliu, de astă-dată îngrijorat, părăsi gara. Căută din ochi un taxi, dar, firește, acestea fuseseră angajate de primul val de călători… Se opri câteva clipe pe trepte, derutat. N-avea chef să ia tramvaiul, ar fi vrut să ajungă cât mai repede acasă. Ca toţi oamenii pirpirii, suporta greu frigul.

— Doriţi o maşină?

În faţa scării parcase o *Dacie* albastră. „Bişniţar, îşi zise Vasiliu. Ei şi? O să mă coste un pol în plus.“

Se aşeză lângă şofer cu un adânc oftat de satisfacţie. În maşină era cald, parcă s-ar fi lipit de o sobă încinsă. Se fâţâi de câteva ori, încercând să nu-şi şifoneze paltonul.

— Bună seara!

Maşina demară uşor.

— Bună seară, domnule inginer.

Miron Vasiliu tresări. Se uită la şofer. Un bărbat între două vârste, cu ochelari şi aici impresiile i se epuizară căci nu era un fin observator, mai ales al fizionomiilor; admiţând că l-ar fi studiat pe necunoscut nu zece secunde, ci zece ceasuri, tot n-ar fi găsit amănunte suplimentare care să-i completeze portretul.

— De unde mă cunoaşteţi?

— Cine nu-l cunoaşte oare pe marele savant Miron Vasiliu?

Chiar dacă intenţia fusese sarcastică, tonul nu o trăda. Inginerul era irascibil, ciufut, bizar, dar nu tâmpit.

— Uite, domnule dragă! Eu nu sunt vedetă de cinema sau de circ, nu mă cheamă ursul Pongo de la Grădina Zoologică

şi nici Statuia Aviatorilor, aşa că scuteşte-mă de flaterii ieftine.

Ar mai fi putut adăuga – dar desigur acestea nu erau chestiuni pe care să le etalezi în faţa unui necunoscut – că, deşi fusese solicitat de către televiziune să participe la diferite emisiuni ştiinţifice, refuzase hotărât. Era un mare timid şi gândul de a vorbi în faţa aparatului de filmat şi *ipso facto*, a milioane de telespectatori, îl făcea să transpire dinainte, tăindu-i orice elan.

— Domnule Vasiliu, în definitiv, important este că vă cunoaşte cine trebuie.

— Adică?

Începuse să fie îngrijorat.

— De pildă inginerul Gheorghe Dragu.

Vasiliu făcu ochii mari: „Dragu… Fantastic!“ Erau ani de zile de când nimeni nu-i mai pomenise numele, îl crezuse definitiv dispărut şi uitat. Tot aşa după cum Dragu, desigur, îi uitase pe ei. Se interesă, cedând curiozităţii:

— Unde mai e ăla? Tot la Sidney?

— Da. Completă moale: Este foarte apreciat şi poate vă va bucura faptul că lucrează, continuă să lucreze, în acelaşi domeniu cu dumneavoastră.

Câteva momente domni tăcerea. Ca şi cum străinul ar fi aşteptat efectul afirmaţiei sale, iar Vasiliu şi-ar fi acordat un răgaz să reflecteze.

— Ştii ceva, domnule? Din câte pricep eu, dumneata m-ai atras într-un fel de cursă. Nu întâmplător te aflai în gară.

— Bineînţeles, surâse celălalt.

— Ce urmăreşti?

— Eu, nimic. Am primit însărcinarea să vă aduc la cunoştinţă mesajul domnului Dragu. Vă propune să reluaţi colaborarea. Îl interesează un acord de principiu, urmând ca ulterior să discutaţi împreună condiţiile.

Nasul lui Vasiliu zvâcni:

— Cum vine chestia asta? Şi la ce să colaborăm?

— La lucrarea concepută şi începută împreună şi, doar datorită împrejurărilor, continuată separat.

Vasiliu se enervă de-a binelea.

— Domnule dragă, eu cu dumneata n-am ce să discut pentru că probabil nu deosebeşti un helicopter de o dropie! Dar Dragu, dacă el există cu adevărat în povestea asta, a căpiat cu siguranţă.

— Există.

— De ce nu mi-a scris?

— Inginerul Dragu e un om foarte prudent.

— O fi el prudent, dar de unde ştiu eu că dumneata nu eşti un escroc?

Necunoscutul îşi vârî mâna în buzunarul de la piept şi scoase un porte-clef minuscul. Reprezenta un căluţ de argint cu hamuri de email roşu. Aparţinuse într-adevăr lui Dragu şi ţinuse mult la el. O valoare de ordin afectiv, legată de nişte amintiri de familie.

Vasiliu ricană:

— Astea-s chestii de Monte Cristo! Amulete, monezi, inele cu sigiliu sau cu verde de Paris. Şi Costică află că Mitică-i la înghesuială! Căutaţi chestii mai serioase!

— Un telefon din Sidney – glasul inginerului Dragu e inconfundabil, un telefon inofensiv, ce mai faci? salutări, vă va convinge că Dragu, realmente Dragu, vă întinde mâna peste câteva continente.

— Nu mă interesează nici dacă mi-ar întinde-o din Chitila. Comunică-i asta dacă ai ocazia. Lucrarea a fost într-adevăr preconizată împreună, dar n-a participat nici măcar la start: şampania am spart-o, am ridicat ancora şi vânt bun, fraţilor! Nici măcar la fotografia asta n-a zis prezent! E ca şi cum eu şi cu dumneata hotărâm să ridicăm o casă, iar unul din noi nu dă nici măcar cu pensula pe gard. Dacă eşti bun, domnule, opreşte, vreau să cobor.

— Veţi primi o retribuţie care, raportată la venitul dumneavoastră actual, vi se va părea cu drept cuvânt fabuloasă.

— Te pomeneşti că pe patron îl cheamă Ali-Baba! Auzi?! Poate să-mi dea şi Banca Mondială! Ce să fac cu ea? Tot atâta mănânc că am ulcer, două mii de camere nu pot folosi, un harem nu mă interesează! Abia dacă o scot la capăt cu una singură… Ce faci, dom’le, opreşti sau nu?

— E ultimul dumneavoastră cuvânt?

— Ba nu! Salut şi nu mă mai deranjaţi! Încheiat transmisia!

Maşina opri în dreptul unui magazin de încălţăminte. Necunoscutul se uită zâmbind după Vasiliu, care încerca să se orienteze în ce cartier se află.

— A înghiţit nada. Cu undiţă cu tot.

Puse maşina în mişcare.

19

Gazda Ninei, Elisabeta Floareş, era o femeie uscăţică, trecută puţin de cincizeci de ani, cu o faţă pământie – nu boală, cum o calificau mulţi, ci acel ten nefericit denumit saturnian –, coafură discretă, căruntă şi, la o privire atentă, realmente distinsă. Din pricina înfăţişării terne, însă, puţini remarcau amănuntul. Pentru Minerva, tălmăcitoare pasionată de fizionomii, era limpede că femeia aceasta suferise cândva mult, atât cât îi este poate dat unui om să sufere. Acum, probabil, intervenise resemnarea, cu cortegiul său de cenuşă, cicatrici, morminte vechi pe care literele sculptate în marmură abia se mai desluşesc. Privirea fără expresie trăda o indiferenţă dureroasă, dramatică, faţă de ea însăşi în primul rând şi apoi pentru cei din jur. Îţi dădeai seama că femeia aceasta nu mai aşteaptă nimic de la viaţă. Era amabilă, desăvârşit de politicoasă, stăpânită şi rece.

Îi primi într-un living sobru, relativ elegant, unde nu prisosea un singur obiect. „Ordine, curăţenie, conchise Minerva, dar şi aici tot indiferenţă. Nimic înviorător, nici măcar o floare, nimic, să-i facă plăcere.“

— Am dat acum doi ani un anunţ la Mica Publicitate că închiriez o cameră. Aşa a ajuns Nina la mine. Să fiu foarte sinceră nu mă tenta o fată, mă rog, femeie, dar ostenisem să tot aştept. Preferam un student şi chiar o condiţionasem în text.

Minerva o cercetă mirată:

— Care e motivul discriminării?

O schiţă de zâmbet destinse buzele Elisabetei Floareş:

— Se cunoaşte că n-aţi avut chiriaşi. În primul rând, odaia pe care o ofer este foarte modestă. Ceea ce se numeşte în blocurile vechi camera de serviciu, plasată lângă bucătărie.

— Tot nu înţeleg.

— Femeile sunt mult mai incomode decât bărbaţii. Stau foarte mult acasă, au o igienă intimă infinit mai pretenţioasă, spală, calcă, pretind acces la baie, bucătărie şi frigider. Or, eu acestea nu le ofer şi-mi avertizez „candidaţii“ de la început.

— În fond ce oferiţi?

— O odaie cu o chiuvetă cu apă caldă şi rece, WC separat, intrare complet separată şi o derivaţie de la telefonul meu. Are dreptul la două apeluri pe zi. De fapt, este o garsonieră, desigur modestă, dar excepţională pentru pretenţiile unui student.

Locotenentul Dobrescu îşi stăpâni surâsul. Înţelegea mai bine decât Minerva avantajele unui asemenea „hogeac“. Vii la ce oră îţi place, cu cine îţi place, ai la dispoziţie oficiile de imediată necesitate şi toate acestea fără să fii în ochii „babei“. Ce-ţi pasă la douăzeci de ani că n-ai persan în odaie, televizor, recamier, fotolii? Chestia-i să nu fii cenzurat, când te întorci acasă să nu fii obligat să treci prin odaia gazdei, care face ţî-ţî-ţî… pentru că iar ai trezit-o la ora zece… Nu mai zic să vii însoţit… Doar unul care a tremurat pe o bancă în Cişmigiu alături de iubită, şi ea îngheţată de alizeul unui noiembrie morocănos, amândoi sfâşiaţi de dorinţa de a se ţine în braţe, ar fi priceput ce însemna o asemenea reşedinţă…

Elisabeta Floareş se ridică:

— Vreţi să v-o arăt?

— Încă un minut. În general, primea vizite?

— Aceasta eu nu pot s-o ştiu. Nu deschid uşa de serviciu decât o dată pe zi, când dau gunoiul afară. De fapt, eu nu i-

am interzis să primească musafiri şi, din fire, nu sunt curioasă.

„De asta sunt convinsă, gândi Minerva, nu trebuie să-ţi dai cuvântul de onoare.“

— Vi s-a părut ceva schimbat în atitudinea ei? Mă refer la, hai să zicem, ultimele săptămâni.

Doamna Floareş dădu din mână: „Ce să vă spun?“

— Se întâmplă să n-o văd câte o săptămână. Pot afirma doar că e o fată liniştită, modestă, ordonată şi-i place să citească foarte mult. Cred că stă în pat cu o carte în mână ceasuri întregi. Când sunt în bucătărie, n-aud toată dimineaţa o singură mişcare.

— De când lipseşte de acasă?

Elisabeta Floareş făcu ochii mari:

— Lipseşte de acasă? Habar n-am avut… Vă spun că nu o controlez.

— Am înţeles. Dacă sunteţi amabilă, arătaţi-ne, vă rog, odaia ei.

Camera minusculă, poate doi pe trei, avea un pat de fier, o măsuţă, un scaun de bucătărie, un dulăpior suspendat plin de cărţi şi câteva cârlige bătute în uşă pentru haine. Deasupra chiuvetei, se aflau o oglindă şi o etajeră cu cosmetice modeste, de strictă necesitate. Pastă de dinţi, deodorant, săpun. O etajeră fusese improvizată şi deasupra patului. Acolo se aflau veioza, cartea pe care o citea, un mic tranzistor ieftin îmbrăcat în plastic roşu şi un vas de ceramică neagră, unde se veştejiseră câteva frezii. Într-adevăr, domnea o ordine perfectă şi Minerva, care acasă la ea nu găsea niciodată ce-i trebuie, îşi zise că-i o performanţă de mare gospodină să eviţi balamucul într-o gaură de şoarece. Între geamuri se vedeau două pacheţele de băcănie. „Frigiderul“, oftă Minerva şi, fără să o fi cunoscut, fata asta îi stârni dintr-o dată compasiunea. Simţi în mod inexplicabil şi imprudent pentru un anchetator că „e de partea ei“.

Se aşează pe pat, luându-şi poziţia meditativă: cotul rezemat pe genunchi şi degetul arătător pe vârful nasului.

— Ei, zise parcă obosită, ce părere ai?

Dobrescu evoluă sigur pe sine. Interiorul era atât de sumar, încât categoric nu încăpeau divagaţii decât cel mult dacă te apucai să povesteşti „Război şi pace“.

— O fată săracă, cu mijloace mai mult decât precare. Mă întreb de ce nu s-o fi angajat nicăieri.

— Da. La asta mă gândeam şi eu. Vasiliu îi plăteşte o mie cinci sute de lei pentru câteva ore de lucru efectuate după-amiezile. Dimineţile rămân libere. Deci două locuri de muncă n-ar fi incompatibile. Auzi, Dobrescule?

Locotenentul ştia că întrebarea e pur retorică, aşa că se mulţumi să aştepte.

— Auzi, oftă Minerva, odăiţa asta mă întristează, încerc să reconstitui, mai bine zis să-mi imaginez serile sordide petrecute de Nina Mihai aici, în odaie. Oleacă de muzică, o carte, o gustare rece – pacheţele de o sută cincizeci poate două sute de grame de salam ieftin –, o pereche de ciorapi spălaţi, atârnaţi de cremona ferestrei. Nici măcar amintiri. Nu-i ciudat? Fetele tinere păstrează toate fleacurile, de obicei într-o cutie de bomboane. Nu există nici o scrisoare, nici o fotografie… Poate visuri… Măcar de ar visa! Visurile presupun şi un strop de nădejde. Oare visa? Ce zici tu, Dobrescule?

Locotenentul îşi zise că Minerva realmente începe să exagereze. De unde dracu’ să ştie dacă nefericita asta, despre care nici măcar nu auzise până acum două zile, visa? Riscă totuşi:

— Eu cred că da… La vârsta asta toată lumea visează.

— Şi tu?

Locotenentul o privi iute:

— Eu…, scuzaţi-mă, n-am timp.

— A, da, evident, spuse ridicându-se şi deschizând dulăpiorul cu cărţi. Te ocup eu prea mult, nu-i aşa? Apropo,

la problema aceea cu tractoristul care a făcut ciubuc cu… „tancul“ lui, tot nu mi-ai dat soluţia.

Dobrescu se crispa. Îşi închipuise că dispoziţia nostalgică a Minervei o va împiedica să se ocupe prea mult de el. Exerciţiile, problemele de logică şi bun-simţ, şaradele şi ghicitorile ei pur şi simplu îl înnebuneau. Auzi! Găsesc un tractor în creierii zilei, parcat cumsecade şi regulamentar, mă uit doar la el şi ştiu că proprietarul bezmetic şi chilipirgiu, în loc să-şi vadă de treabă pe tarlaua CAP-ului, a gonit de nebun pe şoseaua Piteşti-Bucureşti cu clienţi la bord! De ce nu Chicago-Snagov?

— Interesant! comentă Minerva, uitându-se la titluri. Este o fată sentimentală, cu gust subţire, dornică să înveţe şi mai ales să se desăvârşească. Romane de dragoste, dar şi *Eseurile* lui Jefferson – te-ai fi aşteptat? – *Arta de a fi fericit*… Am citit-o, o aiureală apărută prin treizeci şi ceva… *Învăţaţi limba engleză fără profesor*.

O tuse uşoară îi răsuci capul. Elisabeta Floareş îi întinse o ilustrată.

— Am găsit-o chiar acum în cutia de scrisori. Poate vă interesează.

— Vă mulţumesc.

Era o vedere trimisă din Piatra Neamţ.

Bună dimineaţa sau bună seara. Am ajuns cu bine. Oraşul e minunat, dar mie mi s-a şi făcut dor de Bucureşti. Passons! La urma-urmei, două săptămâni nu constituie o eternitate. Nu uita te rog de florile mele. Te îmbrăţişez, Irina.

În ochii Minervei, o mână nevăzută scapără un chibrit, aprinzând făclii.

Intrară val vârtej în minister, Dobrescu abia izbutind să ţină pasul. În birou, fără să se dezbrace, Minerva puse mâna pe telefon:

— Macri, vino imediat la mine!

Căpitanul se uită în primul rând la Dobrescu. Pe chipul locotenentului citeai totdeauna, prompt şi exact, în ce dispoziţie se afla Samuraiul. Toţi subalternii Minervei cunoşteau trucul. Şi Dobrescu hotărâse de la o vreme că nu se va mai lăsa vizionat fără taxă.

— Băieţaş, – căpitanul împlinise treizeci de ani, dar asta nu însemna nimic pentru că alt „băieţaş“, maiorul Vlad, sărise din patruzeci! – mobilizează-ţi toate forţele, subliniez, toate! Nu doar pectoralii. Trebuie să-mi scoateţi din pământ din iarbă verde pe o oarecare Irina!

— Irina… şi mai cum?

— Irina şi ajunge! Persoana e din Bucureşti şi precis tânără, chiar foarte tânără. Îi explică lui Dobrescu: Se simte imediat după text. Răvăşelul nu poate aparţine decanei clubului Femina din cartier.

Macri îşi permise să comenteze:

— Nu credeţi că… ăăă faceţi risipă de semnalmente?

— Auzi, Macri, mă dau în vânt după colaboratorii spirituali! Am să te bag în bancă cu Dobrescu. Îţi lipsesc şi ţie niscai exerciţii. Şi, apropo de semnalmente, într-adevăr, fac risipă, exagerez, menajându-vă. Când eram ca tine, m-a trimis superiorul să-i reperez în Bucureşti o femeie cu pălărie roşie.

— Nu mă îndoiesc că aţi reperat-o.

— Bine faci! A fost de ajuns să găsesc lupul care m-a condus la Scufiţa Roşie… Ce faci, Macri? Te-ai pus la taclale? Reţine că e după toate probabilităţile într-o delegaţie de două săptămâni. Normal! Nimeni nu-şi petrece concediul la Piatra Neamţ, mai ales, la douăzeci şi ceva de ani. Deci, e simplu! Câte întreprinderi sunt în oraş? Douăzeci? Cincizeci? Zi o sută! Ei şi? Vă interesaţi la fiecare, despre o eventuală delegaţie venită din Capitală. Pe urmă, ăia n-au decât să trieze numele. Dă-i bătaie! Mâine, la opt dimineaţa, aştept rezultatul.

Căpitanul Macri părăsi biroul clătinându-se.

20

După cum hotărâse în ajun, Matilda Manta se sculă mai devreme, îşi prepară ceaiul ca de obicei, îşi făcu toaleta meticuloasă, aerisi, apoi udă ficusul. Gesturile, aceleaşi de fiecare zi, aveau însă o adresă, un ritm şi o determinare specială. Chiar şi expresia figurii, în general senină şi parcă lipsită de gânduri, era alta: mai concentrată, cu o hotărâre încăpăţânată înfiptă în colţurile gurii.

„Trebuie! Am să mă descurc într-un fel… Întreb primul miliţian şi mă îndrumă… Nu am voie să mai aştept două săptămâni…“

În iarna aceea încă nu ieşise din casă şi forfoti vreun ceas ca să-şi găsească hainele potrivite. Şoşonii – nu reuşise să se împace cu cizmele, deşi se purtau de douăzeci de ani –, paltonul care mirosea a tutun şi naftalină, toca de astrahan.

La ora zece era gata. Îşi verifică încă o dată conţinutul poşetei: buletin, bani, două batiste. Fără să fie răcită, pe vreme rece, nasul îi curgea continuu. A, da! Cheile…

Pătrunse în vestibul unde, după patruzeci de ani, mai atârna nefolosit, bastonul de bambus al răposatului. La început, nu se îndurase să-l arunce, făcea parte din fiinţa, apoi din fotografia lui, aşa cum şi-l amintea, ulterior se gândise că, îmbătrânind, s-ar putea să-i folosească.

Răsuci yala, dar spre surprinderea ei, aceasta nu cedă. Părea blocată. Apăsă, trase, insistă, fără rezultat. Vag speriată, Matilda Manta se rezemă de cuierul cu oglindă. „Ce se întâmplă?“

Străfulgerată de o idee se repezi la telefon. N-avea decât să ceară la Informaţii adresa unei cooperative de lăcătuşerie.

Sigur că da... Asta era soluţia... „Ce proastă sunt. Am ajuns să mă sperii din nimicuri.“

Se opri brusc la doi paşi de aparat. Firele telefonul erau tăiate.

21

Mary, de fapt Maria Dobrin, avea douăzeci şi trei de ani, o garsonieră dublă la etajul VI al imobilului din strada Visarion şi frumuseţea convenţională impusă de moda contemporană. Exemplare aproape identice, parcă trase la xerox, se puteau întâlni cu miile pe străzile Capitalei, deosebindu-le cel mult culoarea canadienei sau a părului, care putea evolua de la negru tuci la roz bonbon, în funcţie de capriciul de ultimă oră. Minerva obişnuia să afirme că proprietarele au ajuns s-o schimbe mai des decât rezerva de pix, care, calculase ea, durează exact cât acoperi scriind lăbărţat între douăsprezece şi cincisprezece pagini.

Astfel, Mary era blondă serafim – pentru o săptămână –, tunsă în scări, cu un pămătuf creţ (vezi stilul caniche) pe frunte, plată ca o scândură de călcat, purta şalvari, balerini şi „blezere“, care ar fi putut „încălţa“ perfect umerii unui halterofil. După terminarea liceului, absolvise Şcoala de subarhitecţi şi, în prezent, lucra la un institut de proiectări.

Locuia singură. Părinţii, oameni încă tineri şi cu vederi largi, consideraseră că, odată ce „fata e pe picioarele ei“ şi îşi câştigă existenţa, are dreptul la o viaţă independentă. În realitate, Mary, făcând abstracţie de unele excentricităţi – şi cine nu-i excentric la douăzeci de ani la treizeci le cugetă ca mam’mare şi vorbeşte cu pisica –, nu-i dezamăgise niciodată. „La urma-urmei, afirma maică-sa, la vârsta ei eu aveam doi copii şi duceam o gospodărie grea. Femeile se maturizează mult mai devreme.“

După ce aranjă florile în glastra de pe televizor, desenă o piruetă graţioasă şi se uită zâmbitoare la Nelu:

— Ţi-ai luat serviciu?

Era întrebarea leit-motiv pe care o aştepta crispat, constituia startul întâlnirilor lor. Iniţial, răspunsurile erau evazive: „Am promisiuni… tipul îmi dă răspunsul săptămâna viitoare… am impresia că-i vorba de un post foarte bun…“ Ulterior, când Mary începuse să-şi piardă răbdarea, minciunile începuseră să capete tenta de urgenţă. „Uite, chiar mâine mă duc… Am fost… Persoana s-a eschivat, intra într-o şedinţă… Nu! Abia săptămâna viitoare… Pleacă într-o delegaţie de cinci zile…“

De multe ori, Mary se întreba ce-a găsit la Nelu. Un băiat drăguţ, desigur, dar n-avea nimic deosebit. O cuceriseră însă tandreţea lui (ca toate firile autoritare, îi plăcea să domine) şi, nefăcând excepţie de la regulă, fiind o puternică, era atrasă inconştient de construcţiile slabe.

Încă da la începutul relaţiei lor simţise că în viaţa lui Nelu ceva nu-i în regulă. Nu lăsase să treacă prea mult timp şi-l luase la un interogatoriu strâns, direct, retezându-i orice posibilitate de slalom printre eschive şi răspunsuri ambigue.

— De ce nu lucrezi nicăieri?

— Serviciul pe care-l aveam era necorespunzător.

Se pierduse într-o poveste complicată, cu un şef ranchiunos, el, Nelu, rezolvând o chestiune de ordin tehnic care pe celălalt îl pusese în dificultate. Urmaseră ironiile subalternilor, invidia şefului etc…

— Bine, am înţeles! De ce nu cauţi altceva?

— Sunt prea bun în meserie ca să accept orice post.

— Găseşte ceva provizoriu şi între timp cauţi altceva, care să-ţi corespundă. Nu poţi trăi ca un parazit.

— Nu trăiesc ca un parazit.

— De unde ai tu bani?

— Am ceva economii şi mă mai ajută şi bătrânii.

— Hm…

Mary prepară în chicinetă cafeaua şi o aduse pe o tavă de sticlă. Adora obiectele de menaj transparente. Ceştile de cafea, farfuriile, vazele de flori, bibelourile.

Nelu scoase pachetul de Kent rupt numai la un colţ, îl scutură şi-l întinse spre Mary. Fata îl privi circumspectă:

— De unde le ai? Au ajuns optzeci de lei. Nu te ştiam nabab…

— Nu-mi căuta nod în papură, Mary. Mi le-a dat un prieten, vaporean.

— Aha! Tot ăla care ţi-a dăruit şi *Magie Noire*-ul pentru mine. Să-mi faci şi mie cunoştinţă cu el. Nu prea am avut de-a face cu generoşi şi aş vrea să văd cum arată un număr din ăsta.

Nelu o privi amărât:

— Eşti prost dispusă?

— Nu, oftă fata şi încercă să zâmbească. Nelu îi era drag. Îl scrută atentă: Spune-mi, ai necazuri? Ceva nu-i în regulă cu tine.

— A, mici plictiseli.

— Despre ce-i vorba?

Nelu trase de două ori la rând din ţigară.

— Hai, dă-i drumul!

— Va trebui să plec pentru o vreme la ai mei.

— Adică din Bucureşti?

— Da. Nu mă mai ţine gazda. A adus-o pe maică-sa de la ţară şi nu mai are spaţiu disponibil. Sunt cinci inşi într-o cameră. Am dat un anunţ la ziar, dar apare abia peste o lună…

Mary se ridică şi începu să se plimbe prin odaie, îndreptând fără să fie nevoie perdeaua, florile, bibelourile, menajerie pitică de sticlă, înşirate pe o policioară. Nu era convenţională, ideea că prima îmbrăţişare adevărată nu trebuie să se consume decât în noaptea nunţii, după binecuvântarea popii şi a obştei în strai înduminecat, o considera categoric riscantă şi cu aroma de paciuli a scrinului din odaia bunicii, dar avea totuşi unele principii

ferme. De pildă, nu s-ar fi încurcat niciodată cu un om însurat, sau n-ar fi acceptat să aducă un bărbat în casă în formula concubinaj decât dacă ar fi fost decisă să se căsătorească cu el.

Se uită la Nelu. O privea cu ochi umezi, iar expresia de adoraţie care se citea pe chipul lui era emoţionantă.

— Precis că nu-i vorba despre altceva? Mai grav?

Nelu clipi speriat:

— Ce altceva ar putea fi adică?

Nici ea nu ştia bine. Ceva însă… ceva însă… Mary avea instinct, dar era încă prea tânără ca să-şi dea seama de acest amănunt şi ca să ţină seamă de el. Nu dispunea încă de experienţa necesară care îţi dă ocazia să te verifici, să-ţi confirmi o însuşire „imponderabilă“. Se hotărî brusc:

— Până găseşti ceva, ai să stai la mine!

Nelu sări din fotoliu. Asta urmărea şi el. Dar mai ales – şi simţea că inima nu-i mai încăpea în piept de bucurie – se convinsese că Mary îl iubea. O luă în braţe cu o forţă care amintea deznădejdea.

— Iubito… Iubita mea…

Mary se lăsă îmbrăţişată, îşi rezemă mâinile de umerii lui, despărţindu-se uşor şi-l privi ţintă în ochi:

— Spune-mi, Nelu… Eşti sigur… Eşti cu adevărat un om corect?

22

Se întâlniră, la propunerea avocatului Nicolau, în restaurantul hotelului Capitol.

„E în centru, deci ne avantajează pe amândoi. În afară de asta, n-au ţambalagii, putem discuta în linişte.“

Marin Dumitriu sosi gâfâind. Întârziase zece minute şi avocatul, care-l aştepta la o masă de pe mica estradă a salonului, îi îndreptă o privire nemulţumită. Dumitriu simţi reproşul şi încercă să se scuze, dar Nicolau îl întrerupse pe tonul omului care ştie să fie politicos, fără însă ca asta să însemne că celălalt nu se află totuşi în culpă.

Se măsurară reciproc din priviri, avocatul arborând instinctiv un aer de superioritate. Era elegant, numai cenuşiu pe diverse nuanţe, impunător; îi simţeai dintr-o privire siguranţa, banii, reuşita în viaţă şi conştiinţa acută a acestei reuşite. Pe lângă el Dumitriu făcea figură cam jalnică. Nu fusese niciodată impozant, nu speriase pe nimeni în viaţa lui şi, fără a fi sărăcăcios îmbrăcat, avea aspectul caracteristic al bărbatului căruia îi este indiferent ce pune în spinare. Genul de individ cu pantaloni totdeauna prea scurţi, lăsând să se vadă ciorapii, cu betelie prea înaltă ajungându-i aproape la subsuori, cu colţurile gulerului de la cămaşă ridicate (din pricina gâtului îndesat) şi cu vestoane a căror căptuşeală trage la buzunare şi la spate. Şi tot genul care, îmbrăcat chiar de celebrii coupeuri ai Londrei, tot cu nea Mitică, suporter al Rapidului şi amator de bere, ar fi semănat.

O sesiză şi ospătarul cu ochiul infailibil al profesionistului şi se adresă direct avocatului:

— Ce-aţi dorit?

— Eu un whisky… Se uită la Dumitriu: Dumneata?

Dumitriu era un om modest, de o cumsecădenie frizând pentru unii prostia, dar ferm convins că are şi el un loc sub soare. Aroganţa avocatului îi alungă fâstâceala. Sfidă cu umor, pronunţând cu dinadinsul greşit:

— Nu-s mare amator de *vişchi.* Miroase a ploşniţă. Dă-mi o ţuică mare!

— Mda…, făcu avocatul, de parcă dintr-o dată ar fi aflat tot ce merita aflat. Mda… Uite de ce te-am chemat, domnule Dumitriu. Este vorba despre copiii noştri.

Celalalt îl urmări atent, cu un zâmbet uitat în colţul gurii. Îşi ridică mâinile de pe masă, făcând loc ospătarului, care venise cu tava.

Nicolau apucă paharul:

— În primul rând, bună seara… Da, rămăsesem deci la copii. S-au vârât într-o poveste dubioasă şi care nu e de nasul lor. Trebuie să-ţi spun că am rămas neplăcut surprins constatând că dumneata, om în toată firea şi de la care am alte pretenţii, le-ai dat concursul. Dacă n-aş evita termenii duri, aş defini atitudinea dumitale drept iresponsabilă.

Nările lui Dumitriu tresăriră.

— Domnule Nicolau, tocmai pentru că sunt un om în vârstă, ţin să vă atrag atenţia că nu primesc lecţii de morală, iar cont de faptele mele nu-mi dau decât mie însumi şi, eventual, cândva, lui Dumnezeu.

— Cam ieftin, râse Nicolau. E comod, după ce ţi-a încărunţit părul, să refuzi explicarea unei culpe sub pretextul „nu dau socoteală, nu primesc lecţii de morală…“

— Aş mai adăuga, făcu Dumitriu calm, că nu sunt dispus să îngurgitez insolenţele nimănui.

Nicolau exclamă retoric:

— Domnule!

— Dumitriu. Marin Dumitriu. Nu ţin la „domnule“ şi dacă vă e mai la îndemână, puteţi să-mi spuneţi „bă“! Vasăzică, dumneavoastră mă ofensaţi, mă calificaţi drept iresponsabil şi vreţi să înghit pilula de parcă ar fi tăvălită în miere. Vă atrag atenţia că eu nu fac parte dintre clienţii dumneavoastră, borfaşi, escroci, vântură lume, stele sau iarbă şi, în consecinţă, vă rog să fiţi mai reverenţios. Am venit considerând că putem discuta civilizat. În caz contrar, eu îmi achit ţuica şi vă salut!

Avocatul îi aruncă o privire surprinsă. „Ia te uită, ipochimenul, ce dă din el!“ Se simţea luat pe neaşteptate şi îl surprindeau din partea acestui individ banal, cu înfăţişare de contabil la un CAP din cel capăt de ţară, atât reacţia, atitudinea aproape belicoasă, cât şi limbajul.

— Perfect, domnule Dumitriu. Vreau să vă atrag atenţia – reflex trecuse la pronumele de reverenţă – că socot relaţiile dintre fiul dumneavoastră şi fiica mea total indezirabile. Pe scurt, i-am interzis categoric Adrianei să-l mai vadă.

Dumitriu dădu din umeri:

— Vă priveşte.

— Dacă sunteţi un bărbat onest, veţi proceda la fel.

Dumitriu sorbi din ţuică. În privire i se aprinse un licăr de amuzament.

— Adică?

— Puneţi în vedere fiului dumneavoastră să-şi deplaseze interesul spre alte persoane, s-o lase pe fiica mea în pace. Să nu o mai caute, să nu încerce să o abată de la învăţătură şi de la obligaţiile ei.

— Regret că vă contrariez, dar nu vă pot satisface dorinţa. Dan are douăzeci şi doi de ani şi nu mă mai întreabă de mult ce are de făcut. Mai cu seamă în chestiunile de… ăăă… inimă.

— Halal educaţie! Vă felicit!

Dumitriu replică liniştit:

— Depinde…

— În concluzie, făcu amenințător Nicolau, refuzați să colaborăm.

— Dacă asta înseamnă să mă supun ordinelor dumneavoastră, probabil că da.

Avocatul Nicolau, spumegând de furie – era nemulțumit de el însuși, de felul în care decursese întrevederea, simțind fără să și-o mărturisească deschis că „specimenul ăla cu față de zarzavagiu“ câștigase prima rundă – se grăbi să ajungă acasă, întârziase și desigur holul gemea de clienți. Jeana fusese probabil obligată să aducă scaune și din sufragerie.

— Adriana e acasă?

Nevastă-sa clătină din cap.

— Nu. A plecat acum jumătate de oră. A luat-o o mașină. Trebuie să dea o declarație.

Făcând abstracție de clienți, Nicolau intră în birou. După câteva telefoane, vagile bănuieli deveniră certitudini. Autoritățile ignorau complet chestiunea, nu expediaseră nici o mașină la adresa avocatului Nicolau.

Adriana fusese răpită.

23

Femeia se îndrepta spre patruzeci de ani. Distinsă, impecabilă, foarte specială şi fără a avea nimic strident în atitudine sau ţinută, atrăgea inevitabil atenţia. Prietenele şi cunoştinţele, mai ales foarte tinere, încercau s-o copieze şi o considerau desăvârşită.

În făptura ei, totul sugera bunul gust dus pe culmile artei, o educaţie perfectă, stil, din ansamblu rezultând acel ceva care înalţă un individ deasupra semenilor săi. Personajul – bărbat sau femeie –, alături de care, oricât de civilizat ai fi, ai impresia că ţi-au mai rămas urme de mămăligă între dinţi şi te întrebi la aproape fiecare pas dacă n-ai comis vreo inconvenienţă.

Era înaltă, suplă, cu unghii poleite, dar niciodată vopsite, avea picioare perfecte, cu rafinată discreţie exploatate şi, în conformitate cu canonul cucoanelor din marea burghezie franceză, dimineaţa se îmbrăca numai în negru.

Îşi puse mâinile sub ceafă, îşi arcui spinarea suplă într-o mişcare de destindere şi rămase cu ochii la tabloul din faţa patului. O copie destul de bună după Renoir. Profilul unei fete blonde, cu părul până la talie, văzută din spate. Pe pielea arămie simţeai soarele dulce al Rivierei franceze.

Alături, în dormitor, verişoară-sa, Amelia, se pregătea să se culce şi după acustică îi putea lesne ghici fiecare gest:

Pilitul unghiilor… un clinchet uşor – forfecuţa pusă pe masa de toaletă, două zgomote înfundate – papucii azvârliţi din picioare, scârţâitul somierei – s-a întins, un declic scurt

– para veilleusei, paginile unei cărţi răsfoite cu nerăbdare – iar a uitat unde a rămas…

Se despărţiseră când aveau cinci ani. Ea plecase în străinătate împreună cu părinţii: mama, româncă, se măritase chiar la izbucnirea războiului cu un inginer petrolist francez. Amelia îi era verişoară primară. Se regăsiseră acum un an. Corespondaseră vag – felicitări de sărbători, convenţionale, pe care o obliga taică-său, bunul, cumsecadele, sentimentalul Jeannot, să le scrie şi care după moartea acestuia încetaseră.

Când sunase la uşa verişoară-sii – o străină elegantă cu aer inconfundabil „Vest“ – Amelia era încredinţată că-i vorba de o greşeală şi că probabil femeia *made in capitalism* caută pe altcineva. Rămăsese atât de surprinsă, încât uitase s-o invite în casă.

— Cum de ţi-ai amintit de mine?

Erau peste douăzeci de ani de când nu comunicaseră.

— Fac un tur prin Balcani.

Apoi, la o cafea şi un Sherry scos din sacul elegant din piele de crocodil cu fermoar de aur, îşi depănaseră poveştile. Amintiri, „când a murit tanti Vica?… Dar tanti Ilyanette (de fapt Ileana)?… Unde te-ai stabilit? Cu cine eşti măritată… Dar tu?… Ai copii?…“

Pendula sunase miezul nopţii şi începuseră amândouă să râdă. Erau de şase ore împreună, iar Amelia avea impresia că n-au fost despărţite niciodată. Că niciodată nu se simţise atât de bine în preajma altei femei. De fapt, în preajma nimănui.

— Ştii ceva? Nu te mai du la hotel. Stai doar o săptămână şi avem atâtea să ne spunem! Rămâi aici! Hai, te rog!… Să vezi că la mine nu-i prea incomod. Da?…

O sărutase pe amândoi obrajii. „Amelia… Copilul ăsta prostuţ şi exaltat…“

Auzi dincolo trilul telefonului şi glasul Ameliei, iritat:

— Greşeală, domnule, ţi-am mai spus! Nu există nici o Erika aici.

Erika surâse: „Deci totul e OK!“

24

— Vă rog să vă păstraţi cumpătul.

Avocatul Nicolau, în picioare, izbucni:

— Cum să-mi păstrez cumpătul? Fata mi-e răpită din mijlocul Bucureştiului…

„Şi dacă era la periferie, îl întrerupse cu gândul Minerva, te aranja mai bine?“

— …expusă unor pericole, pe care nici nu vreau să mi le imaginez, şi dumneavoastră vreţi să joc popice la club? Este inadmisibil!

Minerva îl asculta ţinându-şi bărbia între două degete. „Tip sanguin, impulsiv şi care nu suportă să fie contrazis. I-a şi mers, a dat de fraieri.“

— De ce nu luaţi loc?

Din ochii avocatului ţâşneau scântei.

— Dacă m-aş afla în altă parte şi n-aş cunoaşte această instituţie aşa cum o cunosc, aş considera că vă bateţi joc de mine! Nu de scaune îmi arde mie acuma. Vreau să ştiu ce e cu fiica mea.

— Am înţeles, iar neliniştea dumneavoastră e legitimă.

— O situaţie intolerabilă! M-am opus de la început ca fata să fie amestecată în această afacere.

Minerva îşi culcă palmele pe birou:

— Ne aduceţi vreo învinuire?

— Bineînţeles! izbucni Nicolau. Copiii trebuiau excluşi de la început dintr-o istorie cu gangsteri. Este o chestiune de responsabilitate elementară. Începu să se ambaleze, ridicând glasul: la urma-urmei, aveţi suficienţi oameni

pregătiţi pentru asemenea activităţi, un personal specializat şi cu experienţă! Colaborarea cu doi mucoşi frizează, după părerea mea, amatorismul în cel mai bun caz, ca să nu zic inconştienţă!

Făcu o pauză ca să respire şi Minerva, promptă, profită:

— Aţi terminat? În primul rând, ţin să vă aduc la cunoştinţă că tinerii s-au prezentat voluntar spre a ne sesiza în legătură cu o situaţie care – accentuă – li s-a părut bizară.

— Trebuia să-i apucaţi de guler şi să-i zvârliţi pe uşă afară.

— Nu acesta e procedeul nostru diurn de a trata cu oamenii, chiar dacă cele semnalate de ei ar fi ţinut de o interpretare fantezistă a faptelor, ceea ce, aşa cum au dovedit-o evenimentele ulterioare, n-a fost cazul.

Nicolau, nervos, îşi scoase pachetul de ţigări.

— Pot fuma? Mulţumesc… Admitem că aveţi dreptate şi că tinerii ăştia au avut fler. Aici însă trebuia să puneţi punct chestiunii şi să-i trimiteţi frumuşel acasă, cu recomandarea să-şi vadă de treabă şi să nu se mai gândească la probleme care îi depăşesc. Dumneavoastră însă le-aţi solicitat colaborarea.

Minerva îşi muşcă buzele. Avocatul nu-i era simpatic, aroganţa care se părea că e una din componentele de bază ale structurii lui o scotea din fire şi l-ar fi pus la punct până să apuce să clipească de două ori. Îl menaja însă, înţelegându-i starea de spirit, care bineînţeles, nu putea fi trandafirie. Rosti deci, mereu calmă:

— Domnule avocat, vin cu două amendamente. Este adevărat că le-am solicitat cooperarea, dar neintenţionând nici o clipă să-i expunem vreunui pericol. Aspectul care ne interesa era ca într-o eventualitate concretă, Adriana şi Dan să-i identifice pe cei trei. „Da, domnule, ăştia sunt oamenii de la restaurant sau ba!“ În al doilea rând, din clipa când tinerii împreună cu tatăl băiatului au părăsit acest birou însoţiţi, într-o maşină de a noastră, de un ofiţer de al nostru,

noi nu am mai comunicat cu ei. Deci nici măcar n-am apucat să colaborăm. E limpede?

Nicolau începu să respire cu dificultate.

— Dacă nu s-ar fi fluturat ideea conlucrării – şi, în neghiobia lor, vă daţi seama cât de flataţi, de importanţi s-au simţit dat fiind instituţia din partea căreia venea propunerea – fiică-mea n-ar fi căzut în capcană. În orice altă situaţie, cât de nătângă e, n-ar fi acceptat să urce într-o maşină, indiferent că venea din partea poliţiei, securităţii sau FBI-ului.

Minerva îl privi cu o curiozitate nedisimulată:

— E ciudat, domnule avocat, ca tocmai dumneavoastră, un distins jurist şi nu mă îndoiesc, leal apărător al legalităţii noastre, să nu înţelegeţi, ba chiar să condamnaţi sprijinul pe care orice cetăţean onest este dator să ni-l acorde în măsura posibilităţilor sale. Că nu ţineţi seama de reala importanţă pe care o reprezintă acest sprijin în munca noastră!

— Acestea sunt noţiuni pe care le auzi din primul an de facultate. Când este vorba însă de copilul tău, ele se golesc de conţinut, devin simple sloganuri.

— Un punct de vedere extrem de… limitat, ca să nu zic egoist, dar cel puţin apreciez sinceritatea.

— Să lăsăm teoriile! Practic, ce facem?

— Au fost luate măsurile necesare, am mobilizat oamenii noştri. Fiţi liniştit, duceţi-vă acasă şi luaţi un calmant. Vă asigur că Adriana este teafără şi că se va întoarce cât de curând acasă.

— Eşti chiar sigură că fetei nu i s-a întâmplat nimic grav? întrebă colonelul Ionaş.

Minerva îşi dezmierdă bretonul cu gestul ei caracteristic, de fetiţă, cu palma deschisă şi degetele răsfirate.

— Cu o aproximaţie de nouăzeci la sută.

— Ce te determină să fii atât de categorică?

Era unsprezece noaptea şi în minister, în afară de ofiţerii de serviciu şi telefoniste, nu se mai afla nimeni. Pe Minerva n-o deranja ora târzie, ba chiar se simţea excelent. În general nu se culca înainte de unu sau două. Citea, dar cel mai adesea se amuza umplând tabla neagră cu cele mai sofisticate semne matematice. De fapt, matematica rămăsese o mare pasiune, se ţinea la curent cu toate noutăţile şi unul din bunii ei prieteni, profesor universitar, considera că oricând ar fi putut ocupa degajat o catedră la facultate. Începând încă din liceu, Minerva învăţa noaptea, nu pentru că în timpul zilei ar fi fost cine ştie ce ocupată. Rămăsese orfană la zece ani, ambii părinţi prăpădindu-se într-un accident de maşină. Taică-său, Ovidiu Tutovan, fusese un cavaler al vitezei, un prinţ al tuturor concursurilor de motocicletă şi automobile; „fulger“ reprezentase pentru el cuvântul cel mai semnificativ din tot dicţionarul limbii române. Excentric, neaşteptat, scăpărător, lăsase o amintire durabilă în sufletul tuturor celor care-l cunoscuseră. Nevastă-sa îl adorase şi fusese pentru ea o mare şansă – se considera în unanimitate – că murise alături de el.

Pe Minerva o crescuse mătuşa Caliopi, ceea ce-i un fel de a vorbi, căci bătrâna cunoştea despre educaţie exact cât un copil de cinci ani. Era sora cea mai mare a lui Ovidiu Tutovan, originală, celibatară, mare amatoare de podoabe de cristal şi situaţii bizare. Pe Minerva o lăsase de capul ei, nu-i controlase niciodată carnetul de note, nu-i scotocise sertarele şi viaţa, fiind o apărătoare şi practicantă înverşunată a principiului libertăţii individuale. De fapt, îşi iubea ea însăşi atât de mult acest „sunt de capul meu“, încât o imixtiune în afacerile interne ale altora ar fi atentat la propria ei independenţă.

Uneori, dispărea de acasă câte o săptămână. Minerva, întoarsă de la şcoală, găsea un bilet laconic pe masa din sufragerie – „am plecat în lume“ – şi bani să ia dejunul la Capşa. „Sunt casă de încredere…“

Şi merita s-o vezi pe Minerva, adolescentă de treisprezece sau paisprezece ani, în uniformă, comandând dejunul: un consommé de legume şi un cordon bleu… Când îşi cumpărase un oboi de ocazie, stătuse pe covrigi şi îngheţată de un leu şi cincizeci de bani trei săptămâni, iar Caliopi căzuse de acord că acesta fusese un gest foarte înţelept. Din păcate însă, nu suporta sunetele instrumentului care-i sugerau nu se ştie de ce, suspinele unui struţ în agonie. Minerva nu învăţă niciodată să cânte, dar, oricum, obiectul mobila frumos peretele de deasupra aragazului…

— Bineînţeles, începu ea, nu există niciodată certitudini, dar nu era cazul să-l mai alimentez pe Nicolau, care, pe bună dreptate, e speriat peste măsură. Vai de noaptea pe care o petrec el şi nevastă-sa. Problema este că scârţâie.

— Ce înseamnă scârţâie?

Minerva pocni din degete.

— Vedeţi, există anumite fenomene şi situaţii care evoluează după reguli fixe. În orice caz se încadrează, mai bine spus respectă, nişte parametri exacţi. Amănuntele pot varia, dar punctele cardinale sunt precise.

Colonelul Ionaş, care avea vreo cincisprezece ani mai mult decât Minerva, tensiune, un somn excelent şi o nevastă energică, se simţea, dat fiind ora, mai puţin dispus pentru divagaţii.

— Aşa-i, draga mea. Ăsta a fost preambulul, treci acum te rog la concret.

— Păi trebuie să-mi dezvolt teoria, râse Minerva. Dacă o luăm aşa, pe rezumat, *Crimă şi pedeapsă* încape pe un sfert de pagină. Un zăpăcit, care se credea superman, omoară o babă ca să-i umfle banii, considerând că el e un formidabil prea util societăţii, dar nea Petrov, poliţistul, e mai şmecher, îl prinde şi îl vârâ la închisoare.

— Sunt de acord, dar la ora asta prefer rezumate.

— Ei bine! În cariera dumneavoastră aţi rezolvat cam la vreun quintal de cazuri de spionaj… Mă refer la dosare…

— Mulţumesc, am înţeles.

— Din quintalul ăsta se desprind nişte reguli pe care un agent de clasă trebuie să le respecte, le învaţă încă din abecedar: acoperire perfectă, nici o mişcare care să-i trădeze obiectivul vizat, nu urme, nu martori, nu complici găinari, nu ostentaţii, nu acte categorice care să atragă atenţia cum ar fi crima, molestările etc. Într-un cuvânt, discreţie absolută.

— Da, şi?

— Păi, în istoria asta cu Vasiliu, monsieur Parker numai că n-a angajat fanfara din chioşc. Totul e prea zgomotos, dacă mă înţelegeţi. Ca acustică şi culoare. Gafe, imprudenţe, neglijenţă. Procedează de parcă ar ţine cu tot dinadinsul să ne avertizeze: fiţi atenţi, ragazzi, mi-am dat drumul pe pistă! Pur şi simplu, ne trage de coadă, ca să întoarcem capul să vedem cine e glumeţul.

— Da, într-un fel ai dreptate. Lucrează strident.

— Ce strident! Doar că n-a scos şi-un drapel! Lăsăm la o parte violeta găsită în „safe“-ul lui Vasiliu. Persoana a pierdut-o şi gata! O ipoteză deocamdată. În rest însă, parcă am avea de-a face cu un ageamiu. Avertismentele adresate lui Nicolau şi Dumitriu, confirmând că într-adevăr povestea e serioasă, nu ţin de firma unui Parker. La fel, dispariţia secretarei. Ba, mai toarnă sos, fără economie, adresându-se direct inginerului Vasiliu şi rugându-l frumos să le predea lucrarea. Păi ăsta, vreau să zic Vasiliu, nici nu trebuia să viseze că cineva se ocupă de lucrările lui. Nu trec două zile şi fac kidnaping cu fata. E ostentativ! Ostentativ la modul grosolan. Nu se mulţumeşte să ne bage degetul în ochi, vâră toată mâna; până la cot.

— Corect. Cum interpretezi situaţia?

— Consider că avem de-a face cu un bluff. Cu o manevră de intoxicare. De fapt, Don Parker şi seniorita Erika urmăresc alt obiectiv. Adică Vasiliu este doar hârtie de prins muşte, în vreme ce ei îşi deschid pârtie în altă parte. Dar chiar şi aşa, admiţând ipoteza bufonadei, şi tot se lucrează

prea grosolan. Ce, ne iau de preşcolari? Legat la ochi şi la un moment dat tot te izbeşte lipsa de profesionalism a acţiunii inginer Vasiliu. Iar de aici până la concluzia de farsă rămâne un centimetru jumate.

„De ce un centimetru jumate şi nu doi?“, se întrebă Ionaş, dar ăsta era stilul Minervei, iar el se simţea acum prea obosit ca să se mai amuze.

— Deci ce propui?

— Deocamdată am dat dispoziţie ca să continue supravegherea atentă a celorlalte obiective care ar fi putut stârni interesul lui Parker. În fond, nu se ştie niciodată.

— Bine, mai discutăm mâine.

Brusc, i se aprinse un licăr de veselie în priviri şi Minerva îşi zise că probabil aşa arăta acum vreo cincizeci de ani, când era puşti şi punea la cale vreo poznă.

— Cum a fost chestia cu papagalul?

Buzele Minervei se întinseră zvâcnind din colţuri. „Puteam să pariez că Dobrescu n-o să-şi ţină gura!“

— Hm! Mi-am îmbogăţit experienţa. Urmă iritată: Întâi că ăla nu-i papagal. E un monstru de vreun metru cred că-i neam cu Godzilla şi, fireşte, răgetul se asortează cu gabaritul.

— A! făcu Ionaş, atunci înţeleg… Sper că nu eşti supărată pe Dobrescu.

Surâsul Minervei deveni mieros.

— Dimpotrivă! Ca să-mi dovedesc afecţiunea mă voi ocupa şi mai serios de el.

Colonelul Ionaş părăsi biroul dând din umeri. „Nu-l invidiez, dar, oricum, repetent nu mai poate să-l lase…“

25

Pe dormează, îmbrăcată ca de oraş, cu paltonul pe ea şi în şoşoni, Matilda Manta moţăia, tresărind la orice zgomot. Se împlineau două zile de când veghea, neîndrăznind să se culce, pândind, ciulind urechea, interpretând – paşi, o prezenţă străină în casă, e cineva în odaie – scârţâitul parchetului şi mobilei vechi.

După ce constatase că firele telefonului sunt tăiate realizase situaţia: era prizonieră, ostatecă în propria ei locuinţă. Din gratitudinea unui destin amabil, avusese o viaţă blândă, neaccidentată, practic lipsită de evenimente. Totul decursese lin, firesc, un grafic egal situându-se spre linia de mijloc, fără salturi isterice. O copilărie fericită, lipsită de griji, apoi căsnicia cu un bărbat docil, de o gentileţe cu perucă şi jabou. Între ei domnise o armonie perfectă. Armonia cuplurilor fericite, în care partenerii se respectă, au aceleaşi gusturi, aceleaşi veleităţi. Urmaseră anii lungi de văduvie, din nou râu domol, curgând inexorabil la vale, zile monotone dar liniştite, fără necazuri, griji, boli. Şi Matildei Manta i se părea fantastic ca după o asemenea viaţă, acum, la optzeci de ani, să trăiască ceasuri de coşmar, întâmplări vulgare dar nu mai puţin îngrozitoare, pe care le puteai întâlni în foiletoanele romanelor populare din tinereţea ei.

Trebuia să aştepte, orice mijloc de comunicare cu lumea, cu strada fiindu-i tăiate, datorită împrejurărilor speciale: casă fără vecini, ascunsă în fundul grădinii, aşa cum se construiau odinioară, geamuri cu gratii, telefonul redus la

tăcere. Nu putea chema pe nimeni, nu putea striga. Cine ar fi auzit-o?

Singura nădejde şi-o pusese în poştaş. Dar pensia urma s-o primească abia peste o săptămână.

Numai de ar lăsa-o liniştită până atunci…

26

Locotenentul Dobrescu sosi la minister în jurul orei opt. Era bine dispus şi dinaintea ochilor valsa doar chipul Mădălinei. În ajun, petrecuseră o seară întreagă punând la cale amănuntele căsătoriei lor. Ce vor îmbrăca la Primărie, cum va arăta rochia de mireasă, costumul de ginere, la ce local se vor duce – trebuie angajat cu cel puţin două luni înainte –, câţi invitaţi vor avea… Familie, prieteni, colegi de serviciu. Mădălina se interesase: „Inviţi şi Samuraiul?“ Dobrescu înghiţise în sec. Minerva era în stare să-i trântească între sarmale şi tortul miresei o integrală, sau în cel mai bun caz o problemă de perspicacitate admiţând că un cantalup se însoară cu o chiflă şi pleacă la Mamaia cu tramvaiul… Fotografiile! Neapărat fotografiile! Şi ăştia de la „Studio“ trebuie angajaţi cu un cincinal înainte… Voiajul de nuntă? La mare! Obligatoriu la mare! Nici unul din ei nu văzuse litoralul iarna. Va fi splendid! Plaja, faleza, pustii, hotelul destul de gol, fără ochi indiscreţi. Ei singuri, marea şi vântul…

— Inima sus, flăcău! îl trezi căpitanul Macri. Te aşteaptă Samuraiul în biroul personal.

— Dispoziţia?

— Excelentă! Un tigru pişcat de un bondar, oscilând spre taifun.

Minerva îl primi aşezată în spatele biroului, surâzând serafic. Lăsă pixul şi începu să-l contemple cu o privire subţiată.

— Bună dimineaţa, Dobrescu Vasile! *How do you do?*

Locotenentul, obişnuit cu gingăşiile Minervei când dădea târcoale victimei, aştepta în tăcere.

— Am auzit, dragul meu, şi eu te felicit pentru preocupările tale multilaterale, că mai nou te frământă probleme de zoologie.

„Aha! îşi zise Dobrescu. De la mezzosopranul cu pene roşii mi se trage…“

— Aud că ai făcut pasiune – consultă o hârtiuţă – da, asta e! Ai făcut deci pasiune pentru specia *macrocercus macao*. Nu mai ţi-e gândul la nimic altceva şi se pare că nu există birou în tot ministerul unde să nu fi ţinut dizertaţii pe temă.

Dobrescu, stacojiu şi fâstâcit, îngăimă:

— N-am crezut că o să vă supăraţi… Am povestit-o, ştiţi, ca pe o curiozitate…

— Habar n-am, băiete, la ce te referi.

Locotenentul îşi lăsă nasul în pământ.

Minerva, oftând ostentativ, luă o hârtie de pe birou.

— Uite care-i chestia! Ia-ţi pijamaua, peria de dinţi şi urgent trenul albastru spre Piatra Neamţ. Macri a detectat-o pe Irina în timp record şi abia acum îmi dau seama că băiatul ăsta poate mai mult decât vrea să dea impresia. Probabil n-am fost de ajuns de energică cu el, însă, din fericire, mai are timp să progreseze. Mă voi ocupa serios de el. L-am trecut în agenda mea de lucru în planul pe trimestrul următor.

„O să-l bucure al naibii chestia asta! gândi locotenentul. De fericire, o să tragă şi un chef!“

— Ai aici datele fecioarei, continuă Minerva, trimiţându-i hârtia peste birou cu un bobârnac. Ţi-am notat şi problemele care ne interesează şi, în funcţie de ele, faci conversaţie. Nu uita să-ţi dea o procură să putem pătrunde în locuinţă în absenţa ei… Stai! Nu pleca!

— Nu plec! făcu locotenentul, care nu se clintise nici măcar cu un pas.

— Vezi, dragul meu! Ca să nu zici că nu mă gândesc la tine. Până la Piatra faci vreo şapte-opt ore, iar drumul

noaptea pare şi mai lung. Ca să nu te plictiseşti, îţi dau o problemă de perspicacitate: admiţând că ai un… Făcu o pauză şi urmă: Un papagal roşu…

Roşu văzu şi Dobrescu înaintea ochilor.

27

De cum o remarcase pe Adriana, Dan îşi zisese că n-a întâlnit în viaţa lui o fiinţă mai fermecătoare. Se aflau la discoteca din Mamaia şi deşi măruntă, cu un cap mai scundă decât contemporanele ei sărite din 1,70 m, iar multe cochetând cu şi şaptezeci şi cinci, lui i se păruse că se detaşează la modul absolut, că străluceşte ca un foc bengal în bezna unui tunel. Urmară inevitabilele plimbări pe faleză, jocul cu mingea în mare, după ce, încinşi de un soare canicular, se stropeau unul pe altul, ţipând şi râzând înfriguraţi de apa rece, prima sărutare…

Chiar de la început, Dan se îndrăgostise până peste cap, dăruindu-se cu acea profunzime şi maturitate specifică bărbaţilor care iubesc o singură dată în viaţă. Dragostea celor tineri evoluează în general între parametri simpli, imuabili: fervoare fizică, o să fim toată viaţa împreună, ne iubim pentru totdeauna, ai să mă înşeli?…

Dragostea lui Dan cuprindea însă şi componente caracteristice vârstei adulte: camaraderie, afecţiune duioasă, mult devotament. Un guturai de al Adrianei îl îngrijora, o răceală cu temperatură inofensivă îl scotea din minţi, dacă întârzia acasă jumătate de ceas, o suna din zece în zece minute, exasperându-l pe Nicolau, care într-o seară îl repezise brutal:

— Ascultă, tinere, dacă ai un tic nervos, fixează-te pe alt număr. Găseşti în cartea de telefon material pentru o viaţă.

Pe Dan nu gelozia îl sfârteca, ci o îngrijorare care-i cuprindea întreaga făptură: „Să nu fi păţit ceva… Să nu fi

avut un accident… E atât de distrată…“ Sfaturi ca „fii atentă când traversezi“, „vezi să nu răceşti“, telefon de la facultate: „te rog eu frumos, ia canadiana îmblănită, n-ai idee ce ger e afară“ sugerau mai degrabă o diligenţă de părinte decât de iubit care nu împlinise încă douăzeci şi doi de ani.

Cele douăzeci şi patru de ore de când dispăruse Adriana fuseseră pentru Dan un coşmar. Nu dormise nici măcar un minut, nu fusese în stare să ia o gură de apă:

— Vomit, tată! Înţelegi? Simt că, dacă înghit ceva, îmi dau sufletul.

Dumitriu încercă să-l calmeze:

— Fii cuminte, măi băiatule! Ai să vezi că totul se aranjează, că nu i s-a întâmplat nimic.

— De unde ştii?

Taică-său, fără argumente în fond, improviză:

— Uite, aşa simt eu… Tu ştii că pe mine inima nu mă înşeală niciodată… Mai ales când e vorba de necazuri… Începe să mă înţepe vârfurile degetelor, mi se zbat pleoapele…

Dan îl privi iritat:

— Zău? Atunci de ce nu te-a înţepat şi nu ţi s-a zbătut când a murit tanti Marcela? Sau ăla n-a fost necaz? Plimbare cu bicicleta, mie-mi spui?

Dumitriu îşi plecă ochii. Suferise mult atunci, Marcela fusese sora lui preferată.

— Poate că am presimţit şi atunci, dar n-am vorbit…

— De-aia ai plecat cu o zi înainte tocmai la Jimbolia? Hai, tată, las-o baltă!

— Ce voiai să fac, măi băiete? Aveam delegaţie… Cum era să mă duc la direcţie şi să refuz deplasarea pe motiv că am presimţiri. Mă trimiteau la doctor.

Dan dădu din mână, în semn de lehamite. Deschisese glasvandul dintre sufragerie şi hol, ca să aibă spaţiu, şi de douăzeci şi patru de ore nu făcea decât să se plimbe non

stop. Ca fost infanterist, şi om al cifrelor – contabil –, Dumitriu nu se putuse împiedica să facă un calcul:

„Holul şi sufrageria au în lungime treizeci de metri, dar nu asta contează. Norma obişnuită, mers normal e de patru kilometri pe oră. Deci douăzeci şi patru ori patru… Asta înseamnă că până acum a bătut săracul la vreo 96 de kilometri… Ce vorbeşti, domnule! Ajungea pe jos la Alexandria!…“

— Să-ţi pregătesc puţin lapte cu miere şi cacao?

— Şi un biberon! Te implor, tată, lasă-mă!

Dumitriu îl urmărea cu ochii umezi. Ştia ce înseamnă dragostea şi mai ştia că fiu-său îi seamănă. Pe mama lui Dan o apreciase, dar nu o iubise. Se căsătorise fiind impresionat de situaţia Cocăi. Îi fusese prietenă din copilărie şi rămăsese orfană la şaptesprezece ani. O fire sensibilă, lipsită de pretenţii, recunoscătoare până la lacrimi pentru cel mai mic gest, stângace şi îngrozitor de neajutorată. Mai ales mâinile acelea prea lungi, subţiri, cu degete moi sugerau acut neputinţa şi stârneau dorinţa de a-i sări în ajutor. Murise de anemie pernicioasă.

Dragostea, adevărata şi marea dragoste o cunoscuse cu arhitecta. Când Lucia fusese operată de ulcer, nu se dezlipise cinci zile de spital, îl dădeau afară medicii şi surorile „mai du-te, măi creştine, la casa dumitale, ni te încurci între picioare“ şi ajunsese să se furişeze, ocolind abil orele de vizită şi contravizită. Omenise o femeie de serviciu, care-l ascundea într-un oficiu, printre găleţi, mături cu coadă, spălătoare.

Adevărat, suferise şi la moartea Cocăi, dar atunci plânsese doar pentru un destin ingrat, pe o fotografie încastrată în marmură, imortalizând un chip de pe care tinereţea încă nu se alungase.

Dan se opri brusc în mijlocul odăii:

— Tată! Orice ar fi, eu telefonez!

— Măi, Dănuţ! Fii cuminte! E trecut de miezul nopţii.

I se rupea inima înţelegând cât suferea băiatul pentru a-şi înfrânge hotarele de maxim posibil al propriei personalităţi. Dan era un mare timid, incapabil să comită cea mai mică inconvenienţă. Or, ca să-l deranjezi pe un Nicolau la asemenea oră însemna ceva mai mult. Îţi trebuie un curaj de tigru dezlănţuit.

— Nu-mi pasă!

— Dorm. Vrei să te înjure ăla?

— Dacă poate dormi în asemenea momente, înseamnă că-i un campion al nesimţirii. Şi cu atât mai mult nu-mi fac probleme!

— Încearcă să gândeşti puţin. Nu-ţi dai seama că, dacă Adriana s-ar fi întors, te-ar fi anunţat imediat?

În aceeaşi clipă sună telefonul. Amândoi zvâcniră speriaţi şi Dan literalmente zbură până la aparat.

— Alo!

— Dan! Alo, Dan!

— Adriana! Eşti acasă?

— Nu… Spune-le…

Legătura se întrerupse brusc. Zorile îi găsiră pe Dan şi Marin Dumitriu aşteptând zadarnic un nou apel.

28

Căpitanul Macri se prezentă în biroul Minervei.

— Ciobanu raportează că tânărul care a intrat ieri în imobilul din strada Visarion nu l-a părăsit încă.

Minerva îşi ridică ochii din agendă.

— Da, şi? Vrea concediu de boală?

— Nu… Doar ne informează.

— Foarte bine! Să continue supravegherea normal, în patru schimburi… Dacă ar fi căscat gura şi n-ar fi reflectat la cea de-a patra dimensiune, ar fi detectat la ce etaj a urcat individul.

Macri îşi muşcă buzele. Minerva era nedreaptă, şi o ştia şi ea. Imediat după intrarea tânărului în bloc, ieşiseră nişte nefericiţi cu un coşciug pe umeri. Cum naiba să dai buzna peste mort?

Teoria Minervei era însă că tinerii trebuie muştruluiţi, bine ţinuţi în frâu şi, mai cu seamă, că e necesar să li se aplice un tratament fără risipă de elogii. În fond, când acorda unui elev nota 7, în sinea ei îl notase cu 9 (o făcea şi acum, cu subalternii), dar considera drept o gafă pedagogică să-l laşi pradă automulţumirii, care duce la suficienţă. Dimpotrivă, nemulţumirea faţă de tine însuţi te determină să-ţi îndoieşti eforturile, să-ţi dai măsura întregii valori, să tinzi spre propriul tău top.

Aceasta constituia o altă teorie a Minervei. Fiecare individ, susţinea ea, referindu-se la inteligenţă, la capacitate, are o anumită limită, care nu poate fi depăşită, indiferent de muncă, gradul de instruire, exerciţiu al minţii

sau mediu. Pe de altă parte însă, (din comoditate, lecturi facile sau nici măcar, preocupări minore, gândire leneşă etc.) cea mai mare parte dintre oameni nu şi-l ating. În cazuri fericite, rămân cu 10-20% sub el. Din păcate, majoritatea înregistrează deficite şi de treizeci, patruzeci la sută…

Dispuse scurt:

— Supraveghere continuă, până scoate băiatul nasul afară. Nu putem să percheziţionăm tot blocul.

29

Până veni Mary de la serviciu, Nelu răsfoi o carte, dormi vreo două ceasuri, ascultă în surdină muzică la casetofon, făcu lună toată casa şi găti.

Era un excelent gospodar şi maică-sa, când pleca la serviciu, ştia că se poate bizui pe el. La întoarcere, găsea paturile făcute, fraţii mai mici primeniţi, o ciorbă pe plită şi o mâncare păstrată la cald, în cuptor.

Fusese o femeie amărâtă, care, de la treizeci de ani, ducea singură în spinare toate greutăţile casei.

Soţul ei o abandonase pe când copiii erau mici şi, la nouă ani, pe umerii lui Nelu trecuseră responsabilităţi de bărbat. Maria Diaconeasa lucra în trei schimburi şi, din nefericire, nu era o fire robustă. Nelu se simţea strivit de milă când o vedea întorcându-se de la fabrică, sleită, cenuşie din cauza oboselii şi, din pricina nervilor zdruncinaţi, cu mâinile veşnic tremurânde. Când se gândea la maică-sa, chipului livid i se asocia acelaşi zgomot dureros: zăngănitul continuu al tacâmurilor pe marginea farfuriei. Treptat, Nelu preluă o mare parte din sarcinile gospodăreşti, făcea toate cumpărăturile – la zece ani se târguia cu ţăranii în piaţă ca cea mai aprigă cumătră –, îşi ducea fraţii la grădiniţă, gătea economic şi cu pricepere. Ulterior, conducerea întreprinderii o trecuse pe Maria Diaconeasa într-un serviciu mai uşor, fără ture, dar sănătatea de mult zdruncinată n-o mai ajuta. Cea mai mare parte din an zăcea prin spitale şi se stinse când Nelu împlinea optsprezece ani. Fraţii mai mici, gemeni, împliniseră doisprezece. La sfatul

unor prieteni, încercase să-i cazeze la nişte veri de ai maică-sii, o familie cu oarecare stare din satul Frumuşani. Neamurile refuzaseră însă categoric. „La o urmă, de aia există Casa copilului. Slavă Domnului, au trecut mulţi pe acolo şi astăzi sunt oameni…“

Lui Nelu însă soluţia, deşi comodă pentru el, îi repugna. Vorbele maică-sii îi răsunau în urechi, însoţite de suspine:

— Doamne! Dacă ai o putere, fă să nu-mi ajungă copiii la orfelinat şi eu la azil!

Pentru Nelu începu o viaţă cu adevărat grea. Se înscrisese la şcoala profesională de pe lângă Uzinele Republica, iar orele de învăţământ, împreună cu cele de producţie, la care se adăugau cele două ceasuri pierdute cu drumul, îi consumau cea mai mare parte din timp. Ajuns acasă, trebuia să-şi încingă şorţul, să gospodărească, să controleze dacă băieţii şi-au făcut lecţiile. În perioada aceea Nelu dormea maximum patru ceasuri pe zi şi, în doi ani, văzuse un singur film, într-o duminică dimineaţa când copiii plecaseră într-o excursie cu şcoala. Plânsese în timpul rulării, nu din cauza dramatismului filmului, ci a fericirii pe care o încerca. Mai târziu, parcă răzbunându-se pentru perioada aceea, viziona câte cinci în aceeaşi zi.

La douăzeci şi trei de ani, Nelu era muncitor de înaltă calificare, iar gemenii pe cale să isprăvească şcoala. Trudise din greu, dar reuşise să-şi deschidă cărare.

Două evenimente aveau să-i strâmbe cursul existenţei.

Mary îşi azvârli haina pe canapea, geanta pe un fotoliu, mănuşile pe celălalt.

— Măi, măi, măi, măi!! Ce bine miroase! Şi ce curăţenie!

Nelu o luă în braţe:

— E frig afară?

— Crâncen.

— Ţi-am pregătit o cadă fierbinte.

Îl măsură scurt. Era în pantalonii de stradă şi cămaşă. Îşi roti ochii prin încăpere, investigând.

— Tu nu ţi-ai adus lucrurile?

Nelu zâmbi nesigur:

— N-am ieşit din casă.

— De ce?

Nelu arătă spre interiorul pus la punct, spre bucătărie:

— Am vrut să-mi aştept iubita ca pe o regină.

Mary îşi greblă părul de la ceafă.

— Ascultă, dragul meu, să nu minţi niciodată, pentru că nu ştii s-o faci.

— Ce vezi rău că am vrut să te scutesc de treabă? Am făcut ordine, am gătit.

— Ordonat era, în frigider se mai găsea ceva de înghiţit. Şi, pe urmă, trebuia să te întâlneşti cu persoana aceea… Serviciul tău e mai important decât o cratiţă de mâncare, nu crezi?

Se auzi soneria de la intrare şi Mary se îndreptă spre vestibul. Se întoarse ţinând un plic în mână. Exclamă surprinsă:

— L-a adus un băieţel. E pentru tine. Domnului Diaconeasa… Ai spus cuiva că stai la mine?

Livid, Nelu se bâlbâi:

— Nu. Habar n-am despre ce poate fi vorba.

— Deschide plicul şi ai să vezi.

Nelu scoase foaia de hârtie cu sentimentul că urcă treptele ghilotinei. Cele câteva cuvinte îi dansau în faţa ochilor:

Eşti în primejdie. Schimbă urgent reşedinţa. Maestrul.

Mototoli hârtia, dar Mary îi citise conţinutul privindu-i peste umăr. La rândul ei, se făcu albă. Era atâta groază în ochii ei, încât Nelu, simţind că nu va putea suporta o explicaţie, se repezi în vestibul şi îşi smulse canadiana din cuier.

30

Avertizată de secretara directorului că o caută un domn de la Bucureşti, Irina Marin îi lăsase locotenentului un bilet prin care se scuza că datorită unei şedinţe la judeţeană de partid nu-l putuse aştepta, dându-i întâlnire la hotel.

Dobrescu îşi pierdu dimineaţa hoinărind prin oraş – făcea cunoştinţă cu Piatra Neamţ –, vizită splendida biserică ridicată de Ştefan cel Mare, se bucură de aerul aparte, acidulat („acum înţeleg de ce atâţia bătrâni, ajunşi la pensie se stabileau odinioară aici“) şi colindă magazinele căutând o atenţie pentru Mădălina. Se fixă în cele din urmă pentru un soi de colier, de fapt nişte floricele din mărgeluşe de toate culorile, prinse între ele. Era vesel şi de mare efect pe o rochie de vară albă. Completă cadoul cu o păpuşă de lut caraghioasă (precis avea s-o amuze), după care se simţi foarte mulţumit de el însuşi.

Irina îi propuse, spre mai multă linişte, să urce în garsoniera ei; nefiind sezon, era singură şi trăgea nădejde să rămână tot aşa până la finele deplasării.

În încăperea tipică, îmbietoare, cu tablouri şi draperii vesele, caloriferul şi televizorul funcţionau, iar din baie venea o aromă de detergenţi de calitate.

Irina, extrem de amabilă – probabil la ea acasă era o gazdă graţioasă şi încântătoare –, comandă la recepţie două cafele şi îi propuse un „Florio“.

— L-am găsit aici. E autentic.

Dobrescu acceptă cu plăcere, ignorând fulgerele din privirea Minervei transmise prin telex de la Bucureşti.

Startul discuţiei îl dădu Irina. Spontană şi comunicativă, făcea parte din fericita familie a celor care realizează contactele sociale cu cea mai mare uşurinţă. De la primele vorbe intuiai în ea o excelentă camaradă; companionul ideal într-o excursie la munte, fără mofturi, capricii, aere, una din rarele femei pe care bărbaţii le acceptă într-un grup masculin, fără să se simtă încorsetaţi, lăsându-le intact acel sentiment de vacanţă „suntem între noi, băieţii“.

— Nu vă ascund că mi-aţi stârnit curiozitatea la maximum. Ca să vă deplasaţi special de la Bucureşti, înseamnă că problema este deosebit de importantă.

Avea un glas nazal şi locotenentul îşi aminti de una din „nedumeririle“ Minervei: „Stau şi mă tot întreb, Dobrescule, de ce naiba fetele din ziua de azi vorbesc pe nas? Parcă toate ar avea polipi…“

— V-am căutat pentru nişte relaţii pe care, cel puţin deocamdată, numai dumneavoastră sunteţi în măsură să ni le oferiţi. Este vorba de Nina Mihai.

Chipul Irinei căpătă o expresie de tristeţe şi întinse reflex mâna după pachetul de ţigări. Rămase tăcută un timp şi locotenentul nu încercă să-i tulbure gândurile. Examinând-o discret, Dobrescu înţelese pentru prima oară în viaţă că e de-ajuns un singur amănunt pentru a strica armonia unui întreg. Irina avea siluetă de manechin, un ten minunat, de culoarea mierei, o cascadă de păr castaniu (se simţea cât o costă în timp şi şampoane, dar efectul era fără îndoială admirabil), ochi splendizi albaştri, stropiţi cu confetti de diamante negre.

Şi totuşi Irina nu era deloc frumoasă şi, privind-o cu cel mai îngăduitor ochi, nu te puteai împiedica s-o asemeni cu o capră. Geometria figurii era total compromisă de o bărbie prea lungă, chipul părând un O luat între palme şi turtit cu nădejde.

— S-a întâmplat ceva cu ea?

Locotenentul declară scurt:

— A dispărut de trei zile de acasă.

În privirea Irinei se ivi panica.

— La inginerul Vasiliu aţi căutat-o?

— El ne-a semnalat faptul. Aveţi idee ce i s-ar fi putut întâmpla? Unde ar putea fi?

Irina Marin surâse:

— Ce v-a determinat să vă adresaţi tocmai mie? Cum m-aţi descoperit?

— Am găsit ilustrata pe care i-aţi expediat-o de aici.

— A, da… Trebuia să-mi închipui.

— Îi sunteţi prietenă – rezultă din text – şi tocmai de aceea apelăm la dumneavoastră.

Irina îşi azvârli părul pe spate cu un zvâcnet al capului.

— Mai mult decât prietenă, şi mai trist: sunt singurul om apropiat din viaţa ei.

— Mi se pare incredibil! Dacă la bătrâneţe, când vârsta te izolează în mod fatal, pironindu-te într-un cerc de vid, fenomenul este explicabil, la douăzeci şi ceva de ani situaţia iese complet din obişnuit

Irina începu să râdă:

— Mi se pare atât de…, iertaţi-mă, caraghios, ca la vârsta noastră să dăm sentinţe şi să emitem aforisme despre senectute.

— Probabil aveţi dreptate. Vorbiţi-mi, vă rog, despre Nina Mihai. În primul rând, de ce nu s-a încadrat nicăieri? Retribuţia pe care o primeşte de la inginerul Vasiliu este modestă şi toată această activitate, în general, lipsită de perspectivă…

— Nina duce o viaţă spartană, pretenţiile ei oscilează spre zero. Toată garderoba, înţeleg aici pentru toate sezoanele, îi încape într-o valiză. Pentru necesităţi personale nu cred că cheltuieşte în medie mai mult de o sută de lei, iar masa o costă cincisprezece lei pe zi.

— Măi să fie! o scăpă Dobrescu.

— Este! Are abonament la bucătăria de bloc, ceea ce înseamnă şaptezeci şi doi de lei pe săptămână, iar seara se

mulţumeşte cu un pateu. Mai adăugaţi gazda – cinci sute. Distracţiile n-o interesează.

— Mda, concedă locotenentul. În condiţiile astea realizează şi economii. Spuneţi-mi, modul de existenţă, spartan, cum l-aţi calificat corect, ţine de structura ei sau şi l-a impus?

Irina Marin îşi roti ochii prin cameră. Avea expresia individului care ştie ce vrea să spună, dar încearcă să-şi concentreze gândurile într-o formulă limpede.

— Hai să zicem de ambele. A fost obişnuită să trăiască modest, dar acum o face în vederea unui scop precis.

Dobrescu îşi ridică interogativ sprâncenele şi fata continuă:

— Nina este un om complexat din toate punctele de vedere. Se socoteşte urâtă, neînsemnată, lipsită de orice merit. De când o cunosc, încearcă să se autodepăşească, să facă ceva care să reprezinte ceva în ochii societăţii.

— Mai concret!

— Vrea să intre cu orice preţ la facultate.

— Nu văd nimic rău aici…

— Depinde din ce punct de vedere priviţi lucrurile. Nina are două calificări. Este o stenodactilografă excelentă. În plus, a absolvit şcoala de tehniceni dentari.

— Chiar dumneavoastră aţi subliniat că problema pecuniară îi este complet indiferentă.

— Da, dar pentru Nina obţinerea unei licenţe a devenit o obsesie. Are impresia că o diplomă i-ar pune o coroană pe cap, ar sălta-o cu zece trepte deasupra celorlalţi. OK! o să spuneţi, n-are decât să-şi închipuie tot ce-i face plăcere. Dar nu este deloc OK! Până acum, Nina a căzut de cinci ori.

— Perseverare, zâmbi Dobrescu, diabolicum…

— Prăpădindu-ţi cei mai frumoşi ani ai tinereţii, când te-ai putea scălda în bani şi să-ţi permiţi tot ce-ţi trece prin minte? Scuzăţi-mă, nu sunt de acord. Or există cauze pentru care merită să lupţi, dar există şi mori de vânt. Nina nu va face niciodată faţă, oricât s-ar pregăti, unui concurs.

— De ce?

— Ambianţa competiţională îi taie toate posibilităţile, o blochează. I se face vid în cap, se pierde, nu se poate concentra. Iar când vede că ceilalţi au şi acoperit o pagină-două, iar ea n-a aşternut o frază, o paralizează panica. În asemenea circumstanţe, n-ai nici o şansă şi atunci nu-ţi rămâne decât să renunţi.

— Am înţeles, zise Dobrescu. Deci nu se angajează nicăieri pentru a avea timp suficient să-şi prepare examenul.

— În fiecare dimineaţă e la bibliotecă, unde îşi ia notiţe. După ce se întoarce de la Vasiliu, începe să tocească. Vă spun eu că aceasta nu-i viaţă.

— Are vreo legătură sentimentală?

— Da, răspunse fata cu vădită neplăcere. Ceva de dată recentă.

Locotenentul îi simţi rezerva din glas şi începu să râdă.

— Aţi fost foarte sinceră cu mine şi vă sunt recunoscător. De ce n-aţi fi aşa până la capăt?

Irina începu să se joace cu ciucurii cordonului auriu care-i atârna oblic, pe şold, ca la pistolarii din filmele cu cowboys, doar că lipsea revolverul cu pat de argint şi încrustaţii de sidef. Mădălina purta şi ea ceva asemănător.

— Am considerat totdeauna că una din componentele de bază ale prieteniei este confidenţa, pendant imediat ţinându-i discreţia. Nina şi-a deşertat sufletul în faţa mea şi sunt convinsă – de fapt e firesc – că lucrurile acestea nu le-ar fi povestit nimănui, nu le-ar fi strigat pe toate gardurile. Mă simt ca un preot a cărui limbă e legată de secretul spovedaniei.

— O secundă! o opri Dobrescu. Relatându-mi anumite fapte, dumneavoastră nu bârfiţi, nu colportaţi, în consecinţă, nu trădaţi. Prietena dumneavoastră a dispărut şi trebuie găsită. Din acest unghi privind lucrurile, orice amănunt ne poate fi util. Iar bărbatul din viaţa unei femei înseamnă mai mult decât un amănunt. Deci este esenţial să

fim informaţi asupra relaţiilor dintre Nina Mihai şi individul respectiv, asupra statutului persoanei în cauză.

— De, făcu Irina, încerc să-mi anesteziez scrupulele. Băiatul se numeşte Nelu Diaconeasa. Ce învârte exact nu ştiu, Nina mi-a spus că-i tehnician. Unde lucrează, iar habar n-am.

— Cum de nu v-a încredinţat Nina Mihai mai multe?

— Cred că nici ea nu-i prea informată, iar dragostea a ameţit-o. Nelu e primul bărbat din viaţa ei care i-a dat atenţie. După cum v-am mai spus, legătura poartă o dată foarte recentă. Nici două luni.

— L-aţi cunoscut?

— Foarte superficial. Au trecut într-o seară pe la mine pentru exact o jumătate de ceas. Nina venise să ia nişte cărţi pe care i le procurasem de la o colegă.

— Ce impresie v-a făcut?

Din nou, Irina Marin păru încurcată.

— Sunt atât de înşelătoare primele clişee… Şi atât de hazardant să dai sentinţe în funcţie de ele… Permiteţi-mi o scurtă divagaţie. Am o prietenă, fostă colegă de liceu. Fata asta, Alina, a constituit pentru noi şi chiar pentru mai multe generaţii de elevi un model. Era admirată ca un star, cunosc colege care încercau să-i imite stilul, pieptănătura, gestica, de rochii nu mai vorbim. A absolvit facultatea de filosofie şi din câte sunt eu informată a făcut aceeaşi senzaţie şi acolo. Într-un cuvânt, perfecţiunea pe viu, aşa cum n-o întâlneşti decât în literatură, când zeii sunt extrem de darnici şi-ţi pun totul în coşuleţ: frumuseţe, inteligenţă, mediu şi circumstanţe prielnice. Acum un an, eram la restaurantul „Cina“ cu mai mulţi prieteni. O văd pe Alina intrând cu pasul ei princiar, magnifică şi desăvârşită, elegantă cum ştie numai ea să fie. O însoţea un individ… Începu să râdă: Vă mărturisesc că de obicei ştiu să-mi cenzurez reacţiile. De astă-dată, şocul m-a depăşit. Am scăpat o exclamaţie de oroare. Mi se părea cumplit, de neconceput, de coşmar ca acest om să fie soţul Alinei. Imaginaţi-vă o gorilă

neretuşată, cu figură de ocnaş. Nasul părea zdrobit de un pumn, faţa era acoperită de cicatrice, expresia, categoric de criminal. O figură de gangster concurându-l degajat pe Falconetti, dacă vă amintiţi filmul!

— Da, zise Dobrescu. Mi-l amintesc.

Îi făcea plăcere să discute cu Irina, se simţea că este o campioană a conversaţiei de bună calitate, cu observaţii de bun simţ, iar până la plecarea trenului mai avea aproape trei ceasuri.

Irina, ca orice bun povestitor, care ştie să aţâţe curiozitatea auditoriului, respectă pauza de suspense şi îşi mai aprinse o ţigară înainte de a continua.

— Simţeam că plesnesc de consternare. Şi nu ştiam bine dacă sunt mai mult consternată sau indignată. M-au liniştit amicii de la masă. Respectiva gorilă era – este – unul din cei mai talentaţi pictori graficieni ai generaţiei tinere. Marius Tudoran. Trebuie să vă spun că l-am cunoscut ulterior: o grădină de om, delicat, cultivat şi un soţ excepţional.

— Quod erat demonstrandum! conchise locotenentul.

— De atunci, încheie Irina, mă feresc de etichetări pripite.

— Înţeleg rezerva dumneavoastră şi, ca să fiţi liniştită, vă asigur că nu tăiem capul nimănui pe simple impresii. Adică fotografia pe care ne-o veţi oferi nu vă angajează cu nimic.

— Fotografia, făcu Irina, suflecându-şi buza de jos… Fizic, nimic interesant. Drăguţ, înalt, destul de bine făcut, dar ca el am mai văzut un milion. Ca intelect, n-am putut să-mi dau seama de mare lucru. În jumătate de ceas, vă daţi seama, n-am discutat geneza universului şi nici Shakespeare, şi nici n-a avut vreme să debiteze inepţii.

— Atunci ce nu v-a plăcut, căci tot ce mi-aţi relatat până acum pictează un tip cu totul inofensiv.

— Sunt două chestii. Întâi, are aerul acela inconfundabil de bişniţar… Poate mă înşel, dar seamănă cu indivizii dubioşi de pe Covaci. Al doilea, că nu ţine deloc la Nina şi totuşi o cultivă. Şi se pune întrebarea de ce? Ce interes

poate avea? Nina nu-i bogată, n-are relaţii, n-are maşină, casă, mă rog, ceva care să-l tenteze. Sentimentul meu era că abia o suportă şi asta pentru a obţine ceva.

— Aţi discutat pe temă cu prietena dumneavoastră?

Irina făcu ochii mari: „Ai înnebunit?“

— Cum pot să-i înşir adevăruri atât de crude? Mai ales când simt cât e de îndrăgostită şi realizez că de douăzeci de ani, de când ne cunoaştem – am fost colege din primară – o văd pentru prima oară fericită? Dar nu oricum fericită! Fericită cu majuscule.

— Înţeleg. Aveţi idee unde am putea da de el?

— Nici una.

— Încă o chestiune şi nu vă mai plictisesc.

— Nu m-aţi plictisit deloc şi v-o spun fără convenţie. M-am săturat să asist la partidele de 66 ale colegilor cu care am venit.

— Vă mulţumesc. Din ilustrată rezultă că i-aţi lăsat cheile la plecare. Mă refer la flori.

— Bineînţeles. I-am oferit şi casa. Dacă are chef să stea la mine, nu mă deranjează cu nimic. Biata de ea se chinuie în chichineaţa lui madam Floareş. V-o spun cu toată sinceritatea, dacă n-aş avea un logodnic, o invitam să stea permanent la mine.

— Ar fi deci posibil ca Nina să se fi mutat provizoriu în apartamentul dumneavoastră?

— Tot ce e posibil, dar mă îndoiesc. De ce să fi făcut un mister din chestiunea aceasta? De ce nu semnează condica la Vasiliu?

— Sunt întrebări la care nu vă pot răspunde. În altă ordine de idei! Din câte am înţeles, prezenţa dumneavoastră e indispensabilă la Piatra Neamţ.

— Da.

— Ne putem îngădui să vă cerem o procură prin care ne autorizaţi să pătrundem în apartament, fireşte, în prezenţa a doi martori?

— Cu plăcere. Vă rog să mi-o dictaţi.

Dobrescu împături hârtia şi o băgă în portvizit. Vru să-şi ia rămas bun, dar Irina îl opri:

— Încă un minut! E un amănunt neglijabil poate, dar există o frază – o frază a Ninei – care abia acum îmi sună ciudat.

— Despre ce e vorba?

— Săptămâna trecută mi-a spus din senin, fără nici o legătură cu ceea ce sporovăisem până atunci: „Abia acum îi înţeleg pe aceia care, de dragul omului iubit, sunt în stare să comită o fărădelege.“

În drum spre gară, locotenentul se întrebă: „Oare eu aş putea să fac o ticăloşie de dragul Mădălinei?“

31

Când se pusese problema declarării naşterii copilului la Primărie, taică-său fusese categoric:

— Să n-aud de Cătălin, Mădălin, Norocel, Codruţ, Mugurel, Crinu şi alte zarzavaturi! Astea sunt scălămbăieli şi marchează de dinainte viitorul copilului. Scoţi din ei cel mult ţambalagii sau campioni la popice. Ai auzit de vreun academician să-l cheme Codruţ? Şi pe urmă, cu vârsta, devii ridicol. Gândeşte-te la un Moş Izmană de şaptezeci de ani pe care-l cheamă Mugurel. Gheorghe a fost destul de bun pentru mine, o să fie şi pentru ăsta. Mie-mi plac numele cinstite, neaoşe, creştineşti. Am zis!

În consecinţă, băieţelul fu botezat Gheorghe, spre marea dezamăgire a mamei, o fire sentimentală şi a cărei preferinţă oscila între Alin sau Elvir…

Gheorghiţă avea şase ani, breton, un nas cât o cireaşă şi un căţel alb şi pufos pe care-l chema Tictac. Codiţa, în veşnică şi ritmică pendulare, părea să dea ora exactă. Locuia într-un bloc de patru etaje, cam la vreo sută de metri de locuinţa doamnei Manta şi mergea în fiecare dimineaţă la grădiniţă. Din păcate, n-avea prieteni, căci, ciudat, era o stradă fără copii, şi în ceasurile după-amiezii, când maică-sa îl expedia la joacă, Gheorghiţă făcea o faţă lungă.

— Cu cine să mă joc?

— Ei lasă, că găseşti tu! Scoate bicicleta şi nu bâzâi!

Dar Gheorghiţă se plictisise şi de bicicletă, şi de patinele pe rotile, şi de volley-ul cu zidul blocului, şi de discul de cauciuc, şi de…, şi de… Cunoştea strada palmă cu palmă, se

saluta cu vecinii, care-i puneau mereu aceleaşi întrebări „câţi ani ai? Mergi la şcoală?“, uitând că le formulaseră şi săptămâna trecută, îşi inventa jocuri, dar la un moment dat fantezia nu-l mai ajuta. Singurul loc neexplorat rămăsese pădurea din capătul străzii. Printre copacii stufoşi se zărea în fund o casă, dar Gheorghiţă habar n-avea cine locuieşte acolo, nu văzuse niciodată pe nimeni intrând sau ieşind. Pădurea îl fascina prin misterul ei, dar teama, în strai de căpcăun, ridica ziduri de fortăreaţă inexpugnabilă, la care curiozitatea ciocănea cu degete firave.

În după-amiaza aceea de iarnă însă, plictiseala îl copleşise cu totul. După câteva întreceri cu căţelul, se aşezase pe marginea trotuarului şi răsucea un şurub, pe care-l găsise în rigolă. Ideea i-o dădu Tictac, căruia, părându-i-se probabil că zăreşte ceva, scormonea cu botul lângă gardul pădurii.

Gheorghiţă traversă strada şi, ajutându-se cu mâinile de suliţele de fier, încercă să-şi vâre capul printre ele. Reuşi doar pe jumătate. Nu văzu nimic. Copaci, buruieni cu urme de zăpadă, o alee pietruită.

Îşi luă inima în dinţi şi, aproape fără să-şi dea seama ce face, se strecură pe poarta înaltă, deschisă de un lat de palmă. Înainta prudent, oprindu-se speriat de orice foşnet. Tictac, pus pe năzdrăvănii, i-o luă înainte.

Doamna Matilda Manta auzi ca prin vis lătrat de câine. Zăcea mereu pe dormeză moţăind, trează sau aproape, uneori dormind, nici ea nu ştia bine. Rămăsese în aceeaşi ţinută, doar că îşi scosese paltonul, punându-şi un şal călduros pe umeri. Unicul act de curaj: ieri-dimineaţă se încumetase să intre în bucătărie, îşi umpluse termosul de două kilograme cu ceai şi cărase în odaie câteva provizii.

Răsuflase mai puţin astmatic, abia după ce încuiase şi baricadase din nou uşa. Sleită de puteri, cărase noptierele, masa, scaunele. Scrinul nu-l putea urni.

Acum realiza că nu cunoscuse niciodată ce înseamnă teama, nu o cuprinsese în conturul şi culorile ei reale. În timpul războiului se refugiaseră într-un sat de munte şi ea, una, putea să spună că în viaţa ei n-a auzit decât în filme o explozie sau sirena alarmei.

„Probabil visez… N-am mai avut câine de la Prinţ“, un lup alsacian care murise cu puţină vreme înaintea lui bărbatu-său. Manta fusese extrem de afectat… „Neruşinatul, a dezertat. Putea să mă aştepte şi pe mine… E altceva când pleacă doi la drum…“

Ceea ce o îndurerase în mod deosebit la vremea respectivă fusese faptul că bietul Anton îşi trăise conştient agonia. Ştia că se stinge: „Ce-a zis doctorul? Când?… Azi?… Mâine?… La noapte?…“ Şi acum, după atâţia ani de văduvie, când desigur durerea rămăsese în inventar, dar se alăturase obiectelor de cult – icoane, fotografii, cufere de amintiri –, al căror praf nu mai e spălat de lacrimi, ci de conştiincioasa pietate, Matilda Manta considera că nu poate exista o tortură morală mai mare pentru o fiinţă omenească decât aceea de a-şi aştepta sfârşitul cu ochii pe ceas.

Auzi din nou lătratul, de astă-dată limpede, şi se repezi spre fereastră. De nerăbdare, îşi împiedică degetele în sforile draperiei. Izbuti anevoie să ridice oblonul greu. În faţa ferestrei, gata s-o ia la goană, văzu un băieţel care se holba cu ochii cât pumnul şi un căţel alb. Inima începu să-i bată cu putere. „Slavă Domnului! Am să-l rog…“ Încercă să deschidă geamul, dar cremona înţepenise.

— Stai, băieţelule, strigă din spatele ferestrei închise, aşteaptă!… Stai!!…

Cu toate puterile începu să tragă de espanioletă. Izbuti să deschidă şi aerul rece năvăli în odaia bătrânei, biciuindu-i obrajii înfierbântaţi de efort.

— Stai, dragul meu, nu-ţi fac nimic… Vreau să te rog ceva.

Băieţelul, îngrozit, ajunsese de mult în stradă.

Gheorghiţă se simţi liniştit când ajunse în dreptul blocului lui. Se opri gâfâind şi luă căţelul în braţe:

— Auzi, Tictac, acolo stă Baba Cloanţa.

În odaia ei, doamna Matilda Manta plângea. „A fost o şansă. Ultima.“

32

Într-unul din cele mai elegante apartamente ale hotelului Hilton, doi bărbaţi, în ţinută de seară şi cu aspect de prosperi oameni de afaceri discutau în faţa unei mese unde fiecare obiect strălucea. Străluciri stinse – scotch şi gin, străluciri diamantine – carafele erau din cristal, străluciri dulci – argintul serviciului de cafea, străluciri astrale – piatra semipreţioasă în care fusese scobită scrumiera.

Cei doi bărbaţi semănau între ei nu datorită unor date comune reale, ci pentru că tipologia era comună. Aceleaşi gesturi, aceeaşi vestimentaţie purtând semnătura unei case celebre, aceeaşi siguranţă, acelaşi porte-feuilles pe care îl intuieşti blindat cu bilete de toate culorile.

Amurgul strecura umbre şi levănţică în încăperea imaginată de un costisitor maestru al decoraţiei. Era sobră, în culori stinse şi emana acea aparentă simplitate de bun gust accesibilă doar conturilor de bancă unde zerourile de lângă cifră se înşiră ca mărţişoarele. Două tablouri Monet, autentice, înnobilau unul din pereţi.

Canapeaua imensă, colţar, era din antilopă de culoarea răşinii. În colţul opus, ţineau tandem ruginiu un vas cu crizanteme enorme Turner. Mirosea dulce, discret, a trandafiri Gloire de France, spray-ul de interior preferat de domnul Robin. Oaspetele domnului Robin se numea Gheorghe Dragu, un bărbat cam de cincizeci de ani, cu trăsături pronunţate. Aparent era calm, echilibrat şi lipsit de griji. Ochiul experimentat al lui Robin, dar mai ales

instinctul ghicea însă tensiunea care îi stăpânea întreaga făptură.

— Mă bucur că aţi călătorit bine, domnule Dragu. În realitate, detest voiajurile atât de lungi. Douăzeci şi patru de ore în avion reprezintă mai mult decât aş putea eu suporta.

— Nu le-am simţit. Am dormit zdravăn, am văzut un film şi, în rest, am stat în bar. Am jucat pocher cu doi englezi şi un tip din Singapore. Începu să râdă: Cred că ăsta, când s-a născut, ţinea un pachet de cărţi în mână.

— Nu la felul în care-ţi petreci timpul mă refeream, ci la faptul că un număr considerabil de ore te afli în aer, nu simţi pământul.

— Vă e teamă de avion? întrebă zâmbind Dragu.

— Dacă e posibil, îl evit. Probabil o să vi se pară lipsit de sens, dar două ore de zbor mă înspăimântă mai puţin decât zece. Ridicol, desigur –, un accident poate interveni din primul minut –, dar nu poţi lupta împotriva unor trăiri care ţin de substanţa ta cea mai intimă.

Dragu îl cercetă amuzat. Asemenea declaraţii din partea lui Robin – Dumnezeu ştie care or fi numele şi naţionalitatea adevărate! –, şeful uneia din cele mai redutabile reţele de spionaj – TEX – erau neaşteptate şi stârneau zâmbetul. Era un tip dur şi aceia dintre colaboratorii săi care-l cunoşteau bine, nici ei iepuraşi gonind cu băţul după un cerc, se întrebau dacă omul acesta avusese vreodată o mamă. Părea zămislit de o stâncă. Mulţi ar fi vrut, dacă nu căutând instrumente de şantaj, măcar din curiozitate pur omenească, să-i cunoască antecedentele. Vorbea şase limbi europene şi patru asiatice, avea o vastă panoplie de relaţii – de la apaşii porturilor din Barcelona sau Liverpool până la descendenţi de case princiare –, reşedinţă necunoscută (apartamentul de la Hilton reprezenta biroul lui oficial) şi o reţea impecabil pusă la punct, fiecare agent fiind pe felia lui un as recunoscut ca atare de Mafia spionajului internaţional.

Lucra independent, specialitatea sa fiind spionajul industrial. Singura lui slăbiciune, o femeie cu care trăia de mai mulţi ani. I-o descoperise unul din agenţi, un irlandez rătăcit într-o vară în insulele Bermude. Fusese însă îndeajuns de inteligent ca să nu-i facă vreo aluzie, nici măcar cu privirea, dar mai cu seamă să conjuge şi în somn, la toate modurile şi timpurile verbul „a tăcea“. Spre surpriza irlandezului, femeia (şi ce nu şi-ar fi putut permite în materie bossul?) nu era prea tânără şi în nici un caz genul vampă, la care ai fi avut dreptul să te aştepţi. Avea desigur clasă, distincţie, morgă, dar trecuseră cel puţin cincisprezece ani de când nu mai era competitivă pe o plajă la San-Sebastiano, Biarritz sau Las Vegas.

Dragu îl cunoscuse cu zece ani în urmă, când, emigrant ajuns la capătul puterilor, îi făcuse unele servicii de mercenar, pe care Robin, de pe platforma lui, le socotise înjositoare şi riscante pentru propriii săi agenţi. Inginerul Dragu, scârbit el însuşi, fusese silit să accepte. Trăia toată mizeria unui superb fiasco într-o mansardă sordidă din Pigalle, profitând de generozitatea unei prostituate. Lotte, o eurasiană vicioasă, dar sentimentală, făcuse o pasiune pentru *ce petit roumain* şi împărţea cu el veniturile precare. Lotte însă nu avea cotă şi sezonul era prost. Tremurau cu rândul. Ea ademenind zgribulită la câte un colţ de stradă muşterii, el aşteptând ca „apartamentul“ să se elibereze. Era o toamnă perfidă, duşmănoasă, streşinile plângeau necontenit şi aveai impresia că „Parisul devenise oala de noapte a Franţei“. Când se aflau în fonduri, Dragu se încălzea în bistroul de lângă Sfinx, deşertând o sticlă de rom. Lotte venea după el spre dimineaţă, în bomba supraîncălzită de respiraţii cleioase, mirosind a sudoare, alcool prost, cârnaţi prăjiţi, ciorapi uzi care se usucă de la sine în pantofi. Îşi luau singura masă a zilei: două porţii de clătite şi crenvurşti.

Se întorceau acasă beţi, tremurând sub cerul cenuşiu, greu de apă, abia urcând cele patruzeci şi opt de trepte ale

imobilului „La cigalle“. Portăreasa, o şoldană clasică, atât de clasică încât părea neverosimilă, o caricatură, se uita la el ca la o rimă, strigând invariabil în urma lor: „Ascultă, Lotte! Când ai de gând să scapi de păduchele ăsta? Dacă vrei să-i faci vânt, spune-mi o singură vorbă!“

…Odaia, cu pat dublu, două scaune, un garderob cu oglinda spartă. Tapetul sfâşiat… Un bec atârnă de o sârmă…

O felie de zid, camuflează duşul mereu defect. O chiuvetă ruginită. Cineva, un cinic ori poate un disperat, agăţase pe unul din pereţi o reproducere după *Leagănul* lui Fragonard. Realizând contrastul dintre interiorul de un mizerabil obscen şi opulenţa de fericire ideală a pozei prinse în patru pioneze, nu te puteai împiedica să nu auzi fie rânjetul sinistru al detractatului, spălat de orice urmă de simţământ omenesc, dezaxatul amoral în stare să arunce Madona într-un peisaj porno imaginat de o minte scârnavă, fie suspinul înăbuşit în pernă al dezabuzatului. Bucuria de a trăi, fericirea, natura umană în ceea ce are ea mai frumos erau de o desăvârşire estetică ţintind simbolul. Inginerul Dragu nu cunoştea prea multe despre Fragonard, dar simţise instinctiv că omul de geniu care concepuse pânza asta iubise cu intensitate viaţa.

O intuiai din toate detaliile de o suavă şi graţioasă frumuseţe: dantelele leagănului elegant în mişcare, gingăşia taliei şi a micilor conduri ai tinerei fete, adoraţia din ochii bărbatului culcat pe iarbă.

Când Dragu află că Lotte cumpărase reproducerea, înţelese mai mult despre ea decât în toate lunile acelea de toamnă vrăjmaşă pe care le trăiseră împreună…

Acceptase propunerea lui Robin, transmisă printr-un emisar, desigur. După ce i se comunicară datele lui Dragu, bossul îşi exprimase dorinţa de a-l cunoaşte. În câţiva ani, inginerul adunase îndeajuns pentru a se putea retrage în Australia. Dar în safe-ul lui Robin se aflau unele documente – hârtii, filme, angajamente purtându-i semnătura – pe care

ar fi preferat să nu le fi deţinut nimeni, niciodată. Iar la Sidney, jucând golf, întins lângă nevastă-sa, sau bând la barul clubului, nu o dată simţea cum i se înnoadă inima gândindu-se la „arhiva Dragu“, aflată în posesia lui Robin. „Totul se plăteşte.“ O ştia. Şi mai ştia că Robin nu-i dintre oamenii care-şi uită debitorii…

Acum, aici, la Hilton, se revedeau după cinci ani.

— Se pare că v-aţi descurcat cu succes, domnule Dragu.

— Acceptabil, surâse Dragu, prudent.

— O! făcu Robin pe tonul cu care ar fi mustrat un băieţel de şapte ani. Să nu fim nemulţumiţi! Aveţi o casă splendidă pe Queen Ann Street – cartier rezidenţial –, v-aţi căsătorit cu o femeie aparţinând uneia din cele mai bune familii ale Sidney-ului, întreprinderea dumneavoastră de vânzări imobiliare este înfloritoare.

Inginerul Dragu aşteptă să continue, abţinându-se de la orice comentariu.

…O casă splendidă, într-adevăr, şi unde nu se simţea… acasă. Şaisprezece odăi din care erau folosite cel mult patru. Oaspeţii îi ocoleau… Pretutindeni, aceeaşi situaţie. Străinii sunt evitaţi, priviţi circumspect, atunci când nu li se azvârle pe faţă dispreţul. Trăiesc în colonii, izolaţi pe naţionalităţi. Când un „băştinaş“ îţi trece pragul, îţi face o mare onoare. La el acasă nu te invită niciodată. Dacă se simte totuşi foarte obligat în cadrul relaţiilor de afaceri, îţi oferă o masă costisitoare la un restaurant de prestigiu. Nici măcar turişti români nu se abat pe acolo. E prea departe. Conaţionali faţă de care să te făleşti cu piscina, baia de cristal, Cadillac-ul de comandă şi maşina de tăiat iarbă… Îţi lipsesc martorii propriei existenţe.

…O nevastă din High-life-ul Sidney-ului… O văduvă nevrozată, care se plimbă ca o fantomă prin casă… O femeie uscăţivă, cu nervii măcinaţi, care petrece cam două trimestre pe an în case de sănătate. De aia i-au dat-o… El s-a căsătorit, încredinţat că va pătrunde în lumea lor, că se va

asimila. Dar, odată debarasaţi de nefericită, au uitat-o ca pe o valiză, undeva, într-o gară. Nici propriii ei fraţi nu vor să întreţină relaţii cu familia Dragu…

…Întreprindere înfloritoare… Dar cu ce preţ? Cu ce riscuri? Agenţie imobiliară – firmă, pretext pentru justificarea unor venituri a căror provenienţă nu găseşte indulgenţă în nici un Cod Penal din lume.

— Pot să afirm, continuă Robin cu acelaşi glas agreabil, stăpânit, trădând o educaţie îngrijită, că de-a lungul acestor ani v-am urmărit cu interes evoluţia şi nu regret că v-am… încurajat cândva. Era păcat ca un om ca dumneavoastră să eşueze în rigolele Parisului. Iată o investiţie pe care nu o regret. Vă felicit, domnule Dragu, căci puţini sunt aceia care izbutesc să nu mă dezamăgească.

Dragu îşi stăpâni scrâşnetul măselelor: „Ci spune dracului ce vrei! Hai! S-auzim mobilul: Ce? Cât?“

Robin îşi drese glasul. Privi conţinutul paharului în lumină.

— Admirabil acest scotch… Da, ce spuneam? Apropo de izbânda dumneavoastră. Nu-mi plac operele neterminate, iar, după cum vă spuneam, dumneavoastră meritaţi toată atenţia. 500 000 de dolari cont în bancă reprezintă o sumă cochetă, dar totdeauna încape loc de mai mult. Nu credeţi?

„Fiara! Conturile sunt secrete, cum dracu’ a putut să se informeze? Degeaba schimb banca sau mă duc să-i înjur!… Peste tot s-ar întâmpla la fel. E tare! Foarte tare! În orice caz, mai tare ca mine!“

— Sunt extrem de măgulit, domnule Robin, pentru aprecierile pe care aţi avut generozitatea să le enunţaţi, dar… Încercă să zâmbească: eu ştiu să mă mulţumesc cu atâta cât mi-este suficient pentru a trăi comod şi mai ales la timp. Celui mai îndrăzneţ jucător trebuie la un moment dat să-i fie teamă că l-ar putea părăsi norocul.

Domnul Robin îşi manifestă mirarea, mişcând uşor capul „ia te uită!“ Toate gesturile şi reacţiile lui purtau aceeaşi amprentă: „casă bună“. Oamenii cu educaţie se comportă,

indiferent de circumstanţă, discret, nu-şi trădează emoţiile, se stăpânesc, evită zgomotosul, considerat de prost gust.

— Sunteţi ultima persoană, domnule Dragu, despre care mi-aş fi închipuit că poate abandona o cursă înainte de a fi epuizat-o. Dimpotrivă, în ultima vreme, dat fiind natura afacerilor dumneavoastră, îmi spuneam chiar că aveţi o cutezanţă singulară… Apropo, vă ofer un sfat pe care nu mi l-aţi solicitat. Renunţaţi la colaborarea cu Rodriguez. Este o persoană care a asistat la multe înmormântări… Pot afirma, fără teama de a mă înşela, că are mai mulţi prieteni în pământ, decât deasupra lui…

„E limpede, admiţând că rezist la şantajul documentelor din safe, trece la chestiunea stupefiantelor…“

Ştiind că în cele din urmă va ceda, Dragu îşi zise că e preferabil ca discuţia să nu ajungă la formularea unor ameninţări făţişe. De vreme ce rezultatul va fi oricum acelaşi, era mai inteligent să se rămână în limitele unei conversaţii de ton şi culoare amabilă, ca între egali.

— Am să ţin seamă de sfatul dumneavoastră şi vă mulţumesc. Un om avertizat este pe jumătate salvat. Ce propunere aveţi?

Un surâs larg descoperi dentiţia puternică a lui Robin. Era dintre oamenii care zâmbesc doar cu buzele, nu şi cu ochii. Acesta constituia de altfel şi singurul element îngrijorător al figurii omului de afaceri aparent serios, corect, dur în tranzacţii, dar în prezenţa căruia nu ţi-e teamă să stai cu spatele întors.

— Nu este propriu-zis vorba de o propunere, ci de un… serviciu pe care-mi îngădui să vi-l solicit, ţinând seamă de cordialele relaţii existente între noi până acum. În România aveţi un bun prieten, inginerul Miron Vasiliu. Din câte cunosc, aţi fost colegi de şcoală, de facultate, de serviciu…

Dragu îşi stăpâni stupoarea, mulţumindu-se să-şi schimbe doar poziţia picioarelor. Stângul peste dreptul în loc de dreptul peste stângul.

„Să fiu al dracului! Ăsta ştie şi unde şi când am fost prima oară la dame. Stabiliment, an, lună, zi, oră…“

— Ca totdeauna, nu vă înşelaţi. Trebuie să precizez însă că, de zece ani, nu întreţinem nici o legătură.

— Iată o greşeală surprinzătoare din partea unui om inteligent. Asemenea prietenii nu se neglijează niciodată…

— Domnule Robin, eu n-am fugit din ţară propunându-mi să iau aici premiul Nobel pentru aeronautică. Odată cu trecerea graniţei, mi-am abandonat profesiunea. Am fost un inginer mijlociu, bun executant, dar n-am geniu şi nici măcar aptitudini speciale.

— Sunteţi modest?

— Nu. Lucid. De când mă ştiu, m-am privit în oglindă cu lupa…

— Sper că v-a plăcut totdeauna ce vedeţi, zâmbi Robin. Să ne întoarcem la inginerul Vasiliu. În ceea ce-l priveşte, lucrurile stau altfel.

— Categoric. Pot spune că ăsta are într-adevăr geniu. Şi, în afară de geniu, toate calităţile necesare pentru a forţa copertele Larousse-ului. O putere de muncă fantastică, perseverenţa şi obsesia ţelului unic îl debarasează de orice altă preocupare – femei, divertismente, pasiuni străine de meserie. Este un fanatic al ştiinţei.

Robin îl privi lung:

— Sunteţi un portretist talentat, domnule Dragu. De altfel, îmi confirmaţi ceea ce într-o imagine mai puţin plastică aflasem. Acum zece ani a început să lucreze la proiectul unui nou tip de aeronavă, pomenit în literatura de specialitate sub numele de Tomis R-24.

— Ştiu. Mă aflam încă în ţară.

— Aţi avut vreo contribuţie la acest proiect?

Dragu ridică din umeri:

— Nu cred că aceasta s-ar putea numi contribuţie. Ideea îl obseda încă din facultate. Bineînţeles, am discutat-o de-a lungul anilor, iar mai târziu, când a început să lucreze efectiv, l-am ajutat în calitate de coleg de serviciu. Ce am

făcut eu ar fi putut face orice inginer. Conta creierul, iar creierul era el.

— Deci n-aţi putea emite nici o pretenţie…

— O asemenea ipoteză e de-a dreptul ilară, chiar în cazul unei contribuţii mai substanţiale. Omul ăsta a muncit zece ani din greu şi nu doar ideea, ci şi itinerarul realizării îi aparţine în exclusivitate… Se aplecă peste masă: Domnule Robin, înţeleg că vă interesează invenţia lui Vasiliu. Ascultaţi-mă pe mine. Nu-i nimic de făcut! Dacă l-aţi cunoaşte pe tip, circumstanţele, din România în general, sunt convins că aţi abandona această cursă. Sfatul meu e unul singur: renunţaţi!

Robin se ridică şi, apropiindu-se de bibliotecă, scoase din barul camuflat încă o sticlă. Turnă în pahare, cercetă din nou limpiditatea lichidului la lumină, ezită o clipă cu cleştişorul de gheaţă în aer, îl lăsă pe masă, se aşeză din nou.

— Hm! Renunţaţi! Iată un verb care lipseşte din vocabularul meu.

„Ei, uite, îi răspunse în gând inginerul Dragu, un prilej nemaipomenit ca să-l introduci…“

Chipul lui Robin se înăspri. Decretă cu un ton brutal:

— Trebuie neapărat!

— Exclus!

— Orice om are preţul lui.

— Teorii, domnule Robin, când ai de-a face cu fanatici. Orice şi oricât le-ai oferi. Pe Vasiliu, chiar dacă ar fi să trăiască sub un palmier, înfăşurat într-un sarong şi având vecini de garsonieră trei maimuţe şi o pasăre malibu, tot nu l-ai putea tenta. Nu-l interesează interioare sau dame *made in Hollywood*, ci doar performanţa tehnică, victoria minţii, izbânda ce încununează mii de ceasuri de muncă.

Robin îl privi cu o expresie care-l amuză pe Dragu. Răspunse rânjind întrebării nerostite:

— Da, domnule Robin. Există şi oameni dintre aceştia.

Robin sorbi din pahar, lăsă să treacă câteva momente.

— Vom încerca atunci pe altă cale. Domnule Dragu, din experienţă pot susţine cu fermitate că, exceptându-l pe Christos, nu există fiinţă omenească care să nu aibă ceva de ascuns. Să nu fi comis în viaţa lui o singură faptă reprobabilă, pasibilă de oprobiul celor din jur, o faptă de care să nu se ruşineze. Aceasta, în lipsa actelor mai grave.

— Înţeleg unde bateţi. Vasiliu nu poate fi şantajat. Nu există mobil. Şi nici nu i se poate forţa mâna.

— De ce?

— Omul acesta – făcând abstracţie de profesiune – nu are ce pierde. Cu ce să-l ameninţi? În viaţa lui nu există părinţi, soţie, copii de dragul cărora să-şi sacrifice principiile.

— Şi totuşi trebuie să obţinem documentaţia!

— Cum?

Dragu se relaxase, se sprijinea de spătarul canapelei picior peste picior. Avea o atitudine elegantă, de club, expresia era aceea a omului care află veşti amuzante.

Robin se propti în faţa lui:

— Vă veţi orienta la faţa locului!

Inginerul Dragu ţâşni în picioare.

— Adică să mă duc în România?

— Sunt încântat să remarc că nu trebuie să vi se explice un lucru de două ori.

— Dar nu vă daţi seama ce îmi cereţi? Sunt transfug. Mă leagă ăia.

— Nu vă leagă nimeni. Aţi intrat de mult în amnistie.

— Şi ce să fac acolo? Voi fi filat pas cu pas.

— Nu vă acordaţi prea multă importanţă? Şi apoi, chiar vă sfătuiesc să procedaţi cât se poate de degajat, făcând abstracţie de orice eventuală urmărire. Sunteţi turist, vi s-a făcut dor de ţară, prieteni, rude şi e firesc să-l contactaţi şi pe Vasiliu. Veţi tatona întâi situaţia, apoi veţi încerca să-l cumpăraţi.

— Va refuza categoric. Şi mai există riscul de a mă turna la Securitate că umblu să-i smulg invenţia în favoarea unei forţe economice străine.

— Atunci, nu vă rămâne decât un singur lucru de făcut: să i-o furaţi.

„Ăsta a înnebunit!“ Şi Dragu însuşi îl privi cu ochi de nebun.

— Cum să i-o fur?!

— Nu mă refer la predicatul concret, desigur. Microfilmele ne interesează.

— Am înţeles eu chestia asta, dar cum? Vă închipuiţi că-şi ţine dosarele pe televizor, lângă căţeluşul de porţelan?

— Domnule Dragu, sunteţi prieteni vechi. Veţi fi la el în casă şi nu o singură dată… Amintiri, evenimentele care au umplut cei zece ani de când sunteţi despărţiţi – bineînţeles, cele avuabile –, realizări.

— Scuzaţi-mă că vă întrerup. Documente de atare importanţă nu se păstrează acasă, ci în Fichet-urile de la serviciu. S-a dat această dispoziţie de cel puţin douăzeci de ani şi a fost respectată, totdeauna cu cea mai habotnică stricteţe.

— Tocmai de aceea prezenţa dumneavoastră în România e mai mult decât necesară: obligatorie. Faţă de un vechi prieten nu te fereşti ca de un străin, scapi unele amănunte, ai încredere. Şi, aflându-vă în preajma iui, veţi avea posibilitatea să studiaţi circumstanţele.

— Nu există nici un fel de circumstanţe în această problemă.

— Dacă nu există, trebuie să le inventaţi. Fantezia, intuiţia şi perseverenţa vă caracterizează. Sunt încredinţat că veţi izbuti.

— Această izbândă e condiţionată de mult mai multe coincidenţe fericite decât presupune de obicei viaţa…

— Şi pe acestea sunteţi liber să le născociţi. De altfel, veţi fi ajutat, iar în principiu terenul a fost pregătit. Veţi constata la faţa locului… A! Ca să vezi! Uitaţi-vă peste ce am dat zilele trecute, răsfoind printre hârtii vechi…

Îi întinse o fotografie. Inginerul se crispă. Un instantaneu extrem de clar. El – Dragu –, Tim, ucigaşul acela sadic şi…

Nu! Nu mai voia să vadă, nu mai voia să se gândească. Livid, fără să spună un cuvânt, o puse pe masă. Domnul Robin o ridică şi începu s-o rupă metodic.

— Iată genul de documente care trebuie să dispară. Vă asigur că filmul l-am ars demult.

„Cu alţii! Nu l-ai ars, aşa cum nu le-ai ars pe celelalte… Cum în viaţa ta n-ai ars nimic din care ai fi putut să scoţi măcar cincizeci de cenţi.“

— *All right!* oftă Dragu. Când trebuie să plec?

Robin surâse „Ce simpatic îmi eşti! Cât de mult te iubesc“:

— V-am reţinut bilet de avion pentru poimâine, miercuri, la ora 9:30.

Inginerul Dragu îi înregistra cuvintele care răsunară în camera elegantă de la Hilton, concepută de un talentat şi binecunoscut decorator, pe acorduri de marş funebru.

33

Abia în interiorul maşinii, Adriana îl recunoscu pe bărbatul cu ochelari de la restaurant. Avu o mişcare instinctivă de recul, dar Renault-ul deja demarase. Simţi cum i se încreţeşte pielea de groază.

„Şarpele!… Am căzut într-o capcană.“

Deşi teribilistă, avidă să fie în centrul atenţiei tuturor, să i se dea importanţă, aşa cum afirma taică-său, de astă-dată încerca un singur sentiment: de frică. O frică fizică, o frică totală, care îi paraliza întreaga făptură. De fapt, făcea cunoştinţă cu ceea ce constituie, într-o formă sau alta, dintr-un motiv sau altul, calvarul existenţei celei mai mari părţi din omenire: teama. Era prima oară că o simţea concret, animal duşmănos, rapace, avid, nelăsând loc nici unui alt sentiment, cuprinzându-i în căngi vrăjmaşe toată fiinţa. Bărbatul râse încetişor:

— M-ai recunoscut, domnişoară. Eram convins că aşa se va întâmpla.

Auzindu-i glasul cu modulaţii calde, insinuante, susur de reptilă, avu senzaţia fizică concretă a şarpelui care i se caţără de-a lungul trupului.

Adriana întrebă gâtuit:

— Ce doriţi de la mine?

— Nimic. Să stai liniştită.

— Unde… unde mă duceţi?

Şarpele încercă să-i ia mâna. Adriana şi-o retrase cu o promptitudine – groază şi mai ales silă – care pe celălalt l-ar fi putut ofensa. Omul încă nu se formaliză.

— Nu ţi se va întâmpla nimic rău. Ai nevoie însă, şi dacă n-ai nevoie dumneata am eu, să-ţi iei câteva zile de vacanţă. Ai să vezi, n-o să fie deloc dezagreabil.

Adriana obiectă naiv, cu argumente de fetiţă:

— Dar lipsesc de la facultate… Trebuia să-i anunţ… Şi pe tata.

— Totul se rezolvă. Scuză-mă, aş vrea să dorm măcar un sfert de oră.

Închise ochii şi în mai puţin de un minut, Adriana îşi dădu seama că, într-adevăr, doarme. Încercă să desluşească figura şoferului. Avea o expresie impenetrabilă şi pe tot lungul traseului nu-i adresă o singură privire. Şterse cu cotul geamul aburit: întuneric, lumini răzleţe, un peisaj necunoscut.

Adriana se gândi la camera ei cu mobilă bleu, la raftul bibliotecii, efectiv tapetat cu fotografiile lui Dan – „bag de seamă că i-ai făcut un fotomontaj“, comentase acid taică-său –, la cartea pe care tocmai o citea când primise telefonul „miliţiei“, la lacrimile şi disperarea maică-sii, la izbucnirea lui Nicolau când vor constata că Adriana fusese răpită. Începu să plângă încet. Nu erau douăzeci de minute de când părăsise locuinţa şi deja ideea de „acasă“ o emoţiona peste măsură. Rumoarea clienţilor, glasul sonor al lui taică-său, rochia roz de casă cu volane a mamei, mirosul de vanilie al bucătăriei, de parcă la ei nu s-ar fi gătit decât cozonaci şi lapte de pasăre, baia – uzină de cosmetice…

Le îmbrăţişa pe toate năpădită de lacrimi. Erau imagini calde, dulci, imagini dragi. Erau „acasă“.

Trezindu-se, Adriana numără a treia zi de când era sechestrată în această locuinţă pe care n-ar fi putut-o situa pe nici o hartă. Relieful peisajului nu-i spunea cu certitudine decât un singur lucru: nu se afla în regiune deluroasă, nici la munte – de altfel timpul consumat cu drumul (aproximativ o oră) nu le-ar fi permis să se depărteze în aşa măsură de Capitală –, ci cel mai probabil într-un loc izolat,

cum ar fi spaţiul de natură rămas liber între două localităţi, ţinând într-un vizavi mai apropiat sau mai depărtat şoseaua.

De la fereastră se vedea o lizieră de copaci (în afară de tei, salcâmi, castani şi plopi – Adriana nu identifica nici o altă specie) blocând ca un zid orice privelişte. După construcţia şi orânduiala odăilor, îşi dădu seama că se află într-un apartament de vilă (scosese capul pe geam), la etajul I. În afară de dormitor, mai exista un living amenajat ca un studio, o bucătărie splendid utilată şi o baie. Era liberă să facă tot te pofteşte şi nu o supraveghea nimeni. Ar fi fost şi inutil; date fiind condiţiile, Adriana n-ar fi putut evada decât posedând virtuţi de trapezistă. De fapt, „închisoarea“ n-o resimţea decât sub două aspecte: nu putea lua legătura cu exteriorul, iar uşa grea de stejar de la ieşirea din apartament era încuiată – fireşte, pe dinafară. Ultimele cuvinte ale Şarpelui, care rămăsese în casă exact zece minute cât durase instructajul de „gazdă“, fuseseră amabile, dar căptuşite cu ameninţări:

— Dacă îţi vezi de treabă, totul va fi în regulă. Nu încerca să faci prostii, nu fă pe viteaza. Ai timp mai târziu. Te avertizez că e preferabil să nu ai ce regreta. Uneori comiţi greşeli ale căror consecinţe le suporţi toată viaţa. În interesul dumitale, te rog să fii înţeleaptă.

Când nu se gândea sau nu se plimba prin casă, Adriana pierdea ceasuri întregi la videocasetofon. Găsise o colecţie impresionantă de casete şi se întreba cine o fi proprietarul acestui ciudat loc de refugiu. Deşi nu găsise nici o fotografie, nici o scrisoare, factură, notă de plată, simţea instinctiv că beneficiarul apartamentului este o femeie. Aranjamentul de bun gust, preocupările pentru amănuntul de efect, tablourile, toate cu subiecte florale, şi impresia de ansamblu, *chic*, dar nicidecum dulceagă, trădau aici ochiul şi gustul rimelat, graţia mâinilor cu manechiură desăvârşită. Cel mai mult îi plăcea baia, toată în faianţă bleumarine cobalt şi care părea rătăcită într-o pădure de portocali. Toate accesoriile erau orange: prosoapele

pluşate, perdeaua, preşul din faţa căzii, cei doi bureţi uriaşi (o plăcere să te joci cu ei), până şi săpunul.

În bucătăria bine utilată găsise provizii care o impresionară prin cantitate. Fără să se ducă măcar până la brutărie, din ce se înmagazinase în cele două frigidere ar fi putut rezista doi inşi pe puţin un trimestru: conserve, compoturi, lapte, o friptură rece imensă, brânzeturi, mezeluri, ouă. Iar pâinea ţinută şi ea în răcitor (Adriana habar n-avea că acesta e sistemul americanilor) părea într-adevăr extrem de proaspătă.

Biblioteca era inteligentă şi bine asortată, dar Adriana, prea tânără şi ea însăşi încă nefixată definitiv în gusturi, nu putea trage concluzii despre personalitatea posesorului.

„Deşi, susţinea Minerva cândva, dizertând în faţa lui Dobrescu, nu totdeauna conţinutul unui dulap cu cărţi îl desconspiră pe individ. De pildă, generalul Eisenhower se dădea în vânt după romanele western şi în ziua debarcării în Normandia aştepta primele veşti în rulota lui, delectându-se cu isprăvile unor cowboys din Texas. Am cunoscut un frizer care se da în vânt după Rimbaud, iar eu, dragul meu, ţi-o mărturisesc, nu-l pot citi pe Proust. De cinci ori am început *În căutarea timpului pierdut* şi de fiecare dată, înainte de a isprăvi volumul II, elucubraţiile lui Swan m-au azvârlit în rigolă. Şi, ca să simt că viaţa totuşi poate fi şi frumoasă, am luat-o pe Sanda Marin. N-ai idee ce lectură deconectantă oferă!…“

După două zile, Adriana începuse să se simtă mai liniştită. De n-ar fi fost uşa încuiată ţinând-o prizonieră în casă, s-ar fi putut crede în vacanţă.

În prima seară, după plecarea Şarpelui, Adriana se repezise la telefon. Formase numărul lui Dan, schimbaseră câteva cuvinte, apoi legătura se întrerupsese brusc. Zadarnic îl verificase mai târziu, în timpul nopţii şi în dimineaţa următoare. Era mut şi nu trebuia să fii ghicitor ca să înţelegi că la plecare, Şarpele neutralizase aparatul.

Adriana intră în bucătărie şi îşi turnă un pahar de lapte. Se întreba, ca în orice clipă de altfel, ce se întâmplă acasă, ce grozăvii îşi vor fi închipuind. Era mai ales îngrijorată pentru maică-sa. Ani de zile o consideraseră şi ea şi Nicolau o ipohondră dornică de răsfăţ şi menajamente, în cel mai bun caz exagerată. Din nefericire, acum doi ani se dovedise a fi într-adevăr serios bolnavă de inimă. O neliniştea şi Dan, prăpăstios, gata să intre în panică la cea mai mică indispoziţie a ei. Era în stare de orice nesăbuinţă.

Se întoarse în studio, scoase o casetă la întâmplare şi puse videocasetofonul în funcţiune. După zece minute închise. Un film plictisitor, nemţesc şi, bineînţeles, fără titraj.

„Am să iau o carte…“

Nu cunoştea autorii – erau volume apărute în *Livre de poche* – şi se orienta după ilustraţiile copertelor. Se decise pentru *La loi*, de Roger Vailland… Femeia era splendidă, peisajul tropical. „Să vedem ce vrea…“

Când răsfoi cartea, dintre pagini căzu o fotografie: chipul unei femei despre care Adriana n-ar fi putut afirma decât că e foarte elegantă şi în orice caz o mare doamnă. Nu-i putea ghici vârsta – poate treizeci, poate patruzeci – şi nici dacă e frumoasă. Pe verso, câteva cuvinte aşternute cu o grafie sigură şi clară: *Ţii minte când m-ai sărutat sub sălcii? C.*

În aceeaşi clipă, Adriana auzi zgomotul cheii introduse în broască. Sări speriată de pe canapea şi se lipi de zid, aşteptând să se deschidă uşa.

34

Colonelul Ionaş bătea cu pixul în sticla biroului. Minerva încercă să facă abstracţie de zgomotul ritmic, dar îi era imposibil. Avea nervi excelenţi, se putea concentra oricând şi oriunde şi n-ar fi tresărit nici dacă ar fi explodat un tanc în spatele ei. Cu câţiva ani în urmă, urmărind un agent iscusit, circumstanţele o siliseră să joace rolul unei surdo-mute. Spionul, profesionist de clasă, prudent şi abil, îi întinsese o serie de curse. Minerva rezistase la toate probele, reacţionând mai surdo-mut decât o infirmă autentică. La un moment dat, în sala de cazane a uzinei unde se petreceau faptele, individul urlase extrem de convingător: „Păzea! Macaraua!“ Minerva recunoscuse însă ulterior că nu atât reflexele o ajutaseră atunci, ci faptul că din pricina zgomotului nu pricepuse ce vrea ăla exact.

Acustica ritmică însă o enerva îngrozitor. Cândva avusese un vecin – evident, vecinul ucigaş de la etajul superior şi la dispoziţia căruia te afli! – şi pe tip, îşi zicea Minerva, n-avea să-l uite niciodată. Omul cultiva pasiunea ciocănitului, de la dres te miri ce, prin casă, până la ciocănitul culinar. Auzindu-l în bucătărie, concluzionai de la sine: individul se hrăneşte doar cu grătar, şniţel şi nuci. În cele din urmă, profitând de plecarea în concediu a vecinului, izbutise un schimb de locuinţă şi timp de trei luni Minerva nu mai răspunsese decât la telefoanele cu semnal.

— Cum o descurcăm, dragă, cu Nicolau? Mă sună de cinci ori pe zi să mă întrebe ce facem.

Minerva zâmbi:

— Foarte drăguţ din partea lui că se interesează de noi, dar am sentimentul că începe să devină obositor de amabil.

— Lăsând gluma la o parte, situaţia e destul de neplăcută.

— Şi ce vreţi să fac? Ne dăm peste cap, am mobilizat aproape toţi oamenii, urmărim indivizii care ne-au dat cândva de furcă sau îi ştim dubioşi… Îl compătimesc, nu-s din marmură, n-am să fiu nici măcar post-mortem, dar trebuie să dea şi el dovadă de un minimum de înţelegere. Şi vă spun încă o dată! Fetei nu i s-a întâmplat nimic. În materie de spionaj se lucrează curat, fără crime, violuri, delicte de drept comun, iar Adriana nu este un pion suficient de important pentru ca ăştia să se abată de la regulă. Pariez cu dumneavoastră că în două-trei zile apare vie şi nevătămată, proaspătă ca un ghiocel. Rămân la ideea mea că avem de a face cu o manevră de intoxicare.

— Să sperăm, făcu Ionaş, dar după ton se simţea că nu-i prea optimist. Ce raportează băieţii?

— Pe strada Visarion situaţia e aceeaşi. Tânărul n-a părăsit încă blocul.

— Sunt patruzeci şi opt de ore.

— Exact. Vasiliu, mai ales după renghiul de la gară, s-a decis în sfârşit să-şi mute hârtiile la întreprindere. E şi ăsta un număr de toată frumuseţea!

Colonelul o privi interogativ: Adică? Minerva râse:

— Mi-a dat azi-dimineaţă un telefon. Era vesel ca un cintezoi în senină zi de primăvară. Numai că nu mi-a cântat marseilleza.

„Ştiţi că aţi avut dreptate? E prima noapte când dorm ca lumea, fără să mă trezesc la orice strănut al oraşului. Mă simt liber, şi după-masă mă duc la cinema.“

„De când n-aţi văzut un film?“

„N-aş putea să vă spun exact, dar i-am reţinut titlul: *Taifun la Nagasaki* cu Jean Marais şi Danielle Darieux.“

— Dumnezeule! se minună colonelul. Păi ăsta l-am văzut cu nevastă-mea când mai eram logodiţi.

— Mie-mi spuneţi? Au trecut niscaiva cincinale de atunci. Şi apropo de bluff! Vi se pare în firea lucrurilor să-i facă ăla propuneri atât de concrete, atrăgându-i încă o dată atenţia că lucrările lui interesează? Pur şi simplu i-a lansat un avertisment. Cea mai bună dovadă: în sfârşit, Vasiliu îşi „demenajează“ arhiva.

— Ce-i cu Dobrescu?

— Îl aştept să se întoarcă în cursul dimineţii.

— Tragi vreo nădejde în legătură cu deplasarea asta?

— Trebuie să epuizăm orice pistă.

— Poate, făcu Ionaş cu oarecare îndoială, ar fi fost bine să trimitem un om mai cu experienţă.

Minerva căscă ochii sincer mirată:

— De ce? O fi Dobrescu cu capul în nori, dar am eu grijă să-l vâr în lift şi să apăs pe parter. Sunt încredinţată că a scos de la respectiva tot atât cât am fi reuşit oricare dintre noi. Nu vreau să şi-o ia în cap, cunoaşteţi principiile mele, dar băiatul e în progres, începe să oscileze spre… suficient.

Colonelul începu să râdă:

— Dacă spui tu… Ce propui în continuare? Bilanţul până acum nu-i deloc portocaliu.

— Măsurile luate rămân în vigoare, în rest, nu putem face nimic decât să aşteptăm. Trebuie să se întâmple ceva! Azi… mâine…!

Ionaş dădu din cap sceptic:

— Sunt de acord. Chestiunea este însă… ce se va întâmpla. Nu-mi pot stăpâni un sentiment de nelinişte.

Minerva îl cercetă lung:

— Aţi avut iar o criză de ficat?

— Da, râse Ionaş. Dar nu-i din cauza asta.

— Ba da! Mătuşă-mea Caliopi – apropo, împlineşte şaptezeci şi opt de ani, să nu uit s-o felicit –, când e în criză, îşi revizuieşte testamentul şi toaleta de înmormântare. După ce-i trece, face o vizită la Institutul de Cosmetică de pe Calea Victoriei, unde lasă aşa, cam la vreo patru-cinci sute de lei.

— Şi eu pe cine să vizitez?
— Frizerul. Vă revine şi mult mai ieftin.
Ionaş îşi trecu instinctiv mâna peste părul de la ceafă.
— Cred că ai dreptate.

35

Vlad Calotă azvârli încă o privire prin camere. Totul era în ordine, iar trandafirii de toamnă, superbi, de un roşu adânc, neguros făceau un efect minunat lângă scrinul alb cu tăbliile pictate în maniera lui Watteau.

Pe masa scundă, dintre fotolii, două sonde de un verde mineral pândeau sticla de whisky Lord John încă sigilată. Cati râdea mereu la fel de amuzată:

— Dragul meu, păstrează-l pentru tine. Eu sunt sătulă de dinamita cowboy-lor. Prefer o ţuică bună. Tu procedezi exact ca românii stabiliţi în străinătate. Când le vin conaţionali în vizită, îi primesc cu sarmale şi-i scot la restaurante unde se găsesc mititei, când ăia ar vrea să guste chestii exotice şi care ţin de meleagul respectiv: pulpă de crocodil subtil, creier de colibri sau alte drăcovenii.

Calotă însă, crescut de o mamă riguros convenţională, pentru care a nu avea bune maniere echivala catastrofa, ducând la totala descalificare a respectivului, considera inelegant să-l consume singur. „Când primeşti un cadou, trebuie să-l deschizi imediat, de faţă cu «donatorul» şi să te arăţi încântat. A-l pune undeva, fără a-ţi manifesta curiozitatea, ţine de politeţea mahalagească. Adică, vezi, Doamne, nu mă interesează ce mi-ai adus, ci doar persoana dumitale! Dacă darul e comestibil, obligatoriu îl pui pe masă, la bătaie, chiar dacă te doare sufletul.“

În aşteptarea lui Cati, pusese în funcţiune casetofonul: Ray Charles, solistul ei preferat.

Cati… Ce femeie stranie! Cât de altfel decât tot ce cunoscuse el până la cincizeci de ani!

Se căsătorise cu Mara imediat după ce îşi luase doctoratul în cibernetică. Avea treizeci de ani şi ea douăzeci şi cinci. Era medic, dar ar fi putut fi la fel de bine contabilă, casieriţă sau pompier. N-o interesa câtuşi de puţin profesiunea – exceptând aspectul material – şi în şase ani Vlad n-o văzuse o singură dată deschizând un tratat sau o revistă de medicină.

„Măi, acesta! era teoria ei, cine are zile scapă! Trei hapuri, băi, câteodată bisturiul şi regim, asta-i toată patologia. De la papa Hyppocrate şi până azi omenirea a înregistrat uriaşi paşi de melc.“

Căsătoria se dovedise din toate punctele de vedere un fiasco. Se despărţiseră de comun acord, amândoi fericiţi că celălalt nu face obstrucţie şi că nu suferă. Hotărât, divorţul era singurul lucru inteligent pe care-l aveau de făcut.

Se mai vedeau o dată, de două ori pe an şi nu fără plăcere. Aveau ce să-şi spună – amintiri, cunoştinţe comune –, iar Mara, un talent pe care-l gustase totdeauna: îl făcea să râdă. Vorbăreaţă, povestea vioi, cu haz, surprindea aspectul comic al oricărei situaţii şi ştia să-l speculeze. În realitate, mai ales după despărţire, când Vlad nu mai trebuia să-i suporte zgârcenia, lipsa de orizont, rapacitatea de ordin material, ei doi se distrau straşnic împreună.

Anii trecuseră – când, Doamne? se întreba Calotă la fel cu alte milioane de semeni intraţi bine în vârsta mijlocie – vertiginos. Unele necazuri, munca de cercetare pasionantă, dar nu mai puţin epuizantă, grijile cotidiene îl împinseseră de umeri fără să-şi dea seama până în pragul jumătăţii de veac. În ziua când împlinise cincizeci de ani avusese un şoc. „Acum chiar că nu mai sunt tânăr…“ Se îmbătase şi de a doua zi încetase să se mai gândească la chestiunea respectivă.

Pe Cati o cunoscuse cu trei ani în urmă, în casa unui medic „en vogue“. Doctorul, snob până la penibil,

selecţionase invitaţii şi nu te mai puteai învârti prin casă fără să te ciocneşti de nume sonore. Ăsta, vedetă la televiziune, celălalt, profesor universitar, cutare, cap de afiş al baroului bucureştean, x abia întors din Japonia, y, compozitor la modă, z, scriitor de succes…

Calotă, cu o profesiune care nu-ţi proiectează numele cu litere de foc pe cerul oraşului şi nu cunoaşte afişe, se simţea ca un intrus şi regreta sincer că acceptase invitaţia. Tocmai se întreba „de ce m-o fi invitat Marinescu, nu sunt interesant pentru nimeni, cu mine nu se înnobilează o cronică mondenă!“ când se apropiase doamna casei, ţinând de braţ o femeie în negru.

Marineasca, slăbuţă, agitată, afişa o vioiciune ostentativă şi vocaliza cu un entuziasm având cel puţin două tonuri peste necesar. Clasica gazdă, ambiţionând să se vorbească multă vreme despre primirile ei, deţinând topul absolut în materie: „Nu-i aşa că e plăcut la noi? fac tot ce-i posibil ca să vă simţiţi bine, spuneţi-mi numai ce doriţi, cea mai mare bucurie a mea este să vă satisfac orice plăcere!“ Agreabil desigur, dar pentru unii – şi Calotă se număra printre aceştia – obositor, înclinând spre agasant.

— Hai, Cati! Vreau să-ţi prezint un mare sălbatec, dublat de un mare savant. Fii drăguţă şi ocupă-te de el.

— Sunt convinsă că eşti singura dintre noi în stare să-l dezmorţeşti. Apoi, către Vlad: Fiţi atent, domnule Calotă. Cati e irezistibilă.

Se depărtase apoi, încântată de ea însăşi, ondulându-şi şoldurile înguste, încinse în brocart argintiu.

Pentru o clipă, Calotă avu impresia – o impresie fugară, care nu căpătă contur şi nici consistenţă şi pe care o uită aproape instantaneu, cucerit tot instantaneu de farmecul necunoscutei – că întâlnirea fusese aranjată. El şi femeia aceasta trebuiau să se cunoască.

Cati începuse să râdă.

— Să retuşăm puţin: eu nu sunt irezistibilă şi presupun că nici dumneata nu eşti un mare sălbatec.

Avea un stil direct, foarte prietenos, fără a cădea în familiarism. Simţeai instinctiv că, în ciuda spontaneităţii, femeia aceasta ştie să păstreze distanţele şi doar un imbecil s-ar fi putut lăsa înşelat, ar fi putut traduce greşit atitudinea lipsită de rigiditate, îngăduindu-şi la un moment dat s-o bată pe umeri: „Auzi, soro!…“

După zece minute, Calotă avu impresia că sunt prieteni buni şi că se cunosc de cel puţin zece ani. Marineasca, trecând pe lângă ei, îi învălui într-o privire încântată surâzând: „V-am spus eu?“

Fără a avea defecte, Cati nu era frumoasă, îi lipsea acea ultimă pensulă, liantul dintre elementele obrazului care le armonizează şi desăvârşeşte portretul. Calificativele cele mai frecvente în ce o priveşte erau „o femeie foarte bine, interesantă… Se cunoaşte că este o doamnă…“

Lui Calotă însă un fapt îi fu limpede de la bun început: nu întâlnise niciodată asemenea exemplar şi încercă astfel revelaţia „uite că există şi asemenea femei!“

Deşi zgârcită în confesiuni, în trei ani de zile Vlad Calotă reuşi din frânturi să-i reconstituie în mare biografia. Avea patruzeci şi doi de ani – „Nu-mi ascund vârsta, nu pentru că nu mi-ar plăcea să fiu mai tânără, ci pentru că minciuna în sine m-ar umili. A fi mulţumită de mine însămi constituie condiţia sine qua non pentru a-mi păstra echilibrul firesc. Trişându-mi vârsta, înseamnă să accept o fisură în acest *bien-être*. E ceva care nu-mi convine în legătură cu propria-mi persoană…“

Se născuse la Bucureşti. La cinci ani emigrase cu părinţii în Franţa. Apoi colindaseră lumea. „Cred că despre mine pot afirma că nu aparţin nici unui popor, nu ţin de nici o religie. Sunt un cetăţean al lumii…“ Făcuse studii îngrijite, specializându-se în arta orientală, dar nu profesase niciodată. Era căsătorită de peste douăzeci de ani cu un om de afaceri bine situat. Venea rar în România. „Am doar o singură verişoară şi am plecat prea devreme pentru a fi lăsat aici amintiri, morminte, o stradă unde să mă fi jucat cu

mingea, un trotuar pe care să fi desenat cu creta un şotron, şcoala de cartier, aroma degetelor murdare de cerneală, imaginea fetiţei cu pistrui şi o codiţă veşnic despletită.“

Când se gândea la legătura lor, inginerul Calotă îşi zicea că de fapt ei s-au îndrăgostit unul de altul din prima zi. De atunci, Cati venea de cel puţin trei ori pe an în ţară, iar uneori îi făcea surpriza câte unui week-end.

Lui Calotă, trăit şi maturizat pe alte coordonate de existenţă, a lua avionul sâmbăta dimineaţa din Roma, Paris, Viena sau te miri unde, pentru a petrece maximum treizeci şi şase de ore la Bucureşti i se părea de un exotism nebun. Vorba aceea, „azi aici, mâine în Focşani“, dar la o scară ameţitoare! întâlnirile erau fulminante şi distanţa, conştiinţa că nu se puteau vedea oricând, în orice clipă, de ajuns să întinzi mâna spre patul de alături sau telefon, întreţinea plăcerea şi intensitatea dragostei lor; se bucurau unul de celălalt ca în prima zi.

— Ce curios mi se pare să fi cunoscut dragostea abia la patruzeci de ani!

— De câte ori iubim, surâdea Vlad, ni se pare că niciodată n-a mai fost la fel, că n-am mai iubit până atunci.

De fapt, simţea acelaşi lucru. La un moment dat ridicase problema ca ei doi să nu se mai despartă niciodată.

Era un amurg de romanţă, într-adevăr violet, o toamnă sălbatec de frumoasă, cu o risipă, un incendiu de culori ce părea stârnit de mâna unui impresionist poate nebun, dar genial.

Cati, cu capul pe umărul lui, ţinea ochii închişi.

— Iubita mea… De ce n-am putea fi noi totdeauna împreună?

Femeia răspunse prompt:

— Este dorinţa mea cea mai arzătoare.

— Nici unul dintre noi nu mai este foarte tânăr pentru a nădăjdui la alte variante fericite. Şi totuşi suntem de ajuns de tineri pentru a ne mai putea bucura de privilegiul unei dragoste unice.

— Dragul meu, nu pleda în zadar. Sunt dinainte câştigată.

Vlad o strânse nebuneşte în braţe:

— Adevărat? Adevărat, iubito? Nu mai pleci?

Simţi trupul femeii devenind uşor rigid.

— Credeam că te gândeşti la formula inversă. Adică, să vii tu cu mine.

Vlad Calotă tăcu câteva momente. Cati aştepta liniştită.

— Bineînţeles, spuse inginerul cu glas şovăielnic, nu sunt lucruri care se decid imediat, pe loc…

— Nu minţi. Te-ai gândit, şi nu o dată, la această chestiune. Ce te-ar împiedica să începi o viaţă nouă?

— La cincizeci de ani?

— Voi fi alături de tine.

Inginerul oftă:

— Vezi, draga mea… Se afirmă atât de frecvent: aş pleca cu el… sau ea, până la capătul lumii! Aş trăi cu persoana şi într-un bordei. Nu-mi trebuie nimeni şi nimic. Să fiu doar cu ea…

— Şi nu-i adevărat?

— Suntem oameni maturi, Cati. Ştii bine că lucrurile nu pot continua aşa toată viaţa. Individul nu este numai dragoste şi nu respiră doar prin plămânii partenerului.

— Dar ce mai este?

— Sunt inginer, nu mă exprim formidabil, dar tu ai să mă înţelegi. E un întreg. Aici intră tot ce a contribuit la formarea lui. Un anume climat spiritual, părinţii, prietenii, primele succese, cărţile adolescenţei, cartierul unde a copilărit, oamenii, oamenii care-i seamănă, care înţeleg ca el şi pe care el îi înţelege, au un limbaj comun.

— Literatură! respinse Cati cu un ton pe care Calotă nu i-l cunoştea.

Vlad se ridicase într-un cot:

— Am avut posibilitatea să călătoresc de câteva ori în vest. Evident, am întâlnit mulţi emigranţi. Unul din ei, fost medic vedetă la Colţea. M-a impresionat cel mai mult, de

aceea îţi povestesc despre el. Am stat de vorbă o noapte întreagă şi atunci am înţeles fenomenul dezrădăcinării.

— După teoria ta, America n-ar fi fost niciodată colonizată.

— Poate, dar nu ştim nici unul din noi ce au simţit pionierii. Hans plecat din satul lui din Tirol, Jean deportat pentru cine ştie ce găinărie, Gorling, care-şi abandonase oamenii de zăpadă, trăgând nădejdea să găsească alţii, de şocolată… Îţi vorbeam despre medicul meu. Ai o clipă răbdare. Vreau să-ţi reproduc doar câteva din frazele lui, mai bine zis din dialogul nostru.

„Din punct de vedere material o duc excelent. Am mai mult chiar decât îmi este necesar.“

„Atunci ce nu-i în regulă? În fond, aspectul acesta a fost decisiv.“

„Da… Ştii, dacă stau să mă gândesc, am izbutit ca în loc de o Dacie 1300 să am un Ford-Mustang, şi nu locuiesc într-un apartament de trei piese, ci într-unul de nouă.“

L-am luat peste picior:

„Îţi vine să plângi, nu alta!“

S-a uitat la mine şi a început să mă zgâlţâie ca un dement, îmi simţeam dinţii clănţănind.

„Mă, Vlade, mă! O să zici că-s nebun! Îmi lipseşte parfumul Bucureştiului, grădinile de vară cu bolţi de viţă de vie, miros de mici şi cimbru… Mi-e dor de Calea Victoriei, de Mitici şi Costici joviali „hai să luăm una mică, după colţ“, de colţunaşii pe care-i făcea maică-mea şi de bancurile proaste ale lui Banciu, secundarul meu. De nervii doamnei Anişoara, sora şefă, şi de şoferii obraznici care te apostrofează pe zebră: „Boule! Te crezi statuie? Circulă!“ Mi-e dor să mă îmbăt cu Pelin, iar Nae, care s-a machit şi el, să priceapă ce-i spun când îi vorbesc de costumele, în dungi pe puncte, de blatul pe care-l făceam la cantină şi de madame Bulandra în Pădurea! Mi-e dor de comentariile suculente din cinematografele de cartier şi de surdo-mutul ăla simpatic, de la Circulaţie, care făcea ordine la întretăierea dintre

Calea Victoriei cu 6 Martie. Sau orbul cu zia-ele, îl ţii minte? Avea fieful în faţa Bisericii Zlătari… De mesele de marmură roz de la Capşa şi coloanele Ateneului. De tine, de Ionescu, de toate zilele acelea pe care nu le-am putut lua în valiză…“ Şi ăsta, conchise Vlad, era unul din cei care izbutiseră.

Cati aprinse o ţigară:

— Sentimentalisme balcanice.

— Draga mea, mă interesează mai puţin eticheta, ci faptul că fenomenul există. Tu, ţi-o spun cu toată duioşia, iubita mea, înţelegi asemenea stări mai greu. Te-ai definit singură: „cetăţean al lumii…“

Reluaseră discuţia cu alt prilej.

— Ce să fac acolo?

— Am un cont în bancă cel puţin confortabil. Deci ai putea să faci tot ce pofteşti.

— În ziua în care aş fi silit să trăiesc din banii nevesti-mii, ca sistem, m-aş sinucide.

— De astă-dată, cocoşisme balcanice! N-ai decât să lucrezi dacă viaţa de rentier nu te amuză. Vlad, să-ţi fie limpede! Eu nu te chem acolo ca pe mărţişorul meu, ca pe un gigolo, ca pe un fleac de bărbat care mă amuză, pentru un trimestru sau două.

— Dar?

— În ziua când te-ai decis să mă urmezi, iau legătura cu avocatul meu şi încep formalităţile de divorţ.

Calotă fusese impresionat:

— Adevărat? Eşti în stare de aşa ceva?

— Te iubesc.

— Atunci, rămâi cu mine.

Aici, Cati replicase hotărât:

— Asta nu se poate.

— De ce?

Femeia tăcuse.

Altădată:

— De ce trebuie să faci mereu acelaşi lucru? De ce nu încerci şi altceva? Avem o singură viaţă, suntem obligaţi să scoatem tot ce e mai bun din ea. Să ne epuizăm orice şansă, orice surpriză, să străbatem şi alte cărări, să cuprindem tot ce e de cuprins.

— Draga mea, probabil că pentru aceasta îţi trebuie un spirit de aventură pe care eu nu-l am. Sunt foarte mulţumit cu ce fac şi te rog să mă crezi că nu-mi doresc nimic altceva.

— OK! Atunci vei face dincolo ceea ce faci şi aici. Schimbi doar meridianul şi numele străzii.

— Lucrurile nu sunt chiar atât de simple.

— De ce, Vlad? Vei găsi imediat un post care să-ţi dea posibilitatea să te desfăşori pe măsura capacităţii tale. Îţi dai seama că n-ai să începi ca laborant sau şef de echipă de noapte. Eşti cunoscut, numele tău circulă.

Calotă o privise circumspect:

— De unde ştii?

— Dar am ştiut-o dinainte de a te vedea. Mi-au spus-o Marineştii, comentând lista invitaţilor… Ce discutam? Da!

Inginerul avu impresia că trece un pic prea repede peste întrebare, dar probabil că se înşela.

— N-ai decât să-ţi continui acolo lucrarea. Acel „finis coronat opus“ la care-mi spuneai că, în sfârşit, ai ajuns după ani de trudă.

— Nu, Cati, asta niciodată.

Femeia îşi ridică sprâncenele fine, sincer surprinsă.

— Chiar că nu te înţeleg deloc.

— Ascultă-mă, detest declaraţiile patriotarde. Chiar dacă mă hotărăsc să te urmez până la capătul lumii, ceea ce am realizat rămâne aici. Nu-mi mai aparţine.

— Eşti nebun? E munca ta!

— Nu doar a mea. A unui colectiv întreg, fără de care mi-ar fi trebuit două vieţi ca să ajung la potou. A unor oameni care au avut încredere în mine şi mi-au creat climatul necesar pentru a putea lucra în linişte. Am fost scutit de

orice corvoadă, mi s-a netezit drumul, aproape că mi l-au aşternut cu flori, s-a cheltuit imens! Opera nu-mi mai aparţine. E a mea şi a lor în aceeaşi măsură.

Cati îi aruncase o privire stranie şi schimbase discuţia. Peste trei zile părăsise România. De atunci, se mai văzuseră de Crăciun; o săptămână vijelioasă, când nici unul, nici celălalt nu mai pomeniră nimic despre eventualitatea unui viitor comun.

Se iubeau la fel de mult, dar Calotă simţea că între ei se strecurase o umbră de tristeţe.

Punctualitatea era încă una din calităţile pe care le iubea la Cati. Auzi soneria odată cu bătaia pendulei.

Se lăsă dezbrăcată de blană şi se aşeză într-unul din fotolii, nu ghemuită, cu graţii de pisică, aşa cum procedează cea mai mare parte dintre femei venite în vizită la iubit (cel puţin în prima parte a legăturii), ci dreaptă, corectă, picior peste picior. Îşi cuprinse doar braţele, frecându-le înfrigurată.

— Ai îngheţat?

— Nu… Propriu-zis nu-i frig. E o umezeală însă infectă, care îţi pătrunde în oase. Dă-mi ceva să mă remontez puţin… prefer vodcă!

Vlad Calotă turnă în pahare, trăgând cu coada ochiului spre Cati. O simţea tulburată, cu gânduri străine de el, alta decât cea pe care o cunoştea: toată o flacără, vibrând de dragoste, liberă de orice griji. Arăta prost – desigur tot elegantă, în rochia bleu de nuit, cu nasturi de cristal, şi impecabil pieptănată –, tenul, în general destul de închis, bătea în cenuşiu, privirea era adumbrită, între sprâncene se ivise ridul pe care Caltă îl alunga de obicei cu o sărutare. O iubea însă şi înfăţişarea ei îl înduioşa.

— Ce nu-i în regulă, fata mea? Veşti proaste?

Se referea la telefoanele bisăptămânale pe care te primea de la bărbatu-său. Miercurea şi duminica. Ieri fusese duminică…

Cati clătină capul:

— Îhî!

Inginerul se interesă maşinal, amabilitate convenţională de care nu e scutită nici legătura cea mai intimă. Vieţile lor, interesele erau atât de diferite, încât Calotă ştia că n-ar fi putut niciodată să-i fie de vreun real folos.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Da.

Inginerul zâmbi, surprins:

— Sunt încântat s-o fac. Despre ce-i vorba?

Cati îşi aţinti privirea, undeva departe, mai departe de zidul care se afla în faţa ei. Părea că încearcă să-şi aleagă cu cea mai mare grijă cuvintele.

— Pentru mine, începu ea, este o chestiune vitală. Nu-mi plac eufemismele, nici vorba ocolită…

— Ştiu.

— Voi vorbi deschis deci şi îţi jur că fiecare cuvânt pe care-l voi pronunţa reprezintă adevărul.

— Sunt convins, Cati. Cred că te cunosc destul de bine!

— Pe asta mizez şi eu… Mai toarnă-mi te rog puţin, îmi trebuie oleacă de curaj.

„Curaj? se întrebă inginerul. De ce-i trebuie curaj?“ îngrijorarea îl cuprinse dintr-o dată. Sorbi şi el din pahar şi pipăi după ţigări, fără s-o slăbească din privire.

— Dragul meu, din tot ce ştii, din tot ce ţi-am povestit despre mine până acum, nimic nu este fals, nimic nu este inexact. Dar nu ţi-am povestit totul. Dacă m-am hotărât s-o fac astăzi, este pentru că am încredere totală în tine, în dragostea ta. Şi am nevoie de tine.

— Da, iubito, îngână Calotă.

Cati se ridică în picioare. Pronunţă răspicat:

— Vlad, eu sunt spioană.

36

Nu dormise toată noaptea, fumase un pachet de ţigări şi dimineaţa simţi că ar fi incapabilă să se ducă la serviciu. Avea o recuperare şi telefonă la întreprindere că nu se simte bine. Alături – nu voise să doarmă cu el şi îi aşternuse patul în sufragerie – Nelu părea scufundat în somn fără vise. Mary se simţi revoltată.

„Câtă nesimţire! E iresponsabil! N-are pic de morală… Un mare nimic, asta e!“

Undeva însă, în fundul sufletului, dragostea pe care i-o purta, argumenta timid: „Poate nu-i chiar aşa de rău… Au fost împrejurări speciale… E un om slab, dar nu ticălos. O influenţă nefastă. Lucrurile încă se pot îndrepta…“

Nelu se trezi pe la nouă. O găsi pe Mary în bucătărie şi tresări speriat.

— Ce-i cu tine? Nu te-ai dus la serviciu?

Mary nu se putu împiedica să fie sarcastică:

— Vreau sa văd şi eu cum te simţi când eşti şomer…

Îşi regretă în aceeaşi clipă cuvintele. Nu, nu aşa trebuia luat. Încercă s-o dreagă:

— Am avut o noapte proastă, probabil am răcit, şi n-am fost în stare să ies din casă. Am anunţat la birou.

Îşi băură împreună cafeaua. Discutau lucruri indiferente. Tăcerile penibile însă punctau aproape fiecare frază. În fond, amândoi se gândeau la acelaşi lucru. Nelu nu îndrăznea s-o privească în ochi, încerca să-i prevină orice dorinţă cu o grabă slugarnică, Mary părea absentă. În cele din urmă, nu mai rabdă:

— M-am gândit toată noaptea la situaţia ta.

Nelu îi îndreptă o privire speriată. Căscase puţin gura şi bărbia părea moale, de cârpă.

— Nu există decât o singură soluţie, decretă Mary. Te duci la autorităţi şi declari tot ce mi-ai povestit mie.

— Mary!

— Nici un Mary! Ceea ce ai făcut tu este mârşav, ticălos, incalificabil!

Ochii scăpărau scântei de mânie, revoltă, durere. Îi dădură lacrimile.

— Când mă gândesc până unde ai putut să te cobori, la ce te-ai pretat pentru nişte bani împuţiţi, îmi vine să te strâng de gât! Cadourile tale! Ce preţ odios!

Se ridică brusc şi scoase din bufet câteva flacoane de parfum, un lănţişor de aur, un medalion-ceas.

— Uite ce fac cu ele!

Se repezi în baie şi după câteva secunde se auzi zgomot de sticlă făcută ţăndări, apoi jetul de apă vijelios care evacua WC-ul.

Cu chipul răvăşit, Mary hohoti:

— Doamne, pe cine am putut iubi! Mi-e ruşine de mine! Consternat, îngrozit, Nelu stătea paralizat în fotoliu, neîndrăznind să se mişte. În cele din urmă, îi aduse un pahar cu apă şi-i atinse timid umărul.

— Iartă-mă.

Mary îşi ridică privirea.

— Trebuie să te duci neapărat. Dacă vrei, vin cu tine, încerc să-ţi acord circumstanţe atenuante. Ai fost într-o situaţie disperată, eşti un om fără voinţă, influenţabil. Sunt dispusă să te ajut.

— Îţi dai seama, Mary, ce mă aşteaptă? Ani grei de închisoare.

— Şi în închisoare trăiesc oamenii. Ai făcut ce ai făcut, cel puţin nu fi laş! Arată că eşti bărbat. Demonstrează-ţi-o ţie cel puţin, dacă nu-ţi pasă că eu te dispreţuiesc. Mai gândeşte-te că declaraţia ta poate fi utilă.

— Ani de zile, scânci Nelu, nu te voi putea vedea.

Mary îl privi lung. Avea un chip alb, cum Nelu nu mai văzuse în viaţa lui la o făptură omenească.

— Am să te aştept.

Nelu îşi ascunse faţa în palme, să nu i se vadă lacrimile.

— Nu pot… Nu pot s-o fac… Înţelege-mă!

Mary se ridică şi se îndreptă spre bucătărie. Rămase un moment în prag şi rosti uscat:

— Îţi las douăzeci şi patru de ore ca să te hotărăşti. Dacă nu te duci tu, mă duc eu singură şi le spun tot ce ştiu.

37

Una din figurile cele mai pitoreşti ale străzii Râul Doamnei o reprezenta nea Fane, poştaşul. Avea şaizeci şi cinci de ani şi cel puţin patruzeci de când nu-şi schimbase fieful. Nu voise în ruptul capului să iasă la pensie, spre ciuda fiică-sii – mezina –, care nădăjduise să-l vâre dădacă la copii.

— Spuneţi-mi mie, se adresa ea indignată prietenilor, colegilor de serviciu, vecinilor, în fine, cui voia s-o asculte, dacă tata e în toate minţile! Om bătrân, putred de reumatism, că-i viscol, vipie ori uragan, bate străzile de chiaun, ca un câine vagabond. L-am chemat la noi, i-am dat odaia cea mai bună, casă, masă gratis, să facă ce-o pofti cu pensia! Atâta doar, să se uite din când în când la ăştia micii!

După o experienţă de două săptămâni, Nea Fane înţelesese însă exact ce înseamnă să te uiţi din când în când la zăpăciţii ăia de-o şchioapă. În primul rând, mişunau, se zbenguiau, se căţărau, se aruncau în cap de parcă ar fi înghiţit trotil. În fiecare zi spărgeau câte un blid, ceaşcă sau vază de flori. La două zile comiteau câte o indigestie, la trei un guturai, la patru vârau foarfecele în orice nimereau, faţă de masă, covor, prosoape, la cinci se avântau în tentative de incendiere a cartierului, la şase îşi scoteau ochii cu furculiţele, într-a şaptea zi, fie-sa îi reproşa:

— Dumneata i-ai stricat. Nu zic să-i baţi, dar trebuie să fii mai categoric.

Şi nea Fane fu categoric. A doua zi îşi reluă tolba de poştaş şi se simţi fericit. În realitate, cât fusese pensionar

„de-adevăratelea“ se plictisise şi în fiecare zi simţise cum tristeţea îi picură amar în suflet. Era un om jovial, care iubea viaţa, oamenii, peisajul variat, incapabil să nu se asocieze unei adunări de gură-cască (tema nu conta, orice era interesant: un accident, o maşină mai fistichie, scandal, taraba individului care vinde canari şi papagali în Piaţa Unirii etc.) făcându-şi loc cu coatele la fotoliul I.

Nea Fane se gândea de multe ori că, dacă ar fi să se mai nască o dată, tot poştaş s-ar fi „uns“: unul din fericiţii care fac în viaţă exact ceea ce trebuiau prin calităţi, vocaţie, structură – să facă.

Reluă încântat colindul celor douăzeci de străzi pe care le avea în „inventar“, cu sentimentul că-şi regăseşte fraţii şi prietenii. Pe unii îi cunoştea de pe vremea când era tânăr, ca de exemplu domnul Costăchescu de pe Plantelor, sau doamna Manta, şi coana Serafima, remailleusa. Cunoştea gusturile tuturor, necazurile, metehnele şi nu o dată întârzia câte un ceas la taclale. Acolo unde ştia că se lasă cu taifas venea spre sfârşitul programului ca să n-aştepte ăilalţi muşterii. O silă avea nea Fane în meserie: telegramele. În patruzeci de ani de PTT învăţase că în nouăzeci la sută din cazuri vestesc nenorocire ori cel puţin necazuri. „La bucurie, nu prea dă năvală omul la poştă, la ananghie însă dă zor cu depeşa de parcă n-ai avea vreme să oftezi destul…“

La intrarea blocului, Gheorghiţă îi ţâşni în faţă.

— Bună ziua, nene!

— Să trăieşti, piciule! Da’ ce cauţi tu aici? N-ai mers la grădiniţă?

— Ţţ! făcu încântat băieţelul.

— De ce, mă?

— Florinel are pojar şi doamna a zis că să stăm acasă.

Nea Fane repartiză scrisorile în cutii, apoi îşi urmă drumul. Gheorghiţă se ţinea după el. N-avea ce face şi se agăţa ca un căţel de orice cunoscut. În faţa gardului doamnei Manta se dădu un pas înapoi.

— Nene!

— Ce e, mă?

Băieţelul şopti precipitat:

— Nu intra. Aici stă Baba Cloanţa. Pe cuvântul meu. Am văzut-o… A văzut-o şi Tictac.

Nea Fane începu să râdă şi o luă pe aleea pietruită.

„Doamna Matilda, gândi el cu nostalgie. O să se bucure când o să mă vadă.“

Bătrâna era cea mai veche cunoştinţă a lui. Îl prinsese şi pe Manta, un bărbat sfrijit, căruia nu-i auzise niciodată glasul, ci doar scripca. Pe atunci fusese puţin îndrăgostit de Matilda. Îi plăceau – prin contrast cu el însuşi, robust, mustăcios, sanguin – fragilitatea şi gingăşia ei şi o asemuia cu un stânjenel. Îi era milă de Manta, limfatic şi parcă mereu bolnav, dar i se rupea inima de nevastă-sa. Îi trebuia un bărbat în stare s-o protejeze, să-i aducă în casă, s-o apere cu pumnii la o adică.

Sună la uşă şi aşteptă cu răbdare. Doamna Manta deschidea greu, trebuia să traverseze trei odăi. Auzi fereastra deschizându-se şi întoarse capul mirat. Chipul bătrânei, ivit printre gratii îl sperie.

— Sunteţi bolnavă?

Matilda Manta începu să plângă.

— Domnule Fane! De când vă aştept!

— Păi azi e ziua de pensie!

— Da, ştiu, nu… M-a încuiat de o săptămână. Anunţaţi la miliţie. Nu… Nu plecaţi! Adică da… Vă întoarceţi? Vă rog! Repede! Mi-e frică!…

38

— Ia te uită! exclamă Minerva şi ai fi zis că de fericire, e gata să vină pe spate. Dobrescu Vasilică!

Locotenentul salută reglementar şi rămase în poziţie de drepţi. Se simţea frânt de oboseală. Călătorise toată noaptea şi, în general, nu putea dormi în tren, chiar la vagon-lits.

— Te pomeneşti că eşti ostenit!

Dobrescu clătină vehement din cap, cu atâta energie, că Minerva se simţi obligată să-l oprească!

— Uşurel! Nu e nevoie să-l scoţi din ţâţâni. Îl cântări din cap până în picioare şi pufni: Arăţi ca o dropie beată. Măi, băiete! Păi eu la vârsta ta mâncam nori, domnule! Nu dormeam o săptămână şi aveam chef să sar coarda! Să fac paraşutism! Tumbe pe Everest!

Locotenentul nu se îndoia o clipă că aşa stăteau lucrurile. O văzuse odată, după trei zile de lucru neîntrerupt pe teren şi la birou, gonind către Sala Polivalentă, ca să asiste la o gală de box. Nu s-ar fi mirat nici dacă ar fi văzut-o evoluând la trapez.

— Ia ascultă, de ce ai întârziat?

Dobrescu clipi speriat:

— Am sosit, după cum v-am anunţat, cu trenul de 9:50. Este 10:20.

Minerva îi azvârli o privire subţire:

— Ţi-am trimis maşina în gară. De acolo şi până la minister faci exact cincisprezece minute. Adaugă două

minute până ajungi aici în birou. Deci şaptesprezece. Rămân treisprezece… Aştept, Dobrescu Vasile!

Aştept! Exact ca acum zece ani, când elevul Dobrescu stătea în faţa tablei negre zicându-şi că aşteaptă zadarnic şi că mai bine i-ar trânti un doi şi l-ar trimite naibii la loc, făcându-l fericit.

— Ei?

— N-am calculat fiecare minut.

— Le-am calculat eu, băiete! Vrei să-ţi spun ce s-a întâmplat? Din tren, ai ţâşnit direct la telefon. „Ce faci, Ţuţule? Ţi-a fost dor de mine?… Şi mie… imens… Abia aştept să te văd… Nu, nu acum… Mă aşteaptă Samuraiul…“ Aşa-i?

Locotenentul lăsă capul în pământ. Încă o dată Minerva nu se înşela. Într-adevăr, îi telefonase Mădălinei. Până şi textul cu aproximaţie de nouăzeci la sută era exact. Doar că nu-i zisese Ţuţule, ci broscuţă. Mădălina avea ochii verzi.

— Aşa e.

Minerva se înveseli grozav:

— Ei, bravo, acum îmi placi! Cel puţin eşti sincer… Ascultă, fata asta ştie ceva aritmetică?

— As! exclamă fericit locotenentul. E în III la Fizico-Matematică! Figurează printre primii cinci din anul ei.

Minerva se prăvăli pe spătarul scaunului, de-a dreptul consternată.

— Cum s-a uitat fata asta la tine, Dobrescu Vasile? Tu care nu-mi mai deosebeşti o piramidă de o maşină de cusut!

— Discutăm alte probleme.

— Îmi închipui! Altfel de mult bătea recordul olimpic la alergări. Zi, ce-ai făcut?

— Am contactat persoana. Nina Mihai este într-adevăr prietena ei. Am obţinut procura pentru a pătrunde în locuinţă. Mi-a încredinţat cheile.

— Perfect. Amănunte îmi dai pe drum. Mergem chiar acum la ea acasă.

Locotenentul îi relată cu lux de amănunte discuţia avută cu Irina Marin. Minerva îl asculta în tăcere, contrar obiceiului, întrerupându-l rar.

— Fără să o cunosc, fără să o fi văzut, oftă ea, Nina Mihai mi-a stârnit de la început compasiune. Face parte din familia marilor nefericiţi.

Dobrescu emise doct:

— Fericirea, condiţia ei se află în noi.

Minerva întoarse iute capul.

— Auzi, băiete! Ai pierdut o straşnică ocazie de a tăcea. De la o vreme însă le cugeţi adânc. Amărâta asta scormoneşte în ea, face săpături de când se ştie şi cu ce s-a ales? Rateuri eşecuri, peste tot zerouri. Toate împrejurările îi sunt potrivnice, nimic nu-i iese. Şi, când vine la zar, o zbârceşte sau se termină joaca! Nu cred în fatalitate, habar n-am ce-i ăla destin, dar fără să vrei o viaţă ca a Ninei Mihai, literalmente, pune pe gânduri. Aş vrea totuşi să-l întâlnesc într-o zi pe ăla în stare să-mi dea o explicaţie ştiinţifică pentru o existenţă care nu înregistrează decât ghinioane, în vreme ce altuia îi plouă numai cu noroace. Nu e normal, domnule!

De iritare, Minerva nu-şi dădu seama că maşina se oprise. Marinică, şoferul, anunţă:

— Am ajuns.

— A, da, perfect! Ne aştepţi.

În holul blocului, Minerva strâmbă din nas.

— Miroase a varză! Ce naiba? Nu pot să închidă uşa de la bucătărie şi să deschidă geamul? Trebuie să ştie tot sectorul, başca deputatul de stradă, că Popeştii mănâncă azi sarmale?

Apăsă pe butonul soneriei, studiind plăcuţa de bronz cu numele Irinei Marin. Literele erau „pictate“ artistic, cu bucle pretenţioase. Atât de artistic, că trebuia să ghiceşti în ce limbă şi în ce caractere sunt scrise şi despre cine-i vorba în general.

După două minute, Minerva, consultându-şi ceasul, decretă:

— În conformitate cu cele mai riguroase norme de comportare civilizată, am aşteptat suficient. Cheamă doi vecini, avem nevoie de martori.

Dobrescu se întoarse surprinzător de repede. Îl însoţeau un bărbat de vreo şaizeci de ani, înalt, slab, cu un impresionant, ca dimensiune şi vioiciune, măr al lui Adam şi cu o poziţie care-ţi sugera că ar fi înghiţit o sabie şi o femeie de vârstă mijlocie, prototipul gospodinei gureşe şi cumsecade, gata oricând să-şi ofere serviciile. În ochi, senzaţionalul îi înfipsese un pumn de sclipici.

— Georgescu, revizor contabil, se prezentă lunganul şi fu propoziţiunea cea mai lungă pe care o emise până la isprăvirea formalităţilor.

— Popeasca de la doi! emise veselă femeia şi chestia se părea că o amuză nespus.

Locotenentul descuie uşa. În apartament nu era nimeni.

Domnea o ordine perfectă şi un semiîntuneric agreabil. Minerva îşi roti ochii ca de obicei şi apăsă pe comutator. Un interior plăcut, clasic, aşa cum şi l-ar fi aranjat orice femeie tânără dispunând de un venit mediu şi bun gust. Un amănunt îi plăcu în mod deosebit: sub un tablou pictat în ulei, reprezentând un ghiveci smălţuit, cu violete de Parma, pe o mică consolă se afla un ghiveci cu aceleaşi violete naturale. Vasul, comandat probabil la Fondul Plastic, avea aceeaşi formă, culoare şi motive decorative ca cel de pe pânză.

Gura Popeascăi nu stătea o clipă.

— …e o doamnă cumsecade, săritoare, gospodină. De ce să zic, nu ne-a făcut niciodată necazuri, la o adică îţi dă o mână de ajutor. Ştiţi cum e, ca între vecini… Ba o ceaşcă de ulei, ia o lingură de zahăr, un praf de piper… Nu-i cu nasul pe sus, ca alde Sănduleştii de la cinci, zici că şi-au proptit

un par sub bărbie, nu pot să dea bună-ziua nici cu capul… Este, domnule Georgescu?

Mărul lui Adam al revizorului zvâcni afirmativ. Dobrescu îl urmărea fascinat.

Minervei nu-i plăceau demonstraţiile în public, în consecinţă, „constata“ mut.

„Irina a plecat de o săptămână şi nu există pic de praf, florile sunt udate, în bucătărie spălătorul n-a avut timp să se usuce. Persoana, şi pariez că-i vorba de Nina, a părăsit apartamentul cel mai devreme aseară, mai sigur, în primele ore ale dimineţii…“

— …nu ştiu în ce dandana s-o fi vârât, fiecare le are pe ale lui, eu nu mă bag în casa nimănui, plita mea, bărbatul şi copiii, la un răgaz mai croşetez sau pigulesc la macrameuri, moartea mea, dar zic aşa, că ar fi un păcat. E fată bună doamna Irina, cuminte, serioasă, nu ca săltatele astea de le vezi mucoase de liceu spânzurate de gâtul bărbaţilor… Îşi vede de serviciu şi de gospodăria ei… numa’ că viaţa-i anapoda, astea de-şi cunosc rostul n-au noroc, nu ştiu cum se face, dar tot zvăpăiatele dau peste oameni cumsecade, că bărbaţii sunt proşti, se lasă ameţiţi de o ladă de sulemeneli, îi legi la ochi cu combinezonul. Este, domnule Georgescu?

Nefericitul se holbase aiurit şi avea în aşa măsură o figură de cocostârc speriat, încât Dobrescu abia se abţinu să nu izbucnească în râs. Minerva, stăpânindu-şi zâmbetul, trecu în dormitor. Primul lucru pe care-l văzu fu un plic, rezemat de o mică glastră aşezată pe noptieră.

Dragă Irina, am stat câteva zile la tine aşa cum mi-ai permis s-o fac. Îţi mărturisesc că trec prin momente foarte grele. Acum trebuie să plec. Când am să mă aranjez într-un fel, am să-ţi scriu. Îţi mulţumesc pentru tot. Nina.

„Deci azi-dimineaţă, aşa cum am bănuit…, reflectă Minerva. Poate doar cu o oră înainte de venirea noastră. Poate şi mai puţin… După tonul scrisorii, reiese că pleacă din Bucureşti…“

Se răsuci pe călcâie şi-i făcu semn locotenentului să se apropie:

— Rapidissimo, Dobrescule! Şopti precipitat. Băieţii să se deplaseze urgent la Gara de Nord, să-mi treacă prin ciur şi sită de mătase tot ce ţine de inventarul mobil şi imobil al chefereului. Ai semnalmentele Ninei Mihai, fă-le şi lor instructajul. Poate avem noroc şi o mai prindem… Ce faci? N-ai plecat?

Locotenentul ţâşni ca un iepure şi Minerva mai rămase vreo zece minute pentru îndeplinirea formalităţilor. Mulţumi martorilor şi încuie uşa apartamentului. Pe scări, femeia începu să-şi frământe tivul şortului, oarecum sfioasă. În cele din urmă îşi luă inima în dinţi:

— Nu vă supăraţi, doamnă, dar aşa, de-o curiozitate… Ne daţi la *Pentru Patriei*? Vă rog să nu uitaţi: eu sunt Popeasca de la doi, Maricica! Aşa-s în buletin. Nu Maria! Dumnealui e Georgescu de la parter. Constantin. Este, domnule Georgescu?

Cocostârcul corectă scurt:

— Nu este! Calistrat.

— Ei, tot un drac. E cu C. Poate vă notaţi…

— Am să-mi notez, zâmbi Minerva.

În următoarele două ceasuri, Popeasca dădu paisprezece telefoane, anunţând întâmplările senzaţionale ale dimineţii.

Îl aşteptă pe barbatu-său să se întoarcă de la serviciu, cu nerăbdare şi palpitaţii de logodnică. Explodă cu glasul şi respiraţia tăiate de emoţie:

— Gică! Să-ţi spun ceva nemaipomenit! Or să mă dea la ziar!

Omul o măsură placid:

— Ei şi?!

39

În mintea lui Gheorghe Dragu se înşurubase ideea că în nici un caz vizita lui în România nu va trece neobservată, că autorităţile îl vor lua în colimator şi că el, personal, va constitui obiectul unei supravegheri permanente.

„Şi de vreme ce tot or să mă fileze ăştia, de ce n-aş sta comod?“

Îşi luă deci o garsonieră la Intercontinental şi închirie un Taunus albastru cu două locuri.

Sosise spre prânz şi, după ce se instala, începu să colinde Capitala. Trecuseră zece ani de când fugise din ţară şi cu excepţia Centrului – şi acesta mult retuşat – nu recunoscu Bucureştiul. Bucureştiul, unde se născuse şi pe care nu-l părăsise niciodată – cu excepţia perioadei de şcolarizare consumată datorită unor circumstanţe speciale la Brăila – până la patruzeci de ani decât în vacanţele de vară sau scurte delegaţii. Era un oraş străin şi se simţea rătăcit ca în pădure. De altfel, de câteva ori fusese silit să tragă pe dreapta solicitând pietonilor indicaţii.

Spre seară îi telefonă lui Miron Vasiliu, dar nu-i răspunse nimeni şi se hotărî să facă o plimbare pe Calea Victoriei. Desigur, la vremea respectivă, citise în ziare despre cutremurul din ’77, iar unele gazete specificaseră chiar şi imobilele mai cunoscute care se prăbuşiseră. „Aici era Nestorul…“, îşi zise cu nostalgie, oprindu-se în faţa Complexului Bucureşti.

Îşi amintea perfect localul, cu mesele de marmură de Suedia, galantarul cu prăjituri minunate, cabinele

telefonice din stânga. El prefera etajul şi, din specialităţile casei, Coupe-Jacques-ul. Aici se întâlnea cu Dorina, marea lui dragoste din anii studenţiei, o blondă micuţă şi picantă ca un bulgăraş de aur şi care avea un apetit de ocnaş. Ca să nu se îngraşe, după primul profiterol, dispărea discret la toaletă. Se întorcea un pic congestionată – vomase –, dar mereu proaspătă şi bine dispusă şi comanda senină al doilea profiterol… Îşi aminti – Doamne, câte amănunte absurde înmagazinăm! – cât se distrase într-o după-amiază de vară (se refugiase în cofetărie gonit de o ploaie torenţială) auzind o bătrânică delicată, cu un jabou îngălbenit, cerând politicos: „Un ceai de palmier, vă rog…“

Athénée Palace-ul, Cina, Palatul, Romarta au rămas aceleaşi… CCA-ul… Restaurant Bulevard. Pe vremea lui nu-l redeschiseseră. Exista o librărie pe colţ şi parcă un depozit… Stai! Ce era aici? În faţa Bisericii Zlătari se deschidea o esplanadă splendidă şi Dragu încercă să reconstituie vechiul decor. A, da! Sigur că da! Aici fuseseră Grand Hotel şi restaurantul Postăvarul. Într-o vreme era localul lui preferat, mai ales la dejun. Se gătea bine, variat, un soi de bucătărie ca la mama acasă.

Coborî până la Operetă, mai parcurse câteva sute de metri şi se opri perplex. Avea impresia că a ajuns la frontiera Bucureştiului, că intră într-un oraş nou. Locuise toată viaţa pe Sfinţii Apostoli, dar acum, înconjurat de o pădure impresionantă de imobile noi, de artere altfel croite, ar fi fost incapabil să-ţi arate cu degetul: „Uite, aici am stat eu! Un bloc cenuşiu, cu trei etaje şi zidul de colţ, comun cu liceul de băieţi Mihai Eminescu… Acolo am şi învăţat.“ La întoarcere se gândi să-i dea din drum telefon lui Vasiliu.

Se simţea însă cumva ostenit. O osteneală aparte, afectivă: emoţiile reîntâlnirii cu oraşul copilăriei şi tinereţii, amintirile, gândurile retro îl răscoliseră mai mult decât se aşteptase.

Ceru la Service-room să i se aducă cina în cameră şi pe la nouă seara îl sună pe inginerul Vasiliu.

Îşi dădură întâlnire pentru a doua zi, după-amiază. După ce închisese telefonul, inginerul Dragu îşi zise că Vasiliu primise vestea sosirii lui în ţară cu o linişte aproape stranie. Se aşteptase la o explozie de surpriză „Tu eşti? Nu se poate!… De unde vorbeşti? Din Bucureşti? Fantastic?! Ce faci? Când te văd? etc..“

Miron însă manifestase o bucurie modestă, iar în ceea ce priveşte surpriza, aceasta oscilase spre zero şi ţi-ai fi putut închipui că pe Vasiliu nu-l poţi lua niciodată pe neaşteptate.

Faptul i se păru suspect, pentru că îl cunoştea bine: sensibil, mâinile îi transpirau la cea mai mică emoţie şi, în general, avea o fire nestăpânită.

„În fond, conchise, om vedea la faţa locului.“

Se îmbrăţişară totuşi călduros şi se aşezară, ca altădată, în holul-salon. Dragu încerca un sentiment bizar, pe care nu-l definea prea bine. I se părea însă fantastic să regăsească acelaşi decor după zece ani. Totul era identic, nu lipsea şi nu se adăugase nimic, mobilele îşi aveau, la centimetru, acelaşi loc. Trăia acut sentimentul că anii n-au trecut peste această casă, că foile calendarului înţepeniseră, că timpul paralizase, că nu se întâmplase nimic.

Pentru Dragu, care schimbase de atunci atâtea peisaje, traversând un itinerar extrem de accidentat – „n-aş putea afirma că viaţa mea a fost monotonă“ –, impresia, desigur, căpăta un relief mult mai şocant decât ar fi fost normal.

„Aproape că nu pot să cred că am plecat vreodată… Îmi vine să-l întreb ce a făcut cu analizele Cătănoiu, de la laborator, sau să-l bârfim pe profesorul Ciurea…“

Îşi exprimă sentimentele cu voce tare:

— Mă, Miroane, aici chiar nu s-a schimbat nimic?

— Ce să se schimbe? Te aşteptai să-mi iau alte trenţe? Şi astea-s prea multe! Am boarfe, caraghios, dar aşa e, pe care nu le folosesc cu anii.

Gheorghe Dragu începu să râdă:

— Te pomeneşti că o mai fi existând şi Ţa Florica?

— Există. Dacă veneai acum o oră, o prindeai.

— Extraordinar!

— De ce? În definitiv, n-are decât şaptezeci şi şase de ani.

— Da, dom'le, concedă amuzat Dragu, în fond, aşa e.

Vasiliu îl cercetă făţiş, pe toate părţile:

— Tu însă te-ai schimbat. Pe stradă, nu te-aş fi recunoscut.

— Vârsta, Miroane tată! Nu ne iartă pe nici unul.

— Ţţ! făcu inginerul, nu pot să zic că ai îmbătrânit, dar ai luat alt aer. De businessman, aşa cum îi vedem la cinema. Parcă te văd într-un birou din ăla numai nichel şi sticlă de nu ştii ce-i: WC, baie sau observator astro-atomic. Eu unul cred că m-aş simţi ca într-o seringă.

— Iubitule, presupun că n-ai fost de mult la cinema. Coteţele astea aseptice nu se mai poartă de douăzeci de ani. Ce-ai mai făcut tu?

Vasiliu păstra o circumspecţie impusă şi pe undeva îi era ciudă pe Gheorghe. Din pricina individului care-i făcuse propuneri în numele lui Dragu, trebuia să se cenzureze, să fie atent, prevăzător. Bucuria îi era ciuntită şi ar fi vrut-o întreagă, rotundă, necenzurată. În afară de maică-sa, nu ţinuse cu adevărat decât la Gheorghe.

— Nimic excepţional. Exact ceea ce făceam şi acum zece ani, exact ceea ce ştii. E mult mai interesant ce-ai făcut tu.

— Depinde, făcu modest Dragu.

Simţise că Vasiliu trece repede peste întrebare (în cazul lui, „ce-ai mai făcut?“, dată fiind viaţa săracă în evenimente, nu însemna altceva decât „ce-ai mai lucrat?“, „la ce lucrezi?“) şi consideră că ar fi fost lipsit de tact să apese.

— Cum depinde?! La patruzeci şi unu de ani, ai aruncat toate punţile din urma ta în aer şi ai plecat în lume. Altă existenţă, alt meleag. Ce mai! Viaţa luată de la capăt. Spune-mi ce învârti?

— Am o agenţie imobiliară.

Vasiliu se holbă:

— Ce naiba ai?!

— Ai auzit perfect Sunt agent imobiliar. Sublinie: Bine situat.

— Asta în timpul liber?

— Hai, Miroane, nu fă pe nebunul! Auzi, în recreaţie! Cu asta mă ocup de dimineaţă până seara, şi azi, şi mâine şi până mi-oi lepăda potcoavele!

— Vrei să spui că nu mai profesezi?!

Inginerul Vasiliu era sincer contrariat. Nu-şi putea închipui, dar hotărât nu putea, depăşea capacitatea lui de înţelegere şi de imaginaţie, ca cineva, un inginer dotat şi bine pregătit, să renunţe la meserie şi mai ales când specialitatea e aeronautica.

— Da, dom'le! Ai înţeles, în sfârşit.

— Stai, măi Ghiţă, nu te enerva! Fă-mă să înţeleg! Mi se pare senzaţional, parol, ca tu, cercetător, şi nu în orice rahat – cum se încrucişează porcii York cu ăia Ziemmenthal…

— Alea-s vaci, îl corectă iritat Dragu.

— …ca să scoţi rasa ultraformidabilă şi autohtonă Fane Chintal – deci tu, cercetător în aeronautică, să te apuci să vinzi case păduchioase date cu şampon, să nu se cunoască igrasia, unor fraieri care se pricep la imobile la fel de bine ca şi tine!

— Degeaba, Miroane, cu tine nu se poate discuta!

— De ce, măi creştine? Explică-mi şi mie fenomenul! Eu credeam că ai ajuns mare şmecher pe acolo, îi înveţi pe ăia ce va să zică un aeroplan…

— Mă iei la mişto?

— Pe legea mea, nu!

Se simţea într-atâta de indignat, încât începu să se plimbe cu traiectorie de bondar prin odaie şi îşi turnă şi lui, în mod excepţional, al doilea coniac.

— Auzi, dom'le! Să ai doctoratul, lucrări, chestii, comunicări şi să umbli de năuc printre canguri: „Ia, neamule, garsoniera!“

Dragu, depăşindu-şi enervarea, încercă să se amuze. În fond, ăsta fusese totdeauna Vasiliu. Un zăpăcit. Nu cunoştea despre viaţă nici cât un puşti de cincisprezece ani, închipuindu-şi că aeronautica este singura disciplină din lume de care merită să te ocupi.

— Vrei să mă asculţi un moment?

— Cu amândouă urechile.

— Lucrurile nu stau aşa cum îţi închipui tu. Nu umblu prin piaţă să-mi vând cocioabele şi-mi dau seama că în capul tău sunt un fel de comis-voiajor. Nu, mon cher! Am una din cele mai prospere întreprinderi de profil din ţară, o mie de salariaţi, iar birourile mele sunt instalate într-un palace.

— Şi ce-i cu asta? Nu vinzi bordeie, negociezi zgârie-nori! Dar asta ai visat tu? Doar la atâta te ducea pe tine capul?

— Hai că eşti mai naiv decât te ţineam minte. Ce dracu' voiai să fac eu acolo cu aeronautica? S-o iau de la zero? Inginer stagiar cu ture de noapte? Trebuie să dai o mie de teste – asta dacă băieţii catadicsesc să se ocupe de tine –, din care ăla de limbă e primul, şi, ca să-l iei, eşti obligat să le cuvântezi în graiul respectiv mai deştept decât în ăla care l-ai auzit la mă-ta când îţi cânta nani-nani! Îl ţii minte pe Băcăuanu?

Vasiliu încruntă sprâncenele, încercând să-şi aducă aminte.

— A fost coleg de liceu cu noi. La B.

— A! Pistruiatul! îl ştiu. Parcă era medic la Iaşi.

— Aşa! Adaugă şi conferenţiar la Facultatea de Medicină. N-a trecut niciodată testul de limbă. A debutat ca paznic de noapte şi acum a izbit-o. E şofer de taxi, are trei maşini pe piaţă.

— Şi ce dracu' vrei să-mi spui cu chestiile astea? Imbecilul, dacă ştia că n-are aptitudini pentru limbi străine, de ce n-a stat pe creanga lui de frasin? A umblat după chiparoşi şi cocotieri!

— Asta-i tot ce ai înţeles? Vreau să spun că acolo, când pleci, în principiu, laşi în ţară meserie, performanţe şi ambiţii profesionale. Trebuie să ştii că iei viaţa de la început din toate punctele de vedere, că vei face ce găseşti, ce se nimereşte şi ce fabrică mai mulţi bani. Eu am izbutit! Şi câştig azi, fără exagerare, cel puţin cât zece aeronautici de ai tăi, salariaţi ai celor mai mari firme. Clar?

Vasiliu îşi trecu degetele peste buze. Întrebă fără nici o nuanţă de ironie:

— Ce faci cu atâţia bani?

— Mănânc, beau, trăiesc şi mă distrez mai bine de cât alţii! Miroane, hai să discutăm despre altceva.

— De ce? Tot ce-mi spui tu este extrem de instructiv. Totuşi nu mă aşteptam să abandonezi meseria. Mi se pare cu atât mai straniu, cu cât zilele trecute mi s-a întâmplat ceva bizar.

Îi relată în câteva cuvinte întâmplarea de la Gara de Nord.

— Trimis de mine?

— Absolut! Mă ştii vreun glumeţ?

Dragu se simţea de-a dreptul siderat. Transpirat, calculă febril:

„Nu mai înţeleg nimic. A înnebunit Robin? Îl avertizează pe ăsta ce-i în capul meu şi pe urmă mă trimite să-i subtilizez lucrarea? Ce vrea? Ce urmăreşte? Să scape de mine, gândind că aici mă înhaţă securitatea? Absurd! Putea de mult să-mi trimită un glonţ prin telex! Şi de ce? În ce măsură pot fi eu primejdios pentru Robin?“

Vasiliu îl urmărea atent şi traduse greşit consternarea lui Dragu.

„Cât o fi el de actor, admiţând că a devenit între timp, că înainte era mocofan rău, nu poate simula chiar în halul ăsta! De indignare, săracul e lac de sudoare…“

— Acum n-o lua şi tu în tragic, dar chestia, trebuie să recunoşti, că-i singulară. Ca să fie şi mai convingător, tipul

mi-a arătat porte-bonheur-ul tău. Ţii minte? Căluţul de argint.

Căluţul de argint! Îl avea din liceu, i-l făcuse taică-său cadou în clasa a IX-a. Nu se despărţise niciodată de el. Îi dispăruse cu zece zile în urmă. Parcase maşina în faţa unui drugstore ca să-şi ia ţigări şi lăsase cheile la bord. Când se întorsese, după două minute constatase că cineva îi furase întregul porte-clefs. Se întrebase – şi el şi poliţia – care putea fi explicaţia unui furt atât de neobişnuit?

— Bineînţeles că-l ţin minte. L-am avut până de curând şi mi-a părut grozav de rău când am băgat de seamă că l-am pierdut. Căluţul a fost singura superstiţie din viaţa mea. Şi, într-un fel, parcă-l simţeam pe tata mereu lângă mine. Totuşi nu înţeleg… Nu înţeleg deloc.

— Hai să nu ne mai batem capul! propuse Vasiliu. Are cine s-o facă în locul nostru. În orice caz, a intrat mafia pe fir!

— Care mafie?

— Ei, vorba vine! Şnapanii ăştia care se ocupă cu spionajul economic sau industrial, mă rog, ştii la ce mă refer.

— Dragul meu, făcu stingherit Dragu, încep să mă simt prost, şi probabil că n-am să te mai caut. Nu vreau să-ţi închipui nici măcar o clipă că am venit la Bucureşti, la tine, cu cine ştie ce intenţii care-ţi vizează lucrările. După cum ţi-am explicat, astăzi eu activez în cu totul alt domeniu. Bineînţeles că mi-ar fi făcut plăcere să discut cu tine „profesional“, vorba aceea, prima dragoste nu se uită niciodată, iar pe acolo nu am asemenea prilejuri, dar acum mă voi abţine.

Impresionat, Vasiliu îl bătu uşor pe umăr:

— Lasă prostiile, Ghiţă! Dacă te gândeşti, lucrarea asta noi am început-o împreună. Zece ani! Doamne! Când au trecut?

— Mă întreb şi eu.

Vasiliu, neobişnuit să bea, căzuse în euforie şi devenise neaşteptat de sentimental.

— La vară împlinim treizeci de ani de la terminarea facultăţii. Ar fi fost colosal să fii şi tu cu noi. Băieţii fac pregătiri în stil mare, sunt nebuni!

— Cine mai trăieşte dintre profesori?

— Păi, Niţulescu, de la tehnologie…

— Trebuie să aibă vreo sută de ani!

— Ce contează! E ager ca un ogar. L-am văzut prin primăvară, jucându-se cu trotineta prin curte. Stai! Stai! Nu ramolisment, îl învăţa tehnica pe nepotu-său… Mai sunt Cârlan, de la rezistenţă, Dobrin…

— Prodecanul.

— Ăla! Ţii minte ce criză a avut când zăpăcitul de Stoicescu a făcut figura cu borcanul? Voia să-l exmatriculeze…

Dragu dădu din cap zâmbind. Căminul avea patru corpuri dispuse în cadrilater în jurul unei curţi interioare. Stoicescu rostuise un borcan uriaş în care produsese vid. La două noaptea; urcase la ultimul etaj şi-l azvârlise în curte. Bubuitul nu fusese cu nimic mai prejos decât al unui tun furios. Stârnise panica în întreg cartierul. Izbucnise un scandal uriaş!

Luaţi cu valul aducerilor-aminte, întârziară până spre miezul nopţii, îşi luară rămas bun, iar Vasiliu, al cărui entuziasm rămăsese la aceeaşi temperatură, insistă să se vadă cât mai des. Ca şi altă dată, simţea că niciodată nu avusese un prieten mai bun. Iar contactul sufletesc se realizase firesc, spontan, de parcă nu i-ar fi despărţit nici felie de viaţă. Îşi uitase toate rezervele legate de vizita lui Gheorghe în ţară.

Dragu se întoarse la hotel mai mult decât îngrijorat.

„Robin îmi vrea capul.“

40

Ajunsese să sară de pe scaun la auzul oricărei sonerii, ţârâitul de la uşă sau trilul telefonului. De la dispariţia Adrianei, nu călcase pe la facultate şi cu excepţia limonadelor pe care i le prepara taică-său, nu înghiţise absolut nimic.

În patru zile, Dan ajunsese o umbră: i se vedeau oasele sub pielea obrazului, îi puteai urmări jocul maxilarelor, buzele se subţiaseră, lăsând să i se vadă dantura, ochii îi ardeau jăratec, ca la bolnavii de malarie.

Dumitriu, neputincios, îl asista într-un colţ de odaie. Treceau ceasuri întregi, liniştea fiind punctată de oftatul bătrânului.

— Tată! Pentru numele lui Dumnezeu, stăpâneşte-te sau du-te în dormitor. Suspini ca o babă, parcă ai cobi! Nu mai suport!

Când primi telefonul era singur. Un amurg grăbit îşi aruncase deja vălurile albăstrii asupra oraşului.

— Cu Dan Dumitriu!

— La telefon.

— Ascultă bine ce-ţi spun, tinere! Adriana are nevoie de dumneata.

Dan simţi că-i sare inima din piept.

— Unde e? De ce nu vine?… E sănătoasă?

— Ai s-o constaţi singur, dacă ai să faci ce-ţi spun eu. Te aştept peste exact cinci minute în spatele cofetăriei. Dacă întârzii o singură secundă, nu mă mai găseşti.

Înnebunit, Dan îşi încălţă ghetele, fără să le mai tragă fermoarul, smulse canadiana din cuier şi trânti uşa. Ştia că se vârâ cu ochii legaţi de el însuşi în încurcătură, mai mult ca sigur era atras într-o cursă, dar se simţea incapabil să procedeze altfel. Chiar dacă exista o singură şansă dintr-o mie să ajungă lângă Adriana, s-o ajute, s-o protejeze, aceasta trebuie forţată şi epuizată.

„Cinci minute! De n-aş întârzia!“

Ticălosul calculase la secundă timpul de care avea nevoie ca să ajungă la cofetărie şi asta în pas alergător, tăindu-i astfel posibilitatea oricărei comunicări, telefon sau bilet aşternut în grabă.

„Tata o să se îmbolnăvească de grijă!“

Ajunse la colţul străzii gâfâind, cu un avans de un minut. Un Renault aştepta cu motorul în funcţiune. La ivirea lui Dan, o mână deschise portiera din dreapta şoferului.

— Îmi placi tinere, eşti punctual.

Dan îl recunoscu la volan pe necunoscutul cu ochelari de la Restaurantul Bucureşti.

41

— Dacă sunteţi amabilă, spuse Minerva, încercaţi vă rog să-mi faceţi portretul chiriaşului dumneavoastră.

De emoţie, Matilda Manta abia putea vorbi. Bineînţeles, se simţea acum mult mai liniştită, dar săptămâna de coşmar pe care o petrecuse ca într-o gară, cu paltonul pe ea şi geanta la îndemână, mereu cu urechea ciulită şi neîndrăznind să adoarmă, cu inima – pasăre nebună, forţând gratiile pieptului, sentimentul izolării totale de lume o dezechilibraseră, marcând-o până la de nerecunoscut.

Nea Fane, sentimental şi de profesie cumsecade, o privea stors de milă. Unde era doamna în vârstă, delicată şi fragilă ca un porţelan, totdeauna liniştită, stăpână pe sine, întâmpinându-l gentilă şi plină de graţie? Acum era răvăşită, cu părul atârnând în laţe, vorbea precipitat, ai fi zis o babă cam nebună şi poştaşului îi părea rău că Minerva şi-ar putea face o impresie falsă, taxând-o drept şuie sau sclerozată.

După sosirea Minervei, Matilda Manta îl rugase să rămână. Se simţea prea tulburată, iar femeia aceasta – parcă maior, spusese –, deşi blândă şi înţelegătoare, adresându-i-se cu toată condescendenţa, o intimida.

Matilda Manta aparţinea acelei generaţii care considera că anumite profesii nu pot fi practicate decât exclusiv de bărbaţi, socotindu-le „imposibile“ pentru sexul slab. Oricât şi-ar fi opintit imaginaţia nu putea concepe o femei-ofiţer, paraşutistă, măcelăreasă sau hingher. Ştia că totuşi ele există şi se întreba cu un vag sentiment de îngrijorare dacă

seamănă cu celelalte, cum se comportă acasă, cu soţii lor, dacă ştiu să gătească sau li se întâmplă să-şi prindă o floare în coc.

— Da… sigur… Am să încerc… Are cam între cincizeci şi şaizeci de ani… Ştiţi, oamenii aceştia au vârstă incertă… Nu prea înalt… Căută în jur şi ochii i se opriră asupra poştaşului: Aşa… un pic mai scund decât domnul Fane.

Minerva se răsuci spre el:

— Dumneavoastră l-aţi văzut vreodată?

— Nu. Nu primea corespondenţă, iar eu vin aici o dat pe lună, cu pensia.

Matilda Manta dădu din cap cu o ritmicitate senilă.

— Nu, nu l-a văzut… Poartă ochelari şi e cărunt. Adăugă în şoaptă, de parcă personajul ar fi putut s-o audă: Dar îţi face frică. Asta e! Când te uiţi la el, ţi se face frică şi îţi îngheaţă picioarele… Adică ţi-e frig.

„E clar! îşi zise Minerva. Amicul de la restaurant. Adriana încercase aceeaşi senzaţie. Şi celelalte semnalmente, în mare, corespundeau… Tare aş vrea să-l văd şi eu pe Vâră-Groază ăsta!…“

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Aţi reţinut poate vreun semn particular?

Matilda Manta îi azvârli o privire umilă, de parcă ar fj vrut să se scuze:

— Nu m-am uitat niciodată bine la dumnealui… Ţineam ochii plecaţi… ştiţi, ca să nu încep să tremur. Completă repede, ca şi cum ar fi găsit o comparaţie: Dar aş putea să-l recunosc… Asta e fără îndoială.

— De ce credeţi că v-a sechestrat? L-aţi ameninţat cu ceva? V-aţi manifestat într-o manieră care l-ar fi putut nelinişti?

Bătrâna izbucni în plâns, aparent fără motiv. Era de fapt tensiunea acumulată zile întregi de-a rândul – întregi, căci neîngăduindu-şi să închidă ochii, teama rămânea mereu trează, alături de întreaga ei fiinţă, fără anestezia câtorva ceasuri de somn – şi care acum izbucnea cu virulenţă.

— Iertaţi-mă, rosti printre suspine. Dar eu sunt atât de străină de asemenea lucruri. Nici măcar nu sunt sigură că înţeleg tot ce spuneţi. Eu ştiu cum m-am manifestat?!… Sigur, mi-era teamă. Mai ales ultima oară, când a deschis uşa şi a apărut dintr-o dată în faţa mea cu un ciorap îmbrăcat pe cap… M-am speriat îngrozitor… Am văzut aşa ceva o dată, la cinema.

— Am reţinut, acum, vă rog, liniştiţi-vă. Pot să-i văd odaia? se interesă Minerva.

Va arunca o privire fugară, simplă formalitate. „Ăştia nu-şi lasă cartea de vizită şi noua adresă unde să li se trimită corespondenţa…“

Şi totuşi! În odaia bătrânească, cu masă străbună, pe un singur picior, cu tablouri în rame ovale şi un pat cu gratii şi bile de bronz, găsi un mesaj din partea domnului Parker. Pe o carte de vizită neimprimată, cuvintele se desluşeau citeţ şi necontrafăcute:

Stimată doamnă Tutovan, regret că nu vă pot face cuvenitele onoruri de gazdă, dar probleme importante mă reclamă în altă parte. Sper să mă compensez rândul viitor. Cu reverenţă, PARKER.

42

Colonelul Ionaş cerceta zâmbind cartea de vizită, ascultând peroraţiile Minervei, care părea neobişnuit de iritată.

— E nebun, domnule! Nebun, obraznic, ieftin şi extraordinar de sigur pe el! Nici măcar n-a încercat să mascheze grafismul, n-a apelat la nici unul din procedeele obişnuite: litere de tipar, decupate din ziar sau zulufi de cocoşat. Aţi remarcat? Toţi marii infirmi din naştere au o scriere teribil de înfloritǎ. Normal! O manifestare a complexului de inestetic în care străbat şi suspinele nefericitului. Asta a fost o paranteză!

— Am luat act.

— Revenind la răvăşelul lui Parker, textul, nu trebuie să mi-o spună băieţii de la grafologie, e scris dintr-un condei, nu pictează literele altfel nici când îi scrie bunicii Anabella şi ca să umple pagina se interesează dacă i-au ieşit bine conservele de toamnă.

Ionaş lăsă cartea de vizită şi îşi scoase ochelarii.

— Bun, asta a fost salata. Să discutăm acum serios. Ce a urmărit cu fiţa asta?

— V-am spus! E nebun sau vrea să facă pe nebunul. Asta nu e acţiune de spionaj. E circ! E iarmaroc! E foileton de cea mai proastă calitate! N-am întâlnit în viaţa mea un agent care să se desconspire cu tot dinadinsul, să lase urme de elefant pe unde trece. Mai lipsesc salvele militare care să-i semnaleze prezenţa pe unde trece. Iar trucurile sunt de o grosolănie penibilă. Încalţă un ciorap pe mutră ca s-o vâre

pe nenorocita aia în boale, o sechestrează şi mie-mi lasă un bileţel à la Arsène Lupin. Ce-s figurile astea? Unde vrea să ajungă? Şi pe urmă încă o chestie! Ăsta n-a auzit de portretul-robot? Se plimbă bimbaşă prin târg şi-şi expune fotografia din faţă şi din profil! Avem până acum trei persoane care ţi-l pot recunoaşte dintr-o privire.

Ionaş încercă s-o tempereze:

— Uşurel, Minerva. Lasă deocamdată poza individului. Problema e că în nici o săptămână înregistrăm a treia dispariţie. După Adriana şi Nina Mihai, acum Dan. Taică-său e disperat!

Ochii Minervei scânteiară:

— Când îl văd pe puşti, îl trag zdravăn de urechi! Era avizat, nu ca Adriana, şi totuşi s-a aruncat cu capul în baltă. A făcut-o, ce-o fi făcut, conştient! Să nu-mi spuneţi că a fost răpit în plină stradă, molestat şi apoi legat balot. Oricum, nu suntem la Chicago sau în romanele unei cucoane pe care eu o cunosc şi pot să vă spun că bate câmpii la modul cel mai voios! Pariez că Dan a primit o scrisoare sau un telefon – miza fiind Adriana – să se prezinte într-un anumit loc, la o anumită oră şi că, dacă dă drumul la difuzor, fata va avea de suferit. Cam pe aici…

— Ceea ce nu mă împiedică să fiu îngrijorat.

— Ba eu nu sunt îngrijorată deloc! Ce mă nelinişteşte serios este că nu văd unde bate! Mi-e teamă că, în timp ce señor Parker se distrează cu noi, alţii acţionează în cu totul altă direcţie… Vă repet, se lucrează atât de gros, că mă simt paralizată. Colac peste papagal – e slăbiciunea de ultimă oră a colaboratorului meu Dobrescu Vasile! – mai soseşte şi Gheorghe Dragu în ţară, Vasiliu îl primeşte cu flori şi când Macri îi atrage atenţia să fie prevăzător, să ne avertizeze în legătură cu orice iniţiază, întreprinde, mişcă, legat de Dragu, se stropşeşte la el: „Nu mai sunt copil mic!“ Pe urmă, căţărat pe Ceahlău, îi zvârle un aforism adânc, la care bietul Macri tot cugetă: „Tinere! Prietenia e o floare rară! S-o ţii minte de la mine!“

— S-a semnalat ceva suspect în legătură cu Dragu?

— Până în prezent, nimic. Turism şi atât. În afară de Vasiliu, nu s-a văzut cu nimeni.

Câteva minute nu vorbi nici unul dintre ei. Din stradă, răzbăteau zgomotele oraşului, „acustica urbană“, la care Minerva ţinea atât de mult, şuieratul vântului.

— Ăsta parcă ar avea ţignal, domnule! Ca vardiştii!

— Cine? întrebă colonelul.

— Alizeul, musonul, sau ce-o fi forfotind pe afară… Se întrerupse brusc: Domnule colonel!

Era atât de impetuoasă, că Ionaş se sperie. Pe acelaşi ton ar fi putut la fel de bine declara: „M-arunc de la etaj fără paraşută!“

— Eu nu mai pot aştepta! De aia nu i-am priceput niciodată pe răbdăreţii de stau cinci ceasuri în mijlocul naturii cu ochii la capătul unui băţ! A fi sau a nu fi: crăpcean, oceanic sau macrouri în ulei.

— Ce să aştepţi? se interesă blând Ionaş.

— Să acţioneze Parker et Comp., atentând concret la un obiectiv sau altul.

— Şi ce vrei să faci?

— Să-l găsesc pe individ! Trebuie căutat! Are categoric un loc de refugiu la care nici nu ne gândim.

— Cum vrei să procedezi?

— Să mă gândesc la ceea ce nici prin gând nu-mi trece.

Ionaş oftă:

— Draga mea, tu într-o zi vei descoperi Quadratura Cercului. Slavă Domnului însă, eu voi fi pe atunci de mult la pensie, pândind capătul unui băţ.

43

Răscoliră gara centimetru cu centimetru. Când ajunseră, două trenuri – unul spre Galaţi, celălalt spre Bacău – urmau să plece în câteva minute. Cei mai tineri din echipă, Moraru şi Codriş, se avântară cu nădejde sărind peste valize, sacoşe, ţânci, despărţiri şi buchete de flori. Răscoleau din ochi culoare şi compartimente, în căutarea unei fete – în viziunea artistică a Minervei – cu chipul trist şi aer de evadată. „Fiţi atenţi la expresia ochilor: de ciută speriată şi melancolică. E o tuşă imposibil de confundat.“

„Hm! bombănea locotenentul Moraru, poate că dacă m-ar chema Rembrandt, aş reuşi să disting în balamucul ăsta tuşa aia de pe chipul fecioarei melancolice.“

Peste zece minute, Moraru îl anunţă pe Dobrescu: „Auzi, flăcău! Am impresia că amicul Codriş o să admire pe la ora unsprezece Buzăul.“

Locotenentul se interesă neatent:

— De ce?

— Păi aia e prima staţie, Buzău! Nefericitul a rămas în tren. Dacă i-ai fi ghicit azi-dimineaţă în cafea că-i pică drum de zi şi amendă la CFR că face blatul, te trimitea la doctor.

Începură să râdă amândoi.

— Să vezi ce show face Samuraiul pe chestia asta!

— Mie-mi spui?! exclamă Dobrescu, folosind tonul superior al individului care se ştie expert în materie, ultracompetent şi vârf absolut.

Abordă tonul Minervei, doct, didactic, indignat şi pe care-l reproducea la perfecţie (în liceu, imitaţiile lui din recreaţie

– dacă închidea ochii, jurai că glăsuieşte Samuraiul, dar era păcat căci merita să-i vezi şi gimnastica feţei – făceau deliciul colegilor.)

— Unde ţi-au fost ochii, băiete?! N-ai văzut că pleacă balaurul? Cum ce să faci? Să nu fi căscat gura, să fi parcurs în galop o sută paişpe vagoane şi pe urmă s-o faci pe Fifi înaripatul. Ce?! N-ai mai văzut pe nimeni sărind pe geam? Am să stau serios de vorbă cu maiorul Iliescu. Ţine curs de dans sau de educaţie fizică? Auzi! Să rămâi în tren şi să fluturi o batistă albă! Nu te-ai gândit că aştept să-mi dai raportul? Insuficient, Codriş, pe ziua de azi. Insuficient…

Unul din colegi, căpitanul Vintilă, se îndrepta alergând spre Biroul de informaţii, unde stabiliseră locul de întâlnire.

— Dom’le, dacă a trecut pe aici persoana, ori a luat trenul de Piteşti – ăla care a plecat cu patru minute înainte de a sosi noi, ori a intrat în pământ. Am scotocit totul, până şi coşurile de gunoi.

Din diferite direcţii începură să vină şi ceilalţi. Se refugiară în dreapta uriaşului tablou-orar şi ţinură consiliu de război. Prezida Dobrescu. Deşi cu mai puţine stele pe epoleţi, era considerat specialistul nr. 1 în chestiunea delicatului fenomen privind relaţiile dintre Minerva şi subalternii săi.

— Ce-i zicem, dom’le? Cum o întoarcem?

Moraru propuse:

— Vasilică, intri tu primul, ştii cum s-o iei.

— Auzi, ricană Dobrescu, eu unul nu ştiu, dar aş da mult, nici nu vă închipuiţi voi cât de mult, ca să-l cunosc pe ăla care ştie. Vreau să-l văd şi eu cum arată şi jur că-i voi învăţa pe copiii mei, başca nepoţi şi strănepoţi, să-i cinstească numele.

— Lăsaţi bancurile! Ce facem acum?

Vintilă aruncă ţigara la jumătate. Aşa auzise el că-i sănătos, dar mai ales elegant.

— Un lucru e sigur! În momentul de faţă, Nina Mihai nu se află în incinta gării. Făcu o pauză şi adăugă: S-ar putea

însă să mai vină.

— Şi ce propui?

— Rămân aici patru băieţi care să supravegheze toate intrările. Nu poate scăpa neobservată! I-am avertizat şi pe ăştia de la Miliţia gării. Vreau să zic, le-am dat semnalmentele fetei.

Dobrescu, fulgerat de o idee, îşi plesni o palmă peste frunte:

— Există o gaură pe care n-am cercetat-o!

— Care?

— Punctul sanitar.

Era o încăpere pătrată, agreabilă şi grozav de dichisită. Exista în ea ceva – Dobrescu se simţea prea agitat ca să detecteze ce anume! – care o făcea să fie chiar plăcută, să nu semene cu obişnuitele cabinete medicale, de obicei reci şi ameninţătoare.

O asistentă tinerică, foc de nostimă, într-un halat impecabil şi fardată ca o reclamă de produse cosmetice, îşi pilea unghiile, ascultând muzică la tranzistor. Ambianţa şi persoana sugerau o scenă de operetă consumată – ăsta-i libretul! – într-o farmacie. Dobrescu îşi declină identitatea. Fără a-l lăsa să continue, fata declară repede:

— Bănuiesc că vă aduce aici o problemă importantă. Doamna doctor Macarie lipseşte momentan. Se întoarce la douăsprezece.

— Doamnă! făcu excedat locotenentul. Nu mă interesează vreo intervenţie medicală. Vreau să ştiu dacă în cursul dimineţii de azi aţi avut vreun pacient?

Asistenta îşi clămpăni genele neobişnuit de lungi. „E absurd, îşi zise Dobrescu, dar ochii îţi sugerează doi fluturi…“, iar efectul era departe de a fi dezagreabil.

— Da… Am avut o tânără. Au găsit-o femeile de serviciu prăbuşită pe o bancă pe peronul cinci, îşi pierduse cunoştinţa.

Inima lui Dobrescu zvâcni:

— Cum o cheamă? Unde e?

Asistenta îl temperă importantă:

— Aveţi răbdare, domnule. Suntem prea solicitaţi ca să putem reţine cazurile pe dinafară.

„Solicitaţi pe dracu!“, se gândi Dobrescu, uitându-se la registru. Coperţile ferfeniţă, foile îngălbenite trădau oarece vârstă. În schimb, nu fuseseră consumate mai mult de douăzeci de file.

Fata apăsă cu unghia în dreptul unui nume:

— Nina Mihai. Insuficienţă cardiacă. Trimisă la Spitalul de urgenţă în stare de colaps.

44

Vlad Calotă solicită un concediu de şase zile dintr-o „restanţă“ de nouăzeci şi se încuie în casă. Îşi anunţă menajera că e plecat din Bucureşti şi blocă telefonul. După discuţia, mai bine-zis mărturisirile lui Cati, simţise imperios nevoia să reflecteze, să-şi decanteze impresiile, să se dezmeticească. Şi, pentru aceasta, trebuia să se izoleze, să rămână doar el cu gândurile lui.

Există diferite feluri de memorie, determinate fie de factorul congenital, fie de o anume educaţie, orientare specială dictată de profesiune. Unii au memoria fizionomiilor, alţii pe cea a cifrelor, alţii a naturii înconjurătoare: privelişti, peisaje urbane sau campestre. Există o memorie a mişcării, a gesticii, a mimicii – x e recunoscut după douăzeci de ani datorită unui zvâcnet particular al capului, felului în care-şi ridică bărbia, după surâs –, după cum există memoria numelor proprii sau a numerelor de telefon.

Calotă avea memoria replicii. După decenii, era în stare să-ţi reconstituie o discuţie până la silabă şi virgulă, respectând aproape aidoma până şi ordinea cuvintelor din frază.

Când Cati, după „seara ei de confesiune“, îl părăsise – era trecut de două noaptea şi prima oară în trei ani când nu dormea la el –, Vlad îi solicitase un răgaz de câteva zile.

— Trebuie să fiu singur. Lasă-mă să-mi revin.

Femeia îl mângâiase uşor pe obraz:

— Te înţeleg, dragul meu… Nu-mi închipuiam că ai să fii chiar atât de şocat.

— Sunt un om obişnuit, Cati. N-am avut parte de un destin excentric şi tot aşa nici unul din prietenii mei. Îngăduie-mi să mă adun puţin.

Ca femeie – vexată că Vlad nu o reţine, ca om inteligent – intuind exact starea lui de spirit, Cati ştia că e bine, e diplomatic să nu rămână la el în continuare.

Taxiul îşi semnalase prezenţa prin două claxonări scurte. Cati îi întinsese obrazul – şi iarăşi pentru prima oară nu gura –, întrebându-l pe un ton uşurel, în care tandreţea şi cochetăria erau dozate cu artă:

— Mă mai iubeşti?

Calotă o privise adânc în ochi.

— Imens. De aceea mi-e şi atât-de greu.

O împinsese apoi delicat de umeri şi o condusese până la maşină.

„Vlad, eu sunt spioană.“

În primul moment inginerul îşi închipuise că nu pricepe. Că dintr-o dată îi scapă sensul cuvintelor. Asociaţia Cati-spioană depăşea înţelegerea lui, era imposibilă, ţinea de domeniul fantasticului.

„Nu mă privi aşa, dragul meu, mă inhibi.“

Inginerul emisese naiv:

— E o farsă, nu-i aşa?

Simţea că nu-i aşa, dar, interzis, nu găsise nimic altceva de spus.

— Nu, oftă Cati. Şi, dacă m-aş ţine de farse, aş găsi altele mai inspirate.

În mintea inginerului se bulucirăă imagini colecţionate de-a lungul anilor. Secvenţe de film, pagini memorabile din cărţi de profil, documentare sau de ficţiune, relatări din ziare.

Şi nu şi-o putea închipui pe Cati, femeia pe care o ţinea în braţe de trei ani, protagonista unor situaţii groteşti,

brutale, implicată în afaceri machiavelice, cutreierând culise şi subterane dubioase, având de-a face cu duri pentru care condiţia de a supravieţui este să ai arătătorul mai nervos, mai dibaci, mai iute decât al adversarului.

— Ai răbdare să mă asculţi?

— Da, Cati, pronunţă greu, cu gâtul uscat, Calotă. Da… Chiar te rog… Sunt de-a dreptul buimac. Dar pot să te urmăresc.

— Vlad, spuse Cati, urmărind fumul ţigării filtrat de lumina veilleusei, pun un motto confesiunii mele: „În viaţă, nu faci totdeauna ce vrei.“ Eu sunt fatalistă şi aş zice că faci numai ceea ce ţi-e dat să faci. Când viaţa ta parcurge itinerarul preconizat de dorinţa, de aspiraţiile, de visurile tale, să ştii că aşa au vrut zeii…

— Mă rog, chestiunea-i discutabilă. Ştiu unde ai vrut să ajungi, îţi promit că mă voi strădui să te înţeleg. Vreau să te înţeleg pentru că te iubesc.

— Vreau să înţelegi circumstanţele. După aceea mă vei înţelege şi pe mine. Mama a fost o femeie foarte frumoasă. Frumuseţea aceea definită ca fatală şi pe lângă care nici un bărbat nu poate trece nepăsător. Ca să-i înţelegi genul, e suficient să-ţi spun că făcea parte din familia Odilei din *Climate*. S-a căsătorit cu tata, după cum ţi-am spus, un inginer cetăţean francez. În ’47, când eu aveam cinci ani, am plecat toţi în Franţa. Nu era o perioadă faimoasă pentru cocoşul galic, cu creasta cam pleoştită de război. Tata îşi găsise un serviciu mediocru, salariul lui asigurându-ne traiul zilnic, dar foarte modest. Pentru mama, a se mulţumi cu un apartament de trei camere, într-un imobil sordid din apropierea halelor – deci cartier infam, care te descalifică imediat acolo, neîndrăznind să-ţi dai adresa – era de neconceput. Locuinţei mizere îi ţinea tandem un trai socotit mizer: economii la coşniţă şi trufandale admirate doar în vitrină nu şi în propriul frigider, nu toalete de la Coco Channel, nu slugi stilate, trebuind să se mulţumească pentru treburile domestice cu oficiile unei servitoare

toante, obraznice şi căreia veşnic îi curgea nasul. Toate acestea echivalau pentru ea cu iadul. Făcu o pauză şi zâmbi: Mai ales când nu putea să traverseze strada fără să răsucească o mare de capete. Nu o dată am văzut, oameni la volan oprind brusc şi privind-o ca năuci. Era într-adevăr încântătoare în rochiţele ei negre, suplă, ca un bibelou şi cu părul de un aur stins împletit într-o coadă prin care trecea un şnur de catifea neagră. Îi atârna pe spate, până aproape de centură, sfidând moda capetelor ciopârţite de marii coafori ai Parisului, care lansaseră coafura tifos… Eşti drăguţ să-mi întinzi bricheta?

Inginerul se ridică şi-i aprinse ţigara.

— Mai trăieşte?

— Nu ştiu. Dacă da, n-are azi mai mult de şaizeci şi unu de ani… Ne-a părăsit în 1950, iarna. Nu şi-a luat cu ea decât poşeta, actele şi pieptănul. Trebuie să fi fost o femeie de o cutezanţă drăcească. N-a fugit! A plecat, pur şi simplu. Eu nu înţelegeam bine ce se întâmplă. Tata o privea prostit. „De ce, Ilyanette, de ce?“ Nu era în stare să articuleze altceva. Mama i-a răspuns calmă: „M-am săturat de şoşoni sparţi, supă de ceapă şi o cocioabă în care miroase a şoareci şi DDT.“ M-a mângâiat în treacăt pe păr, a fluturat vag mâna spre tata, aşa cum faci într-o gară când pleacă trenul. N-am s-o uit, e de fapt ultima mea imagine despre ea: neverosimil de suplă, într-un pardesiu de catifea neagră pe care coada împletită părea un şarpe de aur adormit. N-am mai văzut-o niciodată. Nici eu, nici tata.

— Cum e posibil? Trăim în secolul XX. Oamenii nu dispar totuşi aşa.

— Dacă vor, surâse Cati, dispar. Aşa! Singurul lucru pe care l-am aflat este că se încurcase cu un colonel din misiunea americană şi că, firește, s-au stabilit în Statele Unite, unde respectivul avea o situaţie excelentă în industria automobilelor.

— Cum v-aţi explicat tăcerea ei? Admit că taică-tău nu însemna mare lucru pentru ea. Dar erai tu! Copilul ei.

Cati ridică din umeri:

— Nu ştiu. Egoism sălbatic ar constitui o explicaţie comodă, dar totdeauna realitatea e mult mai complexă. Am rămas deci cu tata. Un om blând, cumsecade, dar iremediabil rănit. N-a mai fost în stare să fie pentru mine decât întreţinătorul legal. Nu părinte, nu prieten. A făcut sacrificii ca să absolv un colegiu select, unde eram internă, ştiu că mă iubea, dar puşi faţă în faţă, ne simţeam ca doi străini. A murit singur, un domn posac, fără energie, care nu se consolase niciodată. Eu împlinisem nouăsprezece ani.

Cati se ridică şi făcu câţiva paşi prin încăpere, ca să se dezmorţească. Inginerul – instinctiv ne constituim totdeauna termen de comparaţie – se simţea năucit: „Ce destine!... Ce oameni!“ Se gândi la maică-sa, o gospodină de un pedantism habotnic, eroină a trei scuturături mari pe an când dezmembra până şi mobila, pentru că, „ori faci curăţenie ca lumea, ori te mănâncă goangele“, la taică-său, un medic fanatic, care, când nu opera, stătea cu nasul în cărţi de specialitate. În viaţa lui nu citise nici un singur ziar.

— Aici, oftă Cati, aşezându-se din nou, se încheie prima parte a vieţii mele. Eram deci singură, absolut singură, aveam nouăsprezece ani, bacalaureatul şi o rentă infimă, care mi-ar fi ajuns să mă înscriu la universitate cu condiţia să mai lucrez câteva ore pe zi pentru a-mi completa venitul. Mi-am găsit un post relativ confortabil, ca domnişoară de companie – şase ore pe zi – pe lângă o femeie în vârstă, ciudată dar generoasă şi care atunci când nu avea capricii putea fi delicioasă. Nu ştiu ce am azi, cad mereu în livresc, dar gândeşte-te la mătuşa Pittypat din *Gone with the wind* şi ai s-o ai în faţa ochilor. Pe Red, soţul meu, l-am cunoscut în casa ei. A fost o dragoste de la prima vedere, reciprocă, şi-i sunt şi astăzi recunoscătoare pentru acele luni cu adevărat luminoase, doar sinceritate şi pasiune. Avea toate calităţile care cuceresc de la prima vedere. Atât de multe, atât de imediat detectabile, încât rareori fondul nu este alterat. Dar asta o descoperi târziu. Splendid, polisportiv,

manierat, instruit, când îl vedeai sărind peste portiera Rolls-ului decapotabil şi apoi la volan, aveai impresia că este un zeu. Ne-am căsătorit după şase luni şi cred că nu exista o fată mai fericită pe faţa pământului decât mine. Iubeam, eram iubită, aveam un soţ după care jinduia orice femeie între nubil şi senilitate, lăsasem undeva, departe, în cămăruţa din Rue St. Denis grijile materiale – cât mă necăjeam pentru un fir dus de la ciorapii de nylon, scumpi atunci, după război! –, avusesem succes ca mireasă şi plecam în voiaj de nuntă pe Costa del Sol…

— Şi care era, în fond, realitatea? întrebă Calotă şi glasul răguşit îl surprinse pe el însuşi.

Cati surâse:

— Red nu mă înşelase şi nu încercase să pară altul decât era. Doar că îmi prezentase clişeul incomplet. Avea toate calităţile înşiruite, nu mă minţise în legătură cu posibilităţile lui financiare, deşi eu l-aş fi luat şi în şort, şi desculţ, dar îmi ascunsese sursa acestor venituri. Cu inconştienţa celor nouăsprezece ani, mă mulţumisem cu o carte de vizită incertă: om de afaceri. Aici intră multe, de la fabricantul de automobile, până la gangsterul prosper sau traficantul de droguri. Dar pe atunci eu nu îmi băteam capul cu aşa ceva.

La câteva luni după întoarcerea noastră din voiajul de nuntă, mi-a mărturisit că face parte dintr-o agenţie de spionaj independentă. Deviza şefului suprem era, este, zâmbi: „Nimeni nu ţine cu nimeni, ci doar cu cifra de beneficii…“ În consecinţă, cine oferă mai mult…

Calotă n-o slăbea din priviri.

— Cum ai reacţionat tu?

Cati îi cercetă îndelung chipul osos, cu ochii căprui, aşa-numiţi scânteietori, buzele ferm tăiate.

— Probabil ai să mă judeci, dar sunt decisă să-ţi spun adevărul. Nu m-am necăjit nici o clipă şi, cu aceeaşi inconştienţă, a aceloraşi nouăsprezece ani, dimpotrivă, am rămas cu gura căscată de admiraţie. Nu vedeam decât aspectul de cinema al problemei: aventură, curaj, bărbăţie,

zile pline nu croşetate din rutină şi plictiseală, victoria inevitabilă a binelui. Bineînţeles, n-a fost necesar nici cel mai mic efort ca să mă racoleze. În entuziasmul meu, aproape că m-am oferit singură. Cu riscul de a te scandaliza, pot spune că am intrat în această lume, căci e o lume specială, în pas de dans pe melodia „Ce captivantă este viaţa!“ Boss-ul exulta. Din prima clipă, intuise în mine o agentă de viitor. Un an de instruire specială şi aveam să devin un as, unul dintre aceia despre ale căror isprăvi se pomeneşte public abia după douăzeci sau treizeci de ani de la consumare.

— L-ai dezamăgit?

Cati dădu trist din cap:

— Se pare că nu. În primăvara aceasta am împlinit douăzeci şi doi de ani de activitate. O cifră record pentru un agent, mai ales când e femeie.

Calota tresări, îşi ridică o clipă privirea, apoi o coborî. Nu îndrăznea să formuleze, totuşi cuvintele se smulseră singure de pe buze:

— Te-ai… vândut de multe ori, Cati?

Femeia surâse cu duioşie.

— Ai rămas un copil. Asemenea întrebări nu se pun niciodată, căci niciodată răspunsul nu te va satisface. Ori îl pui la îndoială, ori doare.

— Spune-mi…

Glasul inginerului era sfâşietor, cerşea asigurări, dezminţiri sau, cel mai bine, hai! trezeşte-te! Toate sunt baliverne. Visăm! Şi eu, şi tu…

— Spune-mi, ai făcut lucruri îngrozitoare?… De care să-ţi fie ruşine?

Cati îi susţinu privirea cu îndrăzneală:

— Crezi că există un singur om, care îşi poate dezgoli complet sufletul faţă de un altul? Să-şi deschidă larg porţile memoriei? Un singur om care să nu aibă nimic de ascuns? A cărui inimă cel puţin, dacă nu obraz, să nu roşească dinaintea unei anume amintiri?

— Da, cred. Altfel viaţa ar fi imposibilă.

— La urma-urmei, ce înţelegi tu prin îngrozitor? Vreme de peste douăzeci de ani am făcut acelaşi lucru: am luptat că să aflu ceea ce tu nu vrei să-mi spui.

— Dar cu ce mijloace! Dumnezeule, gemu Calotă, cu ce mijloace?

— Eşti intoxicat de literatură proastă şi filme comerciale. Mijloace? Crime, şantaj, violenţă, nu-i aşa? Nu! Bani! Nu ţin minte niciodată să fi pus zece dolari pe masă şi ei să se fi întors în poşeta mea. Hai, Vlad, nu dramatiza.

— Iartă-mă! Se strâmbă într-o încercare chinuită de a surâde. Şi soţul tău... Unde e?

— Pe glob, rosti Cati. Uneori nu ne vedem câte şapte, opt luni, dar comunicăm sistematic. Acum e într-o misiune specială în America latină. Boss-ul, şi bine a făcut, n-a acceptat niciodată să lucrăm amândoi în cadrul aceleiaşi acţiuni. Doar că la început, în primii ani, când eram foarte îndrăgostiţi, ne lăsa vacanţe comune mai lungi.

— Îmi închipui că genul ăsta de... activitate e bine retribuit şi că până acum v-aţi făcut suma. De ce nu vă retrageţi? De ce continuaţi un joc cu viaţa, cu şansa, cu liniştea voastră?

— Noi nu suntem contabili, Vlad, suntem agenţi secreţi. Nu te retragi când vrei! Când ţi se permite. Mai ai vreo întrebare să-mi pui? Am impresia că sunt la o conferinţă de presă.

Inginerul Calotă dădu de câteva ori din cap. Expresia era a unui om atât de ostenit de emoţii, încât nu mai reacţionează.

— Una singură, Cati. Şi te rog din suflet să fii cinstită. De altfel, ţi-am mai pus întrebarea, dar ne aflam în alt context. Spune-mi, ai venit la Bucureşti special pentru mine? Vreau să zic cu... misiunea de a mă întâlni?

Femeia răspunse ferm:

— Da, Vlad. Am venit într-adevăr în România cu misiunea de a te contacta. Trebuia să mă infiltrez în existenţa ta, să

te câştig total, definitiv. Nu primisem însă misiunea de a mă îndrăgosti de tine!

— Nu! strigă Calotă. Nu vreau să mă mai gândesc. Vreau linişte… linişte… De aş putea să dorm… Măcar un ceas.

Intră în baie şi luă două somnifere.

45

— Măi băiete, făcu nerăbdătoare Minerva, nu-mi mai povesti cum ai intrat tu pe poarta spitalului, ce bancuri ţi-a spus portarul şi câţi centimetri are în jurul taliei maimuţa de la registratură. Ce a zis doctorul, aia mă interesează!

Dobrescu respiră adânc. Niciodată nu ştiai cum să procedezi cu Minerva. Fie te zăpăcea cu întrebări ţinând de detaliul absurd – câte scaune erau în odaie? Unde se afla priza? Ai văzut praf pe sub paturi? –, fie îţi cerea să-i prezinţi raportul într-o pilulă cât un piramidon. Scandă telegrafic:

— Nina Minai a fost adusă în stare de colaps… S-ar părea că a suferit un şoc nervos.

Minerva îl întrerupse:

— Ce-i aia s-ar părea? Da sau nu! Face pe glumeţul cu noi?

Locotenentul se abţinu să răspundă. N-avea decât să întrebe ea pe doctor dacă-i arde de spirite.

— Zi mai departe!

— Deocamdată nu şi-a revenit. Deliriază. S-ar putea să fie o meningită.

— Auzi! S-ar părea! S-ar putea! Îl cercetă lung peste masă: Ascultă, Dobrescule, eşti sigur că ai vorbit cu medicul şi nu cu pompierul-şef?

— Da, doamnă maior. Sunt sigur.

— Hm, să sperăm că de data asta nu te înşeli. Deci, pentru moment, pista Nina Mihai e închisă. Vei lua informaţii despre starea ei de două ori pe zi.

— Am înţeles.
— Şi acum, cheamă băieţii la mine.

Minerva îşi inventarie colaboratorii de parcă atunci i-ar fi văzut prima oară. Expresia figurii era transparentă: „Ce o fi şi în capul ăstora?“

„Hm! Căpitanul Macri! Isteţ, sânge rece, umor. Singurul din echipă pe care stilul meu îl amuză enorm şi nu vrea sa-şi schimbe şeful… Dobrescu… Cunoaştem! Locotenentul Moraru… Harnic, le cugetă mult, nu se pripeşte, dar cam moale, ia greu decizii. Codriş, acum absent… Excelent pentru munca operativă. Iute, dibaci, se orientează pe picior… Cam pripit… Cred că era tare la gimnastică, în şcoală. Bun, foarte bun, dar într-un tandem în care celălalt să-i cenzureze impetuozitatea… Vintilă… Ăsta o să ajungă un as. E dotat, are voinţă, un sânge rece pe care i-l invidiez şi eu, tenacitate…“

— Uite, domnilor, de ce v-am convocat. Îl caut pe căpcăunul ăsta de Parker care mai nou a început să ne dea cu tifla. Nu că impoliteţea în sine mi-ar deranja permanentul, dar trebuie să accelerăm lucrurile şi, plecând de la convingerea că se pregăteşte ceva, aş vrea să i-o luăm înainte. În concluzie, trebuie căutat şi găsit. Semnalmentele i le ştiţi pe dinafară şi nu mă îndoiesc că oricare din voi, întâlnindu-l, l-ar putea recunoaşte.

„Căutaţi-l, gândi Macri. Simplu. Unde? Care inventează filtrul pentru reperarea unui individ ascuns într-o urbe cu aproape trei milioane de locuitori ia premiul Nobel…“

„Unde?“ Aceeaşi întrebare se citea pe chipurile tuturor.

— Da, răspunse Minerva întrebării mute. Într-adevăr, unde? Nu la cinema, băieţi, nici la discotecă, nici la vreo coadă, nici bătând bulevardul în nădejdea că frumosul şi-a scos câinele la plimbare. Plec de la convingerea – având în vedere datele chiar sumare pe care le deţinem despre el – că individul are o acoperire perfectă. Deci serviciu în orice caz. Un serviciu modest, care să nu atragă atenţia, care să

nu stârnească invidii. Veţi face cercetări în instituţiile hai să le zicem mai bizare, mai neobişnuite. Deocamdată, până la noi idei şi propuneri veţi investiga azilurile de bătrâni – salariaţi şi locatari –, cooperativele de invalizi, de asemenea cele profilate pe prestări de muncă la domiciliu, indiferent că omul bate covoarele şi spală parchetul ori lucrează acasă nasturi, şoricei de catifea sau plicuri. Nu ignoraţi spitalele de boli nervoase şi micile unităţi care se ocupă de diverse reparaţii: stilouri, chei, brichete, ochelari, stopaj, mă rog, într-o casă se strică tot felul de fleacuri. Precizez: unul din numele individului, cel sub care a figurat la Matilda Manta, este Alexandru Gorun. Nu cred însă deloc că uzează doar de el. Vreau să adaug că orice idee este bună şi nu vă sfiiţi s-o formulaţi cu glas tare. V-am punctat doar câteva obiective ca să înţelegeţi unde bat, în principiu, cam la ce mă gândesc. Desigur, mobilizaţi echipa în întregime… Apropo! Ce-i cu Codriş? Încă nu s-a întors?

— A telefonat de la Buzău. Soseşte cu trenul de 14:30.

Ochii Minervei sclipiră:

— Buzău? Sper că are atâta minte să ne aducă covrigi! Sunt absolut formidabili… Se ridică: Băieţi, pe cai!… Dobrescule, tu rămâi la dispoziţia mea. Dacă ţi-aminteşti, încă nu mi-ai rezolvat problema papagalului roşu. Să recapitulăm deci datele. Considerând că tu ai fi proprietarul unui bărzăune din ăsta cu pene stacojii…

Locotenentul se uită cu jale la uşa închisă în urma colegilor lui.

46

Dan se simţea prea tulburat, prea sfâşiat de emoţii şi sentimente contradictorii pentru a fi atent la itinerar. Îşi dădu seama doar că ieşiseră din Bucureşti, iar acum goneau prin satele răsfirate pe şoseaua care duce spre Giurgiu.

Necunoscutul – Şarpele, cum îi spunea Adriana – îi arunca din când în când priviri amuzate:

— Nu pari prea fericit că te duci la logodnica dumitale, domnule Dumitriu. Altfel îmi închipuiam că se manifestă entuziasmul la tineri.

Dan înghiţi în sec, continuând să păstreze tăcerea. Era aproape convins că n-o va întâlni pe Adriana, dar nu regreta că se hotărâse să-l însoţească pe individ. În orice caz, curmase aşteptarea aceea cumplită de lângă aparatul telefonic, ceasurile multe şi lungi, când imaginile cele mai fioroase îi torturau închipuirea. Şi apoi, însuşi faptul că şi el se afla în primejdie, în aceeaşi primejdie, îl făcea să se simtă mai aproape de Adriana.

— În fond..., îşi muie buzele uscate: În fond, ce doriţi de la noi? Ce v-am făcut?

Bărbatul râse cu oarecare bunăvoinţă.

— Nimic. Aţi avut doar ghinion. Ghinionul să vedeţi lucruri care nu vă priveau. Şi să le interpretaţi. Iar apoi să le comunicaţi.

Tăcerea se aşternu din nou pentru câteva minute. Omul vira spectaculos – conducea, în ciuda ochelarilor de mare miop, cu dibăcia şi siguranţa unui profesionist – şi maşina,

abandonând şoseaua, se angaja pe un drum lăturalnic nepavat.

— Cred că fetiţa, vreau să zic logodnica dumitale, a avut iniţiativa. Are ochi ager şi e o mică curioasă. Uite că am ajuns…

Bezna era desăvârşită. La vreo douăzeci de metri de locul parcării se ghiceau vag contururile unei clădiri înalte. La etaj, o singură fereastră, agăţa în întuneric un felinar rectangular albăstrui.

Bărbatul râse:

— Ne aşteaptă. Fii atent, sunt tot felul de hârtoape.

Înainte de a pătrunde în imobil, Dan avu un scurt moment de şovăială. Celălalt ţinea uşa larg deschisă, aşteptându-l să intre.

— Hotărât, nu pari deloc grăbit. Dacă ţi-am făcut un deserviciu te rog să mă scuzi.

Pătrunseră într-un hol unde Dan, îngrozitor de emoţionat, nu înregistră nimic, apoi urcară o scară spiralată. Din nou, bărbatul manevră cheile şi uşa grea, de stejar cu aplicaţii de bronz, se deschise.

Adriana, ghemuită în colţul canapelei, îi privea cu ochii plini de spaimă. Timp de o secundă păru că nu înţelege ce se întâmplă, apoi ţipătul izbucni ca o flacără:

— Dan!

Îl strângea spasmodică în braţe, plângând amândoi, fără reticenţe. Rezemat de uşă, bărbatul cu ochelari îi privea cu un zâmbet incert. Pe chipul păstos, nici cel mai iscusit tălmăcitor de fizionomii n-ar fi putut desluşi nimic.

— Da, făcu într-un târziu. Există situaţii când al treilea este de prisos. După cum bagi de seamă, domnule Dumitriu, eu m-am ţinut de cuvânt. Urmează ca şi dumneavoastră, amândoi, să vă supuneţi instrucţiunilor. Domnişoara le cunoaşte şi s-a conformat. În câteva cuvinte, renunţaţi la iniţiative nefericite. Nu vă vor aduce decât neplăceri şi nu totdeauna inima mea se lasă înduioşată de mica dramă a unor tineri îndrăgostiţi. Fiţi copii deştepţi, profitaţi de

neaşteptata vacanţă în doi, nu forţaţi imposibilul şi mai ales primejdiosul. În două-trei zile veţi fi acasă.

Dan îi pipăia umerii, braţele, obrajii de parcă ar fi vrut să se asigure că e întreagă.

— Draga mea… Eşti bine? Ţi-au făcut ceva?

Adriana îşi puse capul pe pieptul lui.

— Nu… Stau aşa de patru zile. Dar mi-a fost frică. Groaznic de frică… Ştii, când mi-a spus c-o să te aducă şi pe tine, nu l-am crezut. Mi-am închipuit că vrea doar să mă îmbrobodească. Nu cumva să încerc ceva. Dar nu-i nimic de încercat… Ce faci tu? Ai fost îngrijorat?

Dan nu răspunse. Oftatul adânc însă, parcă rupt din suflet, şi felul în care o strânse în braţe spuneau totul.

— Ce fac ai mei?

— Taică-tău parcă-i Vezuviul în zi de campionat. A făcut un scandal îngrozitor, a reclamat peste tot, s-a luat şi de bătrânul.

Adriana îşi depărta capul, să-l vadă mai bine:

— De domnul Dumitriu?

— Da.

— În definitiv, ce vrea?

— Să mă încuie în odaia copiilor şi să-mi interzică să mă mai văd cu tine.

Adriana, jenată, încercă să-l scuze pe Nicolau.

— Îmi dau seama cât e de furios… Ştii, nu-i un om rău cum îşi închipuie alţii, dar are o fire extraordinar de dificilă. S-a obişnuit să nu-l contrazică nimeni, toată lumea i se supune, chiar şi străinii. În el există conducătorul predestinat… Ceva înnăscut… Şi mama l-a obişnuit prost. Ultimul cuvânt în casă îl are tata de când ţin eu minte. Că-i vorba de studiile mele sau de culoarea aşternuturilor noi.

— A intrat rău de tot în tata. Nu l-am văzut niciodată aşa de cătrănit, „Mă Dane, tu auzi? M-a tratat de parcă i-aş fi fost rândaş, iar el Grande de Spania!“

Adriana roşi de jenă:

— E impulsiv… Ştiu… Ăsta-i păcatul lui cel mai mare. Şi, când i se urcă sângele la cap, nu se mai poate cenzura.

„Conducător predestinat, gândi Dan… Poate dictator! Cea mai infernală specie…“

Dan nu spuse nimic, ca să n-o necăjească.

— Sper că domnul Dumitriu nu s-a supărat prea tare.

— Fleacuri! Şi pe urmă i-a plasat şi bătrânul câteva upercuturi. Deci, remiză… Adriana! Adriana mea! Nu-mi vine să cred că suntem împreună.

Se luară în braţe. Timpul, tot ce-i înconjura, universul se dizolvară. Doar ei doi.

Dan şopti într-un târziu:

— Dormi?

— Nu.

— N-am de gând să mă conformez instrucţiunilor. O să evadăm.

Nici unuia termenul nu i se părea prea grav.

47

„Unsprezece! Doamne ce repede trece timpul!“

Nelu privea fotografia lui Mary încadrată într-o ramă argintie. O poză studiată. Cât de puţini ştiu să fie naturali în faţa aparatului! Iar, din nefericire, maeştrii genului parcă se întrec în a inventa poziţiile cele mai ridicole. Barem simandicoasele, costisitoarele, ţepenele fotografii de nuntă sunt de un penibil grotesc. Mirii, fără excepţie, par cretini, graţia de duzină a miresei luată din trois-quarts, cu spinarea uşor arcuită şi faldurile rochiei minuţios aranjate (obligatoriu buchetul e abandonat şi el graţios pe trenă!), îţi zgârie epiderma, naşii – ea proaspăt ieşită de la coafor, care i-a aranjat şi toca şi voaleta – copiază artiştii de la televizor. Amândoi emană un puternic parfum de automulţumire, de casă burduşită de mobilă şi macrameuri, de frigider „mulţumim lui Dumnezeu, nu ne lipseşte nimic“.

În fotografie, Mary, etalându-şi inelele, cu mâna care n-avea ce să caute sub bărbie, zâmbea cum nu zâmbise în viaţa ei: bovin. Ţinea însă la poză, părându-i-se că îi scoate în evidenţă însuşirile, estompând până la desfiinţare defectul ei cel mai mare, nasul, prea gros la rădăcină.

Unsprezece! Încă trei ore. Stabiliseră ca Mary să se învoiască de la serviciu. Vor merge împreună la miliţie.

— Ai să vezi, îl asigurase, mângâindu-i obrajii ca unui copil. O să fie mai uşor decât îţi închipui. Şi ai să te simţi altfel… Eliberat.

La plecare, după ce îşi îmbrăcase paltonul, se mai întorsese odată.

— Ţine minte, Nelu! Am să te aştept oricât.

…De ce? De ce cursul existenţei lui nu urmase itinerarul firesc? Premisele, după ani de caznă, erau dacă nu fericite, în orice caz satisfăcătoare, startul fusese corect. De ce trebuia să i se întâmple lui, în viaţa lui să intervină evenimente deosebite şi anume exact evenimentele care îi puteau fi nefaste?…

Maistrul era un bărbat zdravăn, o matahală de 1,90 m, puternic ca un taur. Capul, direct înşurubat pe umerii vânjoşi, era fălcos, cu obraz mult, în care trăsăturile păreau să se rătăcească. Avea în jur de cincizeci de ani şi o familie care tremura până şi de umbra lui. De altfel, toţi îi ştiau de frică în uzină şi chiar superiorii îl menajau, adresându-i-se cu o bunăvoinţă rezervată doar lui. Era considerat ca foarte priceput – inginerii stagiari îl ocoleau pe cât posibil, Gavrilaş având o plăcere sadică să le demonstreze că, în ciuda celor cinci ani de „flendureală“ prin facultăţi, habar n-aveau ce-i aia o bujie – şi extrem de vanitos, îi plăcea să fie elogiat, ridicat în slăvi. Când directorul, bine dispus, afirmase într-o zi „ce ne-am face fără Gavrilaş? Nu ne-ar rămâne altceva decât să tragem obloanele şi să închidem porţile secţiei“, maistrul o crezuse cu adevărat. Era ferm convins că-i cel mai bun om din uzină şi că oricând poate băga orice ingineraş, de la tinerei până la tâmplă sură, în buzunarul de la vestă. Cei care se aflau în subordinea lui învăţau – sau li se sufla amical – din prima săptămână că, dacă vrei viaţă blândă şi nu amărăluţă cu Gavrilaş, trebuie să-i închini o admiraţie extatică.

Nelu, modest, preocupat în permanenţă de problemele lui şi ale fraţilor şi congenital timid, se simţise incapabil să-i compună potpuriuri pe tema „mare eşti, nene! Să-ţi ridice ăştia statuie în mijlocul curţii şi să bată tăbliţă la colţ, strada maestru Gavrilaş“. Spre uimirea lui, Gavrilaş ar fi fost în stare să asculte ceasuri întregi un interminabil repertoriu de linguşeli, alimentându-l cu „să mai vină un rând, plăteşte neică!“ şi „bă, Iancule, ia povesteşte tu ăstora, că-s mai

tinerei şi nu l-au apucat, cum l-am vârât eu în cofă pe Zidaru, inginerul-şef de la Iţcani… Şi să nu uiţi nici pe-aia cu strungurile care ne veniseră de la Baia Mare…“

După primele zile, pentru întreg colectivul, faptul că Gavrilaş nu-l înghite pe Diaconeasa devenise o certitudine. Ce-l ardea însă până la roşu, asmuţindu-l şi mai tare, era indiferenţa lui Nelu. Acesta, neatent, ignora total resentimentele maistrului şi, în general, persoana nu-l preocupa câtuşi de puţin. Atitudinea lui nu avea nimic de a face cu insolenţa sau cu sfidarea – aşa cum le traducea Gavrilaş. Era simplă nepăsare, acel „domnule, nu mă interesează personajul, căci nu te poate interesa digestia, starea de spirit şi convingerile politice a trei miliarde de oameni…“

— Băieţii, îi explicase Nelu lui Mary, puneau pariuri… „Ţin o sticlă de vodcă! În mai puţin de trei luni, Diaconeasa zboară din uzină.“ A durat ceva mai mult. Lucram de un an la ei, când ne-a sosit o comandă urgentă de la Baia Mare. O mie de piese de motoare Diesel pe care să le predăm într-o săptămână. Ghinion, tocmai atunci se defectase instalaţia de încălzire… Nu intru în amănunte tehnice. N-au importanţă acum. Chestia este că Gavrilaş a propus o soluţie pe care eu am considerat-o ineficace prin cantitatea de timp şi consumul de forţă de muncă pe care le solicita. Lucram în schimburi. El, în cel de după-amiază, eu, în ăla de noapte. Înainte de plecare, ne-a dat dispoziţiile şi m-a făcut răspunzător de aplicarea lor. În varianta lui, punerea din nou în funcţiune a instalaţiilor ar fi necesitat cel puţin patru zile de muncă. Formula mea – în fond, o idee simplă, dacă ţi-aş explica cu un creion în mână…

— Lasă! spusese Mary. Zi mai departe!

— …ai înţelege imediat. Mă rog… Pe scurt, revenindu-mi întreaga responsabilitate, am aplicat soluţia mea. Rezultatul? Cei din schimbul de dimineaţă au putut lucra normal, defecţiunea fusese remediată cu maximul de economie: timp, materiale, forţă de muncă.

— E uşor să-mi închipui ce s-a întâmplat.

— Bineînţeles. Băieţii m-au felicitat, chestia, normal, a ajuns şi mai sus…

— Sper că ai avut atâta cap încât să nu te făleşti faţă de Gavrilaş. În general, să nu faci caz.

— Nici măcar nu m-am gândit să-i strecor vreo aluzie. Mi se părea atât de normal ca soluţia cea mai bună, indiferent din partea cui ar fi venit, să câştige, încât nici nu-mi închipuiam că cineva ar putea fi supărat. Nenorocirea este însă că băieţii au început să-i zâmbească altfel decât până atunci, să vâre mici fitilaşe. Ştii, apropouri „fine“, care ustură la ficat. Fără nici o intenţie, colegii însă izbutiseră să transforme un om, care nu mă înghiţea organic, într-un duşman declarat, într-o fiară. Îşi simţea ştirbită autoritatea, iar despuiat de acest atribut al infailibilităţii, al unicatului, Gavrilaş nu putea supravieţui.

— Practic, ce a făcut?

— M-a pândit aproape şase luni de zile. Cred că i-a trebuit o voinţă supraomenească, o încordare permanentă pentru a se stăpâni. Între noi n-a avut loc nici o altercaţie şi toată lumea îşi zicea că totul a fost uitat. „Ei, a înghiţit şi Gavrilaş o dată un hap, dar joacă fair-play…“ Doar că lucrurile nu stăteau tocmai aşa. În mai – sunt doi ani de atunci –, datorită neglijenţei unui lucrător mai tânăr, a avut loc o explozie în sala de maşini. Accidentul s-a soldat cu doi grav răniţi şi alţi patru cu leziuni mai uşoare…

Dintr-o dată chipul lui Nelu se crispase, trăsăturile i se schimbaseră a plâns:

— Gata, Mary! Nu vreau să mă mai gândesc. De zilele acelea mi-e silă şi încă mă dor. Cred că au să mă doară toată viaţa.

— Presupun că ţi-a azvârlit culpa în spinare.

— Evident. Accidentul se produsese în sectorul meu.

— Bine, dar în cazuri din astea se fac anchete, vine Procuratura, se iau declaraţii…

— Mary, circumstanţele nu erau în favoarea mea. N-au existat martori, iar eu comisesem neglijenţa, când îi făcusem instructajul – Matei, aşa-l chema pe tânăr, să nu-i iau semnătura. Formularele erau în biroul secretarei şi-am zis că e timp. Ghinionul a făcut ca în perioada anchetei să fac o dublă pneumonie. Am stat în spital o lună de zile. Între timp, mi se desfăcuse contractul de muncă şi toată lumea era de acord că am scăpat ieftin…

Nelu Diaconeasa se uită la ceas. Douăsprezece şi jumătate… În mai puţin de două ore, Mary va fi acasă. Mary, tumultuoasă, cu bărbia ei hotărâtă şi care vorbea mereu de respectul de sine. Era pentru ea mai mult decât un crez, o profesiune de credinţă, ajungând la o pedanterie obositoare. Îşi cenzura orice act, trecându-l prin infraroşiile conştiinţei.

În noaptea aceea, de mare confesiune, nu se culcaseră decât în zori.

— Eu nu aş fi abandonat partida. M-aş fi luptat până în pânzele albe, albastre sau de curcubeu.

— Nu toată lumea are energia ta, Mary. Când am ieşit din spital eram ca o zdreanţă. Fizic, oboseam după trei sute de metri de mers pe jos. Moralul meu nu era în stare nici măcar pe jumătate… Şi exact atunci, în perioada convalescenţei, am primit a doua lovitură grea. Cea mai grea. Ea m-a făcut să-mi pierd complet încrederea în oameni, în onestitate ca noţiune reală şi nu precept demagogic. Pumnul m-a lovit cu atât mai dur, cu cât venea din partea fraţilor mei. „Copiilor“ mei, cum îi socoteam pe atunci.

Mary mai turnase cafea în ceşti.

— N-o să mai dormi deloc. E aproape trei.

— Nu-mi arde de somn. Ce-a fost cu gemenii?

Nelu îşi masase tâmplele fierbinţi:

— Da… De vreme ce ţi-am spus atâtea, nu văd de ce m-aş opri acum… După ce au isprăvit şcoala, s-au despărţit. Dorin îşi găsise un post la întreprinderea de la Ghimbav,

Florian lucra în Bucureşti, la Electronica. A cunoscut o fată şi nu mi-a trebuit mult timp să-mi dau seama că s-a îndrăgostit până peste urechi de ea, Andreea. A ţinut enorm s-o cunosc…

— Şi? făcu Mary nerăbdătoare.

— N-am fost entuziasmat. Mi s-a părut fandosită, răzgâiată… Cum să-ţi spun eu… Prea bine trăită pentru amărâtul ăsta, care, indiferent de sacrificiile mamei şi, mă rog, ale mele, nu avusese o minge în copilăria lui. Florian însă se simţea în al şaptelea cer. Bineînţeles, o iubea, dar sentimentul era amplificat la maximum de faptul că o fată ca Andreea, cu liceu, venită dintr-o lume care lui i se părea inabordabilă – taică-său era inginer detaşat în Siria –, se uită la un amărât cu şcoala profesională, trăit într-o colibă.

— Încep să înţeleg, spusese Mary. Îl domina din toate punctele de vedere, iar Florian devenise un complexat.

— Nu-i mai ieşea din cuvânt. Probabil nu-i iese nici astăzi. Pe undeva, însă, situaţia – sunt îndeajuns de cinstit ca s-o recunosc – a avut şi aspecte pozitive. Datorită Andreei, s-a înscris la liceul seral şi din ce mi-a comunicat Dorin rezultă că, în perspectivă, urmează să bată la porţile facultăţii.

— E foarte bine, apreciase Mary, chiar dacă toate aceste realizări sunt generate de un snobism scârbos.

— La fel am gândit şi eu… O apucă brusc de mâini şi i le strânse până fata ţipă de durere. Doamne, Dumnezeule, Mary! N-am să uit masa aceea niciodată. Iar mie îmi vine să mă pălmuiesc, să mă scuip că n-am avut puterea, îndrăzneala, dracu’ ştie ce, să mă ridic şi să-i sictiresc, înţelegi? Să-i sictiresc!

Mary tăcuse. Ţigara i se stinsese între degete.

— De fapt, ce s-a întâmplat acolo?

— O casă de parveniţi infecţi, doldora de simboluri ale activităţii lui papa în Siria. Totul strălucea, îţi lua ochii, odăi de parcă erau pline de lanterne. Noul şi curăţenia erau atât de ostentative, încât te mirai că nu miroase a formol. Îmi dădeam seama ce simţise nenorocitul de Florian când

intrase la ei. Se credea probabil în palatul lui Soliman Magnificul. Trebuie să-ţi spun că, de la început, „castelanele“ m-au tratat cu o condescendenţă glacială. Mai ales maică-sa îmi dădea să înţeleg că privilegiul de a mă înrudi cu o asemenea familie, măsurat în metri, depăşea Everestul… A urmat masa, de o opulenţă demonstrativă, cu aluzii la borşul de ştevie, pilaful de post, varza cu urme de slănină şi cornuleţele economice pe margarina care ne îmbuibaseră copilăria.

— „Mai serviţi creveţi, domnule Nelu! N-ai ocazia să mănânci aşa ceva în fiecare zi…“; „…O, scuzaţi-mă, n-am adus pâine la supă, ştiţi, noi nu obişnuim… Sau: Domnul Nelu e mai practic. Mănâncă peştele cu mâna. Să iau tacâmul, că vă încurcă…“

— Odios!

— Asta n-ar fi fost nimic, oftă Nelu. La urma-urmei, îmi ziceam, nu eu o să trăiesc cu simandicoasele astea şi, dacă lui Florian îi place, treaba lui! Dar după celebrul „dineu“, intervenise o schimbare în relaţiile dintre noi, pe care la început n-am sesizat-o. Luat de treburi, ştiind că şi Florian e extrem de ocupat – şi serviciu şi şcoală –, nu mi-am dat seama că de fapt noi nu ne mai vedem cu lunile şi că vorbim la telefon (mă suna la serviciu) o dată la două-trei săptămâni. L-am căutat tot eu, ca boul.

— De ce? Era fratele tău.

— În sfârşit! L-am găsit şi, consultându-şi agenda de lucru, mi-a acordat o audienţă: „O jumătate de oră, Nelule! înţelegi, doar o jumătate de oră. Sunt extrem de prins…“ A venit după serviciu şi nici n-a intrat bine pe uşă că mi-a repetat: „Nu pot să stau mult.“ M-am enervat: „Du-te dracului! Am priceput, mi-ai zis-o de zece ori.“ Se învârtea prin casă ca un străin, privea lucrurile cu un aer evoluat şi detaşat. Detaşat în sensul negativ. Desprins de orice duioşie pentru obiectul care, deşi era foarte modest, făcea parte din copilăria lui, din viaţa necăjită pe care o dusesem toţi trei în casa aceea. „De ce nu schimbi covorul? Ia acolo o

mochetă, ce naiba, nici la ţară nu mai ţin oamenii iută şi ţoale în casă!“ Asta ştii, ca gen de observaţie. Am lăsat-o mai moale, zic, dacă intru în ăsta acum, ne certăm. L-am luat la fix:

„Ia zi, mă, de ce nu mai vii pe aici?“

„Sunt foarte ocupat. Parcă tu nu ştii? De la serviciu gonesc la şcoală, mai trebuie să şi învăţ. Abia am timp să mă ocup de biata Andreea.“

„În regulă. Atunci am să-mi fac eu timp.“

„Păi… Stau mai mult la Andreea. La cămin mă duc doar să mă culc.“

— Intuiam deja adevărul, dar simţeam nevoia să împing lucrurile până la capăt. Barem să ştiu cum stau.

„Foarte bine. Cunosc adresa aşa că nimeresc.“

— S-a făcut alb şi a ţâşnit în picioare, ca o torpilă.

„A, nu! Asta nu!“

„De ce?“

„Pentru că nu se poate.“

— L-am luat de gât şi l-am zgâlţâit zdravăn:

„Ascultă, nu pleci de aici până nu spui adevărul. Cum stă chestia?“

Se făcuse roşu de furie şi în momentul ăla am avut impresia că mă urăşte.

„Eu am încercat să te menajez. De vreme ce vrei să ştii, am să-ţi spun. E chiar mai bine aşa. Ei nu vor să mai întreţin relaţii cu familia.“

„Ce?!“

„Să întrerup orice legătură cu tine şi cu Dorin. Asta e condiţia căsătoriei noastre.“

Pe cât eram de perplex, pe atâta simţeam cum îmi clocoteşte sângele.

„Da’ ce-au ăştia cu noi?“

„Soacră-mea zice că fiecare om are o stea în viaţă. Şi, dacă s-a întâmplat să fie norocoasă, trebuie sa te lepezi de orice povară care te-ar împiedica să ajungi la ea.“

„Cu ce-ţi suntem noi povară?“

„Eu fac parte azi din altă lume… Crezi că n-am roşit când am văzut că tai cartofii cu cuţitul şi ştergi cu pâine sosul din farfurie? Înţelege, Nelu: nu trebuie să-ţi pară rău că eu am nimerit-o mai bine decât voi…“

„De tine îmi pare rău, nenorocitule, că ai ajuns lacheul lor. Ţine minte! Ai să le mulţumeşti că-ţi îngăduie să le faci pantofii… Hai, cară-te! Mi-e silă…“

„Bineînţeles, de câte ori am să mă pot strecura, ne vom întâlni. Te caut eu la serviciu…“

— L-am dat afară şi de atunci nu l-am mai văzut.

Mary se simţise sufocată:

— Ce reptilă respingătoare! De alea nici nu discut. Dar frate-tău! După atâtea sacrificii! Îţi jur, în viaţa mea n-am auzit o pildă de ingratitudine care să se apropie măcar de canalismul lui Florian. Nimic nu-l poate scuza! Nici tinereţea, nici dragostea. E un mare rahat!

Pe Nelu, revolta lui Mary, deşi îndreptăţită, îl duruse: în minte îi stăruia o imagine rămasă de mult în urmă, într-un cotlon de timp unde nu mai umbla nimeni. Florian, la unsprezece ani, cu nasul turtit de geam. Afară ninsese, copiii trăiau din plin bucuria zăpezii.

„De ce nu te duci să te joci?“

„Am de învăţat.“

Ştia că minte. Dorin îi şoptise în bucătărie:

„Nu vrea pentru că suntem singurii care nu avem patine. Şi, fără Flo, nu mă duc nici eu…“

Într-adevăr, pe atunci gemenii erau nedespărţiţi.

— Lovitura de graţie mi-a dat-o Dorin.

— Dragul meu, făcuse consternată Mary. Ca şi cum nu ţi-ar fi fost de-ajuns ticăloşia unuia singur.

— Acum un an şi ceva, am petrecut câteva ceasuri împreună între două trenuri. Pleca în concediu la mare. Evident, am discutat despre Florian. Mă asculta cu un calm neaşteptat, urmărindu-mă atent, cu o obiectivitate, o lipsă de participare ştiinţifică. I se expunea un caz, înţelegi…

„Bine că m-ai avertizat, mi-a spus, uitându-se la ceas; vroiam să-l sun, chestie de politeţe, dar dacă lucrurile se prezintă aşa, prefer să nu-l deranjez. Eu unul nu mai sunt în stare să înghit afronturi. Să fie sănătos şi spor în ramură!“

„Şi totuşi cum califici tu comportarea asta?“

A ridicat din umeri cu nepăsare:

„Procedează inteligent şi, ţine minte, Nelule, că ăsta se ajunge.“

„Ai fi procedat la fel?“

„Bineînţeles. Dacă ai izbutit să sari din grajd la parchet şi baie cu faianţă, nu văd de ce trebuie să mai miroşi a bălegar. Vorba ăluia, un american, «Rupe definitiv cu trecutul». Asta face Flo! Pe cinstite, sunt încurcat cu fata contramaistrului meu. Să vezi acolo gospodărie, acareturi, mobilă la comandă, kilometri de covoare. Crezi că le-am povestit ălora că noi trei ne săturam dintr-un ou?... Că aveam eu şi Flo un singur palton? Ieşeam din casă cu rândul...“

— Fantastic! Ascultă Nelu, mi se pare de-a dreptul incredibil. Şi ăsta ce face acum?

— E însurat şi o dată, de două ori pe an îmi trimite câte o carte poştală. Nici pe el nu l-am mai văzut. Îi luă mâna şi-o lipi de obrazul lui: Probabil, n-ar fi trebuit să mă simt atât de demoralizat. La urma-urmei, eu îmi făcusem datoria, şi, din fericire, hai să le zicem sacrificiile mele nu-mi consumaseră tinereţea. N-aveam decât să le ridic câte o cruce în sufletul meu şi să merg înainte. Din păcate m-a strivit conjunctura: Gavrilaş, boala, pe urmă ei... Eram şi fără serviciu, cu ultimele rezerve aproape epuizate. Cum spun şoferii, ajunsesem pe ulei... Aşa, atunci l-am cunoscut pe maestru... Acum şase luni.

Nelu se uită la ceas. Încă jumătate de oră, dar s-ar putea ca Mary să vină mai devreme. Se ridică anevoie şi începu să se îmbrace.

48

— Deocamdată, acelaşi dans. Până la semnalul meu, nici o mişcare.

— Crezi că mai durează? Jocul începe să devină periculos. Îi simt din ce în ce mai aproape.

La celălalt capăt al firului auzi râsul Erikăi. Parcă îi vedea expresia dispreţuitoare, sarcasmul dur din privire.

— Ai început să îmbătrâneşti, *mon vieux*. Nu ţi-a fost niciodată frică.

— Sau poate ştiam să mă stăpânesc mai bine.

— Deci tot vârsta.

— N-am nimic împotrivă să mă retrag. Spune-i-o patronului.

— În regulă. N-o să uit.

— Deci, cam pe când aştept OK-ul?

— În maximum două-trei zile.

Bărbatul agăţă telefonul în furcă şi părăsi cabina, pierzându-se printre trecători.

49

— Ce faceţi, doamnă? Ce aşteptaţi?

După primele două cuvinte bubuite, Minerva îl recunoscu pe Nicolau.

— Ce aşteptaţi? repetă maestrul pe un ton şi mai înalt.

„Tramvaiul“, îi răspunse în gând Minerva, dar se abţinu.

— Alo! Mă auziţi?

— Perfect!

— Mâine se împlinesc şase zile de la dispariţia fiicei mele. Mi-aţi dat toate asigurările că veţi rezolva chestiunea în timpul cel mai scurt…

— Vă înşelaţi, domnule avocat. V-am asigurat doar că vom mobiliza toate forţele şi că vom face tot posibilul pentru a o găsi pe Adriana. Şi asta şi facem.

— Ce anume?

Minerva răspunse, amploiată corectă, cu regulamentul agăţat de gât:

— Nu am avizul superiorilor mei pentru a vă informa asupra metodelor noastre de lucru.

— Doamnă! Este inadmisibil ce se întâmplă! Mâine am audienţă la domnul ministru! Ţineţi minte! O să zburaţi toţi de acolo! Cu pene cu tot.

Tranc!

„Ce chestie! se minună Minerva. De la o vreme numai de zburătoare aud! Dobrescu are ce are cu papagalii, ăsta ne confundă cu niscai înaripaţi!“

Apoi îşi văzu de lucru.

50

În total, se văzuseră de trei ori, şi de fiecare dată, spre uşurarea şi satisfacţia lui Dragu, din iniţiativa lui Vasiliu.

„Cel puţin în direcţia asta, lucrurile stau mai bine decât mi-aş fi închipuit. N-am băgat eu pressing, m-am lăsat invitat, ba şi rugat.“

— Alo, Ghiţă, îi spusese ultima oară, nu mai fă pe damicela ultragiată. Dacă te-am jignit, scuză-mă. Ţii minte ce spunea de mine Profesorul Stănescu? „Măi, băieţi, Vasiliu ar constitui un excelent material didactic într-o şcoală de diplomaţie. Un minunat exemplu de cum nu trebuie să se comporte un diplomat!“ Aşa că dacă am dat cu băţul în baltă…

Dragu protestase din vârful buzelor:

— Nu-i vorba de diplomaţie… Nu-mi place însă să fiu suspectat.

— Cine să te suspecteze, nene? Ascultă, eu mă pricep la oameni şi… Îi privise cu faţa îmbujorată de emoţie şi un pic de alcool: Nici nu ştii ce fericit sunt că ai venit. Vezi, abia acum îmi dau eu seama cât de mult îmi lipseşte un prieten şi, după ce o să pleci tu, voi simţi şi mai abitir golul.

— De ce nu încerci să-ţi faci câteva relaţii?

Vasiliu strâmbă din nas afanisit:

— Greu, Ghiţă, la vârsta asta. Întâi că eu nu-s unul din ăia fără de care să nu poţi concepe o petrecere. Nu ştiu bancuri cu Bulă, nu cânt romanţe, habar n-am cum să-i spun uneia cu o trompetă de elefant crescută în mijlocul obrazului că are un nas distins care-mi aminteşte de

Habsburgi… Şi p-ormă, chestiile lor nu mă interesează. Am trăit ca o bufniţă şi chestia se plăteşte. Ăştia au altele pe cap, nevastă, copii cu probleme pe care eu nu le cunosc. Mai acum câteva luni mi se plângea un coleg că fiu-său a căzut la treaptă. „Treaptă? Ce treaptă?“; „Aia de la liceu.“ Mă Ghiţă, să dea dracu’ dacă ştiam ce vrea ăla şi nici prin cap nu-mi trecea să fac bancuri.

„Păi ce liceu e ăsta, dom’le? Ce fel de scară are?“ Mă gândeam sincer la o fractură, ceva… De atunci nu-mi mai vorbeşte şi a umplut institutul că sunt un sadic.

De câte ori ieşiseră, făcuseră plimbări lungi, urmărind itinerarele de altădată. Drumul de la facultate la cămin, intraseră în institut, în fostele amfiteatre. Dragu, în ciuda evoluţiei sale, se simţise emoţionat revăzând locuri unde îşi imaginase că nu va mai pune piciorul niciodată. Fuseseră şi în Cişmigiu şi se aşezaseră pentru câteva minute în biblioteca de vară. Câte nopţi de iunie nu petrecuseră aici, învăţând pentru examene pe linişte şi răcoare! Se auzeau doar brotacii în conversaţii sincopate, susurul izvorului Eminescu şi rar, de departe, câte o maşină întârziată urcând pe Ştirbei-Vodă…

Despre lucrările lui Vasiliu, Dragu se ferise să scape o singură vorbă, deşi oamenii lui Robin începuseră să-l preseze. Nu se văzuse cu nimeni încă, dar recepţionase un mesaj. Cu două zile în urmă găsise într-unul din buzunarele portierei un plic:

Urgent, am nevoie de piese de schimb. Vă rog nu mai amânaţi. R.

În conformitate cu limbajul convenit, asta însemna că trebuie să se grăbească. Şi iar se simţea cuprins de mânie. „Au înnebunit? Ce să fac? Să-i dau lui Vasiliu brânci: «Fă-mi, bă, microfilme după lucrarea ta şi predă-mi-le urgentisim?» Trebuie să-l învăţ eu pe Robin că în acţiuni de spionaj mergi cu fineţe, cu acul şi penseta, nu intri cu plugul? Şi din nou: Ce vrea? Capul meu? Mă putea descăpăţâna acolo, sau nu-l lăsa inima să nu-mi lepăd oasele în pământul natal?…“

La ultima întâlnire, Vasiliu îi făcuse complice cu ochiul:

— Pentru data viitoare îţi pregătesc o surpriză. Să vii mai devreme.

Dragu se uită la ceas. Ora cinci.

Îi deschise Ţa Florica şi din nou inginerul Dragu avu impresia că aici, cel puţin pe felia aceasta de oraş, de stradă, nu se schimbase nimic. Timpul, bătut în cui pe o grindă a eternităţii, împiedicat s-o ia la vale, ţintuit locului.

Menajera era şi ea aceeaşi, un întreg compus din oase, frânghii şi negi. Ar fi jurat că nici şorţul cenuşiu nu era altui decât cel de acum zece ani şi, neclintit ca un portdrapel, acelaşi canin inferior mobila singur cavitatea bucală.

— Mă mai ţii minte, Ţa Florico?

Bătrâna îl gratulă cu un zâmbet şchiop:

— Da’ cum’nu, don’Ghiţă! Veneai de-a dura după lapte de pasăre şi cremă de zahăr ars.

— Şi acuma îmi place!

Ţa Florica îl ţinea de braţe:

— Ia să te văz!… Îm… Tot ăla dar parcă nu ştiu cum, mai înalt… Zici că-ţi mai place laptele de pasăre… Ei, a avut grijă baba…

Vasiliu îl primi cu aceeaşi dispoziţie de înaltă temperatură, care nu-l părăsea de la o vreme.

— Ai văzut! exclamă vesel. Toată lumea ţine la tine. N-am auzit-o într-un an vorbind atâta… Când i-am zis de dimineaţă că vii la noi, şi-a suflecat mânecile, nici n-a mai dat prin casă şi în bucătărie a rămas. Ţi-a pregătit o masă regală…

— Nu ştiu dacă pot să rămân la cină…

— Nici nu discut! Stă amărâta de la şapte dimineaţa cu nasul în oale şi cuptor. A gătit tot ce-şi amintea că-ţi plăcea ţie încă de la Brăila… Nu, Ghiţă, nu aici…

Dragu, care dăduse să se aşeze, îl privi mirat. Figura lui Vasiliu strălucea ca un far.

— Mergem în biroul meu. Ţi-am spus că te aşteaptă o surpriză.

Surpriza era într-adevăr fantastică şi, la început, nu-i veni să-şi creadă ochilor. Pe masa de lucru, Vasiliu îşi expusese lucrarea ca într-o vitrină. Dosarul cu note explicative, planşe, fişe, legendă… Exclamă sincer.

— Dumnezeule mare! Ce-i asta?

— Opera mea de zece ani.

— Eşti capiu? O vânturi aşa, pe toate drumurile? Aici e o avere.

Vasiliu râse, şcolar pus pe şotii.

— O ţin la serviciu, în general. Dar simţeam nevoia să discut cu tine, să vezi ce am realizat, cum am depăşit unele probleme care păreau oricărei minţi normale absolut insurmontabile. Problemele care ne torturau atunci, la început, ţii minte? Făcu cu ochiul: Am scos documentele tiptil, în fiecare zi câte puţin, ca să nu mă simtă căpoşii ăia de au în grijă păstrarea secretului, îs ca iepurii, se sperie de umbra urechilor lor. Chicoti: Dacă ar şti, m-ar scalpa!

Era în Vasiliu o explozie de bucurie copilărească, o bucurie cu pantaloni scurţi şi romanele lui Jules Verne sub pernă, care impresiona până la contaminare, electriza.

— Ce păcat că n-am putut duce lucrarea până la capăt împreună… În fine, aşa a fost să fie… Uită-te aici…

Apucă o planşă şi începu să explice. Zăboviră două ceasuri şi jumătate în birou. Vasiliu, furat de expunere şi interminabile divagaţii, nu băgă de seamă cum trece timpul. Dragu, în picioare, îl urmărea atent cu degetul gros agăţat în ultimul nasture al vestonului.

La masă, discuţia continuă. Vasiliu, care nu epuizase nici măcar un sfert din câte avea de spus, stabili o nouă întâlnire pentru vineri.

— Mâine şi poimâine sunt ocupat. Un soi de simpozion ştiinţific cu nişte urangutani pe care Aurel Vlaicu i-ar fi bătut pe umăr: „Mai învăţaţi!“

Dragu începu să râdă:

— Dar de unde vin?

— Habar n-am şi cred că nici şeful nu ştie mai multe, dar aşa suntem noi, politicoşi şi ospitalieri. Există prin lumea asta largă tot soiul de universităţi-fantomă de care n-a auzit nimeni. Părerea mea e că ăştia fac turism…

În drum spre hotel, Gheorghe Dragu încerca să-şi revină:

„Ce baftă, Dumnezeule! Ce baftă! Nu-mi vine să cred şi mi-e frică… Mi-e al dracului de frică. E prea frumos!”

51

— Cu doctorul Paraschivescu, vă rog!

O voce nazală, automatizată, se interesă:

— Cine-l caută? Ştiţi, e foarte ocupat.

— Şi eu. Maior Minerva Tutovan.

— Aşteptaţi, să întreb.

Aşteptă exact trei minute – Minervei i se părură zece –, întrebându-se de ce la unele instituţii, iar spitalele deţin primul loc, un răspuns, indiferent de natura lui, dar mai ales pozitiv, la cel mai inofensiv serviciu solicitat, era acordat ca o mare favoare; aroma de privilegiu răzbătea prin toate crăpăturile.

Un „da!“ puternic bubui în urechile Minervei, întrerupându-i reflecţiile.

— Doctorul Paraschivescu?

— El.

— Sunt…

— Ştiu cu cine vorbesc, ştiu ce doriţi. Pe scurt!

„Hm! făcu Minerva în gând. Uite unul care nu plăteşte convorbiri adiţionale…“

— Mă urmăriţi? Pacienta… Se adresă în surdină persoanei de lângă el: Cum zici c-o cheamă? Aha! Reveni la tonul normal: Da, deci pacienta Nina Mihai nu poate fi încă vizitată.

— Când credeţi că…

— Doamnă, aici nu-i croitorie, e spital. N-avem termene, n-avem plan, n-avem normă! Pot să vă spun că se află în afară de orice pericol, dar e departe de a fi depăşit şocul.

Deocamdată o supunem unui tratament susţinut de antibiotice şi barbiturice. Am fost clar?

— Foarte clar şi, în special, amabil.

— Mi-au mai spus-o şi alţii.

— Deci nu sunt singura mincinoasă. Vă mulţumesc.

52

Când se trezi, constată cu stupefacţie că dormise aproape douăzeci şi patru de ore. Era tot întuneric şi ceasul de pe bufet, neînvârtit, se oprise. Se uită la cel de mână, electronic.

— Da! exclamă năuc. E unşpe jumate, 25 noiembrie. Ieri a fost 24… Fantastic!

Vlad Calotă intră în bucătărie şi îşi umplu un pahar cu suc de portocale. Nu se dezmeticise încă bine, îşi simţea mintea tulbure şi mişcările n-aveau siguranţă.

Dintr-o dată chipul lui Cati îi răsări dinaintea ochilor. Şi, din nou, inima i se chirci, nod dureros. Expresia uşor nătângă, caracteristică primelor cinci-zece minute de după trezire, se alungă brusc. Trăsăturile se crispară, i se boţiră, ca strânse în pumn.

Lăsă sucul neisprăvit şi îşi turnă un coniac. Ştia că nu asta era soluţia, dar, pentru moment, constituia un paliativ, un anestezic. Iar pe el îl interesa momentul: chinuitor, sfâşietor, de nesuportat.

Îmbrăcă un halat gros şi se trânti în fotoliu. Ţinea paharul în mână. Lichidul auriu alterna imagini cu acelaşi chip: Cati…

Cati sub sălcii, undeva la marginea Bucureştiului, într-un amurg splendid de toamnă, Cati în ţinută de seară, „cea mai distinsă femeie din lume“, la Athénée Palace, Cati proaspătă, parfumată, în halatul lui de baie, Cati, ca să-l amuze, imitând servirea plină de stil a ceaiului într-un castel englezesc, Cati suspinând ca un copil în somn…

Cati, cu privire de gheaţă, ţinând un revolver în mână. Degetul apasă pe trăgaci o dată, de două ori…

Inginerul se cutremură, îşi duse palmele la urechi de parcă împuşcăturile ar fi răsunat aievea, în odaie. Se uită la fotografia ei. Ochii îl usturau din cauza lacrimilor.

— De ce, iubita mea? De ce ai stricat? De ce ai ucis dragostea noastră?

Un fel de a vorbi, şi Calotă era conştient. O iubea şi acum, poate şi mai aprins, tocmai pentru că iubirea lor devenise imposibilă. Nu dispreţul, nu ticăloşia partenerului, nu dezamăgirile pe care ţi le face cadou asasinează dragostea. Despărţirile în asemenea situaţii le operează foarfecele raţiunii, dar inima continuă să sângereze. Cel care ucide şi vindecă totodată şi totdeauna e timpul… Vlad trăia din plin sentimentul.

— Spune-mi totul… Dar te rog, fără menajamente. Mai rău decât atât nu poate fi nimic. Vreau să ştiu adevărul, Cati. Măcar atât merit. Hai, ia-o de la început…

Cati oftă:

— Cercetările tale au stârnit interesul agenţiei încă de acum trei ani. Dăduseşi un interviu într-o revistă ştiinţifică, unde enunţai subiectul acestor cercetări şi precizai, ca răspuns la una din întrebările reporterului, că probabil lucrarea va mai dura câţiva ani.

Inginerul o cercetă cu gura căscată:

— Incredibil! E de-ajuns un articolaş, ca să pui o armată în mişcare?

— Nu o armată, doar pe mine, surâse Cati. Cu titlu de informaţie, pot să-ţi spun că agenţia dispune de un birou unde lucrează cincizeci de salariaţi, specialişti în treizeci de limbi şi a căror activitate constă în lecturarea a tot ce înseamnă revuistică ştiinţifică în lume, vânând exact acest soi de „articolaşe“. Unele rămân simple articolaşe, dar, de cele mai multe ori, reprezintă o sursă excelentă de informare privind cercetările în toate domeniile – medical,

tehnic, ştiinţific – pe glob; constituie startul unor acţiuni de spionaj dintre care unele intră efectiv în istorie. Deci nu trebuie să te surprindă că în ceea ce te priveşte, beculeţul roşu se aprinsese de mult.

Lui Calotă i se păru că visează şi iarăşi se simţea înotând, mai corect spus, luat de vârtejul fantasticului. Cui i-ar fi trecut prin minte – lui în nici un caz – acum trei ani că undeva, într-un birou de la capătul lumii, este vehiculat numele său, luat în colimator, trecut în „planul de muncă“.

— Am primit deci sarcina să te cunosc şi cu orice chip să te cuceresc.

— De ce cu atâta timp înainte?

Cati îl bătu uşor cu degetele pe obraz:

— Dragul meu drag! Munca noastră e migăloasă, se lucrează cu acul – gândeşte-te la artizanatele chinezeşti – şi nu cu ciocanul, se are în vedere fiecare amănunt. „Victima“ este în primul rând bine studiată, apoi prelucrată şi, în sfârşit, cucerită, încrederea sa în cel care-l manevrează trebuie să fie desăvârşită. Or, performanţa nu se poate realiza în câteva luni…

— Înţeleg… De ce te-au ales tocmai pe tine?

Cati îl privi cochetă:

— Se pare că încă nu arăt foarte rău. Începu să râdă. S-a ţinut seama de personalitatea ta. Nu erai genul de quinquagenar pe care să-l ameţească o starletă de nouăşpe ani sau un vamp sofisticat à la manechinele lui Yves Saint-Laurent. Ne-am înşelat?

— Nu… Probabil că nu.

— Robin – ăsta-i numele boss-ului, în principiu, dar poţi paria că actul de naştere glăsuieşte altfel –, sfătuindu-se cu echipa de psihologi şi computere, a ajuns la concluzia că, dacă se merge pentru captarea ta pe formula „infiltraţi-i o femeie“, trebuie optat pentru un anumit tip. O persoană matură, distinsă, discret senzaţională. Adică, nu un far, ci senzaţională în stilul marii doamne, care se lasă greu descoperită. Revelaţia s-o ai cunoscând-o din ce în ce mai

bine, căci „o zgomotoasă“, o stridentă – joc de artificii – te-ar fi speriat. Adăugă, râzând: Trebuie să-ţi spun că, de cum te-am văzut la Marineşti, de la cea dintâi privire, mi-am dat seama că Robin nu se înşelase.

— Cum ai ajuns la ei?

— Îi cunosc de mult. Nu mă aflam întâia oară în România. Mai fusesem de două ori, ca turistă, şi o dată făcând tranzit spre Istanbul. Niciodată până atunci în misiune.

— Ştii ce mi se pare ciudat? Nu întreţin relaţii amicale cu Marineştii, iar atunci mă aflam pentru prima oară la ei în casă.

— Cunosc. I-ai fost pacient, te-a operat de ulcer. Pe urmă, v-aţi revăzut la mare, unde eraţi vecini de vilă.

— Exact. Pe perioada respectivă am fost într-adevăr foarte apropiaţi – plajă în comun, canaste, ştii cum se întâmplă în concediu –, dar ulterior ne-am rezumat la simple acte convenţionale. Felicitări de sărbători, câte un telefon. M-a surprins chiar invitaţia.

— Eu le-am sugerat-o. Mai în serios, mai în glumă, i-am spus Celei că nu mă amuză o petrecere fără partener. Îmi place să fiu însoţită, dansată – nu de soţii prezenţi sub ochiul vigilent al nevestelor – şi că, în fond, am venit să mă distrez şi am chef să flirtez cu un bărbat drăguţ şi liber. Mi-au înşirat câteva nume, printre care şi al tău. Te-am preferat sub pretextul neserios, dar în situaţii din acestea trăsnăile amuză, totul pare plauzibil, că-mi place numele tău. E atmosfera festivă care înlătură orice suspiciune; ne place să fim nebuni, ni se pare că suntem iar tineri. După aceea a fost simplu, cunoşti continuarea.

Se aşternură minute lungi de tăcere. Cati, mereu calmă, neclintită ca o statuie, privea undeva, în gol, cu gândul spre cine ştie ce meleaguri, la cine ştie ce chipuri.

Pe Calotă liniştea îl apăsa, o simţea concretă, volum, contur, greutate… Îşi drese glasul:

— În fond ce vrei de la mine, Cati?

Femeia surâse cu tristeţe:

— E aşa de greu să ghiceşti?

— Te rog, spune-mi limpede ce doreşti.

— Să vii cu mine.

— Eu… singur?

Cati respiră obosită, îşi trecu palma peste frunte, o lăsă să alunece în lungul obrajilor, oprindu-se la rădăcina gâtului.

— De ce îngreunezi, de ce complici lucrurile?

— Pentru că vreau să ştiu exact cum stăm. Dacă vin doar cu valiza de schimburi, fără – accentua aproape silabisind – *nimic altceva*, invitaţia ta rămâne valabilă? Te rog să-mi răspunzi doar cu da sau nu.

Cati îl privi în ochi, fără urmă de şovăială. Era o femeie curajoasă şi care ştia să întâmpine bărbăteşte orice situaţie. Declară răspicat:

— Nu.

Vlad Calotă se lăsă pe spate, încercând să râdă. Izbuti doar un schimonosit jalnic:

— Deci nu eu te interesez, iubita mea, ci lucrarea. Trebuia să fi înţeles de la început. Te felicit, Cati, te-ai prefăcut minunat de bine, ţi-ai jucat rolul impecabil.

— Vlad, hai să nu cădem în melodramatic, suntem prea bătrâni pentru scene de vodevil. Ştii bine că te iubesc. Nimeni nu se poate preface la infinit, iar pe o femeie pe care o ţii în braţe trei ani de zile, oricât ai fi de inexpert, o simţi. Te iubesc din toată inima.

— Renunţă atunci la ideea de a-mi scoate lucrarea din ţară.

— Nu pot.

— De ce? Ca în orice domeniu, presupun că şi în munca voastră există eşecuri. O misiune ratată şi basta! Scuzaţi-mă, data viitoare voi fi desigur mai norocoasă. Te descăpăţânează domnul Robin?

— Da.

— Şi-mi vorbeai mie de literatură proastă.

— Nu te mint. Mă lichidează. N-aş fi primul agent care piere „subit“.

— Tot nu înţeleg! aproape ţipă inginerul. Au existat dintotdeauna şi lozuri necâştigătoare.

— De acord, dar pe ăsta nu-l acceptă. De la început, s-a înverşunat mai mult decât oricând altă dată, ca să obţină rezultatul cercetărilor tale. Presupun, de fapt sunt sigură, că aplicarea lor practică ar duce la beneficii financiare fabuloase, de unde şi preţul fantastic pe care Robin îl va cere unui trust sau altul.

— Şi dacă eu totuşi spun nu?

Cati ridică din umeri.

— Mă condamni la moarte.

— Şantaj?

— Nu. Adevărul-adevărat.

— Rămâi aici, cu mine, şi mâna diabolică a lui Robin nu te va mai ajunge.

— Asta s-o crezi tu! râse Cati. Ne-ar ajunge oriunde. În afară de aceasta, aici eu va trebui să plătesc nişte poliţe statului român. N-am venit ca turistă, să vizitez mânăstirile din nordul Moldovei.

— Deci nu există decât o singură alternativă: ori documentele, ori capul tău.

— Ai rezumat perfect situaţia… Ascultă, Vlad. Dacă m-ai iubi, lucrurile ar fi liniar de simple.

Calotă o privi lung şi din nou ochii i se umeziră, glasul răsună nesigur:

— Te iubesc din tot sufletul, dar îmi ceri imposibilul, înţelege-mă!

Cati îşi retrase mâinile iritată:

— Mă iubeşti! La naiba! Auzi, Vlad, în viaţa mea am fost prea iubită, adorată, pot s-o spun fără lipsă de modestie, ca să nu ştiu cum arată dragostea: din faţă şi din profil, ce culori are. Când iubeşti, mănânci nouri, muţi munţii din loc, ridici piramide sau le arunci în aer!

— Sunt gata să încerc toate variantele, dar nu-mi cere…

Se întrerupse cu un icnet. Cati insistă:

— Ce? Ce să nu-ţi cer?

— Să-mi pierd respectul faţă de mine… Nu-mi cere vânzarea…

Claxonul taxiului.

— Să te conduc.

— Dacă vrei… Sunt convinsă că încă n-am auzit ultimul tău cuvânt…

Inginerul, istovit, se clătină pe picioare.

— Lasă-mă, Cati, acum… Câteva zile…

Uşor ameţit, Vlad Calotă se azvârli în pat. Se trezi în timpul nopţii şi, mahmur, azvârli perna udă.

53

Marin Dumitriu fu mai mult decât surprins recunoscând la telefon glasul avocatului Nicolau. În termeni şi pe un ton mult cenzurate faţă de întrevederea precedentă, avocatul îi propuse o întâlnire, „în interesul ambelor părţi“.

— La Ciocârlia îţi convine? Nu-ţi ascund, domnule Dumitriu, că pe mine m-ar avantaja. Sunt lângă tribunal şi am o zi foarte plină…

— Lăsaţi pe mâine.

— În nici un caz. Este de maximă importanţă să ne vedem azi.

Dumitriu nu se putu împiedica să reflecteze că avocatul evita sistematic să-l invite la el acasă.

„Probabil nu sunt îndeajuns de nobil ca să-i trec pragul domeniului personal. E din ăia care-şi închipuie că trebuie să te simţi onorat că acceptă să stea cu tine la masă, în sufrageria lui, iar «plebeilor» le dă ferm să înţeleagă că există o limită în toate. Pe de altă parte, lui i s-ar părea foarte normal să fie invitat la Buckingham…“

Pe Dumitriu, chestiunea îl lăsa absolut rece şi era unul din puţinii oameni complet lipsiţi de snobism. A întreţine relaţii cu x numai pentru că reprezintă fie o forţă socială, fie un nume de afiş şi a-l evita în acelaşi timp pe y, omenos şi simpatic pentru că „înţelegi, nu mă pot preta să mă bată pe umăr un chelner“, de pildă, sau cine ştie ce slujbaş modest, i se părea culmea aberantului. Cu doi ani în urmă cunoscuse pe litoral bucătăreasa de la restaurantul Pui de Urs: o fiinţă veselă, tonică, robustă. Dumitriu se distrase

straşnic – era un deliciu de zile mari s-o auzi „controversându-se“ cu muşteriii – şi chiar azi îşi spunea că aceasta fusese nu cea mai, ci singura femeie spirituală pe care o întâlnise în viaţa lui. Femeile pot fi receptive la umor; savurează o situaţie sau o glumă, pot interpreta minunat umorul altora, dar nu-1 inventează ele însele aproape niciodată.

Independent însă de toate acestea, era prea înnegurat ca să se mai simtă jignit de orice fel de atitudine din partea oricui ar fi venit. Se împlineau două zile de la dispariţia, aproape fuga lui Dan, iar sufletul şi inima îi erau strivite de grijă. Îşi manifestase sentimentele faţă de Minerva:

— Nu înţeleg… Măcar o notă, două cuvinte pe o margine de ziar să-mi fi lăsat. E un obicei statornicit la noi, în casă chiar în timpuri…, cum să zic eu, normale. „Mă duc la cinema, sau la meci, sau ies cu Adriana…“

— Mai mult ca sigur, opinase Minerva, nu i s-a lăsat timp. A fost zorit în mod deliberat.

— De ce?

— Dar e simplu, surâse Minerva. Admiţând că întâlnirea era fixată peste o oră exista riscul ca Dan să ne avertizeze, iar persoana n-ar fi putut acţiona.

Deşi abia ora douăsprezece, localul era pe jumătate plin. Aşezându-se la o masă în apropierea ferestrei, camuflată de draperie, Dumitriu inventarie distrat consumatorii. Majoritatea o dădeau pieţarii. Îi recunoşteai dintr-o privire, după aerul de stridentă bunăstare, siguranţa agresivă generată de un portofel bine căptuşit, sănătatea ţeapănă specifică speciei, oameni robuşti, fălcoşi, bogaţi în ceafă şi pântece, cu obrajii uriaşe mere domneşti şi danturi „înnobilate“ de doi-trei dinţi de aur.

Comandau cu aplomb de stăpâni, tratând ospătarii cu o familiaritate cu sens unic. Persoanei a doua singular chelnerii îi răspundeau cu pronume de reverenţă. Femeile care îi însoţeau erau la fel de clasice: bine hrănite, cu mult aur pe degete şi cu baticuri mari, înflorate, pe umeri.

Nicolau intră aferat, scuzându-se din mers:

— Iartă-mă, m-a reţinut un client. De! Fiecare îşi închipuie că nu ai decât dosarul lui pe cap.

— Nu face nimic.

Avocatul intră direct în subiect:

— Din câte sunt informat, în momentul de faţă, ne aflăm amândoi în aceeaşi barcă. De când a dispărut Dan?

— De două zile…

— Iar fie-mea de şapte. Şi repetă cuvântul pentru care se părea că are o preferinţă specială: Este inadmisibil! I-nad-mi-si-bil!

— Asta-i situaţia, spuse cu amărăciune Dumitriu. Ce putem face?

— Putem!

Dumitriu îşi ridică privirea: Nicolau era desigur schimbat – obrazul devenise ceva mai colţuros, energia trepidantă pe care în general o emana începuse să capete nuanţele neliniştii – dar, în ciuda caracterului nestăpânit, sentimentele, emoţiile ştia să şi le ţină în frâu. A-ţi trăda slăbiciunea de moment, echivala probabil în mintea avocatului cu o crimă.

— Convingerea mea este că maioreasa şi echipa ei privesc situaţia cu oareşcare nonşalanţă.

— N-aş zice, observă Dumitriu.

— Ascultă-mă pe mine, domnule! Sunt profesionist, sunt versat, am avut nu o dată de a face cu ofiţeri de miliţie sau securitate. Nu susţin că ar fi rea-voinţă la mijloc, dar sunt şi ei oameni. Au zeci de dosare pe cap şi pe urmă, ca în orice meserie, intervine şi blazarea. Eşti de acord?

Dumitriu declară moale:

— În principiu, da…

— Oricât de umani ar fi, pentru ei cazul Adriana-Dan rămâne încă un caz, alături de altele, nici primul nici ultimul. Nu pot să vibreze, să se frământe cum o fac eu sau dumneata.

— Firesc. În mai puţin de un an, ar fi toţi la balamuc.

Nicolau îl cercetă contrariat.

— Îmi place obiectivitatea dumitale, îţi admir sângele rece.

— Nu cred că ar fi vorba despre aşa ceva, ci doar de un elementar bun simţ pe care durerea nu mi-l întunecă. Nu sunt ei vinovaţi că şi Adriana şi Dan, neconformându-se indicaţiilor, s-au vârât singuri în cuşca fiarei. Cel puţin fiu-meu este de neiertat. Experienţa Adrianei era suficientă pentru a-l determina să fie de două ori atent la ce face.

— În sfârşit! Chestiunea în sine, gradul de tembelism demonstrat de amândoi pot fi discutate şi altă dată. Ceea ce vreau să-ţi propun este iniţierea unei acţiuni comune. Se impune să colaborăm, este în interesul copiilor noştri. Se interesă inutil, tic verbal: Mă urmăreşti?

— Bineînţeles.

— Am obţinut o audienţă pentru mâine la ministru.

— Ce aveţi de gând să solicitaţi?

Avocatul se uită la Dumitriu ca la un nebun:

— Cum ce solicit? Să se acorde o atenţie specială acestui caz, nu cercetări de rutină, să i se afecteze un număr corespunzător de lucrători operativi, ritm şi eficienţă.

Un surâs palid adie pe buzele lui Dumitriu. Cât de mult îl caracterizau pe avocat aceste cuvinte! Egolatrul obişnuit să se afle totdeauna în prim-plan, să se ţină seama, totdeauna şi cu prioritate absolută, exclusiv de dorinţele şi de pretenţiile lui. Individului căruia, prin caracter şi amabilitatea destinului, nimeni şi nimic nu i s-a opus.

— Ce ar trebui să fac eu?

— Asta-i chestiunea pentru care te-am contactat. Am redactat un memoriu – arătă instinctiv spre servietă –, îl am la mine, îţi voi da şi dumitale o copie – în numele ambilor. Nu trebuie decât să semnezi. Şi, zic eu, ar fi nu numai bine şi indicat, ci imperios necesar, să mă însoţeşti mâine.

— În audienţă?

„Ăsta-i tâmpit! gândi Nicolau. Că doar nu la dame îl chem!“

— Fireşte. Altă greutate avem, altfel te impresionează şi iei în consideraţie doleanţele a doi inşi loviţi de aceeaşi piatră Totdeauna frontul comun are infinit mai multe şanse de izbândă decât o acţiune izolată.

Fără să aştepte răspunsul lui Dumitriu, deschise servieta elegantă. Scoase câteva coli bătute la maşină, prinse într-o clamă.

— Poate vrei să te uiţi peste asta…

Dumitriu îl opri ridicând uşor palma.

— Nu.

— Ce nu?!

— Domnule Nicolau, nu vreau să vă jignesc, poate că ceea ce iniţiaţi dumneavoastră este un lucru bun, dar fiecare are dreptul să gândească singur.

Avocatul îl măsură printre gene. Oscila între stupefacţie, enervare şi sângeroasă ironie.

— Şi ce anume gândeşti dumneata?

— Că nu mă voi ralia acţiunii dumneavoastră.

Nicolau aruncă ostentativ hârtiile peste servietă.

— Îmi pot permite să te întreb de ce?

— Desigur. Nu mă interesează un front comun şi nu văd necesitatea de a reclama nişte oameni…

Avocatul îl întrerupse brutal:

— Cine a vorbit despre reclamaţie?

— Ştiu că mă consideraţi un mare neghiob, ca să nu zic imbecil, surâse Dumitriu, şi poate că sunt. Se mai întâmplă totuşi să desluşesc sensul cuvintelor, chiar dacă sunt machiate. Ce altceva faceţi dumneavoastră mâine decât să vă plângeţi împotriva „indolenţei, lipsei de energie şi dezinteresului“ unor oameni care după opinia mea se dau peste cap, fac tot posibilul, să rezolve satisfăcător chestiunea noastră.

Perplex, Nicolau începu să-şi adune ţigările, bricheta, memoriul.

— Domnule Dumitriu, pot să-ţi spun că eşti un original.

— Nu… Dar am oroare, urăsc delaţiunea, şicana, denunţurile. Răul făcut conştient şi mai ales gratuit.

Avocatul se învineţi:

— Adică asta-i părerea dumitale despre mine? Că şicanez, că fac turnătorie, că mă duc mâine să-i strâng de gât pe la spate pe Tutovanca et Comp.?

Dumitriu zâmbi cu toată figura:

— Ce importanţă poate avea pentru dumneavoastră, *marele* maestru Nicolau, părerea unui nătâng ca mine?

Avocatul puse motorul în funcţiune. Maşina demară nervos.

— Ce specimen! Hotărât, imbecilitatea n-are limite.

Dumitriu compostă biletul şi se agăţă de bara tramvaiului.

„Uite un număr care de pe acum se simte dăltuit în marmură. Şi bust şi statuie… De! Le-o fi plăcând unora să îngheţe prin parcuri sau la răscruci de drumuri.“

54

La două şi jumătate după-amiaza, telefonul din biroul Minervei zbârnâi. Era ofiţerul de serviciu, care raporta că locotenentul Mancaş, unul dintre lucrătorii însărcinaţi cu supravegherea imobilului din strada Visarion, semnalează apariţia presupusului tânăr căutat – Nelu Diaconeasa. În urmă cu câteva minute, părăsise blocul însoţit de o tânără şi luaseră un taximetru din staţie. Mancaş se angajase în urmărire.

Spre surpriza lui Mancaş aflat într-o *Dacie* care le stătea, lui şi colegilor de schimb, la dispoziţie de cinci zile, taxiul urmărit, după ce ocolise peronul de verdeaţă din mijlocul bulevardului, opri chiar în faţa MI-ului.

— Ei bravo! Asta-mi plăcu cel mai mult! exclamă. Le admirăm zidurile zi şi noapte ca după aia băieţelul dimpreună cu dulcineea sa să ne arate drumul spre minister!

Peste câteva minute, cei doi se aflau în biroul Minervei. Nelu avea un aer tâmp şi în ochi i se citea o spaimă pe care n-o poţi întâlni la valenţele respective decât în două instituţii bine stabilite: poliţie şi spital. Fata, deşi aparent genul „fâţă“ – 50 g. rimel, 40 fond de ten, ruj portocaliu în nuanţa părului şi sprâncenele plivite aţă –, avea un aer hotărât, iar în privire, o expresie de seriozitate care o făceau să pară mai matură decât era în realitate.

Minerva îşi ascunse zâmbetul. Cunoştea genul, dar mai ales o amuza ceea ce vedea în perspectivă. Mary era femeia care se „însoară“, nu se mărită, iar peste zece ani, va avea

toate atributele unui straşnic comandant de oşti. „Şi acolo să vezi instrucţie şi disciplină cu bărbatu-său şi copiii! Ce Legiunea străină! Ce regimentele americane de puşcaşi marini! Vax! Un duios nani-nani faţă de explozia unei tone de nitroglicerină.“

După cum se aşteptase, fata dădu startul. Diaconeasa o urmărea cu priviri de câine uitat în ploaie.

— Mă numesc Maria State şi sunt conductor arhitect la IPCT. Dânsul este… Avu o ezitare imperceptibilă… Este un bun prieten şi a venit să vă facă o declaraţie.

Minerva enumera maşinal:

— Nume, adresă, vârstă, profesiune, locul de muncă.

Nelu îşi recită datele pe un glas coborât, poticnindu-se la urmă.

— N… nu lucrez nicăieri.

— De când?

Nelu lăsă privirea în pământ.

— De aproape doi ani.

— Din ce trăieşti?

— Am… am avut ceva economii.

Mary îi sări în ajutor:

— Vă spune totul, pe rând.

— A, da? Bine. Surâse binevoitoare: De fapt, dumneavoastră de ce l-aţi însoţit?

Fata răspunse cu naturaleţe:

— Ca să-i fac curaj. E cam speriat şi a fost şi foarte bolnav. Dacă vă deranjez…

Schiţă o intenţie de a se ridica. Nelu o privi disperat, şoptind:

— Nu… Te rog.

Minerva înşurubă capacul stiloului şi îşi împleti degetele sub bărbie.

— Povestiţi-mi despre ce este vorba.

Diaconeasa o privi încurcat.

— Nu ştiu cum să încep.

— Cu începutul, suflă Mary. Aşa cum mi-ai povestit mie.

Întâi nesigur, căutându-şi prea mult cuvintele şi uneori confuz, pe măsură ce înainta cu relatarea, glasul lui Nelu devenea tot mai ferm, fraza cursivă şi chiar cultă. „A citit mult, îşi zise Minerva sau e un receptiv, le prinde din zbor, după ureche, dar corect.“

Înainte de a fi ajuns la jumătatea declaraţiei, Minerva îşi conturase până la definitiv fotografia pe dinafară, dar mai ales pe dinăuntru a lui Nelu Diaconeasa. Individul trăise, încă trăia, drama, din fericire nu tipică, a tânărului azvârlit de neşansă într-o conjunctură nefastă, solicitând pentru a o înfrunta şi depăşi o putere de rezistenţă şi o forţă de caracter pe care nu le avea; deziluziile grele pe plan profesional şi mai ales de familie, lipsa de imaginaţie a juvenilităţii, combinată cu tendinţa de a generaliza un accident „vasăzică asta e viaţa! Aşa arată ea cu adevărat!“ îl duseseră în mod inevitabil la prăbuşire.

Din când în când, Mary îşi ştergea tăcut ochii. Se jena de propria ei slăbiciune şi la un moment dat se scuză: „Cred că am răcit.“

„Va fi un generalissim sentimental“, surâse Minerva. Dar îi plăcea. „Fata asta îl iubeşte.“

— Atunci a intrat maestrul în viaţa mea.

— Maestrul, repetă Minerva. Nu ţi-a pomenit niciodată alt nume?

— Nu.

— Cum l-ai cunoscut?

Sângele vopsi dintr-o dată chipul lui Nelu. Ceru permisiunea să aprindă o ţigară.

— Trebuie să vă spun… Da, mi-e greu să vorbesc despre zilele acelea. Ajunsesem, cum se spune, pe rezervă, din economii îmi rămăseseră doar trei sute zece lei. Ţin minte cifra exact. Datoram chiria gazdei pe două luni şi mâncam o singură dată pe zi, la o lăptărie pe Moşilor… Nu spun toate astea ca să vă fie milă, dar aşa s-a întâmplat.

Minerva, contrariată, îl întrerupse:

— De ce nu te-ai dus la Braţele de muncă? Pentru început şi, ca să ieşi din impas, orice post reprezenta o soluţie.

— Da… Aşa s-ar părea, dar nu puteam. Fizic nu puteam. Zăcusem trei luni în spital. Când l-am părăsit, aveam cincizeci şi cinci de kilograme şi pe nimeni – rudă sau prieten – la care să pot apela. Medicul îmi prescrisese tot felul de fortifiante, măcar o lună de munte şi hrană substanţială. Mă credeţi că ameţeam după câteva sute de metri?

Minerva înclină capul. Da, îl credea. „Ca să vezi! Îmi închipuiam că pentru orice individ onest există cel puţin o soluţie în situaţii-cheie. Avem tot soiul de instituţii şi aşezăminte, autorităţi, care se ocupă de cei abandonaţi. Aziluri, case de copii, pensii alimentare… Până şi cei neoneşti găsesc loc de cazare şi trei mese pe zi. Dar, într-adevăr, ce poate face un om tânăr în situaţia lui Diaconeasa? Unde, cui să se adreseze în afară de rude sau prieteni? Şi dacă ăştia nu fac parte din inventarul nefericitului…?“

— Spune mai departe, îi şopti Mary.

— Nu vedeam cum să pot ieşi din impas. Aşteptam vara… Mă gândeam că mi-ar prii litoralul. Ca aer şi, cel mai important, la mare, în plin sezon, se găsesc tot felul de slujbe provizorii. Ajutor pe la vreun aprozar, la vreo cantină, sau la tonetele cu mititei şi cârnăciori de pe plajă, măturător, orice! Până atunci, ca să scot câţiva lei pe zi, făceam, v-o spun deschis, bişniţă cu bilete de cinema, dar din păcate eu nu rezistam să stau la coadă. Sursa mea esenţială de existenţă o constituia Alfred, caniche-ul unei vecine de bloc. Pentru cincisprezece lei, îl plimbam de trei ori pe zi.

Nelu Diaconeasa se întrerupse. Asudase şi Mary îi întinse batista ei. Se uită la ea recunoscător, apoi la Minerva, care păstra o înfăţişare gânditoare.

— Astă-primăvară, în mai, scosesem ca de obicei câinele pentru plimbarea de dimineaţă. Există pe „Fântânele“, între

blocuri, un squar mic, unde nu se aplică interdicţia privind intrarea în parc a persoanelor însoţite de câini. M-am aşezat pe o bancă şi după câteva minute a luat loc alături de mine un bărbat. Era maestrul.

— Presupun, nu se abţinu Minerva, că a început să se joace cu căţelul.

Nelu dădu din cap.

„Fireşte! se foi Minerva în scaun. Nimic mai simplu decât să intri în conversaţie cu o persoană care are câine, mai ales într-un parc... «Vai ce drăguţ e!... Ce rasă?... Câţi ani are?... Ce-i daţi să mănânce...» Cunoştinţa e garantată şi nu o suspectează nimeni...“

— Într-adevăr, se distra cu Alfred şi în timpul ăsta vorbea tot timpul. Mi-a făcut impresia unui om simpatic, grozav de prietenos. După două ore mă simţeam atât de captivat de persoana lui, încât îmi ziceam că aş da totul, deşi n-aveam nimic, pentru ca omul acesta să mă accepte ca prieten. La un moment dat, a făcut observaţia că nu arăt tocmai faimos. „Eşti bolnav, cumva?“ I-am istorisit în ce situaţie mă aflu şi vă rog să mă credeţi că nici azi nu înţeleg ce s-a întâmplat cu mine. Nu sunt vorbăreţ de felul meu şi niciodată n-am făcut destăinuiri unui străin. Dar omul ăsta îmi deznodase limba, fără vreun efort, prin irezistibila lui putere de fascinaţie. Când ne-am despărţit a avut un gest care m-a făcut KO:

„Să nu mi-o iei în nume de rău, Nelule, şi te rog să nu te simţi jignit. Ai fi putut să-mi fii fiu, iar eu pentru că am fost nu o dată la ananghie îţi înţeleg poate mai bine ca alţii problemele. Dă-mi voie să te ajut momentan. Desigur, nu-i mare lucru, dar te mai cârpeşti.“

Mi-a întins o mie de lei. Ca să curme orice discuţie, a schimbat rubrica. Nu ajutor, un împrumut fără alt termen decât momentul redresării mele financiare... De atunci am început să ne vedem.

— Des?

— Cam de două-trei ori pe lună, el pretextând că-i foarte ocupat.

— Cu ce?

Diaconeasa ridică încurcat din umeri.

— Nu mi-a spus niciodată clar. Un soi de inspector, revizor contabil cu mult teren.

— Ţi-a mai dat bani?

— Da. O dată două mii şi o dată cinci. „Ia-ţi medicamente şi hrăneşte-te bine! Să nu te preocupe banii. Mi-i restitui când o să te aranjezi.“ Nu vă puteţi închipui cât eram de impresionat. Cunoscându-l, începusem să cred iar în oameni. „Mă ajută, îmi ziceam eu, fără să ceară nimic în schimb. Asta se cheamă să ai un suflet mare…“

— Când ai început să te convingi de contrariul?

— În septembrie. Ne dădusem întâlnire la o berărie urmând ca după aceea să mergem la un match de baschet.

Minerva deveni atentă, sprâncenele i se încreţiră:

— Îl pasionează?

— Da! E mare microbist.

„Iată până acum pista cea mai sigură. Trebuie urmărite toate întâlnirile, mai ales cele importante.“

— Ne cunoşteam de câteva luni, urmă Diaconeasa, şi pentru prima oară îl vedeam sumbru, într-o dispoziţie cumplit de proastă. În seara aceea luam cunoştinţă cu cea de-a doua înfăţişare a maestrului. Dar, orice ar fi făcut, în orice lumină, cât de nefavorabilă s-ar fi arătat, eu tot i-aş fi găsit o justificare, iar admiraţia şi recunoştinţa mea rămâneau intacte.

„Fără îndoială, o personalitate de relief, reflectă Minerva. Într-un fel sau altul, toţi cei care l-au întâlnit sau l-au cunoscut au rămas puternic impresionaţi. Adriana, bătrâna Manta, Diaconeasa, toţi i-au simţit forţa malefică…“

— Mi-a cerut să fac cunoştinţă cu o fată. „Pentru un băiat drăguţ şi prezentabil nu-i o problemă, presupun…“

— Nina Mihai? întrebă Minerva.

Tânărul tresări:

— Da. De unde… Mă rog…

Trăsăturile lui Mary se înăspriră. Cu un efort, reveni la expresia obişnuită. Îi dădu ghes cu o voce aspră, depăşindu-i intenţia.

— Hai! Nu te mai întrerupe tot timpul.

— Da…, iartă-mă. Nu mă întrerup.

Minerva îi veni în ajutor:

— Deci trebuia s-o cunoşti pe Nina Mihai?

— Da. Mi-a dat semnalmentele şi mi-a precizat că o pot întâlni cu siguranţă în fiecare joi la biblioteca de cartier Dimitrie Anghel.

— Ce explicaţie ţi-a dat?

— „Mă interesează fata asta. Ai să înţelegi mai târziu de ce. Deocamdată, bagă cărbuni, fă pe îndrăgostitul din romanele bunicii. Delicat, manierat, gentil.“ Mi-a dat un plic cu două mii de lei: „Să ai de cheltuială. Fii atent mai ales la flori: în fiecare zi, şi buchete care iau ochii. E trucul cel mai ieftin, merge sută la sută şi, culmea, cea mai mare parte dintre bărbaţi îl ignoră…“ Mi-a mai dat o serie de indicaţii care să-mi netezească drumul.

Ochii lui Mary zvârleau lasere. Minerva însă era curioasă. „Interesant şi instructiv de aflat care-s manevrele de învăluire ale unei zâne. Maestrul mi se pare că ştie ceva carte.“

— Adică?

Nelu se foi jenat. Detaliile pe temă îi erau infinit penibile. Faţă de Minerva, ca femeie, faţă de iubită…

— Cum să vă spun… Generalităţi: „Nu iniţiative brutale. Arată-te timid, vorbeşte-i despre poezie, fă-o să creadă că ai exact aceleaşi gusturi cu ea – ce întâmplare fericită că ne-am întâlnit –, spune-i că lucrezi la Buftea. Regizor secund, operator, ceva în genul ăsta. Pe toate gâştele le impresionează lumea filmului. Fii un ascultător atent şi arată-i că are o personalitate captivantă, îi dai astfel posibilitatea să vorbească despre ea, ceea ce femeile adoră. Şi atenţie! N-o asalta. Nu precipita lucrurile, nu te arăta

grăbit. Femeilor, mai ales foarte tinere, le plac haltele dese şi pitoreşti spre dormitor…“

„Ehei, Minervo, soro, mai ai de învăţat! Şi, ca să fiu onestă, nici una din «poveţe» nu-i lipsită de bun simţ, dovedind în acelaşi timp o temeinică, aş zice aprofundată, cunoaştere a sexului graţios.“

Azvârli o privire întâmplătoare spre Mary. După încleştarea maxilarelor, putea paria că nicivo singură plombă nu-i va rămâne întreagă.

Nelu îşi plecă din nou privirea:

— Vă rog să mă credeţi… Îmi e ruşine şi am remuşcări pentru felul odios în care m-am comportat cu Nina.

— Odios! scrâşni Mary. Puţin spus! Ai fost de o murdărie abjectă, de o ticăloşie fără precedent.

Minerva interveni cu blândeţe:

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră, aş prefera să nu cunosc unele amănunte. Sunt situaţii când vorba din bătrâni „ia-l pe om de la răscrucea de uliţă unde v-aţi întâmpinat, şi nu-i cerceta îndărăt cărarea“ rămâne perfect valabilă.

Mary reflectă câteva clipe, apoi se ridică brusc:

— Cred că aveţi dreptate. Cunoşteam în principiu povestea, dar amănuntele sunt ucigătoare. Se adresă lui Nelu înainte de a ieşi pe uşă: Să ştii că mă ţin de cuvânt.

Minerva răsuflă uşurată. Chiar dacă pentru Diaconeasa prezenţa iubitei reprezenta un sprijin, de faţă cu ea însă, inerent, se simţea încorsetat de elementare norme de decenţă.

— Presupun că tratamentul sugerat de maestru a dat rezultate.

— Fulgerătoare. În mai puţin de trei săptămâni Nina era toată doar o inimă în flăcări. Maestrul se arăta încântat: „OK! Până acum ai reuşit foarte bine. Trecem la mişcarea a doua. Fata este, după cum ştii, secretara particulară a inginerului Vasiliu…“ Încă nu înţelegeam ce urmăreşte, şi nu v-o spun ca o scuză, dar ca să-mi explic într-un fel

neghiobia. În realitate, eu habar n-aveam că tipul nu-i un simplu inginer, că se ocupă de cercetări de primă importanţă, că tot ce face omul ăsta poartă eticheta secret.

— Continuă, te rog.

Nelu îşi duse mâna la frunte, adunându-şi gândurile.

„Şpilul este cum o iei“, mi-a spus.

„Ce trebuie să facă?“

„Tot ce bate la maşină pentru Vasiliu să aibă un exemplar în plus, de care inginerul, evident, să nu ştie. Treaba este extrem de simplă când copiază. Şi, dacă tipul dictează, nu-i complicat. Cine-i atent la câte file bagă dactilografa în maşină? În timp ce asta schimbă pagina, celălalt de obicei se uită pe materialul care trebuie dictat în continuare.“

„Aha. Şi urmează probabil ca acel exemplar suplimentar să-l subtilizeze…“

— Exact! Subliniez, esenţial este felul în care îi expui problema. Trebuie să-i reduci la maximum sentimentul de culpă, insistând însă asupra importanţei care o prezintă pentru tine.“

„Cum motivez cererea mea?“

„Aici voiam să ajung. Te iubeşte, nu? În regulă! Vei susţine că eşti supus unui şantaj dur şi că refuzul ei te-ar putea costa capul. Trebuie să fii convingător. Scrupulele i le vei adormi lesne… În fond, nu-i dai toată lucrarea, ci doar fragmente… N-au legătură… Nu pot fi asamblate. Cine are habar de materialul lucrat anterior? Maestru-i nebun, iar viaţa mea e în joc…“

— Cum a primit Nina Mihai această propunere?

— A avut o reacţie mult mai puternică decât mă aşteptam. S-a înverzit. N-am văzut în viaţa mea un om înverzindu-se, credeam că-i o simplă metaforă, dar eu am văzut-o. S-a rezemat de masă, gata să cadă.

„Asta nu se poate, Nelule. Lucrările lui Vasiliu sunt, constituie secrete de stat.“

„Da, desigur, dar câteva pagini acolo… Dă-i ceva ca să-i închidem gura…“

Pe scurt, a refuzat. Cu lacrimi, căzându-mi la picioare, rugându-mă s-o iert, dar categoric. Şi atunci maestrul s-a decis să intervină. Ne-am întâlnit toţi trei la restaurantul Bucureşti.

— Când?

— Acum două săptămâni.

„Celebra seară când i-au văzut Adriana şi Dan. E clar!“

— Iniţial, continuă Diaconeasa, a încercat s-o ia cu duhul blândeţii. Nina a rezistat, a rămas fermă pe poziţie. A rezistat şi când maestrul şi-a schimbat brutal atitudinea. Vă spun sincer, am fost, sunt şi azi surprins de reacţia Ninei. Este o fire slabă, timidă, care, neavând până acum mare lucru de la viaţă, te-ai fi aşteptat să se agate cu dinţii de orice firicel de fericire.

— Hm, comentă Minerva. Mi-e teamă că dumneata n-ai intuit-o prea bine. N-aş zice că-i fire slabă o tânără care dă de cinci ori concurs pentru intrarea în facultate şi continuă să persevereze, o fată îndrăgostită până peste cap care e în stare să refuze ceva omului iubit! Vorbeai de schimbarea la faţă a Maestrului!

— Da… Părea cu totul alt om. Dintr-o dată devenise dur, cinic, în stare de orice. Să mitralieze tot restaurantul, să arunce în aer un oraş. Şi-a dat cărţile pe faţă în cuvinte răspicate:

„Domnişoară, ai de ales, şi imediat: sau îmi procuri un exemplar suplimentar din tot ce baţi la maşină şi mulajul cheii de la fichetul cu documente, ori dosarul amicului Diaconeasa ajunge în faţa tribunalului militar pentru crima de trădare de ţară.“

— Şi?

— În cele din urmă a cedat. Sărmana însă încerca să câştige timp. Pretindea că Vasiliu i-a dat concediu pentru câteva zile, el urmând să plece la Cluj. Maestrul n-o slăbea.

„N-am timp să aştept. Te duci chiar acum la Vasiliu acasă şi îmi aduci material.“

„Ce material să vă aduc? Îşi încuie toate hârtiile în fichet, iar încăperea respectivă e zăvorită ca o cetate.“

„Mă mulţumesc pentru astă-seară cu foile de indigo. Să nu-mi spui că şi pe astea le vârâ în safe. E ora opt, menajera încă n-a plecat. Pretinzi că ai uitat ceva în birou…“

— Mărturisesc, spuse Diaconeasa, n-am înţeles nici azi ce-i venise să forţeze pe cât de dur, pe atât de inutil situaţia Ce mai contau la urma-urmelor câteva zile?

Minerva zâmbi:

— Nu era deloc inutil. Indigoul poate vorbi la fel de bine ca şi pagina albă. Şi, dacă a insistat ca Nina să acţioneze chiar în seara aceea, este pentru că voia să obţină fără întârziere din partea ei o probă de loialitate şi deci un instrument de şantaj. Punându-i laţul de gât imediat, îşi asigura supunerea pe viitor. N-ar mai fi putut da înapoi… Ce s-a întâmplat mai departe?

— Am dus-o cu chiu cu vai până la casa lui Vasiliu. O aşteptam amândoi în maşină. S-a întors după zece minute cu două file de indigo. Arăta ca o moartă. După câteva zile mi-a adus mulajul în ceară al cheii. Mi l-a întins fără să mă privească. Peste noapte am rămas la ea… O noapte cumplită. Plângea, avea frisoane, era torturată de remuşcări şi grijă pentru soarta mea. Sărmana, nu-mi aducea nici o învinuire. Mă considera victimă, şi repeta mereu aceeaşi frază: „Măcar de te-aş salva. Dar să vezi că-i zadarnic. O să te lase în pace atâta vreme cât are nevoie de tine…“ În noaptea aceea mi-am realizat ticăloşia în proporţiile ei exacte. Iertaţi-mă… Pot să-mi mai aprind o ţigară?

— Da…, făcu Minerva maşinal. Deci ţi-a dat şi mulajul.

— Staţi o clipă! A doua zi, spre seară, aveam întâlnire în Cişmigiu cu maestrul. S-a uitat la cocoloşul de ceară şi dintr-o dată am avut impresia că toată făptura lui scapără fulgere. „Mama ei de scroafă! Ne-a fentat! A luat mulaj după o yală obişnuită. Asta nu-i cheie de fichet…!“ Era înspăimântător de furios, atrăgea atenţia trecătorilor. „Te

duci imediat la ea acasă şi nu o slăbeşti o clipă din ochi. Înţelegi, nici o mişcare pe care să n-o controlezi. Luăm legătura ca de obicei. Mâine mă ocup eu de domnişoara…“

Nelu se întrerupse câteva clipe şi se uită la scaunul de alături, de parcă s-ar fi aşteptat s-o vadă pe Mary. Oftă imperceptibil:

— Da. N-a mai rămas mare lucru de spus. M-am conformat indicaţiilor lui, dar tot nu m-am putut stăpâni să plec pentru două ore. Mi-era dor de Mary… În acest răstimp, Nina a dispărut.

Minerva îşi privi ceasul şi îşi întinse discret spatele.

— Deci cam asta ar fi povestea dumitale. Ai procedat bine că ai venit la noi.

Glasul lui Nelu tremură.

— Dacă nu era Mary…

— Probabil! Important este însă că te-ai prezentat, iar declaraţia dumitale ne este de folos. Bineînţeles, mai sunt detalii care trebuie completate şi vom mai discuta. Încă o întrebare: Cum luaţi legătura de obicei?

— Ne căutăm reciproc la diferite cabine telefonice, la ore dinainte stabilite.

— Mă interesează mai mult cum îl găseai dumneata. La acelaşi număr de telefon totdeauna?

— Nu. Îmi indicase trei, patru.

— Care revenea cel mai des?

— 45 25 00.

„Aha! Drumul Taberei… Deci până acum două tuyau-ri interesante, cum ar spune omologul meu din Rue d’Orfèvre, Maigret. Matchurile de baschet şi cartierul Drumul Taberei… Ce? Câţi locuitori are? Vreo trei sute de mii… Un fleac!“

55

Interesant era faptul că, deşi atât de tineri şi beneficiind de foarte multe din componentele unei luni de miere – singuri, un apartament confortabil la dispoziţie, muzică, televizor, videocasetofon (deci exclus acel blocaj care intervine la un moment dat „şi acum ce facem?“) şi un frigider plin, atât Adriana, cât şi Dan aveau aceeaşi obsesie: să părăsească necondiţionat şi fără întârziere studioul-colivie. Nu se mai simţeau neliniştiţi. După nişte zile de sechestrare, îşi definiseră statutul: martori incomozi, provizoriu ostateci, iar faptul că se aflau împreună le săltase moralul spre piscurile cutezanţei.

Mai ştiau că va trece probabil multă vreme până când se vor mai bucura de o vacanţă totală în doi. Bineînţeles, hotărâseră că se vor căsători, dar trebuia ţinut seama de opoziţia – şi Adriana o profetiza înverşunată! – a avocatului Nicolau. Acesta era împotriva lui Dan din considerente de ordin general şi special, legat de persoană. Crezul lui în materie de căsătorie se putea concentra în câteva precepte, considerate axiome:

„Nu cred în căsătoriile încheiate între copii. Înainte de a împlini douăzeci şi cinci de ani sunt plictisiţi până peste cap unul de celălalt; este foarte necesar ca ambii soţi să aibă o oarecare experienţă, pentru ca să dispună de un termen de comparaţie. Soţul trebuie să fie obligatoriu cu cel puţin cinci ani mai mare, ideal şapte-opt. Orice mi s-ar spune şi indiferent de artificii, creme şi masaje, femeia îmbătrâneşte mai repede, iar din punct de vedere spiritual se

maturizează înaintea bărbatului. O căsnicie unde soţia e mai în vârstă egal calamitate! Cu câţi ani e mai mare, atâtea ictere pe trimestru. Şi, adăuga, în fond, v-o spun ca profesionist, având la activ sute de divorţuri, esenţială este corespondenţa spirituală dintre cei doi. Să aspire, domnule, la fel, să respire acelaşi climat de ordin cultural. Indiferent că ne interesează pe amândoi vitaminizarea nutreţului pentru bovine sau subtilităţile panseurilor shakespeariene, chestia este să rimăm. Cu ani în urmă, am avut două figuri care au divorţat pe probleme de muzică. Era pe vremea pickup-urilor. Cucoana, când venea de la serviciu, punea sârbe, iar bărbatu-său – îl apăram pe el – nu suporta zbuciumul ţambalului. Scotea placa şi punea Şaliapin, dar marele glas avea efecte ciudate asupra doamnei. «Când îl aud, încep să plâng. Am impresia că mi-a murit toată familia…» Şi, dacă stai şi te gândeşti, ceva intuiţie avea nefericita.“

În privinţa lui Dan, era la fel de categoric: prea tânăr, axat pe cu totul alte coordonate spirituale decât Adriana şi cu mijloace materiale care, chiar după douăzeci de ani de activitate, nu-i vor putea asigura minimul din casa avocatului.

„Să te văd eu cum vă descurcaţi amândoi cu un patru-cinci mii de lei, când deunăzi ai dat pe o singură rochie de la Fondul Plastic o mie opt sute. A doua zi nu ţi-a mai plăcut şi ţi-a luat maică-ta alta de trei mii…“

— Şi ce dacă taică-tău nu vrea? Eşti majoră şi totdeauna mi-ai spus că nu ţi-e frică de nimeni.

— Nici nu mi-e frică. Dar nu vreau să mă mărit pe ascuns. Să dispar şi pe urmă să dau un telefon: ştiţi, m-am căsătorit cu Dan.

— De ce nu?

— Mă gândesc la mama. Toată vina îi va cădea pe cap, iar viaţa ei va deveni un infern. Nu ştii ce îngrozitoare atmosferă poate fi în casă când tata e supărat pe vreuna din noi. Şi asta, fără injurii, fără vreun cuvânt grosolan sau

răstit. Se aşterne o tăcere pe care o simţi atât de doldora umplută cu praf de puşcă, încât ai prefera să se declanşeze explozia.

Din chiar dimineaţa următoare, Dan începu să investigheze orice posibilitate de evadare.

— M-am uitat şi eu înaintea ta, spuse Adriana. Nu cred că putem ieşi de aici dacă nu aruncăm uşa în aer sau fără o scară de pompieri. Poate tu, ca inginer, să vii cu idei mai tehnice…

Chipul lui Dan se întuneca pe măsură ce epuiza virtualele căi de ieşire. Fereastra, cu gratiile ei graţioase, florentine, dar puternice, părea că rânjeşte din toate strungăreţele. Chiar fiind depăşit impedimentul înălţime – se gândea la clasicul lift din cearceafuri înnodate, dar mereu valabil –, rămâneau drugii de fier, imposibil de răpus fără un bomfaier.

— Şi totuşi, vorbi el cu glas tare, cum naiba izbutesc ocnaşii să le vină de hac? Am citit o mie de cărţi pe temă.

— Cărţi! sublinie Adriana. Aşa citeam despre un tip teribil de forţos care-ţi rupea din degete cartea de telefon a oraşului New York. Asta ţi-ar frânge gratiile ca pe nişte scobitori.

Baia n-avea fereastră, ci doar instalaţie de aerisire, iar la bucătărie vegheau aceleaşi gratii. Nici uşa nu oferea şanse mai portocalii: de stejar masiv, cu două broaşte complicate, pentru cheie obişnuită şi yale.

— Ce-o fi fost în capul proprietarului de s-a baricadat în halul ăsta! Poartă şi zăvoare de fortăreaţă.

— S-a gândit probabil că vila e izolată şi şi-a luat măsuri de precauţie.

— Fraier! decretă Dan, care avea un prieten la Drept şi-i povestea tot felul de ponturi. Nu există încuietoare care să-i reziste unui profesionist. Americanii sunt mai deştepţi. Nici măcar nu-şi încuie uşile.

— De ce?

— Valorile, dacă au, şi le ţin la bancă, în rest, teoria de mai sus. Că-ţi forţează uşa un borfaş talentat sau ţi-o mitraliază, tot acolo ieşi, ba te mai costă şi reparaţiile.

Începu să studieze tavanul şi Adriana râse:

— Numai Moş Crăciun pogoară pe hornul casei. Cu totul informativ, locuinţa are calorifer. Căminu-i fals.

— Mda… Şi totuşi ce facem? Nu putem rămâne aici.

— Nu, fu de acord Adriana…

Dintr-o dată, Dan îşi plesni o palmă atât de puternică peste frunte, că veni singur de-a ’ndărătelea, izbindu-se de perete. Adriana îl privea cu ochi strălucitori:

— Ţi-a venit o idee!

— Îhî! Colosală!

Zbură spre casetofonul aşezat pe o comodă modernă, un aparat japonez, o uzină în miniatură, cu vreo două sute de butoane.

— Ţin-te tare! Mâine dimineaţă ai să îngurgitezi un mic dejun cu noduri. Noduri, spini şi goluri de aer.

— De ce?!

— Cam aşa îmi închipui eu prima masă luată în tovărăşia maestrului Nicolau.

56

Băftosul, după cum aveau să-i spună colegii mai târziu, fu căpitanul Macri. Acesta, după patru zile de „mers cu sorcova“, fără rezultat, vizită sanatoriul de boli nervoase Dr. Obedenaru, aflat la zece kilometri de Bucureşti.

De la început îl impresionă ambianţa. Clădirea se ridica în fundul unui parc în stil englezesc, strunit cu atâta meşteşug, încât ţi se părea că fiecare firicel de iarbă, floare sau copac crescuse acolo de capul lui. Nu se simţea foarfecă grădinarului, nimic din geometria, rigla sau aranjamentele graţioase, dar totuşi „făcute“, ale inginerului horticol. Efectul era magnific, căci simţeai intacte spontaneitatea şi capriciile naturii descătuşate într-o sălbăticie abil periată de ruinele inevitabile ale autenticului, în stare pură. Primăvara, probabil, parcul trebuie să fi semănat cu un paradis păgân, pe care ţi l-ai fi putut foarte bine închipui străbătut de făpturi splendide, plăsmuite de un Michelangelo.

Cel mai mult însă îi plăcea lui Macri interiorul sanatoriului. Căpitanul, care se crispa doar când intra într-o policlinică, aici, dimpotrivă, încerca o senzaţie de linişte, care parcă oscila spre dispoziţie senină. Realiză – sărea în ochi – în ce consta secretul: nimic, mobilă, culori, atmosferă, nu semăna a spital.

Secretara directorului, care îl însoţea, îi relată că aceasta fusese ideea vechii conduceri. Plecându-se de la preceptul absolut că pe cei mai mulţi indivizi atmosfera specifică de aşezământ medical îi deprimă, acţionând negativ asupra

moralului, se hotărâse schimbarea decorului: cu aceleaşi cheltuieli, alte contururi şi alte nuanţe. Astfel, mobilierul era de un roşu aprins, strălucitor sau orange, detaşându-se vesel pe pereţii zugrăviţi în culori pastelate; întâlneai în tot locul vaze mari, de ceramică luminoasă – ocolită cu grijă cea neagră, selpulcrală –, din care ţâşneau în aranjamente ikebana crengi de măcieş sau ale altor arbuşti cu frunze neperisabile.

Căpitanul fu surprins şi de aspectul pacienţilor. Scutiţi de uniforma spitalicească, halate vineţii sau albastre, târlici etc., figurile lor, chiar dacă nu cântau sărbătoarea primăverii, erau liniştite, uneori melancolice sau rătăcite dar lipsite, cel puţin în nuanţe stridente, de pateticul suferinţei.

— În realitate, îi explică secretara, furioşii sunt cazaţi în alt pavilion. Evităm contactul dintre ei şi ceilalţi bolnavi, inimaginabil de contagios. În măsura în care starea periculoşilor se îmbunătăţeşte, sunt infiltraţi aici… Am ajuns…

Şeful Serviciului Personal, Rădoiu, era un bărbat de vârstă mijlocie, subţirel, oacheş, cu o expresie ageră. De la prima privire simţeai că omul le prinde pe toate în zbor de Boeing şi că nu trebuie să-i explici nimic de două ori.

Macri, punându-l în temă, nu se simţea cine ştie ce optimist, dar măcar de un singur lucru era încredinţat: dacă Parker se ascundea totuşi în acest sanatoriu, atunci mai mult ca sigur că Rădoiu, date fiind semnalmentele oferite, îl va depista rapid în persoana vreunui pacient sau salariat.

Rădoiu însă îi depăşi aşteptările, şi înainte ca Macri să fi pronunţat ultima silabă, exclamă:

— Gata, domnule căpitan. De ajuns! Ştiu la cine vă referiţi. E infirmierul Iliaş… Nu, n-avem nici un Gorun. Dar, după portret, bănuiesc că ar putea fi fraţi gemeni.

Răsfoiră împreună dosarul infirmierului, care, după cum bănuise Macri, era subţirel, oareşcum ambiguu, dar

suficient pentru postul modest pe care-l ocupa. Căpitanul parcurse datele încredinţat că citeşte o poveste neinteresantă, dar abil însăilată. Omul era născut în 1930, la Rădăuţi. Absolvise o şcoală de meseriaşi, apoi se fâţâise prin diverse cooperative: de materiale didactice, foto, lăcătuşerie. Se angajase la sanatoriul Dr. Obedenaru în urmă cu doi ani.

Închise dosarul plictisit şi se întoarse spre Rădoiu care-şi spăla mâinile la chiuvetă.

— Mai puteţi să-mi spuneţi şi altceva?

Bărbatul râse:

— Tocmai la asta mă gândeam. Tipul e mult mai interesant decât o poate desluşi un dosar de cadre. Are o personalitate ieşită din comun, iar la noi, în ciuda unor originalităţi, se bucură de multă apreciere. Ca să vorbesc deschis, dispune în toată accepţiunea cuvântului de un regim privilegiat.

— Ceea ce-mi spuneţi mi se pare foarte interesant.

— În primul rând este singurul nostru salariat care lucrează cu jumătate de normă, îşi ia frecvent concedii şi bărbatul nu merge cu linguriţa: două, trei săptămâni, ultima oară o lună.

— Cum le motivează?

— Boală, probleme de familie, încurcături cu casa… Figura îi ţine, pentru că este susţinut de profesorul Obedenaru. Să nu înţelegeţi greşit. Nu-i vorba aici de favoritism, îi apreciază în mod deosebit calităţile. Să ştiţi că nu-i uşor să îngrijeşti furioşii. Vă spun drept, să mi se plătească de cinci ori salariul pe care-l am, şi n-aş intra în pavilionul lor mai ales când începe dansul.

— În ce constau calităţile speciale ale lui Iliaş?

Din nou Rădoiu râse:

— Aş zice că ţin de imponderabil. Are o prezenţă magnetică. Domnule, ştiu că-i incredibil, dar e de ajuns să-şi arate faţa de broscoi, să le pună mâna pe cap şi cei mai năbădăioşi devin, dintr-o dată!, brusc, domnule!, blânzi ca

un miel. Nu injecţii, nu cămaşă de forţă, duşuri şi alte toalete. E singurul care îndrăzneşte să se plimbe neînsoţit în saloanele lor. Ce-i şi mai interesant, îi potoleşte nu doar individual, ci şi în masă. În general, când devin toţi prea „entuziaşti“, infirmierii bagă furtunurile prin fereastră. Nu se încumetă să intre. Iliaş se duce la ei cu mâinile în buzunar şi „veselii“ se calmează ca prin farmec. Îţi vine să te holbezi, să-l cauţi unde-şi ţine bagheta magică…

„Asta-i omul! conchise căpitanul Macri. Acelaşi curent, acelaşi magnetism de care pomeneau cei doi tineri – Adriana şi Dan, apoi Matilda Manta, ieri – Nelu Diaconeasa.“

— Nu vă ascund că personajul mă interesează.

— Ce-i drept, surâse Rădoiu, ghicitoarea era grea.

— Totul trebuie să se desfăşoare însă cu cea mai mare discreţie. Se află în spital acum?

— Nu ştiu, dar ne putem interesa.

Dădu un telefon, aşteptă câteva minute, sporovăi vesel cu – după ton – o tinerică nostimă şi căpitanul, care-l urmărea zâmbind, înţelese că Rădoiu era probabil unul din personajele cele mai îndrăgite din instituţie.

— Din păcate, a plecat acum jumătate de ceas. Încercaţi să veniţi mâine până la ora douăsprezece. Îl găsiţi sigur.

Căpitanul Macri nu era la fel de sigur.

57

— Sunt Erika!
— Ascult.
— Rămâne pentru mâine noapte. Ora unu.
— Mai comunicăm?
— De ce? Ora exactă şi buletinul meteorologic le aflu de la postul de radio Bucureşti.

58

— Ce mai faci, Dobrescule? De la o vreme îmi pari cam mahmur. Whisky? Vodcă? Terebentină?

Locotenentul, având alcoolul în oroare – o hiperaciditate precoce, pe care îi plăcea s-o pună pe seama matematicii şi a dascălilor prea duioşi, îi asasinase orice vocaţie în acest sens –, mărturisi aiurit:

— N-am mai băut de la revelion.

— Atunci e şi mai grav! Apropo, care-s problemele tale majore? Problemele tale de viaţă? Preocupările tale de prim-ordin? Ca superior, am obligaţia să mă ocup de tine nu doar din punct de vedere profesional, ci şi educativ.

Locotenentul înghiţi un nod:

„Ce-i asta? Facem iar dirigenţie? Ei nu, că-i culmea! După ce-mi scoate sufletul cu tot felul de probleme de perspicacitate, elefanţi albi, rinoceri vicioşi, mai nou un papagal – ah!, Radian şi animalul lui! –, acum îmi cere şi un jurnal de zi.“

Nu rezolvase încă şarada cu cuvântăreţul stacojiu şi picase cu alta, supliment. Un tip pleacă de dimineaţă la serviciu – nota bene!, lucrează la un CAP –, dar nevastă-sa, privind doar cerul, îşi dă seama că n-a ajuns acolo. Cum?

„A dat un telefon înainte de a admira bolta azurie.“

„Ce spui, Dobrescule! Poate a dat o fugă până acolo! Nu faci nici o corelaţie între CAP şi cer?“

„Al dracului să fiu dacă fac vreuna! îi răspunsese în gând. Aduce a banc tâmpit. Care-s asemănările şi deosebirile dintre o maşină de cusut şi un cimpanzeu melancolic…“

„Nu, nu fac.“

„Rău! Şi numai ce îi raportasem colonelului Ionaş că eşti în oarecare progres! Nu mă aşteptam să mă dezamăgeşti într-o chestie atât de simplă. Păi e limpede ca bolta-ţi azurie! Tipul e helicopterist! În fiecare dimineaţă se plimbă multisens printre ciocârlii, dropii, îngeraşi – nu şi papagali! –, stropind cu insecticid sau alte chestii tarlalele!“

— Hai, că n-avem timp de pierdut! Probabil îţi va fi mai uşor să te concentrezi şi să te exprimi în scris. Mă mulţumesc cu o compunere de două pagini. Dar ştii, totul spus limpede, bărbăteşte, fără reticenţe. Doar aşa voi fi în măsură să te ajut în mod eficient. Şi acum, să revenim la ordinea de zi.

— Da, făcu locotenentul fericit.

— Mă bucur că eşti de acord… Apropo, maestrul Nicolau ne-a reclamat că nu suntem îndeajuns de energici şi diligenţi, că nu stăm în cap şi în general nu facem tumbe. A fost în audienţă la adjunctul ministrului.

— Şi?

— Îmi spunea şeful de cabinet că la plecare Nicolau arăta ca un tigru căruia i-ai umplut gura cu zahăr. N-a mai depus nici memoriu şi şi-a cerut scuze de deranj… În fine! Ce zici de Macri? L-a reperat în timp record pe maestru.

— Ideea a fost a dumneavoastră, spuse Dobrescu, exprimându-şi sincer gândul şi fără cea mai mică intenţie de a minimaliza eforturile colegului. Nu vă înşelaţi niciodată.

— Hm! se strâmbă Minerva. Ţi-am mai zis-o cândva: Niciodată mai mult de trei ori pe zi… Acum, să vedem ce face mâine. Îl vor însoţi Moraru, Codriş şi Zamfir.

— El, îndrăzni locotenentul, ar fi preferat…

— Las’ că ştiu eu ce preferă. Vrea să meargă singur ca să nu atragă atenţia. Nu-s de acord. Un rechin ca maestrul trebuie prins în cleşte… Auzi, Dobrescule! Mi-a bubuit o idee!

Inima locotenentului se ghemui, semnalizând „Atenţie!“ Ideile Minervei, imaginate plastic, semănau cu un furtun năbădăios, burduşit cu schije. Recepţia o făceau norocoşii, adică cei din imediata ei apropiere. Toată lumea din minister era de acord că Dobrescu e de la distanţă cel mai norocos.

59

„Numai de s-ar ţine de cuvânt!… Te rog, Cati… Nu mă minţi. Măcar acum, la urmă… Să rămână şi ceva frumos… Te implor, iubita mea…“

Îşi clăti gura coclită, uitându-se în oglinda de deasupra chiuvetei. „Ar trebui să mă rad…“

Hotărî că n-are chef. Astăzi avea să mai stea acasă. Poate şi mâine… Şi se simţea neobişnuit de bine singur, cu draperiile şi obloanele trase, la lumina veilleusei, deşi afară era plina zi, cu telefonul blocat, hotărât să nu deschidă nimănui. Pentru prima oară în viaţă inginerul Calotă încerca voluptatea izolării, deliciul lui „nimeni nu mă poate deranja…“

Cati venise în ajun, pe seară. Sunase la uşă după un semnal stabilit demult între ei. Îl sărutase fugitiv pe obraz, apoi, cu gestul ei atât de personal, îşi azvârlise neglijent – neglijenţa oamenilor cărora obişnuinţa lucrurilor scumpe le-a intrat de mult în sânge – blana de castor.

Calotă, în ciuda stării de spirit frământate, nu se putu împiedica s-o admire.

Cati – şi inginerul nu era atât de naiv, încât să nu-şi dea seama că fenomenul nu-i întâmplător, cu efecte calculate la milimetru – se arăta în toată splendoarea genului ei. Niciodată nu păruse mai doamnă, mai impecabilă, mai desăvârşită. Rochia de un cenuşiu sidefat – negura zorilor de vară şovăind peste lacuri de munte – era o capodoperă de artă vestimentară. Voalul plin scotea minunat în evidenţă linia trupului, mânecile ample – aripi de fluture – îi

dezgoleau la fiecare mişcare braţele. Accesoriile splendide de un verde adânc şi smaragdul enorm de la gât, agăţat într-un firicel de platină, dădeau tuşa finală unei toalete unde bunul gust şi inegalabila artă a creatorilor se îmbinau cu rafinata, costisitoarea, ipocrita simplitate.

— Arăţi magnific, Cati. De fapt, în toate, eşti irepetabilă!

Femeia îi mulţumi cu un zâmbet. „Cât a rămas de pur! Bărbaţii de vârsta lui nu se mai lasă păcăliţi de artificii, de opera măiastră şi colectivă a maseurului, cosmeticienei, croitorilor, premierei de casă mare, care nu înfige la probe nici măcar un ac, dar e angajată pentru ochiul ei care nu se înşală niciodată, intuieşte, fără greş, rochia ideală pentru orice clientă…“

După câteva fraze convenţionale, „Ce faci? Cum te simţi? Te-ai odihnit bine?“, intră direct în subiect:

— Au trecut patru zile, Vlad.

— Ştiu… Ştiu.

— Dragul meu, am forţat puţin termenul, mai corect, am venit înainte de a mă fi chemat tu, dar sunt obligată să părăsesc România mai curând decât preconizasem.

— Da, rosti şters Calotă. Da… Fireşte.

Cati îi azvârli o privire scrutătoare. „Arată ca o cârpă! Nu-l văd… Nu-l văd deloc capabil să ia vreo decizie. De nici un fel. Şi, dacă el nu-i în stare, voi fi eu!“

— Vlad!

Inginerul tresări:

— Da.

— Ultimul tău cuvânt.

— Ţi l-am spus, Cati. Repetă înecat: Ţi l-am spus de bună seamă.

— Deci, mă sacrifici.

— N-am zis asta.

Cati se enervă:

— Dar ce-ai zis? Ţi-am explicat ce mă aşteaptă în caz de eşec. Şi atunci ce altceva ar putea însemna refuzul tău? Cu

ce ar echivala? Ecuaţia e sinistru de simplă. Da-ul tău înseamnă viaţa mea. Nu – moartea.

Calotă îşi prinse capul în mâini.

— Pui problema îngrozitor.

— Oferă-mi tu o altă variantă.

— Nu ştiu, nu am. Dar tu trebuie să găseşti ceva. Apelează la prietenii tăi… Eu nu pot face nimic pentru tine decât…

— Decât?

— Îţi promit că n-am să spun nimănui nimic, deşi aş avea obligaţia s-o fac.

Cati îl măsură ironic:

— Trebuie probabil să-ţi mulţumesc că nu ai de gând să mă torni.

— Cati!… Cati, te implor să încetăm discuţia. Am să tac, îţi făgăduiesc, iar tu ai să pleci liniştită, cuminte. Da? Îmi promiţi că n-ai să încerci vreo prostie?…

Cati şovăi câteva clipe, cântărind pentru ultima oară situaţia. „Nu! Nu mai e nimic de făcut!“ Zâmbetul îi reapăru pe buze, figura i se destinse.

— Vlad…

Glasul îşi recăpătase modulaţiile catifelii şi inginerul se uită iute la ea. În ochi îi răsărise un firicel de nădejde.

— Da, iubita mea.

Cati se aşează lângă el, pe braţul fotoliului, şi începu să-l mângâie pe cap.

— Vlad… Poate că e mai bine aşa… Uită te rog episodul. Aşa am să fac eu. Am să păstrez totul din dragostea noastră, şi totul a fost minunat, în afară de ultimele zile. Te iubesc, dragul meu, să nu uiţi asta niciodată.

Îl sărută uşor pe păr şi se ridică, îşi puse încet blana, fără ca Vlad s-o ajute. Părea mortificat în fotoliu. Articula greu, umezindu-şi buzele:

— Cati… Am să te mai văd vreodată?

Femeia surâse dureros. Un surâs de madonă.

— Nu. N-ar mai avea nici un rost.

— Am fost doar o misiune în viaţa ta?

— Nu. Te-am iubit sincer. Te rog să mă crezi. Dar acum, aici, se isprăveşte tot.

— Eşti supărată pe mine?

— Nici un pic. Îţi faci datoria. Dar cu nu mai am ce căuta în viaţa ta. O dragoste nu poate trăi fără viitor, fără nădejdi, într-un prezent precar, asediat de suspiciuni.

Îi întinse mâna. Calotă se ridică şi-o luă în braţe. Umerii, trupul erau fulgeraţi de convulsii. Amândoi aveau obrajii umezi.

„O strâng pentru ultima oară în braţe. Nu se poate… Nu-mi vine să cred…!“

„L-am iubit. Singurul om pe care l-am iubit… Şi e prea târziu ca să mă mai vindec, să-l uit în alte braţe. Doamne! Dă-mi putere!…“

Se desprinse cu blândeţe din îmbrăţişarea inginerului. Îşi căută geanta şi mănuşile. Gesturile erau lente, moleşite parcă de o filmare în ralenti.

— Cati! Nu pleca!

Înainte de a deschide uşa, Cati, cu un zvâcnet al braţului, ridică degetul gros. Salutul de rămas bun al aviatorilor americani plecaţi în misiuni primejdioase.

În urma ei, uşa se închise mut, fără vaiet.

Calotă privi zăpăcit în jur.

— …Ca o umbră… Parcă nici n-ar fi fost…

60

Când Minerva se întoarse la birou, găsi o notă. O căutase doctorul Paraschivescu de la Urgenţă. Fără să se dezbrace de canadiana „vânători de munte“, arhicunoscută în minister, luă legătura cu spitalul şi peste un sfert de oră se afla în cabinetul doctorului Paraschivescu.

— O clipă! o rugase fâţâita despre care presupunea că-i vorbise la telefon. Să văd dacă pot să vă introduc.

Minerva îi azvârli una din celebrele ei priviri laser: „Ce spui, soro?! Să mă *introduci*, care va să zică! Tot aşa făcea şi bunică-ta când îl invita pe Moş Costache să ia un fotoliu pe prispă? Îl introducea? De când cu electrica şi recamierul, ne-am dat dracului!“

Doctorul Paraschivescu îi strecură peste ochelari o privire scurtă şi, făcând un semn evaziv din care se putea înţelege că i-a înregistrat intrarea şi că trebuie să aştepte un moment, să-şi isprăvească ideea, continuă să scrie, completând după toate aparenţele un buletin medical.

Minerva schiţă un zâmbet. Numără până la zece, apoi îşi dădu drumul într-unul din fotolii. Mai numără încă zece secunde cu ochii pe cronometru şi căsca lung, zgomotos, cu poftă.

Medicul lăsă pixul din mână, îşi scoase şi ochelarii. Minerva se amuza copios, cunoştea expresia privirii: „De unde pică asta, domnule?! Ce-i cu ea?!“

— Poftim?! făcu medicul.

Minerva se uită la el, candidă:

— Eu, nimic. Aştept. Şi pentru că nu-mi place să stau în picioare decât în tramvai, m-am aşezat. Şi pentru că m-am aşezat, mi s-a făcut somn. Şi cum mi-era somn, iar dumneavoastră n-aţi băgat de seamă că sunt introdusă în acest cabinet, de exact două minute şi jumătate, mi-am permis să casc.

Paraschivescu se aplecă peste birou ca s-o vadă mai bine. Era un tip robust, chel şi nu trebuia să te uiţi mult la el ca să-ţi dai seama că îi plăcea să mănânce şi să bea ţeapăn, că la petreceri, după ţuică, începe să cânte de inimă albastră şi să spună bancuri fără sutien, dar că în ciuda vopselei groase, e un bun profesionist şi un simpatic prin excelenţă, la care bolnavii ţin tocmai datorită jovialităţii lui agresive.

— Auzi, doamnă?

Minerva dădu de câteva ori din cap că da.

— Aşa, în general, matale la cine te tratezi?

— La domnul Duică, ciripi Minerva. Nu-i tip în Capitală mai talentat la pedichiură.

— Zău? Ce-ar fi să mi-l recomanzi?

— Cu plăcere! exclamă Minerva pe tonul „ce fetiţă dulce sunt eu!“ Ăăă… credeţi că o să gândiţi mai bine după aceea?

Paraschivescu se făcu vânăt şi Minerva îi sesiză, prin halatul pus direct pe piele, încordarea muşchilor. O tăcere absolută stăpâni câteva clipe cabinetul, apoi medicul izbucni într-un formidabil hohot de râs.

Când se linişti, se ridică şi se opri în faţa Minervei aşteptând să-i întindă mâna.

„Aşa, flăcău! Vasăzică tot mai ţii minte câte ceva din ce ţi-a administrat doamna pe când purtai breton şi-ţi curgea nasul.“

— Îmi placi, cucoană! Eşti teribilă! Unde te-ai ascuns până acum? Ce număr, domnule!

— Auzi, doctore, oi fi eu vreun număr, dar mai am de învăţat de la voi. Ce-s fiţele astea, domnule? Dumneata vorbeşti cu mine la telefon ca la căprărie, domnişoara de

alături mă „introduce“ cu aerul „uite ce favoare îţi fac“, iar dumneata nu te deranjezi măcar să-mi răspunzi la bună ziua şi mă mai ţii şi în picioare.

— Gata, scuză-mă.

Minerva îşi strâmbă buzele.

— Am să mă mai gândesc. Întâi să te îndrepţi.

— Promit! râse medicul. Totuşi, înţelege-ne şi pe noi. Suntem veşnic handicapaţi de timp, tracasaţi, înnebuniţi şi ce ne-a mai rămas sănătos – apropo de nervi – păstrăm pentru pacienţi.

Minerva îi strecură o privire: „Oare?“

— Ce face Nina Mihai?

— Şi-a revenit. Nu total, dar poate suporta o vizită de zece, cincisprezece minute. Pentru prima şedinţă cred că-i de-ajuns.

— Perfect! spuse Minerva, ridicându-se. Cum procedăm? Mă… ăăă… introduci dumneata sau domnişoara?

O găsi într-o rezervă luminoasă, cu două paturi. Cealaltă pacientă, tot foarte tânără, o cercetă cu ochi iscoditori, de veveriţă. Avea zulufi ca smoala, gene parşive şi un borcan de compot plin cu frezii. Pe noptiera Ninei Mihai nu se afla nici o floare.

„Căscată pot să fiu! Cum naiba am uitat să trec pe la florărie… Las’ că-l trimit mâine pe Dobrescu…“

Când se aşeză pe scaunul de lângă pat, Nina Mihai deschise ochii. Minerva trăi acelaşi sentiment, încercat încă înainte de a o fi văzut, de imensă compasiune şi înţelegere. Era străveziu de palidă, nările atât de devitalizate, încât stăteau lipite, împovărându-i respiraţia. Cel mai greu de suportat erau însă ochii, în care-i citeai întreaga nefericire.

— Ştiu cine sunteţi, şopti. Şi ştiu de ce aţi venit. Trebuie să vină sora să mă ajute.

— Ai nevoie de ceva?

— Nu… Zâmbi cu buze uscate: Nu mă pot îmbrăca singură.

Minerva o privi năucă: „Săraca… Totuşi nu şi-a revenit.“ O luă cu prudenţă:

— Trebuie să pleci undeva?

— Păi… cu dumneavoastră!

— Cu mine?! Minerva pica din lună fără paraşută: Unde naiba să pleci cu mine?!

— Cum unde?… La închisoare…

Minerva răsuflă uşurată. „E naivă, sărmana, dar razna n-o ia!“ Declară cu blândeţe:

— Fii liniştită, draga mea. Nimeni n-a vorbit vreodată despre închisoare. Am venit să-ţi pun doar câteva întrebări. Te rog să mă ajuţi… Da?

Fata dădu din cap. Avea ochii umezi.

— Ce materiale i-ai furnizat maestrului?

— Doar trei coli de indigo… Pe cuvântul meu.

— Te cred. Ce-a fost cu cheia?

Nina închise ochii şi respiră adânc.

— Mă ameninţa întruna că îl are pe Nelu la mână. În câteva rânduri mi-a spus că nici viaţa mea nu-i prea… sigură.

— De ce n-ai venit la noi?

— Mi-a fost frică. Pentru Nelu, în primul rând. Nu ştiam exact ce făcuse, dar omul acela mi-a dat să înţeleg că ceea ce comisese era foarte grav. Îl… l-am iubit… Mi-era teamă şi pentru mine… Când mi-a cerut cheia, am şovăit. Aş fi avut posibilitatea să procur mulajul. Uneori, domnul Vasiliu, deşi e foarte prudent, le mai lasă pentru un minut, două pe birou sau în broasca fichetului. Până la urmă, n-am putut s-o fac… Ca să scap de ei, le-am dat un mulaj fals şi m-am hotărât să fug. Câteva zile am stat la o prietenă care…

— Cunosc, o întrerupse Minerva. Ce credeai că rezolvi dispărând?

Nina ridică din umeri cu un surâs trist:

— Simţeam nevoia să… să mă scufund. Să nu mai ştiu nimic. Să las să treacă timpul. Să se rezolve totul în lipsa mea.

— Mda… Îmi dau seama. Şi acum unde aveai de gând să te duci?

— Cunosc un sat în Moldova, Codreni, am petrecut acolo un concediu acum patru ani, la părinţii unei colege. M-am gândit că voi găsi un serviciu la cooperativă… M-aş fi mulţumit cu orice.

Minerva îşi coborî privirea. Realiza încă o dată singurătatea dramatică a acestei fete. La douăzeci şi patru de ani să nu ai pe nimeni, nici un loc de refugiu în lumea asta, decât părinţii unei foste colege de serviciu…

Îşi înăbuşi oftatul.

— Spune-mi, ai în… garderoba dumitale un bucheţel de violete?

Fata făcu ochii mari.

— Da. Îl port la reverul paltonului.

— Ai pierdut cumva vreuna din flori?

— Nu.

— Eşti sigură?

— Foarte sigură. Ştiţi, sunt atentă cu lucrurile. Roşi uşor. Nu am prea multe… Plecaţi?

Îşi muşcă buza inferioară, nehotărâtă.

— Ce vrei să-mi spui? surâse Minerva.

— Nu vă supăraţi… Ce… Ce face Nelu?

Minerva îi puse mâna pe braţ:

— Ştiu că-i greu, dar încearcă să nu te mai gândeşti la el…

Doctorul Paraschivescu îşi vârî capul pe uşă.

— Alo! Domnilor! Audienţa s-a terminat.

O conduse de-a lungul coridoarelor şi Minerva băgă de seamă că fac ocoluri inutile.

— Ce-i asta, ne jucăm de-a labirintul de la Hampton Court?

Paraschivescu râse.

— Te-ai prins! Vreau să câştig timp.

— I-auzi, de ce?

— Aş vrea să te mai văd.

Minerva îşi subţie privirea, vârf de ac.

— Sunt la birou în fiecare zi de la orele 8 la 16. Dacă nu, mă găseşti în oricare dintre tramvaiele 3-34.

— Nu mă interesează serviciul dumitale şi nici abonamentul la ITB. Aş vrea să te invit într-o seară la un local.

Minerva intră în panică. Iniţiativele virile privind persoana ei o înspăimântau, tăindu-i toate posibilităţile. Întrebă stupid:

— De ce?

— Uite aşa! Îmi placi formidabil! Nu umblu cu tromboane! N-am întâlnit în viaţa mea o femeie care să-ţi semene, şi presimt că noi doi ne-am putea distra straşnic împreună. Mai pune la socoteală că-s băiat bun, de viaţă şi al naibii de chipeş.

Minerva îi cercetă ostentativ capul complet chel.

— Ai dreptate. Foarte chipeş. Chiar mă întrebam: vii de la coafor?

Paraschivescu râse încântat.

— Am fost convins c-o să ne distrăm. Ce faci mâine?

— Sunt ocupată.

— Bine! Alege ce zi vrei.

— Nici una.

Începu să alerge. Paraschivescu se luă după ea. O soră şi câţiva pacienţi lipiră uimiţi zidul.

— De ce?

— Nu pot.

— De ce, cucoană?!

Minerva dădu cea mai tâmpită replică din viaţa ei.

— Nu mă lasă şeful.

61

Niciodată Adrianei şi lui Dan nu li se păruse că ceasul merge mai încet. Aşteptaseră înfriguraţi înserarea, iar acum căderea nopţii. A nopţii adevărate, când se înstăpâneşte liniştea oraşului adormit, nu întunericul precoce al serilor de iarnă.

— Mi-e teamă de altceva, spuse Adriana. Dacă se face prea târziu se goleşte şoseaua, oamenii se zăvorăsc în casă şi se culcă. Degeaba e linişte, că nu mai are cine să te audă.

Dan reflectă câteva clipe.

— În fond, ai dreptate. E opt şi un sfert. N-avem ce pierde. Deschide tu geamul şi aprinde toate luminile. Absolut toate. Casa trebuie să ţâşnească din beznă ca un far.

Aerul rece dădu buzna în încăpere. Adriana se înfioră:

— Parcă a intrat un străin în odaie. Un străin îngheţat. Zău… Îl simt ca pe o fiinţă vie.

— Ce idei caraghioase poţi să ai!… Ai grijă, dă-te la o parte.

Din cauza greutăţii – casetofonul era o sculă japoneză mai veche –, păşea încovoiat. Îl aşează pe pervazul ferestrei deschise. Apăsă pe start, împinse volumul la maximum. Se auzi derulatul foşnitor al începutului de casetă.

Adriana îl urmărea emoţionată.

— Oare o să izbutim? Ştii… Tremur ca la examene.

O cuprinse pe după umeri.

— Vom izbuti!

Dintr-o dată, glasul lui Dan, deformat din cauza amplificării, bubui în cuvinte rostite rar, răspicat:

„Ajutor! Oameni buni, ajutor! Suntem doi tineri sechestraţi în casa din spatele lizierei de copaci. Eliberaţi-ne!… Ajutor… oameni buni…“

Acelaşi text se repeta de-a lungul întregii casete. Îşi puseră paltoanele pe ei şi începură să aştepte.

62

La şapte dimineaţa, căpitanul Macri, împreună cu trei colegi – Codriş, Moraru şi Zamfir – ocupară punctele strategice ale sanatoriului. Doi subofiţeri pândeau bine camuflaţi intrarea.

Şeful Personalului – Rădoiu – le explicase:

— La poartă n-aveţi nevoie să postaţi pe nimeni. I-am făcut eu instructaj lui Moş Gheorghe; nimeni nu iese din spital fără ausweiss-ul meu.

Macri îl măsurase zâmbind: „E candid rău, feciorul!…“

— Nu mă îndoiesc de vigilenţa portarului, dar, dacă Iliaş e omul pe care-l căutăm, nu se va împiedica de un moşnegel.

Rădoiu izbucni în râs:

— Moşnegel? Faceţi un pariu că, dacă nu umblaţi la şmecherii, vă pune jos? La un spital de boli nervoase nu plantezi în poartă un gingaş brebenel. În fine, procedaţi cum credeţi de cuviinţă. Mi-aţi spus că vă interesează căile pe unde ar putea evada. În primul rând, poarta din spatele clădirii, pe unde se face aprovizionarea. Bolnavii n-au acces în curtea respectivă. Precizez acest amănunt pentru că gardul se poate escalada uşor.

— În fond, câte ieşiri posibile există?

— „Legal“, doar astea două. Se mai poate spăla putina, fără să ai cine ştie ce condiţie fizică, prin lucarnă. Există o fereastră pe acoperiş, înţelegeţi?

Macri râse:

— Cunoaştem termenul.

— Nu mă îndoiesc. Nu ştiu dacă aţi observat platanul uriaş din coasta clădirii. Crengile dau pe acoperiş.

— E clar! Se uită spre Moraru, cel mai tânăr din echipă: Ce zici, colega? Eşti pregătit sufleteşte să faci pe cimpanzeul?

Moraru duse un deget la chipiul lăsat acasă.

— În sfârşit, retragere posibilă ar mai fi prin bucătăria sanatoriului. Un rând de ferestre dau la stradă.

— La ce oră se prezintă la serviciu?

— Opt. E foarte punctual.

Căpitanul Macri se uită la ceas: Mai erau zece minute.

La ora unsprezece, Macri dobândise certitudinea că acţiunea a eşuat.

— Nu pot să-mi explic! se agita inutil Rădoiu. Adevărat că se bucură de un regim special, dar totdeauna avertizează dacă va lipsi.

Pe căpitan îl enervau acel du-te-vino prin odaie al cadristului, ca şi sporovăiala non-stop. Isteţ, fără îndoială, simpatic, dar obositor. Rădoiu făcea parte dintre oamenii incapabili să nu articuleze absolut tot ce le trece prin minte.

„Unde am greşit? se întreba disperat, recapitulând fiecare mişcare a echipei, derulând filmul dimineţii, secvenţă de secvenţă. Ce anume l-a avertizat? Vorba aia, cineva sau ceva i-a strigat: *Şase!* Să n-aud de instinct. Să nu-mi spună nimeni că individul s-a trezit azi-dimineaţă şi îngeraşul lui cel bun i-a şoptit „nu te du la serviciu, că te umflă sticleţii! Nu! Hotărât, nu! L-a oprit ceva concret. Un amănunt care nu făcea parte din peisajul diurn al sanatoriului… Asta e! Când o auzi Samuraiul, ne decorează pe toţi. Fără discuţie, show-ul va fi interesant de urmărit… Dar din sală!“

La prânz, lăsându-şi colegii la sanatoriu, deşi ştia că e inutil – „omul acesta nu va mai călca niciodată pe acolo“ –, plecă spre minister.

63

Inginerul Gheorghe Dragu se trezi pe la nouă. Printre draperiile date în lături se strecura o dimineaţă întârziată, cu lumină puţină, ocolind ungherele apartamentului.

„Ce naiba? Am uitat eu sau din cauza *cafard*-ului le văd toate în giulgiu? Nu-mi amintesc ca iernile din Bucureşti să fi fost chiar atât de neguroase!“

Nu iubise niciodată sezonul alb şi acum, după atâţia ani, îşi aduse aminte că fusese anotimpul preferat al Anişoarei, prima lui nevastă. Frigul o făcea fericită şi-l căra săptămânal la Sinaia sau Predeal, să schieze ori să facă bob. Poate că asta era imaginea cea mai limpede rămasa de la ea: o fată în pantaloni pană şi hanorac alb, cu un şal splendid, angorat, în culorile curcubeului, coborând ca un fulger pe pistă. Părul brun îi flutura liber şi ciudat, în peisajul acela de sticlă şi zăpadă diamantină, făptura ei te făcea să te gândeşti la primăvară.

„O fată frumoasă…“ Cea mai strălucitoare însuşire a ei era tinereţea debordantă. Toţi suntem tineri la douăzeci da ani, dar n-o simţeai la nimeni altul ca la Anişoara. O tinereţe explozivă, concretă, cuceritoare, punând o amprentă inconfundabilă asupra întregii ei persoane. Avea tinereţea cireşului japonez înflorit sau a zarzărilor lui Ionel Teodoreanu, pe lângă care nu poţi trece fără să te simţi emoţionat. În special oamenii în vârstă încercau în faţa ei un sentiment tulburător, stârnind lacrima nostalgiei…

Se despărţiseră după doi ani, prin bună înţelegere. „Ghiţă, ştiu că tu eşti mult mai bun decât mine şi ceea ce faci este incomensurabil mai important şi util societăţii. Eu

nu sunt partenera care-ţi trebuie. Tu studiezi, stai toată ziua cu ochelarii pe nas, faci sacrificii ca să mă însoţeşti pretutindeni. Iar eu fac sacrificii ca să reduc cât mai mult acest timp pe care ţi-l răpesc. Vreau să zburd, Ghiţă, să mă dau cu patinele, să înot, să dansez, să mă joc cu mingea sau pur şi simplu să alerg prin pădure. De aceea am făcut ICF-ul. Nici n-avem ce discuta împreună, habar n-am ce faci tu acolo, mă străduiesc să nu adorm când îmi explici, iar pe tine te plictiseşte când îţi povestesc fazele unui meci istoric de baschet sau volei… Nu vom fi niciodată fericiţi. Ţie, nu sunt ironică, îţi trebuie o intelectuală până în vârful unghiilor…“

— Şi când te gândeşti, spuse cu glas tare Dragu, fără să-şi dea seama, avea perfectă dreptate. Surprinzătoare a fost luciditatea matură cu care a judecat situaţia la o vârstă când nu dai doi bani pe armonia spirituală dintre soţi, sau nici măcar nu te gândeşti că ar exista şi un asemenea aspect în căsătorie… Apropo, pe unde o mai fi?

Ultima oară auzise despre ea cu puţin înainte de a părăsi ţara. Se recăsătorise cu un profesor tot de sport şi probabil că se simţeau fericiţi.

După ce ieşi de sub duş, ezită între un mic dejun comandat în cameră sau un whisky pe care nu mai trebuia să-l comande. Se hotărî, ca de obicei, pentru a doua variantă.

Cu paharul în mână, urmări câteva clipe traficul din Piaţa Universităţii, întrebându-se cum avea să-şi petreacă ziua.

Vasiliu urma să se întoarcă în dimineaţa următoare. Avea la dispoziţie deci o zi întreagă de vacanţă. Cinema? O plimbare în afara Bucureştiului? Să încerce să agaţe vreo femeie?…

Ţârâitul discret al telefonului îl nedumeri.

„Cine dracu’ să mă caute?“

— Salut, Ghiţă! exclamă un glas jovial.

— Salut…

— Cum stăm cu piesele de schimb? Ai rezolvat ceva?

— Am făcut rost de o parte.

— Bune şi alea. Sunt la ananghie.

— Cum procedăm?

— Propun să ne vedem diseară la opt, la Service-ul de lângă Lido. Ce zici?

— OK.

Închise telefonul. Tradus în conformitate cu codul stabilit, asta însemna că „întâlnirea“ era fixată pentru şase (indiferent de ora prevăzută, regula conspirativă scădea două ceasuri) şi nu la Service-ul Lido, ci la cel din spatele complexului Favorit.

Băgă în buzunar etu-ul cu microfilme camuflat într-un port-ţigaret şi părăsi îngândurat hotelul.

„Ce imprudenţe de ageamii! Idioţii! Mă sună la ăştia, prin Recepţie, îmi dau întâlnire în târg chiar dacă ora şi locul sunt aiurea. Ca şi cum băieţii s-ar simţi osteniţi filându-mă toată ziua, sau n-ar avea oameni de schimb. Cretinism!“

Dar îi era teamă că nu-i vorba de cretinism, ci de ceva mult mai grav. Şi din nou aceeaşi certitudine îi sfredeli inima: „Robin îmi vrea capul.“

64

Conform obiceiului, atunci când un dosar ardea, „îţi frigi degetele doar răsfoindu-l“ spunea Ionaş, Minerva intra în biroul lui pentru ultima „conversaţie a zilei“.

Zări pe masa de lucru a colonelului cea de-a cincea ceaşcă de ceai – un amestec cutremurător de infect, faţă de care o cană de unt de ricin ar fi părut oricui dulce mixtură de nectar şi ambrozie, şi se gândi cu nostalgie la anii când pe aceeaşi masă, la aceeaşi oră, se afla a cincea ceaşcă de cafea.

„Da, domnule, îmbătrânim“, deşi Minerva nutrea cutezătoarea convingere că ea una nu va îmbătrâni niciodată.

— Ei, cum stăm, Minervo, tată?

— Prost, dar se îndreaptă. Simt eu. Adică sunt sigură.

— Ceea ce am admirat eu totdeauna la tine a fost optimismul de neînfrânt.

— E o chestie de ficat, emise Minerva una din axiomele ei „ştiinţific demonstrate“. Să observaţi că totdeauna oamenii cu digestie bună şi un ficat care nu transmite morse de cinci ori pe zi au un moral excelent.

— Tu eşti o cugetătoare, draga mea.

— Chestia-i că-s prea ocupată. Zâmbi: Aţi văzut cum ne-a tras chiulul señor Parker?

— Şi totuşi unde a scrântit-o Macri?

Minerva dădu din umeri:

— Nu-mi dau seama. Cinstit, nu văd unde a greşit. De aia nici nu l-am luat la polizor. Băieţii erau bine camuflaţi, nu s-

a comis nici cea mai mică abatere de la cele stabilite în planul de acţiune.

— Uluitor, observă Ionaş, este că nici măcar nu s-a prezentat la serviciu. Parcă l-ar fi avertizat cineva să nu se ducă.

Dintr-o dată, Minerva holbă ochii şi rămase cu gura căscată. Ionaş, care asistase cândva la infarctul unui unchi, se sperie:

— Ţi-e rău?

— Fantastic! făcu Minerva ţâşnind de pe scaun. Asta era! De ce Dumnezeu nu mi-aţi spus-o înainte? Cum de nu mi-a trecut prin cap?

— Ce?!

— Ce mi-aţi spus acuma! Doar că nu cineva, ci „ceva“ l-a avertizat, el aflându-se în spital. Nu s-a prezentat pentru că era prezent. C-o fi dormit acolo sau că a pătruns neobservat, naiba ştie! Iar din interior putea să sesizeze unele mişcări: venirea echipei, sau indiferent ce, poate un fleac pentru oricine altul, dar nu pentru un profesionist, care pe deasupra e familiarizat cu obiceiurile casei, îi cunoaşte mecanismele cele mai intime.

— E posibil! Băieţii au rămas acolo?

— Da. Am să-i dau dispoziţie lui Macri să mai mobilizeze câţiva oameni şi mâine, la prima oră, să percheziţioneze sanatoriul până la ultimul ungher. Îmi dau seama că e târziu, mai mult ca sigur Parker a spălat terenul, dar trebuie verificat... Nu vă faceţi probleme, până la urmă îi dau de urmă. Cel mai mult mă enervează inteligentul, genialul inginer Vasiliu.

— Ce-a mai făcut?

— M-a sunat directorul institutului şi mi-a spus că fichetul de la serviciu e gol. Şi-a cărat toată documentaţia acasă.

Ionaş tresări:

— Eşti sigură că el a făcut-o?

— Da. L-a văzut asistenta lui. Câteva zile la rând şi-a tot burduşit servieta. Toanta a tăcut, închipuindu-şi că are

avizul conducerii şi că „ştie dumnealui, domnul inginer, ce face“. Plesni cu palma deschisă sticla biroului: E plină lumea de căscaţi, asta e!

— Chestiunea mi se pare gravă. Dragu a fost de câteva ori la el. Crezi că au ajuns la o înţelegere?

— Nu. N-ar fi lucrat atât de descoperit, iar dacă Dragu, intens supravegheat de noi, ar fi obţinut ceea ce urmărea, ne trimitea acum o ilustrată cu fluturi şi scorpioni din Sidney.

— Să sperăm că ai dreptate... În fine, adăugă consultându-şi ceasul unde acele se suprapuneau pe vârful verticalei, cred că-i de ajuns pentru o singură zi... A! Bine că mi-am adus aminte! Am primit azi un telefon cam bizar.

Minerva îl cercetă iute. Chipul lui Ionaş era impenetrabil. Se interesă prudentă:

— De la cine?

— Un tip care s-a recomandat doctorul Paraschivescu de la Spitalul de urgenţă.

Minerva se sperie şi ţâşni de pe scaun:

— S-a întâmplat ceva cu Nina?

— Nici gând, îi merge perfect... Să vezi ce chestie! Mi-a solicitat permisiunea să te invite într-una din serile următoare în oraş.

— Ce tupeu!

Roşi violent şi colonelul avu ocazia să realizeze ce va să zică o Minerva îmbujorată. Pe obrajii ei, totdeauna palizi, nici gerul cel mai înverşunat nu izbutea să picteze tomate.

— Bărbatul, continuă Ionaş, mi-a prezentat fişa lui autobiografică: părinţi, studii, stare civilă, numele a zece inşi gata să subscrie la autenticitatea celor afirmate, stare materială, Wassermann. N-are datorii la fisc, prieteni sau întreţinere.

— Câtă insolenţă!

— Da, destulă. Nu s-a putut abţine la urmă să-şi exprime opinia că regulamentul nostru i se pare cam, ăăă..., original, dacă o femeie la 55 de ani...

Minerva sări opărită:

— Măgarul! Am doar patruzeci şi doi. Şi ăia neîmpliniţi.

Colonelul, care o pândise cu coada ochiului, începu sa râdă:

— Nu, nu-i măgar. Asta a fost de la mine, să văd cum reacţionezi. S-a referit doar la o femeie matură care trebuie să ceară permisiunea şefului pentru a ieşi cu un bărbat.

Minerva, confuză, furioasă până la lacrimi, scrâşni.

— Las' că-l învăţ eu minte pe nea Clismă ăsta!

— Personal, urmă Ionaş cu acelaşi ton detaşat al unui referent obiectiv, am încercat să-l domolesc şi i-am comunicat că, în ceea ce-l priveşte, dat fiind dosarul lui excelent, vom face o excepţie şi, în consecinţă, are avizul meu. Mi-a mulţumit. Aşa că, dragă Minerva, vezi cum o întorci. În caz de neprezentare tipul face scandal, că nu ţi-am dat voie să vă ţineţi de mână în Cişmigiu…

— Lăsaţi pe mine!

Telefonul începu să sune şi Ionaş răspunse.

— Da… E aici. Dă-ne legătura. Întinse receptorul: Pentru tine. Urgent!

— Paraschivescu?

Colonelul râse:

— Bag de seamă că începe sa te preocupe.

La celălalt capăt al firului, un glas limpede de tenor, dar nesigur din cauza emoţiei, se interesă:

— Domnul maior Tutovan?

— Da.

— Mă numesc Mihai Dobrin. Vă telefonez de la poşta comunei Mireşti, pe şoseaua Bucureşti-Zimnicea. Mă auziţi?

— Da.

— Am găsit doi tineri care sunt sechestraţi într-o casă.

— Ce?! Doi tineri?

— Da, un băiat şi o fată… Veniţi repede. Ei mi-au spus să vă caut. Adriana şi Dan… Aveţi de parcurs cam douăzeci de kilometri.

— Am înţeles... Aşteptaţi-ne, vă rog, până sosim. Nu-i lăsaţi singuri.

— Mă întorc cu maşina... Alo! Alo! Aduceţi un lăcătuş. Eu am încercat să forţez broasca, dar nu am deloc îndemânare la chestii tehnice. Sunt violonist...

Îmbrăcându-şi scurta, Minerva se năpusti spre uşă. Ochii îi scăpărau, era radioasă, jubila:

— V-am spus că n-au păţit nimic? Dacă vreţi să-mi faceţi o plăcere, daţi dispoziţie ofiţerului de serviciu să-i comunice vestea maestrului Nicolau. Sublinie: Aşa, cam pe la trei dimineaţa.

65

La ora unu după miezul nopţii, o *Dacie* sport opri la întretăierea străzii Moreni cu Vlăsiei. O femeie înaltă, îmbrăcată într-o scurtă comodă şi pantofi plaţi, coborî şi se îndepărtă cu paşi hotărâţi. Parcurse vreo două sute de metri, ocoli restaurantul Vânătorul, coborând de pe trotuarul îngust – blocurile de gheaţă blocau trecerea – şi se îndreptă spre clădirea IPCM-ului. Ţinea poşeta-sac într-o mână. Cu cealaltă pipăia în buzunar un mic colac de frânghie.

66

Fură întâmpinaţi de Dobrin chiar în capul aleii care ducea spre casă. Măsurându-l scurt, Minervei îi veni să râdă. Tipul arăta atât de „scripcar“, încât ar fi fost imposibil să-l confunzi cu orice altceva. Ca toţi cei din breaslă, era meticulos, elegant, cu acel impecabil al pisicului lins. Dintre faldurile fularului alb de mătase, nelegat, papionul desena un fluture negru perfect. Era subţire, fragil, cu mâini înguste şi fine.

„Ăsta, doar dacă se uita mai serios la broască, îşi strica digitaţia…“

— La ce restaurant cântaţi?

Dobrin surâse încântat. Şi iarăşi, ca toţi colegii de breaslă se simţea foarte mândru de profesiunea lui: artist.

— La Bulevard, în orchestra maestrului Tudor Pană.

— Cum aţi dat de tineri?

Dobrin îşi izbi palmele.

— Ceva fantastic, domniţă! Mergeam pe şosea, am mâine o nuntă la Zimnicea, şi odată aud aşa, o voce amplificată ca de difuzor. Mi-am închipuit că trebuie să fie vreo maşină a miliţiei şi am oprit, să văd despre ce-i vorba.

— O clipă! îl întrerupse Minerva. În general, când conduci, nu înregistrezi alte zgomote, bineînţeles dacă nu-i vorba despre o explozie. Motorul estompează orice acustică obişnuită.

Dobrin zâmbi cu superioritate.

— Urechea-i meseria mea, domniţă. Mai conduceam şi cu geamul puţin deschis. Când am înţeles textul, m-am orientat

cam unde se afla sursa şi am ajuns la ăştia micii. Ce să le treacă, domnule, prin minte! Să înregistreze SOS-ul şi să pună casetofonul să urle.

„Într-adevăr, gândi Minerva în vreme ce violonistul continua să se mire şi să dea amănunte. Ideea e remarcabilă.“

Adriana îi sări de gât cu o spontaneitate care numai ei îi putea aparţine, derutând-o uşor pe Minerva, totdeauna stăpânită, cenzurată, chiar timidă în manifestarea emoţiilor. Dan, în spatele ei, se foia, neştiind ce să facă. Se porniră apoi, ca la un semnal, izbucniră într-o avalanşă de cuvinte, impresii, întrebări, repetându-se, smulgându-şi vorbele, cu acel debit al nerăbdării proprie puştilor care se dau cu trotineta „Las’ că spun eu… Spun eu!!“

Coroborând relatarea tinerilor cu celelalte evenimente, Minerva lipi eticheta „certitudine“ pe ceea ce până atunci fuseseră doar ipoteze. Răpirea lui Dan şi a Adrianei reprezentase o simplă piruetă bluff în cadrul unei acţiuni de diversiune.

Deşi nerăbdarea îi dădea brânci spre Bucureşti – mai avea o grămadă de probleme de rezolvat, toate în următoarele douăzeci şi patru de ore – făcu totuşi un tur, plan general (nu prim sau gros-plan, cum obişnuia) al apartamentului.

„Un elegant loc de refugiu, stil studio. Totul miroase a prosperitate financiară, discreţie împinsă până la clandestinitate. Conţinutul frigiderului şi al barului – galantare de shop – spun restul…“

În drum spre Bucureşti, Adriana şi Dan continuară să ciripească, cintezoi în splendidă dimineaţă de vară. Surescitarea lor o înduioşa pe Minerva.

„Amândoi abia aşteaptă să ajungă acum acasă, să povestească, să coloreze puţin detaliile, să fie formidabili. Se simt eroici şi îşi imaginează, fremătând de neastâmpăr

fericit, emoţia, surpriza, bucuria revederii cu părinţii… Copii…“

Râse încetişor amintindu-şi o întâmplare de-a ei.

Avea treisprezece ani şi se afla în vacanţă cu mătuşa Caliopi la Câmpulung Muscel. Într-o duminică, plecase de dimineaţă spre satul Domneşti (vreo şapte kilometri de mers pe jos), unde o invitase o colegă de şcoală. Promisese ferm că va fi înapoi înainte de ora nouă seara şi, în ciuda insistenţelor Laurei şi a părinţilor ei care presimţeau o furtună mare, Minerva se încăpăţânase să plece acasă. „Am făgăduit şi pe urmă mătuşă-mea va fi înnebunită de grijă…“ Într-adevăr, înainte de a fi ajuns la mijlocul drumului izbucnise o vijelie puternică: fulgere, trăsnete, crengi de copac smulse şi chiar arbori doborâţi. Minerva, prinsă în plină şosea, nu avu altceva de făcut decât să-şi continue drumul. Ajunsese acasă spre miezul nopţii, udă până la piele şi o găsise pe tanti Caliopi dormind somn dulce.

— Ce-ţi veni să mă trezeşti la ora asta?

Minerva, care se aşteptase la cu totul altă primire – lumini aprinse, alertă, degete frânte de nelinişte, grijă, ce mai! –, rămăsese total descumpănită.

— M-am gândit că eşti îngrijorată…

— Iar eu m-am gândit că probabil vei avea atâta minte încât să nu te porneşti la drum pe o vreme ca asta.

Minerva făcuse cunoştinţă atunci cu dezamăgirea.

Îl lăsară întâi pe Dan acasă, aflat în drum, apoi o conduseră pe Adriana. Două umbre, de după două ferestre diferite, păndeau strada şi Minerva zâmbi:

„Ionaş, inimă spaţioasă! Nu s-a îndurat să prelungească aşteptarea şi l-a anunţat instantaneu şi imediat pe Nicolau că se întoarce fata…“

— Era cât pe-aci să uit! exclamă Adriana deschizând poşeta. Am găsit poza asta în bibliotecă. Poate aveţi nevoie…

Din fotografie, Cati, sau poate alt nume, îi îndreptă o privire impenetrabilă.

67

„Când simţi că pământul îţi arde ciubotele, fugi încotro vezi cu ochii.“

Aşa spunea bunicu-său. „Dar unde? Încotro s-o iau? Oriunde m-aş duce ar fi aceeaşi situaţie.“

Ce senzaţie oribilă să te simţi neputincios. Cu mâinile legate. Mai rău! Complet fără mâini.

Inginerul Dragu, cu chipul descompus de băutură şi cămaşa ieşită din pantaloni, cu mânecile suflecate, oferea imaginea clasică a acelor *desperados*, *los pistoleros*, mercenari ajunşi la ananghie. Alcoolul! Binecuvântatul alcool! Îndulceşte contururi abrupte, perie un grafic prea accidentat, colorează negura până la festiv, anesteziază… Şi, în sfârşit, somnul. Somnul, cel mai capricios, imposibil între amanţi. Aleargă după el, fuge de tine…

La un moment dat, Dragu, beat – ţinând seama de cantitatea imensă de vodcă înghiţită – şi totuşi de o luciditate de-a dreptul vrăjmaşă, confundă paharele. Dând „Albul 50“ pe gât, avu impresia că bea apă.

Se întoarse la whisky-ul din frigider. În micul antreu, pădurea de sticle goale ridică a minunare sprâncenele femeii de serviciu. Comentase cu o cameristă, în oficiul de etaj.

— Soro, ăsta de la 1576 e nemaipomenit! Bea şi al meu, da’ acu’ bag de seamă că l-am lăsat de pomană. Mă supăram că seacă un clondiraş de o litră! Păi ăla, faţă de damigeana ăsta, era degetar. Cinci-şase imperialiste pe zi,

başca vodca. Credeam că-i vin inşi în apartament, da-mi zise Coca de la Recepţie că ţţ!

Cu o seară înainte, conform înţelegerii, se dusese la autoservice-ul din Drumul Taberei. Şi iar, ţinând seama de instrucţiuni, coborâse din maşină, şi se plimbase vreo jumătate de ceas prin cartier. Încercase să se lepede de gânduri, privind cu atenţie în jur. Vitrine, case, balcoane – gradul de civilizaţie al apartamentului şi al locatarului se cunoaşte după ceea ce expune privirii generale –, oameni.

Sigur, trecuseră zece ani de când părăsise ţara, dar încă se descurca în descifrarea fizionomiilor, în identificarea statutului social al unui ins sau altul… Pensionarul cu mers nesigur, încântat de rezultatul ultimelor analize pe care i le relatează cu lux de cifre şi procente colegului de vârstă. Gospodina preocupată cloşcă de bărbat şi copii „dă-mi dragă o idee, nu mai ştiu ce să gătesc“, tânărul cu o taşcă grea pe umărul ridicat mai sus fluierând nepăsător şi încă neîndrăgostit, sau celălalt, amorezat, aşteptând la punct fix cu mâinile transpirate şi ochii pe ceas, mama tinerică plimbând mândră un landou împopoţonat, perechi în vârstă ţinându-se (singurele, nu mai e la modă) de braţ…

Îşi cumpără un pachet de ţigări – ani de zile dusese dorul Mărăşeştilor, iar Gauloisele, deşi mai tari, nu-l satisfăceau – şi cu un pas pe care se străduia să-l tempereze, se întoarse la autoservire. Urcă în maşină şi demară. După câteva sute de metri, căută în buzunarul portierei şi, dintr-o dată, simţi că cerul se prăbuşeşte. Etu-ul cu filme se afla tot acolo.

„Nu există decât o singură explicaţie, conchise a suta, poate a mia oară Gheorghe Dragu. Materialele îi interesează categoric, înseamnă că cel care trebuia să le preia a simţit filajul şi nu s-a mai apropiat de maşină… Şi ce fac eu acum cu filmele? Le simt de parcă aş ţine o tonă de trotil în buzunar…“

Şi din nou instinctul îi dădea brânci, îi simţea concret mâinile în spinare, îi poruncea imperios: Pleacă!

— Unde? răcni Dragu.

Şi avu dintr-o dată revelaţia unui adevăr implacabil, îngrozitor: nimeni nu se poate ascunde nicăieri…

Dădu paharul pe gât, lăsându-şi mult capul pe ceafă şi se privi în oglindă. Dintr-o dată, privirea i se dilată de groază. Nu era singur. În spatele lui, se vedeau limpede alte chipuri: Vincente din Toscana, Abdul, Domenico Will…

Dragu îşi acoperi ochii, strigând îngrozit:

— Aţi murit… Ştiu bine… De ce aţi venit?… Ce vreţi de la mine? Ce vreţi…

68

Nu se mai întorsese acasă şi prinsese vreo două ore de somn pe canapeaua îngustă din birou. Pentru Minerva, care încă din copilărie nu putea dormi mai mult de cinci ceasuri pe zi, fiindu-i suficient, două ore însemnau aproape o noapte şi o remontau pe deplin.

La şapte dimineaţa, însoţită de Dobrescu, se afla la IPCM şi ceru să-l vadă pe director. Necşulea, un bărbat masiv, cam de şaizeci de ani şi care era considerat cel mai vechi conducător de instituţie din ţară, îi primi cu vioiciunea şi energia plină de iniţiativă, caracteristică indivizilor care timp de decenii au ocupat posturi de mare răspundere. „Se face!... imediat... Mâna pe telefon: Să vină urgent la mine Chiru... Da... Săptămâna viitoare... Ce spuneaţi, bineînţeles... Alo! Doamna Lili? Adu-mi te rog şi lucrarea de la Brazi...“

Cu un gest amabil o pofti pe Minerva să vorbească. Pe chip i se aşternu o expresie de atenţie sinceră, nu faciesul convenţional, cu zâmbet stereotip „ascult dar n-aud nimic“.

— Inginerul Vlad Calotă s-a prezentat la serviciu?

— Nu. A solicitat un concediu de o săptămână care expiră abia poimâine. Arăta foarte rău, chiar bolnav. Aveţi nevoie de el?

— Nu răspunde la telefon şi nici acasă... Mă rog, la uşă.

— E posibil să fi plecat din Bucureşti. Adăugând SRL-ul şi duminica, ar fi prins o mică vacanţă la munte. Zic munte, pentru că acolo îi place să se deconecteze.

— Hm! se strâmbă Minerva. Când eşti bolnav nu-ţi arde de iodlere haiduceşti pe piscuri carpatine, printre capre negre şi cocoşi băştinaşi, adiat de dulcea briză de noiembrie.

Directorul, obişnuit cu tot felul de stiluri, dar mai ales cunoscând-o personal pe Minerva de mulţi ani, zâmbi:

— Nu-i exclus să aveţi dreptate. Cu ce vă pot fi de folos?

— Vreau să văd fichetul unde-şi păstrează Calotă lucrările.

Necşulea îşi ascunse zâmbetul. Luă un mănunchi de chei din safe şi o aşteptă pe Minerva să se ridice.

— Vă conduc eu.

O luară înainte, urmaţi de locotenentul Dobrescu, căruia îi zornăia în minte avertismentul Minervei:

„Mâine seară când încheiem bâlciul ăsta…“

„Mâine seară?“

„Da’ ce credeai, c-o să consum un cincinal flirtând cu alde frumosul Parker şi… lady Remington?“

„Erika“, suflă locotenentul fără să aibă aerul că ar corecta-o.

„Ei şi? Tot literele alea. Că-i zice Erika sau Florica. Deci, Dobrescu Vasile, mâine seară la orele 20:00, te prezinţi la mine acasă cu raportul defalcat pe rubrici şi problema papagalului roşu rezolvată… Cu ocazia aceasta va prinde în sfârşit şi Mădălina un seminar care începe după orele 16:00. Mi s-a plâns Rotaru, îl ştii pe blegul ăla, ţi-a fost coleg, la C, acum e asistent. Ei da, s-a plâns că fetiţa parolează din cauza ta toate cursurile de seară… Gata! Fără comentarii…“

Fichetul inginerului Calotă se afla într-o încăpere la demisol şi amândoi, atât Minerva cât şi Dobrescu, făcură ochii mari:

— Ăsta zic şi eu bunker! exclamă Minerva. Într-adevăr, încăperea impresiona. Gratii, dulapuri înalte de metal, fixate în lungul zidurilor, imens spaţiu gol la mijloc. Lângă uşă, ţâşneau din zid, ca două rafturi de piatră, un soi de pat

– cel puţin era folosit ca atare judecând după pledul împăturit – şi o masă.

— Cine naiba doarme aici? se miră Minerva.

— Paznicul.

Minerva se holbă.

— E prima oară că întâlnesc o formulă de asigurare securităţii atât de fistichie. Nu era de ajuns să păzească aşa pe dinafară? De ce trebuie să doarmă înăuntru?

— Doamnă maior, începu Necşulea pe un ton de calm tacticos, păstrăm aici lucrări de valoare uriaşă şi care pot face multora cu ochiul. Ni s-a părut indicat, dacă nu necesar, să surplusăm toate măsurile obişnuite de securitate.

Minerva începu să râdă:

— Aveţi haz, parol! Dumneavoastră vă închipuiţi că unul care a reuşit să dibuiască toate trucurile, să pătrundă în primul rând în instituţie, să depăşească toate frontierele de siguranţă, ca să ajungă în final aici, în această încăpere, se mai poate lăsa împiedicat de un tip ce le doarme pe mindir de piatră?

— Are un buton de alarmă chiar sub consolă.

„Dacă asta-i consolă, eu sunt principesă Biedermeyer! Zii, dom’le, cinstit!, troacă, raft, mă rog, o chestie care iese din zid.“

— Ei şi? Ce face cu butonul?

— Păi, dă alarma în caz de nevoie.

— Ce nevoie? Şi pe cine să mai alerteze când i-a sărit pe toţi, paznici, capcane, celule fotoelectrice, începând cu portarul?

Directorul îşi pipăi buzunarele, căutând instinctiv ţigările. Îşi aminti că fumatul e interzis – dispoziţie proprie – şi avu o tresărire caraghioasă, de parcă altcineva l-ar fi surprins în culpă.

— S-a avut în vedere, explică, arătând cu degetul gros în sus, şi eventualitatea unei pătrunderi prin tavan.

Minerva făcu o figură atât de stupefiată, încât locotenentul începu să râdă.

— Aţi văzut ceva filme! Părerea mea, domnule director, este că aveţi fantezie şi spaţiu excedentar în schemă.

— Ni s-a atras atenţia, în nenumărate rânduri, că orice iniţiativă de vigilenţă în plus e binevenită.

— De acord. Dar ce ne facem dacă însuşi tipul care doarme aici devine curios?

— N-are cum acţiona. Documentele ultrasecrete sunt păstrate în casetele de sus. Cu mâna ridicată, oricât de înalt ar fi – excludem Mont-Blanc-ul, –, tot îl despart minimum treizeci de centimetri de broască. De aceea, dacă băgaţi de seamă, nu există obiect mobil în încăpere.

— Aha! Ca să nu se poată căţăra.

— Exact. Mai adăugaţi ticheturile garantate pe care nu le forţezi cu o gură de lup din Dudeşti, iar în fiecare zi, la sosire şi la plecare, paznicul este minuţios percheziţionat. În timpul nopţii, rămâne încuiat pe dinafară şi în caz de extremă necesitate cere să i se deschidă.

— Cine-i tipul?

— Un om foarte serios, bine verificat şi cu recomandaţii strălucite.

— De când lucrează la dumneavoastră?

— De cinci luni de zile. Se numeşte Alexandru Gorun.

Minerva nici măcar nu tresări. Se aşteptase.

— Care-i fichetul lui Calotă?

— Ăsta!

Indică dulapul metalic lipit de muchia zidului. Minerva se apropie, ocolind instinctiv porţiunea de duşumea udă.

— Da’ ce-aţi păţit aici? Aveţi necazuri cu ţevile?

— Cine ştie…

— O fi scăpat Gorun un pahar cu apă.

— Ce pahar, dom’le! Aici s-a răsturnat o găleată… Vreţi să descuiaţi?

— Un moment.

Directorul răsuci încet (mocăindu-se, îşi zicea Minerva) cheia, şi comentă cu glas alb:

— Au fost musafiri. E încuiat o singură dată.

Deschise uşa casetei metalice cu prudenţă excesivă, de parcă ar fi dezamorsat o mină. Fichetul era gol.

69

Minerva ordonă prin radio:

— Vă deplasaţi urgent în strada Râul Doamnei! Alo, Macri! Fii atent! Împrejmuiţi clădirea. Discret. Opriţi până la sosirea mea pe oricine iese din casă… Salve!… Se adresă apoi şoferului: Marinică! Dă bici! Dacă izbuteşti să comiţi cinci contravenţii, nici un accident şi să ajungem în zece minute, ai liber trei zile să te duci la Maricica.

Maricica, logodnica – minune de răbdare îngerească – a sergentului-major Marin Ciucea, ajunsese de poveste. Erau din acelaşi sat, se ştiau de copii şi „vorbeau“ dinainte de-a fi fost luat Marinică la armată. Şi totuşi nunta întârzia, nu se ştia exact de ce. Între timp, odăile Maricicăi, blondă, cu ochi blânzi, trupeşă şi „caldă ca o limbă de vacă“ (Minerva reţinuse cu deliciu comparaţia unui scriitor american), nu mai încăpeau de bulendre de zestre şi oamenii din sat, când nu găseau te miri ce la cooperativă, mărgele roşii, barizuri cu fir lucios ori maşină de cusut, se trimiteau reciproc la alde Maricica a Ştefănoaiei „care-i mai ceva ca Complexul din Buzău“.

Minerva îl luase tare:

— Ce nu te’nsori, dom’le. Ce ţii fata încurcată?

Marinică, un nehotărât extrem de talentat, dădea din colţ în colţ.

— Păi să ne mai gândim, să ne mai socotim…

— M-am săturat de gândeli şi socoteli. La toamnă, după concediu, te prezinţi la raport cu certificatul de căsătorie, îi

iei pe Moraru şi Dobrescu cavaleri de onoare, şi-mi arăţi pozele…

„Ce-i al lui e-al lui, gândi Minerva. Conduce ca un zmeu!“

— Auzi, Dobrescule! Mă tot întreb ce o fi cu băltoaca aia din bunker? Nu înţeleg, dar nu înţeleg deloc… Şi încă o chestie! Cum a ajuns tipul la broasca fichetului? În mâini să fi stat şi să fi operat cu picioarele şi tot nu recupera circa jumătate de metru… Îl simţi neatent şi-i expedie un cot în coaste: Ce faci, Dobrescule, dormi? Crezi că vorbesc numai ca să fac gargară? Ce-ţi defila prin minte?

— Iertaţi-mă… Mă gândeam dacă într-adevăr acest Gorun, să-i zicem, s-a refugiat la…

— Sunt sigură! îl întrerupse Minerva. Un truc vechi! Te întorci în ascunzătoarea descoperită şi abandonată cândva. În principiu, nimeni nu te mai caută acolo. Iar tipul e încolţit acum.

— Cum credeţi că a scăpat din sanatoriu?

— O să ne spună chiar el. Rămân la părerea că individul a şters-o înainte ca Macri să-şi fi postat oamenii în diverse puncte. Deci se afla deja sau mai de mult în incinta spitalului.

Marinică frână atât de brusc, că Minerva şi Dobrescu veniră peste scaunele din faţă.

— Eşti capiu, Marinică?

Sergentul îşi arătă ceasul triumfător:

— Şapte minute juma’, doamna maior!

— Perfect! Ai pe chestia asta un premiu de la mine. Zece zile permisie acum, pentru nuntă. La ziua recoltei, vin să văd ţâncul!

Echipa condusă de Macri sosise înaintea lor. Căpitanul îşi semnală discret prezenţa.

Minerva, însoţită de Dobrescu, parcurse cu pas hotărât aleea şi sună. Deschise, neaşteptat de repede Matilda Manta. Bătrâna făcu ochii mari şi se bâlbâi de emoţie.

— Extraordinar! Chiar mă gândeam la dumneavoastră, dar nu mai găseam numărul de telefon… E aici… Bolnav, încerc la Salvare de zece minute şi e ocupat…

Minerva se asigură:

— Vorbiţi de Gorun, nu?

— Da… Îşi duse mâna la piept. Dacă aţi şti cât m-am speriat. Îmi doream foarte tare să nu-l mai văd niciodată în viaţa mea.

Minerva, cuprinsă deja de acea nerăbdare frenetică, simptom concludent şi preambul obligatoriu al finalului, o întrerupse fără menajamente.

— Când s-a întors?

— Azi-dimineaţă, pe la şapte. Acum jumătate de oră i s-a făcut rău şi m-a rugat să chem Salvarea. Zice că suferă de inimă.

— Dobrescule! Ocupă-te tu de telefon…. Să vină urgent… Lăsaţi, nu-i nevoie să mă conduceţi.

Dar bătrâna se ţinu după ea.

— Niciodată nu mi-aş fi închipuit că mi se mai pot întâmpla mie, la optzeci de ani, evenimente atât de… atât de singulare… Da, răspunse unei priviri scurte a Minervei, azvârlită peste umăr. Am înţeles… Sigur… Vă las în pace… Da, totuşi!… Nu mă aşteptam la atâta extraordinar!

Bărbatul, într-o pijama albastră, cu două perne sub cap şi o mână ostenită, abandonată parcă deasupra pledului –, „Doamne! se înfioră Minerva, cât de mult, cu cât înaintea celui mai competent buletin medical poate prefigura o mină acordul final“ –, o întâmpină cu un zâmbet în care, ciudat, sclipea un licăr de sarcasm.

— Vă aşteptam, şopti.

Minerva târî un scaun lângă pat, fără a-l slăbi din ochi.

— Dacă vă face rău, nu vorbiţi…

Gorun schiţă o clătinare a capului.

— Inutil! E al treilea gong. Mister Parker, alias Iliaş, alias Gorun, alias… alias… Îşi anunţă onorata clientelă că astăzi

trage obloanele. Ce doriţi să ştiţi? În locul dumneavoastră m-aş grăbi!

Minerva îi arătă fotografia găsită de Adriana.

— Ea e Erika?

În spatele ochelarilor cu dioptrii uriaşe privirea bătrânului se concentră.

— Da. Ea e.

Minerva cercetă câteva clipe chipul chinuit de suferinţă al lui Gorun. Straniu, ea nu găsea nimic fascinant, malefic în figura păstoasă, cu trăsături incerte şi privirea tipică, de rătăcit, a marelui miop. Probabil, îşi zise, boala, sentimentul de neputinţă, înfrângerea erau mai puternice în momentele acestea, estompând până la anulare inefabila, ţinând aproape de imponderabil, forţă care caracterizase acest bărbat.

— Încerc să vă cruţ…

— De ce? Satisfacţia de a mă admira în boxa acuzaţilor aţi ratat-o oricum. Şi atunci?

— Nu e momentul să intrăm în polemică. Vă voi pune câteva întrebări, încercaţi să-mi răspundeţi cât mai scurt.

Le formulă aşa cum îi veneau în gând. Situaţia o găsise nepregătită, nu avusese timp să-şi pună ordine în idei, căci altfel îşi închipuise capturarea Maestrului.

— Ieri, la sosirea echipei noastre, vă găseaţi în sanatoriu, nu-i aşa?

— Da. Dormisem într-o cameră de gardă. Am o legătură mai veche. O soră, n-are importanţă. E nevinovată. Am reuşit să dispar înainte ca oamenii dumneavoastră să-şi ocupe posturile.

— Ce materiale aţi obţinut până acum?

— Cati… adică Erika ştie Dragu… Trebuia să aducă ieri… Îşi duse mâna la inimă. Grăbiţi-vă…

Minerva strigă:

— Dobrescule! Ce-i cu Salvarea?

Glasul locotenentului se auzi neaşteptat de aproape. Intrase neauzit şi se afla în odaie.

— Trebuie să vină din moment în moment.

Privirea lui Gorun pierdea tot mai mult din consistenţă, se dilua într-o ceaţă vătoasă. Minerva nu-şi găsea cuvintele, ideile i se buluceau, bidivii nărăvaşi scăpaţi din frâie.

— La IPCM v-aţi folosit de blocurile de gheaţă de la restaurant, nu-i aşa?

— Da… Ca să mă urc… N-am avut însă cu ce şterge apa… Nu ne gândisem… Nici eu, nici Cati!…

Închise ochii. Faţa îi era crispată de durere şi Minerva nu mai îndrăzni să pună vreo întrebare. După câteva minute vorbi singur:

— Am iubit-o totdeauna. Şi azi… Tot… Pentru ea… Proasto… Nu merita Calotă… Trei ani risipiţi… Cât de mult te-am iubit, Cati!…

„Ultimele lui cuvinte“, se înfioră Minerva. De departe, se auzea sirena Salvării.

70

Când zăriră liziera de plopi, soarele se căţăra spre ceasurile unsprezece.

Minerva, lângă geamul deschis, respira cu plăcere neaşteptată aromele dimineţii senine de iarnă. În general, natura o lăsa rece, teoria ei fiind în principiu următoarea: „Dacă am admirat vreme de circa un minut şi jumătate cel mai splendid peisaj, sunt încredinţată că nu mi-a scăpat nici un amănunt.“ „N-ai sensibilitate, n-ai sentiment“, decretase mătuşa Caliopi, pentru care faptul că-i plăcea să bea o bere pe malul lacului Cişmigiu, la Monte-Carlo, certifica din plin gingăşia unei firi îndrăgostite de copaci, flori, crânguri şi poieniţe. „Nu există în toată opera lui Caragiale o singură descriere de natură (argumentul esenţial din artileria Minervei) şi nici Creangă nu se prea împiedica în «sandalele de aur ale lunii», graţioase plete de salcie şi fluturi paraşutişti. Vrei să-mi spui că ăştia nu erau sensibili? N-aveau sentiment?…“

Se simţea teribil de bine dispusă şi preconiza pentru seară un program-bombă: o gală de box. Şi apoi, în trening şi adidaşi, vreo trei ceasuri de delectare în compania matematicilor superioare. Făcuse rost de o revistă de specialitate cehoslovacă, unde un tip, probabil un trăsnit – numai ăştia au idei –, prezenta şi trucuri amuzante. Contrar obiceiului, Dobrescu n-o însoţea. Îi ordonase să intre cu orice chip în contact cu inginerul Calotă, în vreme ce Macri să se ocupe de Dragu. Ceruse aprobarea pentru arestarea lui.

Minerva îl lăsă pe Marinică s-o aştepte în spatele lizierei şi încercă să se apropie neobservată de clădire. Văzută pe lumină, era o casă relativ obişnuită, bine şi fără economie construită, dar care nu atrăgea prin nimic, atenţia. Parcată în apropierea intrării, se afla o *Dacie* sport. Minerva o cercetă scurt şi începu să zâmbească… „Cu asta ai voiajat azi-noapte, ma chère?“ Pe Minerva n-o convingeau în general scenele stop cadru – tocmai pentru a amplifica la maximum surpriza şi emoţia spectatorului –, copiate din filme. Şi totuşi, se întâmpla uneori să le trăiască. Nu apucă să apese pe butonul soneriei, când uşa se deschise brusc. O secundă cele două femei se priviră, fără glas, încremenite.

„Erika!“, o recunoscu Minerva.

Cealaltă, în ţinută de călătorie, cu o valiză uşoară în mână clipi de câteva ori.

„Cred că am întârziat… Să vedem… Până una alta, trebuie să spun ceva, convenţional…“

— Pe cine căutaţi?

— Pe dumneavoastră, Erika.

— Da… Avu un scurt moment de şovăială, repede reprimat: Poftim înăuntru.

Pătrunseră în hol şi Erika îşi dezbrăcă din mers haina. Minerva, deşi total indiferentă în ceea ce o privea faţă de vestimentaţie şi nu-şi amintea ca vreodată în viaţă, copil, adolescentă, nu discutăm mai târziu, să-şi fi visat vreo rochie anume, sesiză eleganţa rafinată a acestei femei.

„Şi asta-i o artă, ce mai! Totul pare turnat, anume născocit pentru ea. Nu-ţi poţi imagina aceleaşi cârpe pe altă femeie fără să arate ca o maimuţă împopoţonată.“

— Stimată doamnă, începu Minerva, sunteţi acuzată de tentativă de spionaj pe teritoriul României. Acţiunile dumneavoastră au vizat lucrările inginerilor Vlad Calotă şi, în subsidiar, Miron Vasiliu.

Pe buzele lui Cati flutură un zâmbet „Trebuie să-mi păstrez calmul. Din păcate, a prins mişcarea.“

— Acuzaţie gravă, observă pe un ton neutru. Scotoci în poşeta umplută cu fleacuri costisitoare şi după care femeile se dau în vânt şi scoase ţigările şi bricheta.

— Nu-mi place să pierd timpul, declară Minerva, iar în cazul de faţă, probele pe care le posedăm împotriva dumneavoastră sunt atât de concludente, încât a recurge la metode de învăluire, flirt inteligent de idei între anchetat şi anchetator, ar friza ridicolul.

— Fac parte dintre cei care ştiu să piardă. Probe… Mi le-aţi putea enumera?

— Cu plăcere. Aţi participat direct la „dezvirginarea“ fichetului inginerului Calotă, aflat în incinta IPCB-ului; aţi condus, dacă nu şi organizat, în cadrul unei tentative de diversiune şi intoxicare acţiunea-fantomă inginer Vasiliu.

— Afirmaţii, nu probe.

Minerva o privi fix:

— Trec la fapte concrete: ieri-noapte, l-aţi ajutat în mod efectiv pe complicele dumneavoastră Parker să deschidă fichetul inginerului Calotă, transportându-i două blocuri de gheaţă din faţa restaurantului Zoreşti şi strecurându-le printre gratii. Astfel, a avut posibilitatea să se ridice, să atingă înălţimea necesară, pentru a putea manevra cheia. Râse: Când am sosit azi-dimineaţă şi am constatat existenţa unei bălţi de apă, nu-mi puteam explica fenomenul.

Cati nu-şi pierdu stăpânirea de sine, continuând să surâdă de parcă ar fi discutat undeva, pe plajă sau într-un salon, despre ultimul model lansat de casa Lanvin.

— Şi dacă vă afirm că nu am părăsit această locuinţă de două zile?

— Trebuie s-o dovediţi…

— Nu mă făles c că aş cunoaşte foarte bine legislaţia română, dar există norme valabile pretutindeni. Dumneavoastră trebuie să dovediţi prezenţa mea în oricare altă parte decât în acest imobil.

Minerva râse:

— Nu mi-a spus încă nimeni până acum că m-ar putea confunda cu o copiliţă. A cui e *Dacia* de afară?

— A unei verişoare. Mi-a pus-o la dispoziţie pentru o săptămână.

— A mai folosit-o cineva în afară de dumneavoastră?

Cati păru derutată.

— Nu.

— Şi susţineţi că de două zile nu v-aţi mişcat dintre aceste ziduri?

— Da.

Minerva respiră adânc:

— Când cineva a trecut de cincisprezece ani, îţi vine destul de greu să-i spui în faţă „minţi!“…

— Nu vă sfiiţi!

— Cu această *Dacie* – arătă vag spre fereastră – aţi circulat azi-noapte.

— Cum puteţi fi atât de sigură?

— Un pui de vrabie, luat de curent probabil, a nimerit în grătarul motorului şi a rămas ţintuit acolo. Mai mult de jumătate din trup a pătruns dincolo de gratii. Din pricina întunericului, când aţi sosit acasă, n-aţi remarcat amănuntul.

— E interesant, chiar pitoresc aş zice, ceea ce-mi povestiţi, dar incidentul s-ar fi putut petrece cu nişte zile în urmă.

— Sunteţi oare o femeie naivă? Pasărea ar fi avut cu totul alt aspect. De altfel, „data decesului“ se poate constata foarte uşor, la o expertiză cât de sumară.

Cati îşi schimbă poziţia în fotoliu, parcă pregătind-o şi pe cea a atitudinii.

— În regulă, sunt de acord cu dumneavoastră. Am folosit maşina azi-noapte. Dar de ce neapărat având ca destinaţie institutul acela… cu litere multe?

— Avem mărturisirea lui Gorun. El ne-a dezvăluit şi rolul dumneavoastră în viaţa inginerului Calotă, interferenţa cu itinerarul lui Dragu, care, peste aşteptări, a izbutit să

smulgă câte ceva de la Vasiliu. Tot el mi-a vorbit despre cei trei ani pe care i-aţi pierdut zadarnic.

Minerva risca. Aflase destule de la Gorun, dar acum îi specula la maximum declaraţia fărâmiţată de dinaintea comei, dând să se înţeleagă că ştie cu mult mai multe.

Pe chipul lui Cati se citea nu teamă, nu decepţie, nu sentimentul eşecului, ci o imensă surpriză.

— A! Parker… Asta e cu totul altceva… Nu mă aşteptam… Nu… Hotărât nu… Îşi ridică privirea. Cenuşa din ochi părea diluată de lumina dimineţii. V-aş rămâne recunoscătoare dacă mi-aţi satisface o curiozitate: am făcut tot posibilul să vă împingem pe pista Vasiliu, simulând că interesul nostru aici s-ar concentra. Nu-nţeleg cum aţi ajuns la disjungerea traseului, conchizând corect că de fapt noi vizam lucrarea lui Calotă…

— Aţi lucrat prea gros, prea fără mănuşi. Prea ageamiu!

— Ştiu. Dar şefii mei mizau pe o dublă intoxicare. Manevrând grosolan sperau – de! psihologii noştri! – că autorităţile române vor face următorul raţionament: de vreme ce, să zicem, inamicii noştri vor cu tot dinadinsul – date fiind procedeele grosiere – să înţelegem că este vorba despre o diversiune, înseamnă că deliberat ne îndepărtează, ne îndreaptă spre alte cărări. Şi aceasta înseamnă că vor să ne lege la ochi de două ori, ei urmărind de fapt tot pista Vasiliu. Atenţia rămânând concentrată asupra acestuia, se putea acţiona degajat în cazul Calotă.

— Înţeleg, făcu Minerva. La bază stă principiul clasic în materie de spionaj, „e totdeauna interesant să ştii ce vrea adversarul să crezi. După aceea nu ai decât să procedezi exact invers pentru a-l contracara…“

— De aici, continuă Cati, actele absurde ca răpirea copiilor, telefoanele, scrisorile penibile pe care vi le lăsa Parker, sosirea lui Dragu în ţară.

— Adăugaţi şi enigma romanticei violete. Apropo, cum aţi procedat pentru a o strecura în „Safe“-ul lui Vasiliu?

— Ideea lui Parker! Am fost de mult încredinţată că ar fi trebuit să se retragă din prăvălie, îmbătrânise, recurgea tot mai des la trucuri de un senzaţional ieftin.

— Totuşi cum a introdus floarea?

— Simplu! Cunoştea de la Nina orele când Vasiliu umblă la fichet. S-a travestit în „Omul de la Telefoane“, venit să controleze aparatul. Uşa de la încăperea respectivă era deschisă. A aruncat neobservat floarea…

„Da, oftă Minerva, iată că mereu ne ciocnim de procedeele clasice care rămân perfect valabile. Vasiliu nu mi-a pomenit nimic despre „telefonist“. Uniforma şterge individualitatea. Când îl întrebi pe Ionescu dacă a primit vreo vizită, n-o să-ţi semnaleze niciodată poştaşul, electricianul, lăptarul etc. Ăştia intră în firescul cotidian, nici măcar nu-i mai observăm.

Un zâmbet adia pe buzele fine ale lui Cati:

— Am o nedumerire.

— Da…

— Cum de m-aţi aşteptat exact la acea răscruce de drumuri care se numeşte lucrarea doctor Vlad Calotă?

— A operat o simplă logică de ordin statistic. Trusturile de spionaj tehnico-ştiinţific sunt interesate în general de lucrări finite. Am făcut un „recensământ“ al operelor de cercetare şi am ajuns la concluzia că cel mai aproape de „END!“, după Vasiliu, era Calotă. Am alertat deci imediat institutul să ia toate măsurile de prevedere. Rezultatul…

— L-am constatat azi-noapte, zâmbi Cati. Un fichet gol.

La rândul ei, Minerva surâse aducerii-aminte. Ar fi trebuit s-o pună în gardă expresia directorului, când umbla la safe, dar văzând caseta aceea de dulap metalic goală avusese un şoc. Se repezise leoaică văduvă la bietul Necşulea, care ridicase mâinile:

„Graţie! Doar până număraţi la trei. Documentele sunt în safe-ul meu. Le-am mutat imediat după ce am primit avertismentul dumneavoastră.“ Minerva nu se lăsase: „Faceţi bancuri cu mine. Sunteţi glumeţ?“ Dobrescu,

asistent mut, îi răspunse în gând şi în locul lui: „Da, dom’le! Imaginează-ţi că e un glumeţ!… Lasă-l repetent sau dă-i să-ţi rezolve şarada cu mamutul şi glaspapirul…“

— Aş vrea să lămurim problema inginerului Dragu. Nu-mi este tocmai limpede care a fost rolul lui exact?

— După cum v-am spus, Dragu a fost trimis în ţară considerat ca fiind unul din pionii cei mai importanţi ai acţiunii de intoxicare iniţiate. Fost prieten şi colaborator al lui Vasiliu, întoarcerea sa după zece ani, într-un context dubios, plin de suspiciuni, creat de noi, era menită să amplifice atmosfera de nelinişte, silindu-vă astfel să nu deplasaţi unghiul teleobiectivului. Nu că lucrarea lui Vasiliu n-ar fi interesat, dar în activitatea noastră nu se preconizează ca indicat acel franţuzesc două lovituri cu o singură piatră, având de acţionat pe unitate de spaţiu şi cu unitate de subiecte.

— Îmi închipui surpriza şi deruta dumneavoastră când aţi constatat că totuşi Dragu a reuşit să opereze cu rezultate.

— A fost uriaşă. Totuşi, adăugă Cati, trecându-şi degetele prin părul fin, am renunţat deliberat la ele. Riscul de a mă duce la întâlnire – aseară – era mult prea mare. Am fost încredinţată că-i supravegheat şi nici nenorocitul nu-şi făcea iluzii că realitatea ar fi alta.

Minerva o măsură pe gânduri. O femeie fără îndoială de excepţie: cultură, inteligenţă, stil, clasă; coşuleţul de zestre al ursitoarelor concura cornul abundenţei. Ce naiba i-a strâmbat evoluţia firească? Spiritul de aventură? Împrejurările? Mediul? Banii? Ridică din umeri.

— Privind lucrurile în ansamblu, am avut impresia totuşi că s-a acţionat nu pe două planuri, Vasiliu şi Calotă, ci că a existat şi un al treilea. Şi anume, s-a preconizat încă din start sacrificarea unor agenţi: Parker, Dragu, poate şi a dumneavoastră.

Cati oftă. Pentru prima oară, o umbră insesizabilă îi trecu peste faţă.

— Nu v-aţi înşelat. Robin, şeful reţelei noastre, a iniţiat încă de anul trecut lichidarea discretă a unor agenţi indezirabili. Dragu nu face parte din filiera noastră şi, dacă n-ar fi avut ghinionul să-l cunoască pe Vasiliu, ar fi fost lăsat în pace până l-ar fi găurit vreun glonţ australian. Deci, la el acasă şi fără ca trustul să aibă vreun amestec. Dar, după cum v-am explicat, Dragu dădea nota cea mai autentică de decor în scenariul semnat de Robin. În ce-l priveşte pe Parker, acesta trebuia într-adevăr să cadă. Şi, ca el, încă patru agenţi care activează în alte ţări.

Minerva îşi exprimă uimirea.

— Nu era mai simplu de operat în propriul fief, unde un glonţ rătăcit e un fenomen diurn? De ce trebuia trimis la noi?

— Tocmai pentru că nu-i vorba de înlăturarea unui singur om, ci a mai multora. Cinci colegi aparţinând aceleiaşi prăvălii şi despre care se ştie că patronul nu le mai ţine fotografiile în buzunarul de la piept, dispăruţi pe vecie în mod suspect, ar fi făcut o impresie dezastruoasă asupra celorlalţi agenţi. Iar în Est, şansele pentru un om de-al nostru de a claca sunt de aproape sută la sută.

— În fond, ce i se reproşa lui Parker?

— N-aş putea să vă spun. Sigur este că abia aştepta să se debaraseze de el. Trebuie să precizez că Parker-Gorun a fost cel mai bun specialist al trustului pentru România, Iugoslavia şi Ungaria. De origine amestecată (cunoaşteţi exotismul unor certificate de naştere gen mama canadiană, tatăl neamţ – cetăţean francez, copilul născut pe un vapor panamez în apele teritoriale ale Greciei), cu vocaţie certă pentru activitatea de spionaj, când l-am întâlnit acum douăzeci de ani, era deja considerat un as în profesie.

— De câte ori a acţionat în România?

— Doar de două ori. Prima dată a ratat – poate vă amintiţi de afacerea doctor Rudeanu – şi acum… Râse dând din umeri: A ratat a doua oară. Adică am ratat amândoi.

— Acest domn Robin urmăreşte şi sacrificarea dumneavoastră?

Femeia avu un gest de „…îm, nu tocmai…“

— Hai să spun că situaţia mea e mai specială. Eu nu trebuia să fiu silită să vin în România, căci o făceam singură. Pe inginerul Calotă l-am iubit sincer.

— Şi totuşi…

— Şi totuşi! În realitate, râse amar, am avut ghinion. Pentru un alt om, n-aş fi constituit azi un personaj odios, un vampir, o spioană abjectă chiar dacă nu s-a exprimat ca atare, ci o femeie care-ţi dă posibilitatea să-ţi transferi creierul, munca, viaţa pe alt meridian. Acelaşi fenomen poate fi privit din mai multe puncte de vedere. Vlad a dramatizat. E din genul oamenilor care au rămas la „metrul moral“ al sfinţilor mucenici.

— Înţeleg că v-a refuzat categoric propunerea.

— Nici nu se putea mai categoric.

— Şi dacă totuşi – dat fiind dragostea dumneavoastră pentru Calotă şi deci, cruţându-l – i-aţi fi prezentat lui Robin un eşec, ce s-ar fi întâmplat?

— I-am explicat şi lui Vlad… Interesele financiare legate de lucrarea lui sunt prea mari pentru ca Robin să mă fi iertat… În mai puţin de un an mi s-ar fi întocmit formele de deschidere a succesiunii.

— Vă întreb din simplă curiozitate: ce aveaţi de gând să faceţi ca să scăpaţi totuşi de sancţiunea capitală?

— Intenţionam o acţiune disperată. Dispun de câteva materiale împotriva lui Robin. Fiind foarte importante pentru mine şi în acelaşi timp primejdioase, le-am păstrat, în România. Arătă spre ziduri: în casa aceasta. De aceea m-am întors aici şi… zâmbi: Şi aşa, m-aţi găsit.

— Aţi fi încercat deci să vă salvaţi viaţa şantajându-l. În ziua în care voi muri, documentele x… vor fi predate cutarei autorităţi…

— Cam pe aici. O acţiune extrem de periculoasă, presupunând ca eu să mă ascund obligatoriu, pentru

totdeauna… Unde, nu ştiu! În nori, sau într-un castel din fundul oceanului! M-ar fi dibuit oricum până la urmă, dar n-aveam altă soluţie.

— Da, făcu Minerva. Bineînţeles, mai sunt amănunte de pus la punct… Nu mă pot împiedica totuşi să fac o remarcă: sunteţi, vă daţi seama, într-o situaţie mai mult decât neplăcută, legislaţia noastră sancţionând grav actele de spionaj, chiar dacă rămân în faza de tentativă.

— Cunosc. Şi?

— Arboraţi un calm cu totul ieşit din comun.

Cati o privi lung. O privire pe care Minerva n-avea s-o uite niciodată. Desluşi pe neaşteptate, cutremurată, în ochii aceia cenuşii toată drama unui suflet golit de emoţii, de elan, de nădejdi, de bucuria încrederii în natura umană, drama unei vieţi pe care itinerarul parcurs o desprinsese de tot ce-i frumos: de lacrima de bucurie pe care ţi-o stârnesc, în dumnezeiesc de frumoase dimineţi de mai, livezile înflorite.

— Cred, se auzi glasul lui Cati, cred că nu am fost suficient de elocventă. Surâse trist: Nu este lucrul cel mai grav care mi s-ar fi putut întâmpla.

71

La ora şapte seara, Minerva, într-o bună dispoziţie bătăioasă, îşi trânti trei palme peste bretonul lucios – ceea ce echivala la ea cu „a se dichisi“ – şi propuse bomba:

— Băieţi, dau şampanie! Hotărâţi voi birtul, ca mai competenţi. Ce-i, Dobrescule, mai ai de lucru? Lasă, pentru azi ajunge! Mâine dimineaţă luăm declaraţia marelui gentleman Calotă şi a lui Dragu. Bine că am recuperat filmele… Să-mi arătaţi şi mie microaparatul camuflat în nasturele vestonului. Au mai progresat ceva băieţii?… A! Aduceţi-mi aminte să-i fac o salată lui Vasiliu! Să-mi notez chestia asta în agendă, să nu uit…

Mâzgăli ceva pe calendar şi se întoarse mirată spre Macri şi Dobrescu:

— Ce faceţi? Mă contemplaţi? Aveţi şi de ce! Deunăzi m-a gratulat un tip în tramvai. Un bărbat serios, cu monturi şi vată în urechi: „Domnule, îmi zice, te felicit! Semeni perfect cu Abraham Lincoln…“ Iar staţi!! Măi, băieţi, mă, unde-i energia voastră?! Hai, pronunţaţi-vă! Încotro? Vă spun de la început că vreau hărmălaie, nu miting de mameluci à la Capşa.

— La Bulevard e un spectacol de bar amuzant, îndrăzni Dobrescu.

— Mă rog… În pauză îmi spui soluţia…

— Care soluţie?

Minerva îl luă martor pe Macri:

— Are haz, nu? De o săptămână fredonez aceeaşi melodie: soluţia problemei cu papagalul roşu.

Dobrescu oftă resemnat: ăsta era destinul lui. Uşa se deschise şi colonelul Ionaş îşi vârî capul.

— Gata? Plecaţi?… Minerva, tu mai rămâi puţin.

— De ce?

— Dragă, mi-a telefonat chiar acum doctorul Paraschivescu. E cu maşina, aşa că, în maximum cinci minute, ne dă bună seara.

— Ce?!

— De ce nu înţelegi? Omul mi-a cerut frumos permisiunea să te scoată în oraş şi măcar pentru o singură dată nu l-am putut refuza. Suntem oameni civilizaţi.

Nici unul nu putu reconstitui mai târziu detaliile secvenţei. Din mijlocul încăperii, unde se afla, Minerva ţâşni ca un bolid pe coridor, ca la cursa cu obstacole.

Ceilalţi coborâră încet scările, încercând sentimentul acela de oboseală plăcută care puncta totdeauna încheierea unui dosar. Afară îi aştepta cea mai mare surpriză. Doctorul Paraschivescu, într-o *Ladă* albă, tocmai punea motorul în mişcare. Alături, se afla Minerva care întoarse o clipă capul. Expresia figurii nu era tocmai descifrabilă, dar Dobrescu îşi zise că, la urma-urmei, Paraschivescu e un tip solid şi pe deasupra medic. „Răpus în războaie…“, ştie, la o adică, unde să se adreseze.

— În fond, întrebă Macri în timp ce urcau dealul lin al esplanadei din faţa ministerului, care-i chestia cu papagalul roşu?

Dobrescu exclamă disperat:

— Nu ştiu şi suprema mea dorinţă e să n-o aflu în veci, după cum în veci facă-se să nu mai aud ceva despre acest animal! Oricare alt dobitoc, dar nu ăsta!

— Perfect, haidem la *Răţoi*!

Curând se topiră în iureşul de lumini şi zgomote al înserării. O seară cenuşie de iarnă ca oricare alta.